

Милан Асадуров

Втората Библиотека
(или Следваща книга от Истории
за Нищото)

На Н.В.Гогол, Джеръм К.Джеръм и Михаил Булгаков с
преклонение

Благодарности

Отново се налага преди всичко да благодаря на жена си и на двете си дъщери за тяхната любов и подкрепа, пък и на родителите си, лека им пръст, че са ми дали живот. Този път специално ще спомена и прабаба си по майчина линия заради гръцката жилка в българската г кръв, която сигурно ме свързва по някакъв начин с пантеона от крадци, убийци и насилници на Олимп. А по бащина линия главните благодарности ще бъдат за праядо ми Асадур, който според семейното предание веднъж скрил в софийската си баня самия Левски от турската потеря. По традиция ще изчерпя семейните благодарности, като отдам дължимото на Хенри Катнър, братя Стругацки и Хорхе Луис Борхес, защото ги чувствам малко или много като свои бащи.

Особена благодарност дължа на някогашната сътрудничката на Археологическия музей в Ню Йорк Катрин Шпрингер. Любовта към българския фолклор я доведе в България през 1978 г. и тя с голямо удоволствие прие, щом се върне в САЩ, да ми изпрати безвъзмездно 50–60 оригинала на заглавия, които смятах да включа в библиотека „Галактика“. Кашонът с книгите наистина пристигна, но момчетата от Държавна сигурност дълго време не ми го даваха, защото изпращачът бил... империалистът Шпрингер. След плахия ми протест едната половина от сътрудници на VI отдел взе да проверява дали маститият германец Аксел Шпрингер и скромната американка Катрин Шпрингер са роднини, а другата половина усърдно изчете книжките, за да открие следите на идеологическата диверсия. Накрая някои момчета от Държавна сигурност рязко повишиха интелигентността си (и днес са проспериращи бизнесмени!), а аз получих част от книгите на Катрин... за да попаднат в лапите на рецензентите. Но в годините, когато пазеха устоите на комунизма досущ като свещена крава, това си беше в реда на нещата. По-важното е, че сега с малко закъснение чрез Катрин мога да благодаря на всички американци за любовта им към българските песни и танци.

Благодаря и на моя приятел, археолога Александър Минчев, който ме запозна с Катрин и чиито ласкави отзиви за първата книга от „Историите за Нищото“ ми вдъхнаха кураж да започна да пиша „Втората Библиотека“ още преди да съм представил „Няма хък-мък“ на съда на читателите. Особена благодарност дължа и на моите приятели, художника Петьо Маринов, който от мързел ме посъветва да поставя фрагменти от Йеронимус Бош на кориците, и Тинко Трифонов, който редактира „Няма хък-мък“. Благодаря за моралната подкрепа и на носителите на „Гравитон“ Людмила Стоянова и Янчо Чолаков. Янчо пък включи

„Няма хък-мък“ в поредицата за фантастика на своето издателство „Офир“. Поклон и на последния достоен член на екипа, компютъра ми „ICS Pentium“ и неговата нова душа „Adobe Page Maker 6.53“, които единствени продължават да ме търпят безпрекословно на този свят и, въпреки всичките ми издевателства над тях, продължават да ме обичат.

Накрая благодаря на Джордж Лукас, че вля свежа кръв в трилогията „Междувездни войни“. Препоръчвам на всички дами да си правят пластичните операции при него... Леле, Люси, щях да те забравя! Разбира се, от все сърце благодаря и на моя приятел Людмил Станев за неофициалното изявление, че може да има и такава книга. А останалите да си гледат работата...

Варна, 29 декември 1997 г., 12:31:15

P.S. Всъщност няма как да не забележите, че съм пропуснал да благодаря на Сервантес, Рембранд, Гьоте, Кафка, Азимов, Фармър и цяла дузина митологии. Работата е там, че на тях се срамувам да им благодаря, защото всъщност им дължа извинение.

1. Елдорадо

Нищото май си заслужава името, помисли си Хък, когато тежката врата се хлопна зад гърба му. Ключалката отвън зловещо изшпрака и мандалото падна. Вече нямаше връщане назад. В дълбините на бащиния му фризер се възцари непрогледен мрак. Сякаш някой разбълника материалния свят и го изля в отвъдното, за да го разтвори и да го размие там заедно с дребнавите му проблеми. Единствените искрици живот в катраненочерната бездна пред него бяха плахо мъждукащите души на дракона и лъвицата. По неведомите закони на Нищото, от което според баща му произлизаха всички неща, самотните ореоли на неканените гости се залутаха край граничната бразда между материалната вселена и вечната пустош досущ като стадо блуждаещи светци, останало без пастир. Подалечният синьозелен, игриво пулсиращ сноп светлина трябваше да е мизерната, вечно недоволна душа на холографния дракон. А зад огнената сфера, в чиито недра меко проблясваха милиарди лудуващи искри, сигурно се криеше неговата лъвица. Душите им се бяха отделили от вече непотребните тела и ги влачеха на буксир. Поне с Хък беше така. И нищо наоколо не подсказваше, че кавалкадата се движи.

Хък не можеше да се огледа, за да разбере дали и той се е сдобил с аурата на достойните люде от иконите. Но след миг колебание реши, че няма сериозна причина да бъде дискриминиран от митичната си прародина? Надяваше се, че камарата злато, дето отмъкнаха от фризера, придаваше достатъчно представителен вид на делегацията. Лявата гръд на лъвицата Ана-Мария бе закичена със Златната клонка, а на дясното ѝ рамо спеше папагалът Освалд. Драконът Трифон пък беше отмъкнал буркана със Златната рибка на баща му и сега навярно балансираше като въжеиграч в небитието, за да не разлее светената вода. А и самият Хък носеше подобаващ, макар и по-обикновен, атрибут – една от златните чаши, в които бяха събирали кръвта на природения му брат Христос.

Хък отдавна подозираше, че прословутият фризер на баща му не е това, което е. Десетки пъти беше изгарял от желание да проникне там, където старият Хогбен държеше в стъкленици точни копия на някои от любимите си чада. От стотина години този фризер се бе превърнал във фикс-идея за Хък. По-натрапчива дори от хилядолетния му блян да разбули семейната легенда за Нищото! Но сега, когато най-сетне попадна в

ледената светая светих на баща си, дето се оказа тъй дълго търсената врата към Нищото, не изпитваше удовлетворение, а по-скоро някакво натрапчивото чувство за предопределеност. Всъщност баща му пак го изигра! Та нали заради него се наложи да изостави втората си родина в навечерието на новата 1997 г., тъкмо когато след цели 120 години насъбраната болка на българите най-сетне пак набъбна като цирей и скоро всепречистващият им гняв щеше да се излее на улицата. А дали след още един век и комунизмът нямаше да му изглежда просто поредната семейна разправия?

Не! Да отсява маловажното беше привилегия на историята. За съжаление той помнеше всичко. И днес би могъл с часове да говори за същността и смисъла на Наполеоновите войни. Или как през 1968 г. човечеството най-сетне се раздели с идеалите си от 1848 г. Хората бяха толкова слаби. На тях никога не им стигаше един век, за да оправят гадните каши, които им се полагаха на всеки сто години според тъпото меню на Хогбен. Та нали и илюзиите на Френската революция от 1789 г. рухнаха едва в 1917-а, когато се видя, че някои са по-равни и по-братя от другите и, в края на краищата, никой не е свободен. Пък и самата история си падаше малко курва. В България величаеха генерал Гурко като освободител на София от турското робство, а в Полша го проклинаха, че потопа в кръв Варшавското въстание...

– Ей, човече! Какво си подвил куйрука бе! Я си отпусни душата, че да те виждам по-добре! – подвикна драконът и премахна и последните съмнения, че исконната му прародина не би желала да приеме радушно заблудената овца.

Пресилено бе да се каже обаче, че Хък чу язвителната забележка на дракона, защото не усещаше нито ушите, нито която и да било друга част от тялото си. И тръпките от зверския студ във фризера изчезнаха, щом температурата спадна отвъд абсолютната нула. Беше се превърнал в до болка чувствително валмо от опънати нерви, обилно гарнирано с накъртващи досущ като майонезата в *Биг Мак* душевни терзания. Думите на дракона просто изневиделица, шумно и с много пръски изплуваха в оголеното му съзнание като игрив делфин пред носа на кораб. Сякаш край граничната бразда материалният свят се бе превърнал във виртуална измислица и абстрактната същност на Хък бродеше като отшелник из нейните дебри. Но злъчния намек на дракона никак не приличаше на бездушно съобщение от електронната поща, в което разни чуденки и питанки напразно се опитват да вдъхнат живот. Заедно с неговия смисъл в съзнанието на Хък нахълтаха и безчинстващите емоции на

холографния зевзек. В подстъпите към Нищото разумите изглежда общуваха не с мисли, а по-скоро с мисловно обагрени чувства, та Трифончо наистина се чувстваше като риба във вода.

По разтегливите критерии на дракона язвителната му закачка сигурно се включваше в позабравената графа „другарска забележка“ и емоционалната половина от същността на Хък машинално породи достоен отговор на подмятането. Но в мига, когато той по навик направи титанично усилие да отвори безчувствената си уста, драконът писна:

– Я, по-полека бе, човече! Та ти не си знаеш силата. Както я подкара през просото, ще ми изгорят бушоните!

– Като кучета, отвързани от синджир, сте, момчета! – нахлу в съзнанието на Хък звънливият, малко нервен смях на Ана-Мария и безмерната ѝ любов приласка всяка нематериална частица на клетката му душа, изнурена от черни мисли. – Май забравихте, че не сме дошли тук на курорт, а да спасяваме Таоа. Хък, я се вземи в ръце, скъпи! А ти, драги ми Трифончо, оправи курса на яхтата и ни води към райския залив преди да си излял пердаха.

– Да, ама Хък...

– Няма хък-мък, Трифончо. Тук наистина ще те заболи!

– Любима моя чуждоземна принцесо, извинявай, ама мястото, към което сме се запътили, не е никакъв райски залив, а тъпата митница на Нищото – изпъшка драконът, като продължаваше да си ближе раните от душевния напън на Хък. – И докато не накараш този тип да се държи прилично, не мърдам нито на йота, да знаеш.

Хък се усети, че прекрачвайки прага на отчайващо бездънната пропаст зад дверите на бащиния фризер, инстинктивно е реагирал като новобранец при първия си скок с парашут. Той се съсредоточи и мигом пропъди заложения в някой от обърканите му като омлет гени първичен страх от загубата на твърда почва под краката. Безбрежната пустота тутакси откликна на усилието му и майчински го приласка в обятията си. Дори катранът сякаш малко се поразреди. Хък вече долавяше нюансите в сиянията на блуждаещите души пред него.

Той потисна мисълта, че проклятието душата ти да блуждае в Нищото до края на вечността е по-страшно дори от земното му безсмъртие. Не искаше да плаши приятелите си, но десетки пъти бе виждал подобни сияния по време на многобройните си плавания на Земята. Моряците наричаха блуждаещите светлинки по върховете на корабните мачти „огньовете на Свети Елм“. И когато бяха повече от един, ги смятаха за добро знамение. Защото хората някак от само себе си разбираха, че

самотната блуждаеща душа е нещастна. Чии ли злощастни души на приятели му бяха гостували? Хък не узна отговора, защото изневиделица огнената сфера го връхлетия и душата на лъвицата мигом разпиля спомените му като пилци. Двете новоизлюпени блуждаещи души се сляха, тъмата мигом се взриви като свръхнова звезда и Хък усети, че го обзема неземно блаженство.

– Виж ги тия хубавци! – писна драконът, та чак разбълника буркана със Златната рибка, който си беше все така материален, може би защото старият Хогбен го бе напълнил със светена вода. – Уж не сме на курорт, а го удариха на любов посред бял ден! Ей, вие, двамата, я престанете с тая порнография. Не ви ли е срам да се съвкуплявате пред очите на хората? Целият свят сега вази гледа!

– Ти ли си целият свят бе, холографно плашило? – откликна разумът на Хък, докато емоционалната му същност се къпеше в благодатния дъжд от светлина и щастие, каквото не бе изпитвал в материалното си битие.

– Засрамете се! Всички сателитни телевизионни канали излъчват гадната ви оргия бе! – не се предаваше драконът.

– Лъже. Не го слушай – прошепна Ана-Мария. – Просто се чувства ужасно самотен, горкичкият. Тук наистина си е страшничко, ако останеш за по-дълго.

– Скъпа, нямаш ли чувството, че околният... пейзаж е подвластен на емоциите ни? Сякаш сетивата ни само се плъзгат по някаква химера, неспособни да проникнат в нея, но страстите ни с лекота я ваят по собствените ни подсъзнателни желания... И тя постоянно ни се изплъзва.

– Така е, скъпи. Граничният район на Нищото изглежда е подвластен само от емоции. Не ти трябва да се приспособяваш към него, а той постоянно, всеки миг, се нагажда към теб. И това никак не ми харесва, защото ми притъпява инстинктите... Ти усещаш ли от известно време някакво чуждо присъствие?

– Не, но нещо ми тежи на душата...

– За това говоря. Инстинктът ми подсказва, че някой се върти наоколо. Чувствам, че не е злонамерен, но не ми харесва в този непрогледен мрак някой да се притулва зад планината от мрак и да ни наблюдава. Може пък да се лъжа и да се окаже, че е най-обикновено природно явление. Кой знае?... Стегни се, скъпи. Трябва да си овладеем емоциите, ако не искаме да се побъркаме край граничната бразда. – Душата на лъвицата сладно се размърда в обятията на Хък. – Сега по-добре ли си?

– Сякаш съм на седмото небе.

– Още по-далеч си, Хък Хогбен. Отвъд безкрая. Пред прага на Нищото. В най-пустата пустота на пустотите.

– Може и да съм в Нищото, но с теб ми е хубаво тук.

– Ще видим. Дано да си прав... Стой спокойно и не предприемай нищо. Вече открих къде се е скатал онзи навлек.

Ана-Мария се откъсна с върховно усилие от прегръдките на Хък и полетя към дракона.

– Хайде, миличък Тифончо! Пълен напред! Води ни, драконче. Намери най-последна тая пуста светлинка в тунела.

– Да-да! – сърдито промърмори холографното изчадие и в игривия синьозеления сноп светлина се прокраднаха холерично жълтеникави отблясъци. – Досега ме държахте все на опашката, а когато стана тъмна тъмница Тифон Великолепни да води!

– Та нали ти пръв зърна оная звездичка и ни насочи към нея – поощри го лъвицата с лека досада като отегчена възпитателка в детска градина. – Хайде, Тифончо, престани да се цупиш. Когато пораснеш и на теб ще ти намерим някоя хубава чуждоземна ламя.

– Не ти ща ламите! И престани да си измисляш! Та тука кърава молекула за цял няма, а на нея цяла звезда й се привидяла.

– Че какво е това зад тебе тогава? Да не е светулка?

– Ааааа! – писна драконът и аурата на мизерната му душа мигом се сви до един-единствен плах, зелен лъч.

Край него мъждукаше златиста точица.

– Добра среща, отче Гаспар.

Може би заради злокобната тъма гробовният глас отекна в съзнанието на Хък като тържествен камбанен звън на връх *Българския великден* и екотът се задържа непривично дълго, сякаш непознатият се промъкваше да грабне душата му. Двамата спътници на Хък се скупчиха край него и той усети блажения досег с лъвицата и лепкавия страх на холографното чудовище.

– Втасахме я сега. Трябва да е граничен патрул – крадливо надникна зад аурата на Хък мисълта на дракона и тутакси се скри.

Нещо в интонацията на странника върна Хък далеч назад във времето, в епохата на презокеанските му плавания на Земята. XV век? Не! XVI век! Сред множеството си превъплъщения само някъде към средата на XVI век беше носил името Гаспар. Отец Гаспар Карвахал, летописецът.

– Дон Франсиско? – подвижна Хък. – Ти ли си капитане?

– Много закъсня, отче Гаспар. Къде се губи досега? Сума време

мина от последната ни среща...

Гласът на странника във вечността вече не кънтеше толкова гръмовно. Златистата точица взе да набъбва и скоро се уголеми до размерите на стандартен глобус в кабинет по география. Хък се засмя, защото ни в клин, ни в ръкав му хрумна, че е попаднал в родния яхтклуб „Порт Варна“ и всеки момент ще му връчат Златния глобус – преходната награда „Кор Кароли“ за най-доброто българско ветроходно плаване през годината. Но от този глобус в небитието бликаше ли бликаше и щедро се лееше тъга. Толкова силна всепоглъщаща тъга, че лъвицата почти изхлипа:

– Горкичкият. Много го боли.

Но Хък добре познаваше другото лице на суровата конкистадорска душа и се трогна по-малко:

– Дами и господа, позволете да ви представя славния капитан от Великата конкиста дон Франсиско Гонсало де Ореляно, откривателят на великата река Амазонка.

– На Елдорадо, отче Гаспар. На Елдорадо.

Щом разбра, че не са се натъкнали на граничен патрул, а просто са срещнали *по пътя* някакъв си там пътешественик, драконът бързо се окопоти:

– Затова ли присвятва като абажур в царска спалня негодникът му с негодник? Изкара ми акъла!

– Придружителите ти май не са човеци, отче Гаспар? В доста странна компания си попаднал.

– Разумни същества са, капитане. И са мои приятели.

– За дамата си прав – кимна глобусът към лъвицата. – И друг път съм попадал на екземпляри от тази великолепна порода, отче. Но дрънкалото сигурно си го наел за местен водач, ама си сбъркал. Аборигенът ти за нищо не става. Твърде млад и неопитен е. По-зелен е от джунглата на Амазонка.

– Ти си абориген, лампион такъв! – възмути се драконът.

Капитан Ореляно не му обърна никакво внимание.

– От сума време ви наблюдавам, отче. Този твой набеден Вергилий постоянно бърка посоката и, повярвай ми, няма да те отведе дори в *ада*. За *чистилицето* и *рая* да не говорим. Трябва да носите доста злато със себе си. Иначе не мога да си обясня с този глупав водач какво все още ви задържа като магнит на пътеката. Ама така, както я карате, има още дълго да се лутате край границата.

– Ако искаш да знаеш, нещастен тъпако, аз нямам нищо общо с

онзи скапаняк Вергилий, а произхождам от мнооооого по-стар род. Името ми е Тифон Великолепни. И изобщо не ги вода, глупако! – За всеки случай драконът пак се скри зад душата на Хък. – Златната рибка хвана пътя право към *VIII*-а на митницата, ама стъклениците в буркана изглежда се бунтуват. Явно небитието не им понася и мътят светената вода. Като знаеш много, я ти вземи да носиш буркана в безтегловност, че да ти гледам сеира!

Капитанът дискретно пропусна скверните емоции на дракона покрай ушите си:

– Златната пътека наистина ще ви отведе в Лоното на живота, отче Гаспар, но там изкупуват златото на безценица. Всъщност нищо няма да получите, защото и без това ви се полагат чисто нови тела и четири квадратни метра пясък по безкрайното течение на Великата река. Просто на митницата ще ви излъжат и ще конфискуват всичкото злато.

– Тази река, дето я споменахте, дон Франсиско, раят ли е или адът? – поинтересува се Ана-Мария.

– И адът, и раят, уважаема. Съсловните братя на отец Гаспар доста превратно тълкуват тези понятия. Всеки човек носи ада и рая в душата си... Своя ад и своя рай. Зависи какво го терзае. Каквото си надробил, това ще сърбаш. Нали така обичаше да проповядваш навремето, отче Гаспар?

– Да-да, синко – машинално отвърна Хък, докато разумът му като подивял от липса на късмет златотърсач бясно смилаше нравоучението на капитан Ореляно и прецеждаше мътилката, та дано открие някоя безценна сламка, за която да се хване в Нищото. – Ами ти, дон Франсиско, как се озова по тия места? Какво търсиш тук?

– Как какво! – възнегодува драконът. – Не го ли виждаш?! Мародерства гаднярът! Исква да ви свие Златната клонка и Златната чаша. Ама тая, неговата, няма да стане...

– Мери си приказките, Трифоне – строго го прекъсна Хък, – че ей сега ще ти издърпам ушите. Прости му, дон Франсиско, мракът го изнервя. А би ли ми обяснил защо ти, достойният конкистадор, не плаваш срещу течението на тукашната велика река? Нали цял живот на Земята за това си мечтаеше? И защо си сам? Къде са другите?

– Джунглата погълна всички още на времето, отче Гаспар. Само аз останах. И когато най-сетне открих Елдорадо, мечтата ми се сбъдна. Изгорих семената на злото, и станах пълновластен господар на Златния град... Но тогава срещнах своя ад – мрачно добави дон Франсиско.

– Така ти се пада! – изписка драконът, но душата на лъвицата

приласка пренебрегнатото чудовище и то временно миряса.

– Сбъдната мечта ли наричате ад, дон Франсиско?

В любопитството на Ана-Мария се долавяше боязън. Хък си спомни за дълго лелеяното зачатие на техните близнаци и побърза да изпревари отговора на капитана:

– Не, скъпа. Дон Франсиско има предвид златото. Аз го предупреждавах, че ще има проблеми с неговата фикс-идея за това злато, но той не ме слушаше.

– Така е, за съжаление – съгласи се капитан Ореляно. – Когато е единствена и е обзела изцяло човека, сбъднатата мечта се превръща в същински ад. Жестоко е да няма вече към какво да се стремиш. Ама аз доста късно осъзнах тази банална мъдрост. – Блясъкът на златния глобус някак си помътня. – Божичко, колко пъти само ми се искаше да ти прережа гръкляна, отче Гаспар, като те гледах да се молиш никога да не открия Елдорадо. Инстинктивно ти вярвах, че го правиш за мое добро, но не те разбирах.

– А какви бяха тези семена на злато в Елдорадо? – плахо се обади драконът, постреснат от вълчите нрави на този уж добродушно топчест пътешественик.

– Уж семена като семена – най-сетне го удостои с внимание капитана и Хък усети, че думите или стремленията на дон Франсиско развълнуваха Златната рибка – ама бяха грижливо подредени в златни сандъци. Изобщо, освен тези семена, всичко в града беше от злато, та направо оглупях... Когато се наситих да се люблювам на камарите от злато, един ден реших, че диворастящата храна в джунглата ми е опротивяла и от скука или от любопитство взех, че посях някои от тях. Кой ли дявол ме накара... Оказа се, че тия семена...

– Моля, дамата и господата със златния товар да се приближат! – затръби в този миг властен женски глас и в душите на тримата приятели нахлу мрачното усещане за легендарната митницата на Нищото. – А ти, капитан Ореляно, пак самоволно си напуснал брега на Великата река. Омръзна ми вече да се разправам с теб! Благодарни са само, че не се могаеш насам с празни ръце. Хайде пръждосвай се!

– Надявам се пак да се срещнем, отче Гаспар. И в името на старото ни приятелство помни, че Земята не е това, което е! – прошепна капитанът и, като се сви до мъждукаща точица, Златният глобус бързо се стопи в катрана.

2. Процесът

Старият Хогбен величествено се носеше към съдебната зала, воден не толкова от указанията в призовката, колкото от шестото си чувство. И с всяка изминала минута гневът му растеше ли растеше и вече бе набъбнал като свлачище, напоено от пролетните дъждове. На времето двамата с брат му моделираха със собствените си ръце този край на Вселената, ала сетне някой тотално бе объркал местната топография. В резервата, откъдето идваше, всичко беше архаично, от езическите времена. А като съдеше по околната архитектура, обитателите на този пуст в ранния следобед богаташки квартал по някакъв начин се бяха изхитрили да се преселят тук от XXI век. Какво търсеха тия навлеци от несбъднатото минало и бъдеще в неговата светая светих? Този въпрос го гложеше от седмица. Тук, в околностите на неутронната звезда се намираще Изходът на Канала, по който в един прекрасен, слънчев ден щеше да пренесе Земята в Нищото и веднага да се пенсионира. Той се гордееше с този проект, блестящо осъществен преди милиарди години благодарение на гениалния ум и необятните способности на братята Хогбен. Толкова бе горд с него, че през последните хилядолетия направи едно-единствено нововъведение. Когато си построи вилата дълбоко под земната мантия, премести Входа на Канала от пещерата Гравет в своя фризер.

Хогбен изруга като хамалин, защото се стресна. За миг се бе отклонил от осевата линия между ефимерните постройки и нехайно се бе приближил до някакво привидно кротко и приветливо като реномирана банка здание от алуминий и стъкло, а то ласкаво го посрещна и тутакси се преобрази в белокаменната му резиденция край Женевското езеро, но после взе да пулсира като разголено за операция сърце сякаш вилата му под земята се канеше да го сграбчи в разтворените си обятия и да го натика в ръцете на сина му Хък и неговата паплач. Хогбен излетя като опарен на улицата и с инстинкта на прелетни птици мислите му отново се приютиха в миналото... И той прокле мига, когато старото съперничество с брат му отново взе връх. Всъщност трудностите ги съпътстваха още в Нищото. Поначало целия Хаос забъркаха праволинейните му съпартийци – материалистите. Именно колосалният провал на техния обществен експеримент предизвика гадния Голям взрив и почти унищожи Нищото! Наложил се братята Хогбен, макар и от различни партии, да спасяват каквото е останало. И те с много труд, пот и грешки създадоха

Земята като жива Библиотека на техния свят. Постараха се всяко растение да съхрани безценна частица от паметта за безметежния живот преди Големия взрив. И светлата памет трябваше да оцелее, докато тъпата материална вселена се разширява и разширява, изтласквайки капсулованите остатъци от Нищото. Трябваше само да проявят малко търпение, защото рано или късно, в един хубав, слънчев *еон* тя щеше да отиде на майната си.

Високомерието му обаче бързо оплеска работата. Поначало двамата с брат му бяха създали динозаврите с едничката цел да подхранват безценните растения в Библиотеката с оборска тор. Ала благодарение на генетичните експерименти на стария Хогбен с тия ненаситни търбуси някои уникални растителни видове взеха да изчезват. Тогава старият Хогбен реши да издигне прадедите на свинете – листозаврите – до ранга на охранители. Но вместо да осигурят безопасността на Библиотеката, зурлестите *мутри* само изпотъпкаха величествените парковете и градините. Тогава той с досада разбърка гените им и ги превърна в бозайници. След милиони години генетични корекции брат му успя да направи от приматите неандерталци. Но под претекст, че все някой трябва да проверява изправността на Канала към Нищото, старият Хогбен извади на бял свят конкурентите им – кроманьонците. И сега беше убеден, че трябваше да се намеси, защото неандерталските събирачи на корени щяха да оплескат всичко. Той твърдеше, че с ловните си инстинкти неговите кроманьонци по-добре се вписват в грандиозния замисъл да се опази духовното наследство на Нищото. Но истината бе, че вече го мързеше и той умело употребяваше изпадналите в транс шамани на ловците като шомпъл. Душите им хукваха като бесни към Плодовитата пустота, последната нишка, дето все още ги свързваше с Нищото, и после се връщаха да докладват има ли технически проблеми с Канала. Системата функционираше безотказно като швейцарски часовник!

След някое и друго хилядолетие, за да разнообрази малко скапаното ежедневието стария Хогбен подтикна своите кроманьонци да избият неандерталците. Брат му дълго се цупи. Примиря се едва когато създаде и подари на неговите кроманьонци добрите богове. Наивникът смяташе, че по този начин е превърнал ловците в хора! Защото именно вярата превръщала всяко същество в човек. Но Хогбен много обичаше равновесието в природата и тутакси създаде лошите богове. Нововъведението само мотивира душите на шаманите да си гледат по-съвестно работата, и той изобщо престана лично да проверява изправността на Канала. Така криво-ляво изкараха до потопа, когато отношенията между братята

съвсем се обтегнаха, божествените пантеони в Древния Египет, Индия, Китай и Двуречието, или, с една дума, във всички тогавашни цивилизовани страни замязаха на сбирщина от крадци, насилници и убийци, сред които тук-таме се мяркаше по някоя *светла личност*, а грандиозната прищявка на старият Хогбен само принуди насила окъпаните пазачи на Библиотеката да си създадат собствени митове и легенди...

Умислен, той пак безгрижно бе свърнал от правия път и отново се озова пред ефимерния параден вход на своя любим замък край Женевското езеро. Проклинайки целия си род, старият Хогбен отскочи като ужилен и продължи да се носи по средата на улицата. Скоро щеше да им даде да разберат с кого си имат работа! Той мразеше да оставя магарето си в калта и век подир век със садистично удоволствие стоварваше камари от злини върху очовечените тъпанари. Чашата преля след онази злощастна чумна епидемия през XIV век. Отвратен от методите му да решава демографските проблеми на хората, брат му барабар с потомството си от смахнати мутанти и се оттегли от сцената. Оттогава му остана навика да си говори с пръждосалото се второ „аз“: „Направи го нарочно, нали! За да подхранваш угризенията ми! Остави ме сам да се бъхтя с тия идиоти!“ И осиротелият Хогбен се залови да въведе ред в Библиотеката. Многократно пребоядиса вилата си, докато най-сетне остана доволен от пасионарните тласъци, които здраво разтърсиха етногенезата на глупавото човечество, както казваше онзи смахнат приятел на сина му Лев Гумильов. Комунизмът, СПИН-ът и космическите совалки трябваше да ги довършат. Надяваше се, тези, които оцелеят, да се махнат от Библиотеката. И тъкмо, когато реши, че е позамазал гафа, се натъкна на бъркотията с Канала. Отдавна подтискаше смътното усещаше, че след многобройните си експерименти в Библиотеката, и с Изхода нещо не е наред. Това бе една от причините да тръгне сега да проверява Канала. Но чак такива затруднения не беше очаквал.

– Виждаш ли докъде стигна нахалството им! Пазачите си направиха собствена библиотека?! Ти им удари едно рамо, нали? Жалко, че не мога с един замах да унищожа всичко! Току виж съм захлопнал вратата към Нищото. Кажи де! Има ли опасност да затръшна вратата?... Бая работа ще ми отворят, докато разчистя всичката измет в тяхната библиотека...

В първия миг, когато пристигна тук, се поблазни от мисълта, че е попаднал в рая за интриганти от неговата класа. Наоколо направо бъкаше от всякакви нехранимайковци и перверзни убийци. Но бързо разбра, че единственият начин да се отърве от тая сган беше да я напъха в

Цеха...

– Идиоти! Да наричат моето кошче за генетичния боклук от проклетата фауна на Земята „Цех за рециклиране на герои“! Ха-ха-ха! – Старият Хогбен се въодушеви. – Ще ви дам аз един цех за рециклиране на герои!

Внезапно усети, че е пристигнал. Поогледа безличната съдебна сграда, приближи се внимателно и щом се увери, че ефимерните ѝ очертания не се променят по вкуса му, прецапа с вирната глава тукашния Рубикон. Първата си реплика към самозвания съдия, узурпирал неговия собствен генетичен Съд на честта, беше подготвил отдавна:

– Вие не можете да ме съдите, драги, защото сте измислен. Вас ви няма, разбирате ли? Вие не съществувате дори в собствената си тъпа материална вселена...

Аурата на стария Хогбен гордо се изпъчи, доколкото позволяваха обстоятелствата, и той мислено прокле физическите закони на този пръкнал се от собственото му честолюбие свят, заради които май никой не можеше да види как извади от джоба си синджирче и нехайно взе да го върти на пръста си. Постара се гневът му да се излее с цялата си мощ върху аурата на мухълото отсреща, но той изглежда бе свикнал да понася много повече, защото някак обречено отвърна:

– Нищо не съществува извън въображението на хората.

– Глупости! Чиста проба германски философски глупости от XIX век. – Дълбокомисленият отговор на смотаняка още повече вбеси старият Хогбен. – Този постулат е верен, като изключим самите хора и най-вече мен. И какво остава? Нищо! Едно голямо нищо! Как можете да се хващате на такава въдица, драги? Обяснете ми тогава вие ли съществувате в моето въображение, или аз във вашето?

– Да, господине. Отговорът е „да“, независимо как ще обърнете посоката на вашия въпрос.

Този път в гласа на мухълото се прокрадна бодрост.

– Софистика, драги. Перфектна, но глупава софистика. Вие просто не виждате по-далеч от носа си. Или по-скоро сте устроен така, че не можете да виждате по-далеч от него. Ама, с извинение, много ви е къса машинката за сополи, драги, за което, апропо, трябва да се сърдите на създателя си, а не на мене. – Въображаемото синджирче на Хогбен вече летеше във вихрен танц. – Първо, когато аз се запилях по тия краища, вас ви нямаше. Нямам предвид конкретно вашата персона, естествено, а всички хора, барабар с измислените типове, дето дявол знае защо се пръкват от главите им. Дори растенията, бактериите и вирусите ги

нямаше. *Verstehen Sie*, драги? Вдявате ли какво се опитвам да ви набия в главата? Земята беше пустош. Прекрасна, подивяла от скука първична природа, която сам създадох. Някога да сте виждали жива планета в ембрионалния ѝ стадий на развитие? На върба в сряда сте виждали!

– Значи тогава материалната вселена е съществувала само във вашето въображение, господине.

– Идиот! Още малко и ще повярвам, че наистина съм попаднал сред ония тъпанари в Нищото – гръмогласно възнегодува старият Хогбен. – Ама мен не можете да ме излъжете, драги! Защото аз наистина идвам оттам. И прекрасно знам, че този побъркан свят няма нищо общо с Нищото. Вашият свят е измислен, драги. И, за съжаление, трябва да призная, че и аз имам пръст в тази работа. Но вас това не ви засяга! Ясно ли е?

Емоционалната настройка на Йозеф К. беше създала почти стерилна обстановка в съдебната зала и донякъде напомняше последното преустройство на дневната във вилата на стария Хогбен. Болезнената белота наистина навяваше мрачни мисли за операционна, но доста добре хармонираше със строгия официален, черен костюм с жилетка на домакина. Те бяха закопчани догоре и всеки естет би могъл да им се наслади, ако си направеше труда да надникне зад аурата му.

– Вие сте бояджия, нали? – любопитства Йозеф К.

В първия миг въпросът му успя да ошашава наперения ответник по делото. Все пак старият Хогбен доста отдавна беше чел романа, от който идваше Йозеф К., и някой друг на неговото място, сигурно нямаше да си спомни толкова бързо кой е този тип. Но Хогбен помнеше, защото беше устроен да помни като цяло стадо слонове.

– Сигурно изпитвате мазохистично удоволствие, като си мислите, че ме заставяте да се защищавам без да знам нито как, нито срещу кого, драги, но номерът ви няма да мине! Тази опера съм я гледал и, при цялото ми уважение към вашата пасмина, ви уверявам, че не струва и пукнат грош, камо ли пък цели три гроша... – демонстрира той широките си познания по германоезична литература.

Но Йозеф К. държеше на своето:

– Защо тогава в обвинението пише, че сте боядисвали някаква вила под земята, господине?

– Хайде да престанем с тия кафкиански глупости. В края на краищата кой сте вие, драги? И с какво право ще ме съдите? Разбирам, че имате комплекси за избиване, но не ми е ясно, защо трябва да го правите на мой гръб?

– Да ви призная, малко съм объркан, господине. Не проумявам кой, по дяволите, си строи вила под земята?

– Лудница... Попаднал съм в лудница – саркастично заключи старият Хогбен. – Божичко, как се изроди всичко на тази Земя? Вие, драги, пациент ли сте или лекар? – лукаво се поинтересува той, решил да сме ни тактиката.

– И двете, господин... Хогбен – направи пауза Йозеф К., докато надникне в документите. – Простете ми за любопитството, но щом не сте бояджия, тогава какъв сте?

– Бог.

– Искате да кажете, че сте от постановката „Залезът на боговете“? В такъв случай сте сбъркали входа, господин... Хогбен. Участниците в това представление репетира в съседната сграда. Тук е Съдът на честта и днес в него ще бъде съден някой си господин... Хогбен. Странно... Имената съвпадат... А вие твърдите, че сте сбъркали входа. Ще се наложи да направим справка в канцеларията... Моля да ме извините, но стават такива работи. Този съд отдавна не е бил сезиран и чиновниците са позабравили процедурата. Вие същият господин Хогбен ли сте, или другият Хогбен?

– Докога ще разигравате този театър? – избухна старият Хогбен, забравил че уж щеше да омайва този глупак.

– Съжалявам, но останах с впечатление, че вие играете в театъра, господине. Но щом не участвате в „Залезът на боговете“, значи сте точно този господин Хогбен, който ми трябва. Само че той не е бог, ами... – аурата на Йозеф К. леко се приведе над ефимерната маса, за да може точно да цитира – да-да... въпросният господин е бояджия, прелюбодеец-кръвосмесител, подпалвач на войни, семеен интригант, крадец, изнасилвач и перверзен секс-маниак.

– Та вие не познавате достатъчно собствената си митология, драги! – ухили се старият Хогбен, видимо доволен от високата оценка за деянията си. – Ако умеете да четете между редовете Омир или Софокъл, ще видите, че този словесен портрет напълно отговаря на лицето Зевс. Впишете деянието му в която и да е полицейска анкета и най-тъпият компютър ще повдигне същите обвинения срещу него.

– Да разбирам ли в такъв случай, че вие не отричате обвиненията, а само уточнявате, че истинското ви име е Зевс, господине?

– Ааа, не! Само не ме бъркайте с това парвеню! И до ден-днешен съжалявам, че го създадох!

– Добре тогава. Да започнем отначало. Вие господин Хогбен ли

сте?

– Да, драги.

– Чудесно. Ето че преодоляхме първото недоразумение. Значи сте господин Хогбен. И така, уважаеми господин Хогбен, вие доброволно ли се явявате пред Съда на честта?

– Не съвсем – инстинктивно отвърна старият Хогбен и пак внесе смут в душата на Йозеф К.

– Как да ви разбирам, господин Хогбен? Някой принуди ли ви да се явите пред Съда на честта? Защото това коренно променя постановката на въпроса.

– Да.

– И кой оказа този натиск върху вас, господин Хогбен?

– Обстоятелствата – замъгли истинската причина Хогбен и наум прокле онзи злощастен миг преди три хиляди години, в който бе заченал сина си.

– Хм! Съжالياвам, господин Хогбен, но в такива случаи правилникът тълкува вътрешната принуда като доброволен мотив. Съгласно...

– Знам.

– Трябва ли да разбирам, че вие доброволно се явявате пред Съда на честта, но отказвате да признаете това поради опърничавия си характер.

– Тълкувайте го както си искате!

– В такъв случай, уважаеми господине, не ни остава нищо друго освен да приемем, че случаят се разрешава от само себе си. Съгласно *параграф 22* от Закона за защита на авторското право в Библиотеката на вас ще ви бъде отнета самоличността и ще бъдете предаден в Цеха за рециклиране на герои, защото демонстративно отказвате да се държите в Съда на честта така, както изискват повелите на създателя ви. Бихте ли оспорвали такава присъда, господине?

– Бая го усукахте, драги, ама и вашето държание не е по Кафка. Сигурно смахнатият Франц сега се обръща в гроба.

– Понеже сте ми симпатичен, господин Хогбен, пък и като компенсация за това, че току-що научихте как ще бъдете рециклиран, ще ви обясня някои неща. Първо, за разлика от Земята в нашето общество не е прието да се изказват критични съждения по отношение на създателите ни. А що се отнася до дълга ни към тях, то всеки от нас го изпълнява почесто или по-рядко на сцената и в киното в зависимост от честотата на цитиране на автора в университетските курсове по литература и изкуства на Земята. А през останалото време ние сме свободни да се държим

както си искаме. Но на вас ви е простено да се заблуждавате, защото сега пристигате. Ние не сме никакви застинали образи, както сигурно си мислите, господин Хогбен, а живи герои.

– А защо лишавате мен от тази привилегия, драги? Или сега ние двамата с вас разиграваме...

В този миг вратата се отвори и строг глас обяви:

– Станете, влиза съдът!

Заповедта беше формална, защото единствените присъстващи стояха прави. Пък и жизнерадостната аура на нисичкия веселяк с прошарената брада и големия търбух, дето с тремаво достойнство се намъкна в кабинета, май изобщо не обръщаше внимание на протокола. А след нея в съдебната зала нахлу пищна средновековна обстановка с арабски привкус и с един замах премахна стерилната белота.

– Здравсти, синьори. Обедът беше чудесен. И денят е хубав, нали?

– Наистина е хубав, дон Санчо Панса – тутакси се съгласи с новопристигналия Йозеф К.

– А мога ли да знам кого наричате дон Санчо Панса, синьор?

– Вас, ваше благородие – смути се Йозеф К. – В този съд не се стъпвал друг Санчо Панса, освен този, който сега се мъчи да се намести по-удобно на скамейката.

– *Щом е тъй, драги – рече Санчо, – запомнете, че нито аз, нито някой друг в моя род е бил някога дон. Наричат ме просто Санчо Панса, Санчо се казваше баща ми, Санчо – и дядо ми и всички бяха Пансовци без всякаква прибавка на дон или доня. Струва ми се впрочем, че в Библиотеката има навярно повече доновци, отколкото камъни. Но стига толкова – господ ме разбира и ако ще да трае този съд само два дни, аз ще изплея всички тези доновци, които сигурно досаждат като комари.*

Старият Хогбен изслуша дълбокомисления диалог между Йозеф К. и Санчо Панса със зяпнала уста. Добре, че роднините му не бяха наоколо да го видят, а присвяткващата аура донякъде запазваше достойнството му. Значи цялата му пледоария досега беше отишла на вятра?!

– Хей, писна ми от тия щуротии! Някой ще благоволи ли да ми обясни какво става тук? – викна той, щом най-сетне се окопити.

– *Синьор* адвокат – благо обърна се Санчо Панса към Йозеф К., – защо така имам чувството, че вашият подопечен не е подготвен морално за този съд?

– Кого наричате адвокат, господине? – не преставаше да крещи вбесеният Хогбен.

Но съдията явно беше свикнал с изнесените гласове на хората от Средиземноморието, защото не се обиди. Той кротко му направи забележка:

– Не господине, а Санчо, драги. Току-що обясних на вашия адвокат, че трябва да ме наричате просто Санчо.

– Искате да кажете, че вие сте съдията, а този нещастник до мен, е моят адвокат? – втрещи се Хогбен.

– Да, драги. И трябва да се радвате на късмета си, защото младият Йозеф е много печен защитник. Макар и да е малко зелен на вид, той натрупа страшно много опит, докато се е защищаваше сам. Трябва да изтъкна, че всички се гордеем с него. През целия си живот той е губил само едно дело – собственото си. Но може да се каже, че и него не загуби по своя воля, ами така реши създателят му. Пък на нас не ни е отредено да се бъркаме в тия работи.

Монологът на съдията съвсем извади от равновесие ответника по делото. Сега вече сарказмът му наистина бе достоен за Шекспировия кралски театър:

– А мога ли да знам, драги ми Санчо, как ти, долното нищожество и тъпо посмешнице на жалките човеци, еманация на глупостта и слуга на още по-смахнат господар, смяташ да съдиш мен, самият Хогбен?

– Справедливо, синьор – простодушно рече Санчо, доволен, че най-сетне се е настанил удобно.

3. Златната клонка

В мига, когато душата на дон Франсиско Ореляно потъна в небитието, на Хък всичко му стана ясно. Дали властната заповед да се приближат събуди някакъв атаквистичен спомен в гените му или беше прозрение, но той внезапно видя граничната бразда като на длан. Дано да не беше прозрение! Душата му настръхна пред дверите на тази митница, чиито причудливи форми виждаше за пръв път, но му бяха страшно познати. Тя прекалено много напомняше на противоречашата на закона за земното притегляне неосъществена мечта на неговия приятел Франк Лойд Райт, та едва ли приликата беше случайна. Само дето готическата структура и ориенталските елементи бяха малко по-силно подчертани и се долавяше по-остър критско-минойски привкус.

Хък мразеше всичко да му е ясно. Винаги, когато всичко му беше ясно, забъркваше някоя голяма каша. Искаше му се да греши. От душа и сърце се молеше да се заблуждава. Не стига, че фризерът на баща му не беше това, което е. Ами сега и Земята...

– Стойте! – разнесе се нова заповед, която явно противоречеше на първата. – Останете по местата си, защото нещо не е наред!

В мига, когато властният глас посмекчи интонацията си, тутакси пролича, че той принадлежи на девица. Нейната аура напомняше на триглаво, опашато съзвездие от апокрифна книга по астрология. Компания ѝ правеха един полумесец и някакво пищно струпване на светлина, достойно за връх на Кьолнската катедрала. Лъвицата и драконът инстинктивно се измъкнаха иззад гърба на Хък и заеха места по фланговете, решени да дадат отпор на всеки и всичко, дори да идваха от Нищото. И докато реакцията на лъвицата можеше да се предвиди с точност до милисекунда, то решителните действия на холографното чудовище, честно казано, намирисваха на подвиг.

Между неканените гости и митничарите се очерта невидима, но непристъпна граница.

– Душите са три, а телата – две, колеги! – възмутено продължи опашатата астрологическа илюстрация. – Сметката явно не излиза, защото ако душите са три, телата пак трябва да бъдат нула. Въпросът е кой е объркал сметката? Тя трябва да излиза винаги на нула.

– Нулата е абстракция, до която човечеството трудно достигна след няколко милиона години, миличка. *Аз възнамерявах да създам числа по-*

малки от нулата – cisfinitum. Но това беше също невярно. – Тържественото струпване на светлина направи опит да се засмее. – Нулата включва в самата себе си тези неизвестни за нас числа. Може би правилно би било да се считат тези числа за някакви нулеви категории.

Полумесецът не му остана дължен:

– Именно прекалената склонност на търсача на философския камък да мисли абстрактно, миличка, му пречи да види онова, което ще му извади очите. Работата е там, колега, че на хората им трябваше бая време да пренаселят Земята. В Индия лесно достигнаха до нулата, когато станаха достатъчно много и зверски огладняха. Само истински гладният човек може да проумее тази иначе проста абстракция – нулата. Зовът на стомаха е по-силен от играта на ума, драги ми колега. Ама ситият на гладния не вярва. И време е вече да престанеш да се вживяваш толкова като старши на групата, уважаеми колега. Когато навремето Тимур ме повика за първи път в двореца си, приемната му беше пълна с хора, седнали на пода. Само той се беше изтъпанил на висок трон.

– Добър следобед, Господи – рекох му аз.

– Не съм никакъв Господ.

– Готов съм да отдам живота си за тебе, Свети Самаеле!

– Чуваш ли се какво говориш?! Какъв Ангел на смъртта съм аз?

– Нищо не разбирам. Щом не си бог, нито пък ангел, защо стърчиш там тогава, ами не слезеш да седнеш като човек между хората?

Хък понечи да прекъсне потока от източни мъдрости, но сияйната триглава, опашата дама, дето служеше за посредник в спора между двамата дървени философи, го изпревари:

– Извинете, господине. Ние с вас да не сме роднини?

На Хък му се стори, че въпросът е отправен към него и се засмя:

– Надявам се, че не сме, уважаема.

– Къде се буташ бе, свалячо! Дамата не говори на теб! – внезапно писна драконът и в следващия миг вече преливаше от любезност. – Не сме никакви роднини, мила! Нито кръвни, нито по сватовство! Но мисля, че бихме могли да станем. Нищо не ни пречи бързо да оправим тази грешка на природата.

– Опалааа! – лъхна откъм лъвицата вълна на задоволство. – Изглежда Тифончо най-сетне си намери еша.

След разговора с Хък Ана-Мария беше решила, че ще успее да възприеме, анализира и осъзнае законите край границата само ако изключи разума и се отдаде напълно във властта на чувствата си – все едно, че отново е попаднала в пустинята на родната си планета. Щом

развихрените ѝ емоции стигнаха до границата на възприятията, тя ловко успя да ги пренастрои по каноните на бездушната компютърна логика – все едно, че общуваше с любимия си компютър на Земята. И в мига, щом се опря на електронния здрав разум като на патерица, бързо откри единствения начин да общува с друго съзнание в този шантав свят, без мислите ѝ по неволя да се изливат на всеослушание под формата на емоционални излишества.

Ана-Мария тутакси изпробва откритието си, като скришом помоли Златната рибка да ѝ изпълни едно желание. Все пак накрая трудно съдържаните ѝ емоции избиха и тя не можа да скрие задоволството си, че опашатата митничарка се влюбва в нейния Тифончо.

– Тифон ли рекохте, госпожо? Нали не намекувате, че този симпатичен млад господин ми е дядо. Ще бъде много жалко.

– Прости ѝ, миличка – великодушно се застъпи за лъвицата драконът. – Дамата до мен просто не може да казва рѣ. Никакъв Тифон не съм, а Трифон Страшни, властелинът на Тилилейските гори. А ти трябва да си дъщерята на многоуважавания Цербер от съседното царство на мрака.

От вълнение триглавото, опашато съзвездие затрепери като вълшебно видение в маранята на Тартар, с което явно пристъпи всички административни разпоредби, защото върхът на Кьолнската катедрала побърза да въведе ред в разпасаната си команда:

– Странно как една липсваща нула може така драстично да наруши процедурата. Уважаеми дами и господа, пътуващи търговци, моля ви, не обръщайте внимание на противоречивите възгледи на колегата ми. Бедата при него е, че той не е истинска личност, а събирателен образ – дойде си пак на думата катедралният връх. – От вас се иска да минете през стандартната проверка. Успеете ли да сторите това, признавам, ще сгреете старческата ми душа и на мига тогава вдъхновен извикал бих: *„Постой, ти тъй си хубав!“*.

Хък се засмя. И най-мрачните му очаквания се оправдаха. Изглежда източният мъдрец, който грееше като турския държавен герб, ама с повечко звезди и в зелено, се докачи от намека на началството за душевните си несъответствия, защото се амбицира и тутакси делово предложи:

– Добре. Да започнем с най-младичкия. Ония, дето не влачи никакво тяло. Този случай ми изглежда най-лесен за разрешаване. Е, младежо, как ще докажеш, че не пренасяш контрабанда?

Хък бе готов да се закълне, че ако полумесецът имаше очи, на един

дъх щеше да изпие с тях светената вода в буркана барабар със Златната рибка и стъклениците.

– Много лесно, уважаеми – ухили се драконът. – Предполагам, че такъв виден мъдрец като тебе лесно би оборил твърдението, че Златната рибка не е на този, който я улови.

– Хм! – рече полумесецът след кратко замисляне. – Ами за светената вода какво ще кажеш?

– Сам си я направих – гордо излъга драконът и омайно се усмихна на митничарката. – Просто сипах в чешмяната вода малко сребро да убие микробите. Пък и, нали разбирате, Златната рибка си пада по сребърните накити. Женска ѝ работа!

– Умничък ми се вижда този младеж – дълбокомислено рече полумесецът.

– И е голям красавец – не се стърпя и добави извън процедурата триглавото, опашато съзвездие.

Хък се уплаши холографното чудовище да не се взриви от гордост. Толкова се беше надул пустият му дракон. Изглежда той беше взел да става симпатичен и на митничаря, защото изведнъж полумесецът зададе подсказващ въпрос:

– Ами тия души, синко, дето си ги затворил в стъклениците, сигурно ги носиш в Лоното на живота?

– Да, дълбокоуважаеми. Телата им нещо се скапаха, та си рекох, защо да не им направят нови, та да не се мъчат хорицата.

– Налага се с удоволствие да призная – въздъхна митничарят, прескочил първата графа от процедурата, че поне този младеж не е контрабандист. А имал ли си някога материално тяло, млади момко?

– Не, уважаеми Настрадаин ходжа.

– Охо, ти ме познаваш! Трябва да ви обърна внимание, колеги, че младежът има и добри обноски. Ами я сега да видим как си се пръкнал на белия свят, любезни?

– Холографно сираче съм аз, клетият, уважаеми мъдрецо. Имам си само един родител, ето този... – след миг колебание драконът все пак си пречупи хатъра и реши да оправдае похвалата за възпитанието си – ...този почтен господин до мен. Родил ме неговото въображение. Ама после той забрави за полагащата ми се бащина обич и ме запокити вдън гори – сам да се оправям. И трупове, с които са осеяни тилилейските тресавища, красноречиво свидетелстват, колко добре съм се справял.

– Смятам, че дори да послъгва, този наш гост изобщо не е за Речния свят, колеги – побърза да заключи върхът на Кьолнската катедрала.

– Ако го снабдим с ново тяло и го изпратим там, както си му е редът, кой знае колко пакости ще стори. Бая работа ще отвори на колежката от Лоното на живота. Много материал ще похаби. По-добре е да решим дали да го изпроводим на Майстора в Цеха за рециклиране на герои, или временно да го задържим при нас, за да държим под око този буен младеж, докато разберем дали пък не е достоен по празниците да вкуси от плода на Дървото на Живота.

Триглавото, опашато съзвездие безмълвно връхлетя върху полумесяца и околността се озари от буйна им любовна страст. Катедралният връх неохотно се приближи и дискретно попълни бройката в шведската тройка. Неведомите закони в граничния район многократно усилиха повелята на Златната рибка. Всички вече май бяха готови да лижат краката на дракона.

„Изглежда и в околностите на Нищото консенсусът се постига в леглото, скъпи! – достигна до Хък стаената мисъл на лъвицата. – Пък и тук май е все едно дали кихаш или се любиш, защото и в двата случая няма начин да се пръкне потомство. Постой. Не мисли изобщо, скъпи, докато не те науча как можем да общуваме, без всички ахмаци наоколо да си тикат носа в нашите работи.“

Хък използва суматохата около сексуалната оргия в чест на дракона, за да опита с обходна маневра да преодолее противника. Щом се отдалечи обаче, митницата тутакси започна да избледнява. Очертанията ѝ затрептяха и взеха да се размиват като химера, а мракът се сгъсти като петмез. Нямаше смисъл да търси заобиколни пътища към Нищото. Явно митницата се крепеше само в мислите на своите служители, а обитателите на граничния район не пропускаха никого към Нищото. Налагаше се да стисне зъби и да мине през процедурата.

Опашатото съзвездие най-сетне се измъкна от прегръдките на повъзрастните си колегите и насочи вниманието си към самозванеца, който доскоро имаше претенции да ѝ бъде дядо, но в името на любовта се бе отречъл от рода си:

– Скъпи Трифон Страшни, аз, Церберина, служител от трета смяна на Митническата служба към Библиотеката, съгласно член 999, алинея първа от Правилника за прилагане на Закона за приобщаване на героите към живота, те моля да прекрачиш прага и да заемеш полагащото ти се място сред нас.

Драконът много си падаше по всичко, което му се полага. Той бе готов да напълни холографния си стомах и с гайки, ако някой му кажеше, че са включени в разкладката за деня. Така че сега без никакви

колебания мигом се озова от другата страна на невидимата и доскоро непристъпна гранична бразда до своята Церберина. Военният паритет драстично бе нарушен. Сега противникът двойно превишаваше малката, но спретната армия на Хък и Ана-Мария. „Хък, разбра ли вече къде сме попаднали? – развълнувано му прошепна лъвицата. – Тия побърканиця наричат своя свят Библиотеката?!“

– Божичко, та тука бъка от царски палати! Където и да погледнеш, все дворец виждаш – шашна се драконът.

– Защото така ти се иска, драги ми Трифончо – смъмри го на глас Ана-Мария. – В този свят виждаш само онова, което ти се иска да видиш. Не си мисли...

– Уважаема госпожо! – любезно, но строго я прекъсна астрологическата илюстрация и подхвана отново служебните си задължения, като не пропускаше нежно да отърква триглавата си аура в оглупелия от любов дракон. – Време е да започнем проверката на вашия багаж. Бихте ли ми обяснили произхода на Златната клонка, която, признавам, ви придава толкова елегантен вид?

– Доколкото знам, мило създание, Златната клонка принадлежи на твоя свят. Аз съм само нейна приносителка и съм обвързана със свещен обет да я върна на законните ѝ собственици. Надявам се, че този отговор ви задоволява. Или държите да научите подробностите?

– Да разбирам ли, госпожо, че нямате нищо против да ви я конфискуваме?

– Да, мила Церберина. Жалко, че традицията изисква, онзи, който има претенции към Златната клонка, да ги докаже. Той трябва да влезе в смъртен двубой с мен и да ме убие, за да я получи... Или пък да умре. А както виждате, мила, аз все още съм жива и здрава, пък от всички досегашни претенденти няма и помен. Какво да се прави, като все слабоватички ми се падат?

Кръвожадните мисли на лъвицата за миг внесоха смут в редиците на трета митническа смяна. Първи, разбира се, се окопитиха по-опитните служители – катедралният връх и полумесеца на минарето. Но служебният правилник очевидно изискваше един митничар да изпълнява процедурата, защото присвяткващите им аури взеха да настръхват от възмущение, но езиците им оставаха зад зъбите.

– Явно трябва да прехвърлим разрешаването на въпроса за Златната клонка в Управлението на митницата – ловко се измъкна Церберина. – Нека засега да прескочим този въпрос. А мога ли да ви попитам, уважаема госпожо, защо мъкнете със себе си този папагал? Нима не ви е

известно, че не е редно човек да взема със себе си домашен любимец в отвъдното?

– Известно ми е, миличка. Разбира се, че ми е известно. Ама нямаше на кого да го оставя. Съжалявам, че нарушавам разпоредбите.

– А случайно да знаете дали той е истински или измислен?

– Разбира се, че е измислен, скъпа госпожице. Та нали, ако беше истински, досега да е оревал орталъка с оплакванията си.

– Чудесно. Нещата се уреждат много добре. Папагала ще предадем на колегите от Ветеринарен контрол. Нека сега да разнищим вашия произход, госпожо. Вие сте разумно същество от женски пол от системата на Алдебаран, нали?

– Да, мило създание.

– В такъв случай мога ли да попитам как попаднахте в тази необичайна компания?

– Предполагам, че ще ме разберете, скъпа Церберина. Любовта е единствената причина, която ме принуждава да споделям радостите и неволите на своя земен съпруг – кимна Ана-Мария към Хък.

Лаконичният отговор потресе с простотата си влюбената митничарка и тя искрено възкликна: „Ооо!“ И това „Ооо!“ съдържаше милиарди нюанси на топлота, нежност, разбиране, съпричастност и опиянение от досега със сродна душа.

– Мила госпожо, мога ли да узная вашето име? – полюбопитства Церберина.

Колегите ѝ отдавна ѝ бяха омръзнали със старческите им ласки и сега тя бе изпълнена с трепетно очакване по-бързо да ѝ свърши смяната, та да се люби до насита с Трифон Страшни, а в почивките да си пообщува извън рамките на служебните задължения с тази опитна, видяла и патила дама.

– Нарича се Ана-Мария – с удоволствие наруши процедурата драконът, ужасно недоволен, че обстоятелствата налагат толкова дълго време да си държи устата затворена в присъствието на своята възлюбена. – Също като бабата и като майката на Христос едновременно. Скоро ѝ тя самата ще става родител. Заченала е две великолепни близначета от своя съпруг в една лаборатория на Земята. И сега трябва да почакаме малко, за да видим що за герои ще се пръкнат!

„Млъкни, плямпало! Ще оплескаш цялата работа!“, сръза го лъвицата и любезно продължи на глас:

– Скъпа Церберина, надявам се, че тук спазвате човешките права и не разделяте съпрузите при никакви обстоятелства.

– И без това правилникът не разрешава да ви изпроводим в Речния свят, госпожо. Много съжалявам, но ще трябва да престоите на границата, докато мине карантинният период за домашни любимци по нашите закони, и след това ще трябва да ви препратим на колегите в отвъдния свят за алдебаранци. Разбира се, през това време можете да подадете молба, и тогава сигурно няма да се наложи да се разделяте с вашия съпруг.

– Много сте любезна, уважаема Церберина. Надявам се, че вие, двамата с моя приятел Трифон Страшни, няма да ме оставите да скучая, докато трае карантината.

– Естествено, скъпа – в хор пропяха драконът и опашатото съзвездие и си хлопнаха дланите от удоволствие, че мислят еднакво, докато лъвицата прекрачваше граничната бразда.

4. Истории от „Флийт Стрийт“

– Томи, материалът ти е безобразен. Нима си въобразяваш, че мога да го пусна в такъв вид? Това да не ти е „Добро настроение“! „Втора Земя“ е сериозен вестник. Най-сериозният! Официозът! Съзнаваш ли какво означава това? В този ранен час хубавата ти главичка може ли да смели факта, че си удостоена да се трудиш в о-фи-ци-оз!

Сутрин, пък и през по-голямата част от трудовия делник, Михаил Александрович не можеше да понася колегите си и най-вече Джейн Хоуп или, иначе казано, Томи. Макар като повечето щатни сътрудници на редакцията (с изключение на ония гадняри – легендарните) и тя да си имаше номинален създател, Томи беше израсла като кръгло сираче и до дванайсетгодишна възраст не знаеше дали е момче или момиче, но общо взето беше сигурна, че е момче и се държеше като такава.

– Много те моля, Михаил Александрович, не се прави на по-глупав, отколкото си, защото изобщо не мога да си представя, че има накъде повече да оглуяваш. Достатъчно ми пуши главата от жестокото издевателство да прозира какво се крие зад мълчанието на адвоката и официалното заявление на пресаташето на дон Санчо Панса, та изобщо нямам никакво намерение да те слушам. Като не ти харесва материалът ми, напиши си го сам! Може пък да доживея мига, когато ще прочета нещо, подписано от М.А.Берлиоз. Нямам предвид някой донос, разбира се.

И до ден днешен, когато Томи се ядосаше, а благодарение на Михаил Александрович това се случваше почти всеки ден, колегите ѝ проклинаха достопочтения натурализиран англичанин доктор Шмидт, който на времето случайно, само по един единствен външен полов белег, с лека ръка определи пола ѝ, с което, разбира се, обърка живота на много хора и преди всичко нейния. И най-много кълнеше смахнатия доктор самият М.А.Берлиоз. През целия си съзнателен живот, пък и след това, Михаил Александрович не бе съчинил нито един ред собственоръчно. Откакто се помнеше, той бе председател или поне секретар на разни литературни и журналистически сдружения, но преди всичко – редактор. М.А.Берлиоз можеше да редактира всичко: от упътване за приготвяне на консервирана пилешка супа на прах до Шекспир. Само Томи му се опъваше. Михаил Александрович се успокояваше с факта, че нея никой не може да я редактира. Нито пък да ѝ затвори устата!

– Добре, госпожице Хоуп...

– Хич не ми се прави на началник, Мишленце, защото ей сега ще кажа на секретарката ти къде са те видели да скиташ снощи!

Оголялото теме, скрито зад аурата на ниския и охранен председател на МАССОЛИТ, се изпоти от притеснение, и той се почеса по нетления врат, където изпитваше постоянна атавистична болка.

– Чакай малко, Томи. Така не е честно. Нали ми обеща, че никога няма да намесваме личния си живот в службата?

Ето затова Томи мразеше да дава обещания за каквото и да било, защото после винаги ги изпълняваше.

– Добре, Михаил Александрович – преглътна тя горчивия хап. – Сключваме мир за пет минути. През това време можеш да правиш с мен каквото си поискаш.

– Само пет минути ли ми даваш, Томи? – почти проплака М.А.Берлиоз.

– Само пет!

– Добре тогава. Да се захващаме за работа. Хм!... Дай да видим, първо, защо си обожествила този Хогбен? Знаеш, че ги мразя тия фантазмагории.

– Та той идва от Нищото, Михаил Александрович. Разбираш ли?! От-ни-що-то, както ти обичаш членоразделно да се изразяваш. Та това е сензация! И тя ще вдигне рейтинга на нашия вестник до небесата!

– Глупости на търкалета. Човекът си идва от Земята, както си му е редът. Стига с тия твои измишльотини!

– Да, но на Земята са го пратили от Нищото.

– Той така твърди, ама ще видим... – дълбокомислено рече Михаил Александрович, което по времето, когато той се бе подвизавал на Земята, означаваше, че мястото на този самозванец е в Сибир и точка по въпроса!

– Ще се съглася с тебе, Михаил Александрович, ако ми посочиш друг случай, когато някой е дошъл от Земята при нас само временно и смята да се връща обратно.

– Хм! – рече шефът на Томи и се умълча. Той беше направил справка в архива и за миг се поблазни да блесне пред Томи като спомене за Еней и Полукс, но те само фиктивно се бяха връщали на Земята. За легендарните обитатели на Библиотеката винаги съществуваше някаква вероятност наистина да са принадлежали към човешкия род, а никак не му се щеше да започва софистичен спор с Томи-Джейн Хоуп за чистотата на расата.

– Пет минути, Михаил Александрович. Напомням ти, че имаш само

пет минути и вече пропиля половината от тях.

– Не ме притискай, Томи! Мисля!...

– Човек ще си помисли, че не трамвай ти е отрязал главата, а чавка ти е изпила ума, Михаил Александрович.

– Томи!!!

– Добре-добре. Млъквам. Ще се помъча да изтрая някак, докато душевният ти напън роди нещо. И гледай този път да е по-голямо и не много извито...

Притеснена, че фаталният срок изтича, месестата аура на М.А.Берлиоз взе да почервява от напрежение. Глупавият му навик да се прави, че наистина може да измисли нещо, беше вбесил на времето дори създателя му – Михаил Афанасиевич Булгаков – и той го уби на трамвайните релси по линията Ермолаевская-Бронная. Все пак истинската причина за ранната кончина на Михаил Александрович беше малко по-друга. Той с цялото си същество отказваше да приеме, че Христос наистина е съществувал и постоянно се пречкаше в краката на създателя си, като разваляше сюжета на неговия роман. И главата му се търкулна под трамвайната мотриси.

– А защо си пренебрегнала вероятността този Хогбен да е измислен? Той сигурно е един от нас, ама се прави на важен! – изпъшка М.А.Берлиоз.

– Пфу! Това мъниче ли успя да измътиш? Та нали още на митницата са го проверявали. В никоя библиотека на Земята няма и помен от него. Той наистина има измислени роднини, но аз направо изядох с парцалите досието на създателя им – някой си Хенри Катнър. Съсипах се да знаеш, защото тоя мерзавец е ползвал още пет псевдонима: Луис Паджет, Лорънс О'Донъл, Кейт Хамънд, Келвин Кент и Пол Едмъндс. Но във всичките им писания се споменават само шантавите роднини на Хогбен. Явно той е бил познат на Картър и му е послужил за прототип на цялата менажерия.

Тъй като Михаил Александрович изобщо не беше чувал за тоя завяя тип с петте псевдонима, се налагаше да приеме на доверие резултатите от журналистическото проучване на Томи. Ама Михаил Александрович Берлиоз нямаше порочния навик да се доверява на подчинените си, затова попита:

– Сигурна ли си?

– Мишленце, времето ти изтече и понеже с последния си въпрос ме обиди, отивам при секретарката ти.

– Томи! – този път наистина проплака М.А.Берлиоз.

Аурата на дребничката, чипоноса и бледолика фурия с огнени черни очи и пълни, алени устни хукна към вратата, но се заблъска в многобройните кресла, масички, вазички и лампиони, с които безвкусния душевен мир на Михаил Александрович бе претрупал кабинета. При всеки досег с Томи обаче те се превръщаха в цветя, храсти и дървета, защото душата ѝ се чувстваше у дома само сред природата.

– Томи, върни се! – в пристъп на отчаяние изрева Михаил Александрович. – Нямах право да постъпваш така с мен.

– Само ако ми уредиш десетминутна среща с шефа на Библиотеката, Мишленце.

– Чакай малко. Тая шуротия откъде ти хрумна пък сега?

– Шефе, я си напъни мозъчето и си спомни как се казва прокурорът, на когото снощи официално обявиха, че са прехвърлили делото Хогбен?

– Та нормален човек може ли да го запомни. Някакъв китаец беше... Сун? Сен?

– Сонк, шефе. Името му е Сонк.

– Е, добре де. Нека да е Сонк. И какво от това? Всичко е въпрос на транскрипция.

– А фамилията му да се сещаш случайно?

– Сигурно е Ят! – гордо блесна с дълбоките си познания по новата китайска история М. А. Берлиоз.

– Шефе?! – проплака Томи, отчаяна от тъпотията на началника си.

– Чакай малко! Сетих се! Жълтата преса тая сутрин го нарече Шантавия... Сонк. Ама че работа. Наистина беше Сонк, защото си помислих: „Гледай ги тия тъпанари! Една транскрипция на китайско име не могат да направят като хората! За Сун Ятсен не са чували, а вестникари тръгнали да стават!“

– Ама твоя Сун Ятсен не е измислен...

– Не ме прекъсвай, моля ти се! „А отгоре на всичко тоя Сун Ятсен изобщо не е измислен и няма какво да търси при нас!“ – тържествено завърши да се самоцитира М. А. Берлиоз.

Жизнерадостната аура на Томи съвсем помръкна и тя мислено се хвана за главата:

– Не знам кои са по-големи тъпанари, Михаил Александрович! Тези, дето списват жълтите вестници, или онези, дето ги четат! Шефеее, шефе... Фамилията на прокурора е Хогбен и назрява скандал. Преди малко Дружеството за защита на правата на героя излезе с декларация...

– Кво, кво?

– Престани да квачиш като някоя квачка, шефе, ами вземи, че ми уреди среща с Големия шеф. Иначе отивам при секретарката ти...

– Недей да ме притискаш така, Томи...

– Това е положението, Мишленце. Избирай с кого искаш да се имаш работа. С началството или със секретарката си?

Дилемата пред Михаил Александрович беше ужасна. Той така и не случи на жени и на началници. Съдбата му отреди да живее на Земята под властта на Сталин, а тук трябваше да изпълнява повелите на Хамлет. От трън та на глог! Но секретарката му май беше по-страшна и от двамата.

– Само това не искам от мен, Томи – удари го мазно-мазно на молба Михаил Александрович.

– Че аз да не го искам от теб. Ако чакам ти да ми уредиш среща с началството, ще си умра стара мома бе, Мишленце. Просто помоли твоето безценно съкровище – секретарката си. Тя знае как стават тия работи. Снощи е била на представлението в една ложа с домашната прислужница на госпожа Офелия.

– Томи, има ли нещо, което да не знаеш? – възкликна Михаил Александрович, очарован, че огромната отговорност се прехвърли на могъщите плещи на секретарката му.

– Да. Не знам кога ще ти дойде акълът, Михаил Александрович!

– Добре. Значи уредихме този въпрос. Сега...

– Не вярвам – сериозно рече Томи. – Според мен, Михаил Александрович, на тебе акълът ти никога няма да дойде, защото...

– Не се заяждай, Томи! Имах предвид смахнатата ти идея за интервю с началството! Сега, като си помисля, идеята ти не е чак толкова лоша. По този начин, както се казва, ще получим безплатни инструкции каква линия да поддържа в този, признавам, заплетен случай.

– Как каква линия, Михаил Александрович? Всеки вестник, дори и официоз да е, може да поддържа само една линия. Истината, Михаил Александрович! Голата истина, каквато и да е тя. Без всякакви задни мисли!

– Не и официозът, Томи – заплува Михаил Александрович в свои води. – Ти си още твърде зелена и не ги разбираш тия работи. Официозът затова се нарича официоз, защото трябва да поддържа официалната линия, миличка. Началството винаги има задни, пардон... скрити мисли, които формират официалната политика и затова е много опасно да се отклоняваш от официалната политика, защото може да се натъкнеш именно на някоя задна мисъл. Пфу! Пепел ми на устата. Видя ли как ме

обърка с тия твои задни мисли! Скрытите мисли на началството са работа на самото началство, Томи. А нашата работа е да се научим да ги четем. И това е изкуство, Томи. Ама ти си още много далеч от истинското изкуство!

– А истината? Къде остана истината, Михаил Александрович? Нали нашият дълг е да не позволяваме на управляващите да си играят игричките на тъмно.

– Истината, Томи, – взе да шепне М. А. Берлиоз – излиза наяве едва когато сменят началството. И тогава тя временно се превръща в официалната линия.

– Ами, ако се окаже, че в момента сменят началството, тогава какво ще правим, Михаил Александрович? Не ти ли се струва, че станаха много Хогбеновците в Библиотеката?

Шефът ѝ си глътна езика и само липсата на материално гърло го спаси от задушаване.

– Томи... Какво криеш от мен? Ах ти, малка мръснице! Веднага си признай! Криеш нещо, нали? Знаех си аз, че отдавна ламтиш за поста ми...

– Не се тревожи толкова, Михаил Александрович. Това са само предположения – ухили се Томи, доволна, че натри носа на шефа. – Нали знаеш, че онзи германски дървеняк Йозеф К. си пада по мен и тайничко ми прошепна, че неговият клиент съвсем сериозно се смята за бог. Не от онези в резервата, а истински бог! С една дума, той създал нашите създатели, разбиращ ли?

– Трябва да е луд! – изпъшка М.А.Берлиоз и аурата му се сви до неузнаваемост.

– Луд-луд, ама онзи Хогбен – не прокурорът, а подсъдимият – миналата седмица е поправил аварийното хранване на Цеха за рециклиране на герои. Представяш ли си? От миличкия Херкулес насам кой ли не е опитвал да стори този подвиг, но никой не успя да се справи. Тази работа се оказа по-трудна дори от почистването на Авгиевите обори. А твоичкият Хогбен, дето бил простичък човечец от Земята, който погрешно е попаднал при нас, само за три дни оправи хранването! Какво ще кажеш, а? Говори се, че сега ще премахват всички ограничения и рециклирането на демодираните герои пак ще тръгне с пълна пара. Май настъпват нови времена, мишленце, и техният вестител е твоичкият Хогбен!

Михаил Александрович пак хлъцна и едва не се задуши, но все пак успя да проплаче.

– Моля ти се, Томи, само не го наричай моичкият...

Тази сутрин с традиционната порция клюки на Томи, можеше да се задави дори и онзи лакомник, шефът на охраната Портос. Толкова много и ужасни бяха тия фрапиращи новости, които рушаха устоите на иначе добре подредения живот на М. А. Берлиоз.

– И това не е всичко, Михаил Александрович. Сега се хвани здраво за стола, за да не паднеш. Онзи странен тип, прокурорският свидетел Пакееее, ми намекна, че може би лично братът на господин Хогбен е създал Библиотеката, ама аз не вярвам, да знаеш. Вече ти казах, че този негов брат е измислен. Освен ако... – поклати хубавата си главичка Томи. – Освен ако и той е имал прототип на Земята. Но така или иначе, шефе, ако не е бог, то тоя Хогбен може да се окаже брат на бог, което е почти едно и също, нали?

Михаил Александрович не й отговори. Душата му се беше свила до мизерните размери на грахово зрънце и аурата й вече едва-едва се забеляваше. Томи беше милостлива по природа и му влезе в положението:

– Ама стегни се малко бе, Мишленце! Голямо шубе те гони, а? Страх те е, когато атовете се ритат, и ти да не изядеш някоя подкова. Няма нищо страшно, шефе! Докато Съдът на честта не се произнесе, всички сме в безопасност. Освен ако този Хогбен наистина е бог... Но и тогава все ще му намерим колая. Та нали резерватът е пълен с цяла сюрсия земни богове. И какво? Живеят си там и никому не пречат. Виж, ако се окаже, че въпросният Хогбен е роднина на създателя на нашия свят, тогава ще му мислим. Но, в края на краищата, какво толкова може да ни се случи? Най-много да ни рециклират. Ама нали и децата знаят, че рано или късно това ни чака. Какво да се прави? Съдба... Сигурно и Хамлет не е вечен. Кой го знае? Пък даже и да е вечен, то си е негов проблем. Всички не можем да бъдем вечни, я! Нали тогава ще се наложи да затворят Цеха за рециклиране и сума народ ще остане без работа. Все пак трябва по-философски да гледаме на живота! Нали така, Михаил Александрович? Ти си ме учил.

М. А. Берлиоз наистина учеше другите, но той, самият, мразеше да гледа философски на живота. Все пак думите на Томи малко го поуспокоиха и аурата му взе да възвръща помпозната си форма и големина. И тази *метаморфоза* успя съвсем навреме, защото в кабинета нахлу секретарката му. Емоционалната власт на мадам Грицацуева над шефа мигом преобрази чиновническата обител в натруфен будоар.

По волята на създателите си секретарката на шефа беше вдовица по рождение. И оттогава целият й живот бе обзет от едно стремление – да

се омъжи повторно. Но за жалост ѝ бе отредено да живее дълго в грях. Поне до Страшния съд. Защото чистата, могъща и безукорна линия на живота ѝ започваше, както му е редът, от сгъвката на дланта, но не стигаше като при другите хора някъде до края на китката, а продължаваше по месестата ѝ белоснежна ръка, за да завърши чак при любвеобилното сърце под пищния бюст. С една дума, тя беше *знойная женщина* – *мечта поета*. Но Михаил Александрович Берлиоз си беше истински поет и по душа, и по длъжност. Затова той кротко подхранваше стремленията на мадам Грицацуева, но категорично отказваше да надене прозаичния брачен хомот. И сега потенциалният жених с нескрита любов изслуша чуруликането на деветдесеткилограмовото си славейче.

– Михаил Александрович, току-що научих, че на границата са задържали сина на онзи Хогбен, дето пристигна преди няколко дни с цветнокожия си прислужник. Чухте ли? Снощи обявиха, че полинезиецът щял да бъде главният свидетел на прокурора, сиреч на нашия Хогбен. Казват, че този, другият, младият Хогбен пътувал като същински арабски принц – с цялата си свита от домашни любимци и голям товар злато.

Томи изхвърча като стрела и тутакси се озова до вратата, където благоприличието ѝ я задържа за миг:

– Няма как! Аз хуквам, Михаил Александрович. После ще прегледаме отново материала, миличък. И без това сигурно ще се наложи да го допиша.

Ошашавен от това Хогбеново стълпотворение, Михаил Александрович изобщо не реагира, но могъщата аура на мадам Грицацуева се изчерви от възмущение. Щом Томи офейка, тя нежно го скастри:

– Защо позволяваш на тази фръцла да те нарича миличък, Мишленце?

– Аз... Такова...

– Ти си началник, миличък! Забрани ѝ!

5. Интервю с вампир

– Е, млади човече, готов ли сте да преминете през най-голямото изпитание в живота? – надутото рече върхът на Кьолнската катедра на самотника отвъд граничната бразда.

– *Я, майн хер* – съдържано потвърди готовността си Хък, претръпнал към всякакви отегчителни изпитания през дългия си земен живот. Той май се състоеше само от изпитания. Едно от друго – по-големи!

– Не си мислете, че владеенето на родния ми език ви дава някакво предимство, младежо.

Тъй като цялото му същество категорично отказваше скромно да сведе очи, Хък просто си замълча, но катедралният връх не се впечатли. Той отдавна бе свикнал всякакви типове да минават през стандартната гранична процедура и вече познаваше човешките характери по-добре дори от Теофраст. Затова реши, че този трябва да е от дебелите глави, и го подхвана изкъсо:

– Надявам се, няма да проявите наглостта да отречете, че пренасяте контрабанда, уважаеми, ами направо ще ни насочите към получателя на пратката?

Хък не се замисли дори за миг:

– Златната чаша е предназначена за господин Мефистофел, хер Фауст.

– Знаех си аз, че зад гърба ми върти контрабанда, този непрокопсаник! А ти не ми вярваше! – обърна се Фауст с презрение към Настрадаин ходжа. – Все ги защищаваш ония, ама ще видим тази работа...

Вълна от фаустовско задоволство обля Хък и, докато си отбелязваше наум раздора в митницата, той с радост установи, че е направил първия пробив в процедурата.

– А онзи хитрец, колегата му, замесен ли е? – продължи хер Фауст и с трепет си представи как на следващата оперативка ще натрие носа на високомерния Мефистофел.

– Хитър Петър е прекалено хитър, за да се намесва явно в далаверата, *майн хер*. Той стои в сянка и си получава пая, за да мълчи – смело продължи да се заиграва със съдбата Хък.

– Негодник! Всички заместници се пишат големи хитреци, ама ще видим тая работа!... – Хер Фауст изгледа строго Настрадаин ходжа. – Преди седмица ми отмъкнаха под носа наградата за най-добър

митнически екип. Лично Павел Иванович им я връчи... Хм... Преди да ви арестувам, уважаеми, позволете ми да узная все пак контрабандата на злато ли е основната цел на посещението ви?

– Не, разбира се. Дошъл съм тук да откупя три мъртви души, хер Фауст, но митническата администрация ме изнудва...

„Хък, сигурен ли си, че можеш да излезеш сух от тая интрига? И гледай по-бързичко да се справиш, скъпи, защото едвам удържам Тифончо да не се намеси. Горкичкият, направо изгаря от желание да се изфука пред любимата си!“ – достигна до него разтревожената мисъл на лъвицата.

– Признавам, че това донякъде променя нещата... Стига да можете да докажете твърдението си, че цялата митническа администрация е подкупна?! – възмути се хер Фауст до дъното на душата си. – Предупреждавам ви, че от вас ще се изискват много сериозни доказателства. В противен случай законът ще се стовари с цялата си строгост върху вас и не виждам как ще се отървете от рециклиране за тази тъй зловеща клевета.

– Не съм си и помислил такова нещо, *майн хер*. Съжалявам, че погрешно ме разбрахте. Исках да кажа, че някои митнически служители се опитват да ме изнудват.

– Това пък откъде го измисли сега? – възмути се драконът, че някой си позволява дори косвено да оплюва любимата му.

Наложи се лъвицата дискретно да го озаптява.

– Опитват ли се или наистина ви изнудват?

Шефът на трета митническа смяна, хер Фауст, не можеше да скрие разочарованието, че тъй сладките обвинения срещу кръвния му враг се топят пред очите му като ланския сняг при първия пролетен повей.

– Да речем, правят сериозни опити. Така добре ли е, *майн хер*? – взе да опипва почвата Хък.

– Хм... Ще видим... – рече хер Фауст, недоволен, че го принуждават да се задоволи с по-малко от обещаното. – Павел Иванович ще реши!

Неудовлетворението на Фауст имаше по-дълбоки корени. Той се разкъсваше пред дилемата как едновременно да присъства на този тъй важен (и скандален!) разпит в кабинета на шефа, без да предаде временно пълномощията си край граничната бразда на заместника си, дето драпаше за мястото му. Имаше само един начин. Трябваше да настоява Павел Иванович да дойде тук. Но, ако обвиненията на този тип се окажеха най-обикновена клевета, гневът на шефа щеше да отдалечи на

светлинни години тъй мечтаното месечно отличие.

В този миг на върховно терзание природен катаклизъм помете всичко на границата. Аурите на цялата компания помътняхха и някак изпосталяха от светлинната вихрушка. Появата на топ-репортерката на „Втора Земя“ реши от само себе си дилемата. Хер Фауст се видя в едър план на първа страница точно под вестникарската „шапка“ на официоза. Новите обстоятелства възмездяваха достатъчно компромиса, който се налагаше да направи, и дори му даваха възможност мълчаливо да подмине официалното предаване на пълномощията:

– Хайде, уважаеми, да вървим при Павел Иванович, че тук климатът взе да става нездравословен.

Добрият тон изискваше хер Фауст да не се появи доброволно на първа страница, а да изглежда принуден, насилен, почти обезчестен. Но Томи не му остана длъжна в надпреварата по служебна лукавост:

– Уважаеми господин Фауст, вярно ли е, че този месец вашата смяна води уверено по точки в съревнованието между митничарите?

– Да, госпожице. И миналия месец беше така, но за жалост се наложи да отсъствам няколко дни по болест и заместникът ми не можа да удържи първото място. Апропо, драги колега – обърна се хер Фауст към Настрадаин ходжа, – бъдете така добър да се погрижите дамата от Алдебаран да бъде настанена добре по време на карантината... И се надявам този път да отстоите реномето на нашата смяна, докато отсъствам за малко. Само за малко! – повиши тон Фауст. – А вие, госпожице, тутакси трябва да напуснете границата! Тръгвайте с мен! Можете да ни придружите до управлението, за да сте ми под око, но при условие, че няма да се опитвате да влезете в контакт със заподозрения.

Настрадаин ходжа си замълча, защото беше гузен. Миналата седмица стана така, че докато изнеженият му шеф лекуваше душевната си хрема, той посрещна онзи Хогбен на границата. Да, ама смяната им скоро свършваше, и той с лека ръка го накара да виси половин час, докато дойдат колегите. Така прословутият Хогбен попадна в лапите на Мефистофел, а месечната награда се изплъзна от ръцете на Фауст. Ако шефът му знаеше как е прецакан от ориенталската леност на заместника си, сигурно щеше да го убие.

„Хък, аз ще се оправя тук, но ти се пази, скъпи – пристигна и поредната порция съвети от лъвицата. – И помни, моля те, че край границата времето не ти е подвластно и няма да можеш да се измъкваш лесно отникъде. Стискам ти палци, скъпи, и те обичам.“

Хък прекрачи невидимата граница и пред очите му се ширна

Алеята на славата към централното управление на митницата. Цветната леха между двете платна бе окичена с ликовете на Мефистофел, Хитър Петър и сладката малка деветоголава Хидра. Огромните портрети бяха на подобаващо разстояние един от друг, за да се открояват.

Изглежда и тук, както на Земята, заемането на някаква длъжност в която и да било йерархична структура отреждаше на чиновника определено място в пространството. Но по-нататък всичко зависеше от личните качества на чиновника. Ако той не успееше да овладее отреденото му пространство, някой друг го заемаше, защото служебното пространство не търпи вакуум. На Земята тази борба със зъби и нокти за място под Слънцето остава скрита за очите. Случайният посетител може да се заблуди за относителната тежест на някой чиновник в йерархията и съответно да почука на погрешната врата. Но в Библиотеката нямаше такава опасност. Всеки герой, който успееше да отвоюва по-голямо пространство, мигом го преобразяваше по свой вкус и резултатът от малката служебна война на тихия фронт се набиваше в очите на всички.

Щом се отдалечиха достатъчно от границата, Фауст делово попита:

– Колко?

– На две колони – отвърна репортерката.

– На четири – отсече Фауст.

– Няма да стане! Ти да не си Хамлет?!

– Ще има и *бонус*. Освен всичко друго ми намирисва на голям скандал в митницата – презрително кимна Фауст към портрета на Мефистофел, покрай който минаваха в момента.

– Вашите вътрешни разпри не ме интересуват.

– Може да става дума за по-едри риби...

– Две!

– Три!! Или се пръждосвай!

Хер Фауст още не можеше да преглътне факта, че преди седмица благодарение на онзи Хогбен образът на личния му враг Мефистофел се разпростря на цели две колони в рубриката „Любопитни вести“ на последната страница на „Втора Земя“. Оттогава той не само че си мечтаеше за първа страница, а бленуваше собственият му лик да цъфне там поне на три колони. Ама тя от „Втора Земя“ бяха големи скъпчии и трябваше да заслужи всичките осем колони, за да му отпуснат три. Но изглежда с този контрабандист най-сетне улучи десетката.

– Добре, нека да бъдат три, ненаситнико! – примири се Томи, но аурата ѝ видимо помръкна, като си представи усилията, кжитж трябваше да положи, за да измъкне тези три колони от М.А.Берлиоз. – Ама вземи,

че си озапти малко устрема, мой човек. Както си хукнал да се фукаш пред началството, няма да имам време да си свърша работата.

– Каквото изпедиш от него до входа на управлението, това е, да знаеш! – отсече Фауст, постигнал своето. – Вътре не искам да ми се мяркаш пред очите. И никакво цитиране на източника! Ясно ли е?

– *Я вол, майн фюрер!*

– Мери си приказките, навлек, че току виж си останала с пръст в устата...

Докато Фауст ги водеше с достойнство по трънливия път към голямото началство, като с всички сили се стараеше да не обръща внимание на славата на конкуренцията, Хък с любопитство огледа новопристигналата фурия. Дори надникна в душата ѝ. Там беше светло и уютно... После, докато чакаше тия двамата да се спазарят, от скука дискретно провери дали може да замени лика на Мефистофел в Алеята на славата със своя. В мига, когато очите на дявола посиняха, а косите му взеха да се изрусяват, прекрати експеримента. Остана доволен, че този странен свят не бе успял да отнеме силата на духа му, но не му се понрави накъде тръгнаха преговорите между репортерката и митничаря и побърза да се намеси:

– Извинете, госпожице, но хер Фауст не ви представи, така че съм малко затруднен. Не знам как да ви наричам...

– Томи.

– Томи?

– Да, просто Томи.

– Истинското ѝ име е Джейн Хоуп, но всички я наричат по този идиотски начин. Тоооми?! – презрително иронизира прякора ѝ Фауст.

– Я млъквай и ме остави да си гледам работата – не му остана длъжна тя.

– Познавах баща ви, Томи – след кратко замисляне рече Хък. – Прекрасен човек беше, дори без да се брои кучето му.

– И сега си е такъв, господин Хогбен.

Хер Фауст бе толкова зает да си представя собствения лик на първа страница на „Втора Земя“, че пропусна да отбележи странното съвпадение на имената. Всъщност вглъбеният в себе си Фауст мразеше да чете вестници и разглеждаше само снимките. Така че отдавна бе забравил как се нарича онзи, благодарение на който Мефистофел се окъпа в незаслужена слава. В свободното си време хер Фауст четеше само класическа философия и научна фантастика.

– Да не би да искате да кажете, че господин Джеръм К. Джеръм е

тук, Томи? И, моля ви, наричайте ме просто Хък.

– Е, не е точно тук, но като всички създатели и той е в Речния свят при останалите хора. Там си лови риба до насита. Жалко, че правилата не позволяват от време на време да го посещавам. И аз много си го харесвам.

– Щастливец. Цял живот си мечтаеше за това. И си има такава хубава дъщеря, която често си спомня за него. Знаете ли, че сме ходили с баща ви на бумел, Томи?

– Ммм...

– Извинявайте. Проявих неделикатност. Всъщност няма как да знаете...

Хък отново надникна в душата ѝ и му се стори, че там е станало още по-светло и по-уютно. Хвана се, че обстановката в душата на Томи му допада. Само веднъж бе попадал на такова гостоприемство, когато преди време за пръв и последен път надникна в главата на своята лъвица. Тя повече никога не го допусна толкова близко до себе си под претекст, че има опасност да разруши устоите на личността ѝ. Всъщност Ана-Мария не искаше Хък да вижда колко го обича.

– Господин...

– Просто Хък. И давай да си говорим на ти, Томи. Все пак с баща ти бяхме добри приятели.

– ...Хък, не си ли малко младичък, за да си ходил на бумел с... татко?

– Това ми е големият проблем, Томи. Колкото и да се мъча, не мога да остарeya.

– Че какъв проблем е това? Тук, в Библиотеката, никой не остарeya. Който на каквато възраст е пристигнал, на такава си остава. Нищо страшно няма. Свиква се.

– Когато никой не остарeya, сигурно човек лесно може да свикне, Томи. Но аз идвам от Земята, където всичките ми приятели мрат като мухи, докато се усетя, че годините са минали. Повярвай ми, ужасно е да стърчиш вечно ухилен, когато наоколо е такъв мор.

– Честно казано, не мога да си го представя, Хък. Звучи ми като небивалица. От ония, страховитите. Тук имаме една зоологическа градина, където сме настанили всички герои от книгите и филмите на ужасите. Туристите много обичат да ги хранят, а някои им се подиграват, но между тях наистина има такива, които могат да те уплашат.

– Томи, откога наричате това... място Библиотеката?

– Ами от памтивека. Май не си толкова осведомен, колкото

очаквах, Хък. А се носят слухове, че си племенник на създателя на Библиотеката?

– Какво, какво? – живо се поинтересува хер Фауст.

– Я млъквай! – срязва го Томи. – След малко ще имаш възможност да си приказваш до насита с него, а мен времето ме подпира.

– Добре, добре. Карай нататък – примири се хер Фауст и за компенсация си представи как портретът му заема четири колони над шапката на „Втора Земя“. На повече не пося да се простре.

Томи беше нервна, защото съзнаваше, че интервюто ѝ не върви. Всъщност тя си приказваше най-приятелски с този Хък и би могла да се самозалъгва, че просто се опитва да му влезе под кожата преди да му извади душата, но работата бе там, че той водеше разговора, той задаваше темите и тя послушно му отговаряше. Томи изтръпна, защото разбира какво става.

Божичко, тя се бе влюбила! От пръв поглед! И с двата крака беше вътре! До ушите! Като последна глупачка!

Хък нямаше представа докде докара Томи, като надникна в душата ѝ. Той си мислеше дали чичо му наистина е създал този свят. Всъщност не се изненада много. Това деяние напълно подходеше на фамилията Хогбен. Бедата бе, че Хък никога през живота си не бе срещал своя чичо. Можеше да съди за него само по редките злъчни подмятания на баща си. А щом старият Хогбен не харесваше брат си, то чичо му сигурно беше много свестен човек. Може би Таоа вече беше научил нещо? Колкото се може по-бързо трябваше да се срещне с него. Преди да се е забъркал в още някоя каша.

– Томи, познаваш ли господин Пакееее?

– Да – успя да промълви топ-репортерката на „Втора Земя“, докато излизаше от сладкия унес.

– Би ли му предала вестта, че съм се появил в... Библиотеката? Много е важно да научи навреме, че аз, Ана-Мария и Трифончо сме тук. Ще ти бъда изключително благодарен, ако ми помогнеш. Страхувам се, че въпросът е на живот и смърт.

– Да, разбира се. Непременно ще му предам – смотолевы Томи и аурата ѝ се изчерви от задоволство, че е удостоена с такава чест.

Всъщност заслугата да заприлича на божур донякъде споделяше и хер Фауст. Той бе толкова улисан да си се представя на първа страница, че никой не стана свидетел на най-големия резил в журналистическата кариера на Томи. С малкото, останали все още неподвластни на любовта, трохи от душата си тя схвана, че лъвицата и драконът не бяха просто

домашни любимци. И нещо я подбъзна да попита:

- А тази Ана-Мария каква ти е?
- Съпруга.
- Съпруга?! Онази лъвица ти е съпруга?

Ако физическите закони в Библиотеката позволяваха, Томи щеше да се строполи от неочаквания удар. Но в този свят аурата ѝ можеше само да посърне като цвете, лишено от благодатна светлина.

– Тя е прекрасна жена и най-разумното същество, което познавам, Томи – отвърна Хък, без да подозира каква рана отваря в душата ѝ. – Сигурен съм, че когато се опознаете, ще станете големи приятелки.

В този миг пред входа на величествената сграда със строгите изчислени линии и пищната украса от стегнати по военному декоративни елементи в стил ампир от времето на Наполеон, където се помещаваше управлението на митницата, се изсипа цяла глутница репортери и най-пъргавите се юрнаха към Хък с разгопени зъби. Присвяткващите им аури озариха Алеята на славата като бойна ескадрила, полетяла в нощна атака.

– „Втора Земя“ – успя да му прошепне Томи. – Потърси ме в редакцията на „Втора Земя“.

Последва едноминутно задушевно боричкане, дърпане, ръчкане и дори някои по-млади и разюздани репортерки се опитаха да постигнат консенсус според местните разбирания, докато хер Фауст и Хък успеят да се промушат във фоайето на управлението и да се докопат до неприкосновената червена пътека. Слава богу, нито една аура и ничий морал не пострадаха. Животът в Библиотеката си имаше и добри страни. Ако бяха на Земята, след това премеждие дрехите им сигурно щяха да се нуждаят от химическо чистене или поне от гладене.

Изглежда журналистическите привички бяха едни и същи в цялата Вселена, та дори и отвъд нея.

6. Островът от предишния ден

Прокурорската обител се преобрази в малко нескопосана китна полянка, сгушена в пищна тропическа урва и прорязана от бистро поточе. В кабинета стана дори по-топличко.

– Много се извинявам, господин Пакееее, но се налага да наруша спокойствието ви – заоправдава се прокурорът, докато полагаше всички усилия да настани удобно стария шаман. – Пристигна съдийско постановление от господин Санчо Панса, което ме задължава да поставя главния свидетел под охрана и да изключо всякакъв достъп на защитата до него. Искрено съжалявам, но ще трябва да ви преместим, господин Пакееее.

– Напълно ви разбирам, уважаеми господин Хогбен – поласкан от грижите, отвърна Пакееее.

Тук, в Библиотеката, на стария шаман всичко му харесваше. И обитателите, и деловата обстановка, и отношението към него. Само дето, макар и нетленни, на старите му кокали постоянно им беше студено.

– Категорично настоявам, когато сме сами, да ме наричате Сонк, господин Пакееее. Та вие можете да ми бъдете баща! И, признавам, че бих се гордял с този факт.

Таоа се смути от похвалата:

– Нямам честта да познавам уважаемия ви баща, Сонк, но ако съдя по начина, по който ви е възпитал, той трябва да е много достоен човек.

– Благодаря ви, че не съдите за мен по чичо ми! – засмя се прокурорът.

– И старият Хогбен не е чак толкова лош, колкото изглежда на пръв поглед, Сонк – отвърна Пакееее, който бе надарен с рядката способност не само да вижда, но и да оценява по достойнство доброто и у най-злия гений. – Просто честолюбието му е твърде голямо и го подтиква непрестанно да се изхвърля.

– Не ви ли се струва, господин Пакееее, че доста ласкаво оценявате чичо ми, като се има предвид колко злини е причинил в два свята – шеговито му се закани прокурорът, при което аурата му весело запримига като коледна елха, сякаш планинската полянка бе връхлетяна от цял орляк влюбени светулки. – Ако не бях ви опознал толкова добре през изминалата седмица, сериозно щях да се замисля дали да ви използвам като главен прокурорски свидетел.

Аурата на полинезийския шаман се почувства някак по-уютно и блажено затрептя:

– Повярвайте ми, приятелю. Имам богат опит в раздаването на правосъдие на моя остров на Земята и смея да ви уверя, че ще допуснете ужасна грешка, ако позволите на собствените ви чувства да повлияят на обвинението. Да не говорим, че според мен не е редно племенник да съди чичо си.

– Така е само по земните закони, господин Пакеекее. Но вие добре знаете, че чичо ми не е подвластен на никой закон в материалната вселена. Той не може да бъде съден като човек, защото изобщо не е човек, ако и да обладава всички лоши черти на хората. Макар че, строго погледнато, е точно обратното. Нещастните хорица са прихванали от него лошотията по стечение на обстоятелствата.

– Честно казано, ще ми бъде много интересно да узная подробностите по този въпрос, Сонк, но се страхувам, че ви задържам и само ви губя времето с моето старческо любопитство. Да не говорим за неудобствата, които ви причиних с моята носталгия по Фату Хива.

– Напротив! Напротив, Таоа – обърна се прокурорът към стария шаман с духовната му титла, която означаваше едновременно лечител, съдия, магьосник и учител и повече му подходеше, когато разговорът навлезе в толкова дълбоки и страховити води. – Радвам се, че ми напомните. Улисах се в нашата размисъл, а отдавна трябваше да тръгнем. Охраната сигурно вече се е изнервила. Смятам да ви придружа до новото ви жилище, Таоа, така че спокойно можем да обсъждаме зловещата история на моя род по пътя. Избрал съм един остров, който, надявам се, ще ви хареса. Ако решите, че не е толкова хубав като родния ви Фату Хива, можете да го преобразите по ваш вкус. Вече съм уредил въпроса. Господин Робинзон Крузо каза, че обстановката отдавна му е омръзнала. Трябва само да обещаете да не превръщате неговата обител в *Острова на съкровищата*, защото после няма да може да се отърве от туристите.

– Имате думата ми, господин прокурор – официално заяви шаманът.

– Чудесно. Да тръгваме тогава.

Прокурорът и Таоа поеа към необитаемия остров, придружени само от двама, но затова пък изключително надежди телохранители. Терминатора тръгна напред да разчиства и без това пустия път от навлеци, а Роки им пазеше гърба и следеше за съмнителни аури, подкупени от защитата. Охраната дискретно поддържаше достатъчно разстояние, за да

не пречи на разговора.

– Драги Сонк, бихте ли ми обяснили каква роля според вас са играли братята Хогбен в зачатъка на нашата вселена? Аз имам някои подозрения, но предполагам, че вие сте доста по-добре осведомен – попита Пакееее, като с интерес оглеждаше стръмните афганистански клисури, родени от въображението на техния ариергард, а от време на време потрепваше от взривовите, с които авангардът им профилактично правеше на пух и прах в далечината дивораслата в главата му марсианска природа.

– Значителна, Таоа. За съжаление – значителна. И, моля ви, не обръщайте внимание на момчетата ми. Така и не можах да ги отуча да си играят на война.

Аурата на Пакееее дискретно се извърна.

– Не се безпокойте, приятелю. Та те просто си гледат работата. И даже я вършат красиво... когато няма истински жертви.

– Няма страшно! Отцепили сме целия район, но те се престарават. Благодарение на чичо ми не само в кръвта на хората, но и на културни им герои, е да халят енергия. Сигурно някъде дълбоко в гените ни той е съхранил спомена за Нищото, когато светът е бил само чиста, щастлива и благородна енергия. Предполагам, че не знаете, Таоа, но чичо ми е бил един от водачите на философите материалисти, чиито самонадеяни експерименти са довели до Големия взрив. Той се отрекъл от тях само няколко мига преди катастрофата и побързал да премине на страната на баща ми.

– Тази двойственост напълно му подхожда – отбеляза главният свидетел по делото, който с нарочен договор, подписан преди десетина дни на Земята, бе поел тежкото бреме да обере всичките пасиви на стария Хогбен в Съда на честта.

– Колко меко се изразявате! – възкликна прокурорът. – Имам чувството, че дълбоко в себе си го защитавате.

– Макар и да е причинил много главоболия на изконната си родина, драги Сонк, не трябва да забравяме, че той така или иначе е един от създателите на нашата вселена. Можем да съчувстваме на отците *тики* от Нищото, длъжни сме да скърбим за причинените им от стария Хогбен и неговите съмишленици злини, но не бива да забравяме, че именно благодарение на тях нас ни има на този свят.

– Признавам, че ако погледнем на злощастната случка преди милиарди години от този ъгъл, имате известно основание, Таоа. Много ми е интересно обаче дали ще промените мнението си, когато узнаете цялата

горчива истина или поне онази част от нея, която съм научил от баща си.

– Ех, тази истина... – тежко въздъхна старият шаман. – Колкото повече остарява човек, толкова по-малко му се струва, че истината за хората не е нищо друго освен гледната им точка за същността на нещата в отдалечеността на времето. Истината, драги Сонк, се преобразява заедно с растящото желание на хората да я открият. Тя винаги навлича нови премени, за да бъде в хармония с обновените представи за дълг, чест и достойнство... Истината много прилича на пречистващия тропически дъжд, дето се излива всеки ден по едно и също време на моя остров, Сонк. Тъкмо си решил, че си уловил в шепите си частица от него и току забележиш, че водата се процежда между пръстите ти, но не се отчайваш, защото утре пак ще завали. Извечното желание на хората да уловят водата е родило бентовете, Сонк, а стремежът им към истината – философията. Но и водата, и същността на нещата постоянно ни се изплъзват, защото и те, и нашите представи за тях непрекъснато се обновяват. Философията не е нищо друго освен опит да построиш бент с надеждата да задържиш малко обновлението на нещата, за да можеш да ги опознаеш. Затова и Хераклит мъдро е рекъл: „Не може да се влезе два пъти в една и съща река!“.

– Според баща ми не винаги е било така, Таоа. От наша гледна точка прастарото Нищо е било Абсолютната красота. То отдавна било достигнало до онова съвършенство, след което наистина нямало нищо. Ако използвам вашата терминология, Таоа, духът се бил извисил дотам, че сам се осъдил вечно да стои с двата крака в една и съща река... докато един ден не се изродил в онази лудост – материализма, – която почти го убила.

– Не се тревожете, драги ми Сонк. Баща ви е бил прав. Съвършенството е постижимо, но само стремежът към него е благодат, а постигането на съвършенството е мъка. Духът и материята са двете противоположни страни на същността на нещата. Съвършенството просто затваря кръга и разрушава всяко нещо, за да го възроди в ново несъвършенство.

– Красиви думи, които стават страшни, когато виждаш как твоят свят загива пред очите ти, Таоа. Баща ми казваше, че едва тогава разбрал какво е истинска печал. След Големия взрив от единственото измерение на Нищото се зародило тримерното пространство. Силно притеснено, Нищото се свило в огромен балон, от който взели да се роят милиарди мехурчета. Колкото по-голяма ставала материалната вселена, толкова повече се затваряли в себе си балончетата, а стените им губели

своята пропускливост, докато накрая остатъците от Нищото съвсем се капсуловали в новата вселена. Тъкмо тогава двамата братя Хогбен успели да пренесат духа на Нищото на Земята и да я превърнат в живата му памет.

– Цветята-книги... – промълви Пакееее.

– Да, Таоа. Вашите вълшебни растения по същия начин съхраняват красотата. Но след като се отрекъл от материализма, чичо ми залитнал в другата крайност. Той вече дотолкова ненавиждал материята, че решил да я накаже, като заложи в нея закона за вечното раждане и смъртта. Макар че според баща ми несъвършенството на материята и нейният вечен стремеж да се саморазрушава били първопричината или по-скоро онова технологичното ограничение, което налагало всичко живо на Земята, пък и в цялата материална вселена, постоянно да умира и да се ражда отново. Оказало се, че за разлика от чистата енергия материята можела да съществува само като се преражда.

Старият шаман едва излезе от захласа, с който наблюдаваше фойерверките на Терминатора пред тях.

– Може и така да е било, уважаеми Сонк. Не съм надарен с прозрението да виждам толкова надалеч. Човек трудно може да опознае собствения си свят, камо ли другите. А какво разказваше баща ви за времето, Сонк?

– Да, и с времето станало нещо странно, Таоа. Преди Големия взрив според баща ми то си имало, както му е редът в свят с едно пространствено измерение, три посоки. Но щом се пръкнало тримерното пространство, времето изведнъж се зареяло в шест посоки: напред, назад, наляво, надясно, нагоре и надолу. Тази работа никак не се харесала на чичо ми, защото имал алергия към многофакторния анализ. Той се опитал да го озапти, но станало по-страшно. Големият взрив взел да се повтаря в по-ограничени и не толкова катастрофални мащаби край всяко капсуловано мехурче от Нищото, сякаш ги преследвал и си играел с тях, како котка с мишлета. Тогава старият Хогбен побеснял и с много труд успял да лиши времето от петте му посоки. Натирил го само напред с надеждата, че един ден и времето, и тримерното пространство ще си отидат по живо по здраво, тъй както, неканени, се появили.

– Баща ви споделяше ли тия възгледи, Сонк?

– Само донякъде, Таоа. Той смяташе, че чичо ми преувеличава ролята си в обуздаването на разбеснялото се време.

В този миг дивата марсианска природа пред тях взе да заотстъпва пред тропическата зеленина. Ръбовете на афганистанските чукари

поемекнаха и склоновете се залесиха. Някак просветля. И скоро пред очите им се ширна необитаемият остров.

– Как бързо минава времето в разговор с вас, Таоа! – възкликна прокурорът. – Ето че пристигнахме. Надявам се островът да ви се понрави. Уверявам ви, че това беше най-доброто от осемте предложения на специалистите по сигурността.

– Притеснен съм, че ви създавам толкова главоболия, драги Сонк. Страхувам се, че с нищо не съм заслужил грижите, които полагате за мен.

– Вече не можете да ме заблудите с прословутата си скромност, Таоа – засмя се прокурорът. – А, ето го и вашият домакин.

Докато Сонк и Пакееее си разменяха любезности, навлизайки в дебрите на необитаемия остров, пред тях се бе извисило огромно дърво. В основата на ствола му жизнерадостно грееше аурата на Робинзон. Охраната дискретно се оттегли и прокурорът побърза да ги представи един на друг:

– Дълбокоуважаваният Таоа Пакееее... Почтеният господин Робинзон Крузо...

– Радвам се да се запозная с вас, господин Крузо – достойно кимна Таоа. – Да си призная, толкова съм слушал за вас, та имам чувството, че ви познавам от години.

– Добре дошли, уважаеми Таоа – отвърна Робинзон, спазвайки точно инструкциите на охраната как да се обръща към госта, който по волята на властите трябваше за известно време да сподели уединението му. – Говори се, че вие сте по-голям лечител на човешките души дори от прославения ми приятел и спасител – доктор Довър. Моля, почувствайте се като у дома си на моя беден остров.

– Защо беден? Има някакви проблеми със снабдяването ли, господин Крузо? – не на шега се разтревожи прокурорът Сонк. – Веднага ще наредя на охраната да оправи нещата и ще се погрижа виновникът да бъде наказан!

– Не прекалявайте с грижите си, господин прокурор. Уважаемият господин Крузо се изрази метафорично с надеждата, че ще похваля това прекрасно дърво, което, няма как да не отбележа, изглежда като същинско чудо на природата. Прав ли съм господин Крузо?

– Че си е чудо, чудо е, уважаеми Таоа. Защото това е Дървото на Живота, което дава плод всеки месец. Но истинското чудо е как оцелявам, когато по празниците на острова нахлуят тълпите от туристи, дето държат да си похапнат безплатно от плодовата дрога – намигна

Робинзон на прокурора.

– Разбирам ви, господин Крузо, но сигурно дълбоко в себе си се гордеете с вашето чудо на чудесата, дето е толкова високо, че върхът му не се вижда...

– За гордеене се гордея, уважаеми Таоа – кимна аурата на жизнерадостния островитянин. – Всеки би се гордял да израсти такова чудо. С него и в „Гинес“ можеш да влезеш, дето се казва. Ама аз не съм отгледал това дърво, уважаеми Таоа. Просто заварих това чудо на *острова от предишния ден*. Короната му наистина изглежда големичка, както благоволихте да отбележите, но трябва да ви разочаровам, защото тя достига само до Речния свят и там свършва. Върхът е опрял в някаква черна дупка и горкото дърво отдавна се развива само на ширина. Виж корените му са друго нещо. Те наистина са страховити и ако надникнеш в бездната, като нищо може да ти се завие свят, защото са потънали дълбоко в Земята и сучат, дяволите му недни, от жизнените й сокове.

Ако в Библиотеката бе прието, старият шаман би подсвирнал от удивление. Но той още се притесняваше за суматоката, която предизвиква неговото присъствие навсякъде. Трябваше най-после да даде възможност на любезните си домакини да си гледат работата.

– Изключително много съм ви благодарен, че ме придружихте дотук, господин прокурор, и тъй великодушно ме дарихте с удоволствието да се запозная с почитаемия господин Робинзон Крузо, на чийто духовен стоицизъм още дядо ми се възхищаваше. Надявам се някой ден да продължим интересния разговор, който водихме по пътя.

– С удоволствие, господин Пакееее. Признавам, че някои ваши коментари сериозно ме заинтригуваха. Жалко, че трябва да тръгвам. Оставям ви в приятната компания на господин Крузо и в сигурните ръце на моите момчета.

– Ааа, тая няма да я бъде! Така няма да се разберем, господин прокурор! Този остров от памтивека е необитаем и Комисията за защита на околната среда, чийто почтен председател имам честта да бъда, държи да си остане *недокосван от човешки ръце* – възпротиви се отшелникът. – Разбира се, нямам предвид вас, уважаеми Таоа. Вие сте мой личен гост! Но тази работа, дето я иска почитаемият прокурор, няма да стане! Не стига, че нашата комисия прави веднъж в годината изключение за оная напаст, туристите, ами сега искате да позволим на разни роковци и терминатори да се разхождат свободно из острова и да направят сумати поразии. Бъдете така добър, господин прокурор, да си приберете въоръжената до зъби паплач. Това е!

– Господин Крузо, мисля, че бяхме се разбрали. И не смятате ли, че не е много прилично да се разправяме пред нашия гост. Представете ли си какво би могъл да си помисли той за порядките в Библиотеката. Вече ви обещах, че ако всичко е наред, вие просто няма да видите, нито да чуете моите момчета. Те са завардили подстъпите към острова и са се слели с природните забележителности. Вие не участвате в някой от любимите ви холивудски филми, господин Крузо, а в съвместна операция на прокуратурата и специалните части. При това съм изпълнил и последния си ангажимент. Отворихте ми доста работа, господин Крузо, но субсидията за вашата комисия скоро ще бъде увеличена двойно.

– Ами че с това трябваше да започнете, дълбокоуважаеми господин прокурор! Хайде да вървим, драги ми Таоа, и да оставим този съвестен човек да си върши добрите дела.

7. Мъртви души

Кабинетът на Павел Иванович Чичиков беше досущ като онзи, който по волята на създателя си навремето обитаваше, докато служеше на митницата в Брест-Литовск. И той, самият, някогашното страшилище за полските евреи контрабандисти, си беше все същият: *не хубавец, но не и с лоша външност – нито много пълен, нито много тънък; не можеше да се каже, че беше стар, ала не беше и твърде млад*. Що се отнася до професионалните му умения, Павел Иванович бе усъвършенствал кучешкия си усет, хладнокръвието му бе станало по-убийствено от всякога и все така си беше вежлив до невероятност.

– Не обичате ли да се побезпокоите и да седнете, господа? – любезно посочи той на неочакваните посетители разкошните на вид, но доста неудобни кресла, в които човек потъваше така, че се озоваваше едва ли не в нозете на началника.

Традиционната покана се отнасяше най-вече за непознатия, тъй като постоянните обитатели на Библиотеката отдавна се бяха отучили да седят. И с право! Това си беше безсмислено действие във всеки не съвсем материален свят. Изобилието на въображаеми кресла в работните помещения се дължеше единствено на респектиращата почит към създателите.

Навремето, при други условия, техните създатели с неистова любов бяха описали обстановката, в която се раждат, живеят и понякога умират или, с една дума, битуват героите им. Но тук, в Библиотеката, тази слабост на създателите се възприемаше като неизбежното техническо указание за сценографа в театъра и само подчертаваше дълбоките, марки и понякога скрити корени на чистото изкуство в битовизма. Може да се каже, че заради непредотвратимата приемственост между поколенията, от която дори в Библиотеката героят нямаше къде да се дене, никому ненужната битова обстановка в учрежденията приличаше на традиционните глинени елени, сърнички, глигани и ковчорчетата с ловни сцени, които повечето германки по неволя наследяват от бащите си заедно с осемстайната ловна хижа в планината.

– Уважаеми Павел Иванович, извънредни обстоятелства ме принудиха да се отлъча от поста си в работно време и да поискам тази среща – започна отдалеч хер Фауст, докато от уважение към началството правеше опит да се настани на крайчеца на стола.

– Да, да, разбирам ви, прелюбезни – поощри го Павел Иванович, вперил любопитен поглед в аурата на Хък.

Окуражен, хер Фауст продължи, като си остана в това доста неудобно и унизително положение – нито прав, нито седнал:

– Вие добре знаете, Павел Иванович, че нашата служба има колкото административен, толкова и дълбоко философски смисъл. Дори, бих казал, че философската същност на митническата служба в Библиотеката е много по-важна и, така да се каже, водеща. А отделянето на културните герои от простолюдието е една от най-висшите философски мисии на митническата служба, нейната еманация, която прокарва дебелината разделителна черта между Библиотеката и Речния свят.

– Както винаги сте прав, препочтени.

Макар шефът изцяло да бе съсредоточил вниманието си върху задграничния гост, щедрата похвала окрили подчинения му и той се захвана с жар да разкрие същината на научния проблем, който го вълнуваше най-много:

– И друг път съм ви намеждал, Павел Иванович, че философските възгледи на някои колеги обаче, са твърде широки и всеобхватни – хер Фауст разпери ръце, сякаш искаше да сграбчи целия свят, – като далеч надхвърлят обичайните рамки на благоприличието. Имам предвид колежата Мефистофел, разбира се. Радвам се, че този път мога да ви представя реални доказателства за пагубния му стремеж...

Откакто Ана-Мария го научи да пътува извън времето, Хък прекосяваше границите нелегално и бе отвикнал да общува с митничари. Същност с времето на много места по света този по-особен вид човешки същества се бяха обособили в отделна раса. При последния си сблъсък с нея на летището в Хартум той се отърва леко, защото имаше пари в брой и разговорът се водеше *на четири уши*. Но към тези мастити величия явно се изискваше друг подход.

– Позволете да се намеся, Павел Иванович, но се страхувам, че уважаемият хер Фауст ме е разбрал погрешно.

– Не се отричайте от думите си, господине, защото имам свидетели! – ревна възмутен началникът на трета митническа смяна. – Настоявам да дадете писмени показания!

След миг Хък вече знаеше какво да прави. Баща му вечно му се подиграваше, че не се уморява да се съобразява с моралните норми на обществата, в които попада по време на своите безкрайни скитания. Но той си беше такъв и не смяташе да се променя. Дали пък не беше роден за пътуващ проповедник? Но на коя вяра?

Хък отхвърли месианските помисли и реши, че за да се измъкне от кашата, в която по стар навик се забърка, трябваше просто да предизвика събеседниците си, а после да влезе в кожата на папагала Освалд. Баща му бе напълнил тъпата глава на единствения оцелял представител на вида *Neophena monumentalis* с всички томове на Шпенглер и най-безсрамно използваше кабинетните разработки във вечните им спорове. Тия обаче едва ли щяха да се затруднят от Шпенглер! По-скоро щяха да го глътнат като топъл хляб. Само Жак Дерида щеше да им дойде от хак!

– Не ви ли се струва, уважаеми хер Фауст, че *вниманието към тона във философските дискусии, който не е просто стил, е доста рядко явление* – започна Хък благодушно да цитира стария си приятел, като от благоприличие тук-там добавяше по някоя думичка от себе си. – *Тонът сам по себе си е малко изследван, любезни господа, ако допуснем, че това е възможно или че изобщо някога е правено. Наистина е трудно да се изолират отличителните белези на тона, дори ако съществуват в напълно чист вид, в което се съмнявам, особено ако се отнася до писмения дискурс. Как се бележи тонът, промяната или разрывът в тона? И как да се разпознае тоналното различие в един и същи корпус? Какви черти биха били достатъчно надеждни за такъв анализ, какво сигнализиране, което да не е нито стилистично, нито реторично, нито пък очевидно тематично или семантично? Изключителната трудност на този въпрос, всъщност на тази задача, се изостря още повече в случая с философията на митническата служба. Не е ли мечтата или идеалът на философския дискурс заглушаването на тоналното различие, а заедно с него и на желанието, афекта или сцената, които контрабандно (въз)действат върху понятието? Чрез онова, което се нарича неутралност на тона, философският дискурс трябва да гарантира неутралността поне на несмутимата ведрина, която трябва да придружава отнасянето към истинното и универсалното. Следователно, би ли било възможно да се чуе или отличи тонът на философа или по-точно (това уточнение е важно) на самозвания или мнимия философ?*

Хер Фауст получи астматичен пристъп от гняв. Аурата му почервеня, после побледня и накрая съвсем заприлича на *Мъглявината Андромеда*.

Фактът, че той не можеше да вземе думата от Хък, изглежда се хареса на шефа му, защото Павел Иванович дружелюбно се осведоми за физическата кондиция на подчинения си:

– Струва ми се, че вие нещо се затруднявате, прелюбезни? Трябва ли да смятам, че в момента не сте в състояние да изпълнявате

служебните си задължения?

– В никакъв случай, Павел Иванович! – успя най-сетне да преодолее пристъпа хер Фауст, без да се налага да му правят традиционната инхалация с лайкучка. И, слава богу, защото кой знае дали народната медицина щеше да подейства в Библиотеката. – Моля ви, Павел Иванович, да ми станете свидетел, защото смятам да дам под съд този нагъл тип за обида на длъжностно лице!

– Обида? На длъжностно лице? – с мярка преигра Хък, колкото да засили театралния ефект. – А пък аз, глупакът, си помислих, че водим философски спор.

– Под достойнството ми е да споря с контрабандисти, на които им предстои да бъдат напъхани в казана! Особено ако тъй нагло си позволяват да ме наричат самозван и мним философ – злорадо заяви хер Фауст. – Отсега можете да се смятате за осъден и рециклиран, господине! Но не и преди да снемем писмените ви показанията за зловредното ви съучастие в деянията на някои корумпирани до мозъка на костите си митничари.

– По-спокойно, препотчени колега. По-спокойно – взе да усмирява подчинения си Павел Иванович. – Ще ме извините, ама така, както я карате, доникъде няма да стигнем. Презабележителните възгледи за тоналността във взаимоотношенията, които сподели нашия прелюбезен гост, без друго заслужават по-особено внимание.

– Позволете отново да се намеся, дълбоко и недвусмислено уважаеми Павел Иванович, но откакто се срещнахме с хер Фауст, постоянно възникват разни, и трябва с болка на сърце да призная, предосадни недоразумения – тутакси влезе в тон с началството Хък. – Оказа се, че този иначе предраг ми господин, с извинение, е надарен от създателя си с може би неизвестната ви досега и прелюбопитна способност непрекъснато да ми приписва разни мисли, чувства и изречения, които никога не съм мислил, чувствал и изричал. Ето в последния случай, например, на който, за щастие, и вие станяхте предобронамерен свидетел, прелюбезният хер Фауст пожела да ме даде под съд за думи, изречени от моя препотчен приятел Жак Дерида по съвсем друг повод.

– Аз съм един нищожен човек и нищо повече, но и аз така си помислих, препотчени и прелюбезни! – възкликна Павел Иванович, доволен, че гостът не само изповядва, но и е възприел като свойствен любезния тон, който той от години се опитваше повсеместно да внедри в митницата, но все се натъкваше на прекомерни спънки от страна на такива превзети типове като хер Фауст.

– Павел Иванович! Моля ви! – едва не се разрида хер Фауст, възмутен от лекотата, с която съучастникът в престъпните деяния на Мефистофел влезе под кожата на шефа му. – Не позволявайте на този хамелеон да ви омагьоса!

– Учете се от него, препочтени! Учете се! Няма нищо лошо в това чиновникът да се опитва да подражава в обноските на началника си. Нещо повече! Позволете да ви попитам, прелюбезни, не мислите ли, че това е основното и, така да се каже, най-важното служебно задължение на подчинения? Възприемането на любезността като *modus vivendi* на всеки митничар не е ли по-достойно дори от повелята да ловите контрабандистите, предостойни хер Фауст? Да не говорим пък за набедените контрабандисти! – кимна Павел Иванович към госта. – Предлагам ви сериозно да се замислите за начина си на живот и за някои на пръв поглед дребни подробности от пейзажа, пардон, от поведението ви, препочтени. Макар че няма да е лошо да се позанимаете и с пейзажа, който се разкрива от поверения ви обект. Скучноват ми се вижда нещо напоследък. А героите, които преминават през нашата митница, смея да отбележа, стават все по-културни и по-културни. А културният герой е възискателен, прелюбезни. Той не се задоволява с жалките и скучни пейзажи, дето се пръкват от главите на отрудените ни митничари. Културният герой, препочтени хер Фауст, жадува за любезен митничар, който му вади душата в модерна и приятна обстановка. Така ли е, уважаеми? – обърна се към Хък в края на прочувствената си реч Чичиков.

– Да си призная, Павел Иванович, не проумявам как може някой да работи редом до такъв мъдрец като вас и да не прихване поне мъничко от вашата вещина, любезност и скромност? Направо е позорно!

– Позорно е! И аз така казвам, прелюбезни. Позорно е да не бъдеш любезен с героя, който се е изправил пред най-съдбовното изпитание и още не знае дали ще бъде приет с подобаващите почести в Библиотеката, или ще се нареди на опашката за рециклиране. Позорно е, препочтени, да се опитваш да подкупваш митничар, за да попаднеш на рафт, който не ти се полага по право. И най-позорно е, прелюбезни, да си тикаш носа в Библиотеката, когато от тебе няма и помен в архива!

Хък си отдъхна наум, че вече няма да му се налага да измисля почтителни обръщения.

– Радвам се, Павел Иванович, че хванахте ей така, направо, бика за рогата! – опита се нагледно да демонстрира преносния израз Фауст.

– По-кратко, прелюбезни. Не пресилвайте нещата. Аз не съм *матодор*, а скромен и нищожен чиновник – отвърна Чичиков, който като

всеки обеднял руски дворянин изпитваше физически ужас от селскостопанския труд.

– Разбира се, Павел Иванович. Разбира се! Ама позволете ми този път да не се съглася с вас. Макар че вашето достойнство е неизмеримо по-високо от предостойната длъжност, която заемате, все пак никой не може да отрече, че и тя е подобавашо достойна. Признавам, сам съм си виновен, защото се заблудих, оставайки с погрешното впечатление, че господин Мефистофел заема въпросната предостойна длъжност и би могъл да ми продаде мъртвите души, от които се нуждая. Повярвайте ми, Павел Иванович, дълбоко се разкайвам за глупавата си и непрости-ма грешка и съм готов на всичко, само и само да намеря подобаваш начин да измия греха от себе си. Уверявам ви, че нито за миг не съм си и помислял дори контрабандно да отмъквам въпросните мъртви души. Напротив! Става дума за честна търговска сделка и съм готов да платя всяка назована от вас цена... в рамките на благоприличието и добрия тон.

– Виж го ти, демагогът му с демагог, как само извъртя нещата! – не се стърпя хер Фауст. – Павел Иванович, моля ви, изрично настоявам да попитате този прелюбезен негодник кой е той и защо в архивите не се споменава нито дума за него!

Епитетът пред „негодник“ погали слуха на началника на митницата и той се поблазни от мисълта, че лекцията му не е отишла на вятъра, но все пак хер Фауст имаше още много да се учи и той с властен, но любезен жест го прати в читалнята:

– Разбира се, че ще го попитам, предпочтени хер Фауст. И ви уверявам, че ще очаквам от прелюбезния ни гост искрен и най-вече презадоволителен отговор. Но не бива да забравяме, че *проверката е висша форма на доверие*. Затова ви предлагам отново, но този път лично да преровите Каталога на Библиотеката и Регистъра за деянията на хората, предпочтени. Някак си им нямам доверие на тези електронни измишльотини – промърмори Павел Иванович сякаш на себе си и после подхвърли на Хък: – Кой знае как са ви сканирали на границата, прелюбезни... Друго е око да види и ръка да пипне!

За миг се възцари мълчание, защото на хер Фауст никак не му се щеше тъкмо в сублимния момент да напуска кабинета на началника. Той мислеше за бъдещето си. Все пак нали и вдругиден вестниците щяха да излязат. А какво по-хубаво от това в два последователни броя да си на първа страница. Когато тягостната тишина се проточи неприлично дълго, той с мъка взе да се изправя. Чупката в кръста го измъчваше,

защото аурата му се беше схванала да угажда на началника с неговите глупави кресла. Хер Фауст се огледа, не срещна разбиране, въздъхна тежко и пое бавно, бавно към вратата, като все още тайно се надяваше, че Павел Иванович може пък да премисли и да го върне. Но чудо не стана и след минута тежката дъбова врата, изпъстрена с множество фундаментални за митническата служба орнаменти, беззвучно се хлопна зад гърба му.

– Май е крайно време да поговорим за цената, Павел Иванович – делово рече Хък, доволен, че поне за известно време се отърва от ревностния митничар, който се беше лепнал за него като конска муха.

– Хм, прелюбезни – видимо се отпусна и Павел Иванович Чичиков. – Не знам как да се изразя, но в последно време мъртвите души взеха да поскъпват. Нали разбирате, търсенето им расте от ден на ден. Пък и цената им се покачва от само себе си, когато потенциалният купувач е неотъждествим, ако мога така да ви идентифицирам.

– Предлагам да оставим този въпрос настрана, Павел Иванович – понатисна го Хък. – Какво значение има кой купува, когато плаща най-добрата възможна цена? И в знак на добра воля ви моля да приемете тази златна чаша.

– Като частно лице, предпочтени, бих могъл с известни условности да се съглася с вас – благо рече Чичиков, и тутакси пхна подадената му чаша под бюрото – но естеството на длъжността ми, така да се каже, по служебен път ме лишава от това право. Въпросната сделка вече придоби прекалена публичност, предпочтени – кимна аурата на шефа към вратата, – и законът повелява да обявя открит и напълно прозрачен търг. Нали ме разбирате? Няма как, прелюбезни.

– Абсолютно сте прав, Павел Иванович и с удоволствие признавам, че искрено се възхищавам на вашата неимоверна мъдрост – възкликна Хък. – Да не говорим пък за държавническия ви подход. Но позволете ми да изразя опасенията си, че споменатите мъртви души може би не са под вашата юрисдикция.

– Струва ми се, че трябва да се изясните, предпочтени.

– Бедата е там, Павел Иванович, че и аз не знам по чий списък се водят Шуин, Нуикаумеаматератавахине, Фау-Фау и Пакеекее.

Аурата на Чичиков повдигна вежди:

– Това артистичните им псевдоними ли са, прелюбезни?

– Не, уважаеми Павел Иванович. За съжаление те са попаднали тук, в Библиотеката, *инкогнито*, но това са истинските им имена.

– Хм. Че за какво ви са мъртви души с такива, меко казано, чудати

имена, препочтени? Защо не си купите моя Селифан, например. Той е най-превъзходен коняр, а и тук изобщо не ми е потребен. Или пък, да речем, Пробка Степан, дърводелецът на Собакевич. А защо не и тухларят Милушкин. Ето ви на три чистокръвни мъртви души. Златни. Двайсет и четири карата. Без капчица примес. Мужици, които могат и някоя работа да ви свършат. А не някакви си там *инкогнито*.

Кой знае докога Хък и Чичиков щяха да се надлъгват, ако в този миг в кабинета не бяха нахлули две аури. И едната бе толкова развълнувана, че дори за миг строгата обстановка в светая светих на митницата сякаш полудя и замяза на дива горска поляна, достойна за средновековно сборище на вещици. Хер Фауст обаче бързо се взе в ръце, мигом възстанови удобствата на началството и сетне задъхано рече:

– Павел Иванович, водя ви лично началника на архива със Хари Селдън. Той вече три пъти е проверявал Каталога на Библиотеката и Регистъра за деянията на хората. В тях няма и помен от този тип тук, който само ни мъти главите с модерната си философия. Нещо повече, уважаеми Павел Иванович! Анализът на със Селдън недвусмислено доказва, че всеки Хогбен е вреден за здравето на нашето общество. Библиотеката гори, уважаеми Павел Иванович! Отечеството е в опасност!

– А какво казва вашата машина? – обърна се, раздражен, Чичиков към шефа на архива, но Фауст не даде възможност на Селдън да отговори.

– Машината блокира, уважаеми Павел Иванович! Оракулът заикли!

Това трикратно „уважаеми“, което се откъсна от устата на доскоро неподлежащия на превъзпитание служител, приля чашата и вместо да изхвърли патетичния натрапник Павел Иванович Чичиков поиска шефът на архива да потвърди невероятното събитие, което сериозно застрашаваше устоите на тяхното доскоро толкова добре организирано общество:

– Вярно ли е, прелюбезни колега?

Вперил взор в Хък, създателят на психоисторическата наука си позволи снизходително да кимне, защото като председател на Комитета за научни предсказания към Министерството на бъдещето заемаше същия ранг в служебната йерархия на Библиотеката като Чичиков. Хари Селдън отдавна не беше се сблъсквал с достоен противник и сега усещаше, че кръвта му, позамръзнала от навяващата провинциална, почти Чеховска скука Библиотека, закипява. Пък и за неговата машина щеше да бъде добре да се поразмърда малко, защото бе започнала да залинява от

повтаряне на все едни и същи досадно светли предсказания.

Аурата на Павел Иванович с мъка преглътна края на интересното и многообещаващо наддаване. С надеждата, че не всичко е загубено, той подхвърли на Хък:

– Хайде да вървим, препочтени, да видим тази работа.

8. Майстора и Маргарита

В Цеха за рециклиране на герои животът си течеше в обичайното русло – тихо и на пръв поглед доста спокойно. Но както във всяко предприятие и тук под гладката повърхност се криеха производствени проблеми. Създаваха ги, естествено, легендарните. Майстора вече за шести път препрочиташе второто издание на „*Le forze della fantasia umana*“ от 1769 г. На седмия път трябваше най-сетне да разреже гордиевия възел и да реши има ли в този трактат персонажи за казана.

Създателят им – Лудовико Антонио Муратори – отдавна се бе оттеглил на заслужена почивка в Речния свят, но неговите героини все още продължаваха да се мяркат тук-таме в научния оборот на Земята. В края на XX век обаче кладите бяха излезли от мода и вече седма година индексът на цитиране на две от второстепенните вещици на Муратори бе замръзнал на нулата. Неотдавна клетите стари вещици бяха пропуснали последния си шанс да се появят в изследването на Габор Кланичай „Светци, вещици, вампири“ и вече не ги чакаше нищо добро.

Трактатът на Муратори „*Силата на човешката фантазия*“ беше вълнуващо заглавие и допадна на Майстора, но дори според създателя им показанията на въпросните две грозновати вещици не бяха нищо друго, освен *безсрамни сънища, плод на развалена фантазия, и глупави приказки на хора, неспособни да различат истинското от фалшивото*. Майстора имаше слабост към всякакви магьосници и най-вече магьоснички и сега със сладка нега си спомни за трите чародейки – *вещиците от Истуик*. Дори за миг се поколеба дали да не остави на мира техните посестрими, но правилата бяха строги. Щом индексът на цитиране седем поредни години не помръднеше от мъртвата точка, той беше длъжен да прецени дали има достатъчно основания да направи официално запитване до машината на Хари Селдън. Решението беше съдбоносно, защото предскажеше ли веднъж изчаднето на Селдън, че през следващите десет хиляди години няма никакъв шанс някой да си спомни за тия две оцетени от природата грозоти, те щяха да се озоват в казана. Единственото спасение бе някой да докаже на машината, че двете нещастни души от резервата за легендарни не са измислени, а реално са съществували, и, следователно, мястото им е в Речния свят. Но за съжаление много рядко се намираше героичен застъпник за която и да било по-грозна вещица, да не говорим пък за второстепенните.

– Майсторе! – подвикна откъм Лоното на живота помощничката му Маргарита. – Една дама от митницата моли да разведеш придружаващите я лица из фабриката.

Майстора с удоволствие върна „*Le forze della fantasia umana*“ временно в склада и се запъти към гостите. За лаиците Цехът за рециклиране на герои и Лоното на живота бяха самостоятелни учреждения в Библиотеката, но щатните служители добре знаеха за неразривната технологична връзка между тях, която превръщаше отпадъците от дейността на едното учреждение в суровини за другото и обратно. Като прибавим общото хранене и общия персонал, лесно можем да си обясним защо щатните обикновено назоваваха обвитите с мрачна слава институции, сгъсени дълбоко в недрата на Библиотеката, с едно име: *Фабрика за абсолют*.

Поради особеното естество на фабриката и мрачния интериор, взет на заем от подземията на Инквизицията в Толедо, тук рядко се мяркаха делегации. Така че всеки официален гост, дори да беше най-големият темерут, внасяше свеж полъх в отговорния и затова еднообразен живот на щатните служители. Днешните посетители обаче надхвърлиха и най-смелите очаквания на Майстора. Пред тежката, обкована с желязо врата на цеха той едва не се сблъска с любопитно надзъртащите аури на изящна лъвица, елегантно закичена със Златната клонка, двуглав, явно влюбен до полуда дракон, крепящ с досада аквариум, в който плуваше Златната рибка, и триглава, разгонена кучка с атрибутите на митничар.

– Добре дошли, дами и господа! – приветливо ги посрещна Майстора, като вежливо отстъпи и едва не се подхлъзна, настъпвайки дръжката на камшик от волска кожа, инкрустиран с изящни телени бодли.

Той дискретно подритна не дотам въображаемия атрибут за изтръгване на признания и дори не повдигна вежди, сякаш от памтивека си обшуваше с тази пъстра многоглава компания.

– Драги Майсторе, позволете да ви представя нашите гости. Очарователната дама се нарича Ана-Мария, а напетият господин до нея е Трифон Страшни! – изчурулика разгонената митничарка, като аурата ѝ се оглеждаше любопитно и внимаваше къде стъпва.

– Госпожо... Господине... – кимна първо наляво, а после надясно Майстора. – Удоволствие е за мен да ви разведа из недрата на Библиотеката. А вие, млада госпожице, сте внучката на Цербер, нали?

– Колко сте мил! Така се радвам, че си спомняте за мен, Майсторе! – разцъфтя още повече Церберина и заобиколи отдалеч тезгяха за разтягане на еретици.

– Не искам да ви обиждам, мила госпожице, но се налага да помня всички, с които някога ме е срещала съдбата. Нали разбирате, такава ми е работата... Моля, последвайте ме, дами и господа – учтиво кимна Майстора и пое по традиционния туристически маршрут към дълбините на Цеха за рециклиране на герои. – Но ще ви помоля да се придържате близо до мен, за да не попаднете по невнимание в обсега на някой музееен експонат. Наистина скоро проверявах блокировките им и ми се сториха надеждни, но човек никога не знае...

Ана-Мария усети как този привлекателен, чернокос мъж с остър нос и тревожни очи ловко ѝ надяна усмирителна риза и вече почти напълно контролираше поведението ѝ. Свободолюбивата лъвица се понапрегна, но вместо да се разхлабят, юздите се затегнаха още повече. Тогава тя се съсредоточи и само миг преди решително да отхвърли чуждата власт над емоциите си хватката на Майстора поотслабна.

– Извинете, госпожо, но, повярвайте ми, правя го за ваше добро. След малко ще се убедите, че инструкциите за безопасност не са административно своеволие, а родено от живота помагало за оцеляване. Просто се опитвам да шадя нервите ви.

Влюбеният дракон се беше зазяпал в своята Церберина и само любовта го закриляше от алчните домогвания на ботушите-менгемета и клетката с озверели от глад плъхове, покрай които нехайно мина в опасна близост. Аквариумът бая се кандилкаше и Златната рибка изглежда само господ я пазеше. Така той изтърва началото на разговора. И докато се нагани да се включи в него, изглежда вече бяха стигнали до пулта за управление на рециклирането?!

Трифончо доста се разочарова, защото беше модерен дракон и очакваше тревожно да примигват хиляди светлинки като в Чернобил по време на аварията или поне да има десетки развълнувани уреди като на борда на самолет в роман на Артър Хейли, а се изтъпаниха пред най-обикновен тандем от XIX век! Поне на външен вид. И пред него някой глупак с еклектично въображение бе монтирал електронно кошче за боклук! Да-да, от ония, които „Епъл“ извади на мода преди години в своята операционна система, а после „Майкрософт“ открадна и сложи в „Уиндоус 95“.

Без излишни приказки Майстора се намести на предната седалка, завъртя педалите на велосипеда и включи фара. Пред посащисаните погледи на официалните гости около кошчето за боклук засия приветлив неонов надпис:

Вие сте лице в лице с Асенизатора,
но това е само демонстрация!
Моля не вземайте импулсивни решения!
Спазвайте инструкциите на вашия водач
и ще бъдете в безопасност!

– Ама че шантава работа! Баламосва ни, нали? – прошепна холографният дракон. – Сигурно ни взема за туристи.

Но Церберина не му отговори. Кучката бе втрещила очи във фара на тандема като някакъв заек, спипан през нощта от ловците неправилно да пресича шосето. И в ушите ѝ ехтеше зловещото решение на трибунала в Библиотеката, че е изостанала от времето и вече е настъпил сетният ѝ час.

– Мила госпожице, бихте ли поели функциите на моята асистентка Маргарита? Моля заемете мястото зад мен, но бъдете така добра засега да не пипате дръжките – галантно я покани Майстора и тя послушно възседна втората седалка, зяпнала като хипнотизирана кошчето за боклук, с което всички баби в Библиотеката традиционно плашеха внуците си.

Лъвицата усети, че хватката на Майстора отново се затяга и инстинктът ѝ подсказа, че, ще не ще, тя ще играе главната роля в спектакъла след малко.

– Както всяко гениално нещо, дами и господа, и това чудо на асенизацията функционира много просто – подхвана Майстора като латерна разказа си с леко приповдигнатия глас на опитен екскурзовод. – Моля ви, госпожице Церберина, хванете последователно дръжките, една след друга, все едно, че всеки момент се каним да тръгнем на разходка с велосипеда. Точно така! Чудесно се справяте! – остана доволен той, когато надписът пред казана отначало бавно, а после все по-бързо взе да примигва. – Манипулацията сигурно събужда някои спомени от детството ви, уважаеми дами и господа, когато... – Майстора колебливо огледа пъстрата менажерия, но реши да продължи със оригиналното сравнение от пътеводителя, с което съставителят му толкова се гордеше, като си позволи малка добавка, съобразена с обстоятелствата: – ...когато може би се е налагало да забавлявате гостите си, като свирите с гаджето си „Котешкият марш“ на четири ръце. Госпожица Церберина беше така добра да задейства процеса на рециклиране, но за да не стават грешки, процедурата изисква потвърждение от втори упълномощен служител.

Той хвана третата дръжка на тандема и светещият надпис направо пошуря от нетърпение. В следващите няколко секунди лъвицата преживя смъртта си като на кино.

Щом Майстора постави и другата си ръка на волана, надписът пририта като ранено животно и се вцепени. Аурата на Ана-Мария за миг сякаш се раздвои. Милиардите лудуващи искри побеляха като залутани снежинки във виелица. Двете половинки се завъртяха в ледена вихрушка и лъвицата усети как някой я задърпа за косите. Тя взе да се разтегля с протяжен вой, описа вихрена дъга, като върхът на ослепително бялата фуния все повече изтъняваше, докато аурата на Ана-Мария заприлича на величествен рог, сякаш казанът си измайстори *шофър*, за да възвести еврейската Нова година. За миг като че ли настъпи равновесие. Стоманената воля на лъвицата едва-едва крепеше последните искрици живот, а лакомият асенизатор сякаш набираше сили да я всмукне. После се чу тежка въздишка, Ана-Мария изчезна и всичко свърши. На дракона дори му се стори, че гнусният казан се облиза. Гадното усещане се засилваше от новопоявили се игрив надпис:

Демонстрацията приключи!
Моля зрителите да запазят спокойствие!
По технологични причини
възстановителният процес ще се забави
неопределено време.

– Ще ти дам аз на тебе едни технологични причини! – изрева драконът и стресна любимата си, която продължаваше да зяпа в казана като сачисано хлапе с надеждата, че Майстора ей сега ще махне с вълшебната си пръчка и любимото ѝ зайче ще изскочи от шапката по живо, по здраво.

– Напразно се тревожите, младежо – рече Майстора, докато слизаше от тандема, но в гласа му звучаха тревожни нотки. – Всичко беше холографна илюзия. Имайте малко търпение. Вашата приятелка скоро ще се върне при нас. Бях забравил, че в момента ремонтната бригада прави профилактика на казана. Уверявам ви, че няма нищо страшно. И друг път се е случвало без... видими последствия.

Драконът се разтрепери и млъкна. Възцарилата се тишина даде най-сетне възможност на Церберина да се окопоти. Тя беше направила знаменателно откритие. Значи и прословутият асенизатор можеше да се повреди! Този интригуващ детайл от забуленото в сакрална

тайнственост рециклиране я вдъхнови. И тъй като дори от краткото общуване с лъвицата тя се бе убедила в неизчерпаемата ѝ духовна сила, както подобава на отговорен водач на делегация, Церберина тутакси се постара да върне доброто настроение на цялата компания:

– Майсторе, играете ли рум? И без това трябва да чакаме толкова време приятелката ми да се върне. Защо да не поиграем на карти? Който загуби, ще почерпи нещо загряващо. Честно казано, тук ми се струва малко усойно. Само ще ви помоля да внимавате с Трифон Страшни, че много шмекерува!

Въпреки усилията на Церберина обаче играта протече вяло. Майстора току се оглеждаше нервно, сякаш не бе съвсем сигурен, че лъвицата ще се върне, а Трифон Страшни се бе вгълбил в себе си. Благодарение на доразвintenата си от сателитните телевизионни програми фантазия драконът с най-големи подробности си представяше как гадният казан смуква холографното му его и забравя да го изплюе по технически причини.

Естествено, загуби драконът, който май накрая беше насъбрал почти всичките 108 карти. За компенсация влюбената митничарка, превъзбудена от мрачната обстановка в Цеха за рециклиране на герои, бурно изрази любовта си, като мигом го облада без капчица свян. Докато аурите на по-младите и невъздържани членове на делегацията танцуваха във вихрен танц около казана, Майстора използва суматохата, примъкна се до аквариума и за всеки случай помоли изоставената Златна рибка по-бързо да върне лъвицата.

Накрая с нектар от реквизиата за освежаване на мъчителите в подземното все пак почерпи той и поизнервените и изтощени участници в драматичните събития се умълчаха.

– Ей, вие май сте си устроили *пикник край пътя*, докато ме чакате, а? – сепна ги по едно време весел глас и Ана-Мария току цъфна пред тях отникъде. – Леле-мале, отдавна не бях преживявала такова нещо! Че да си имаш работа с казана е по-вълнуващо от Колелото на ужасите. На Земята човек може да направи луди пари от този асенизатор в някой лунапарк. Майсторе, как смятате? Дали вашият казан ще работи и там? В демонстративния режим, разбира се.

– Съмнявам се – малко нервно ѝ отвърна той. – Предполагам, че ще имате проблеми със захранването.

Докато Церберина бурно изразяваше радостта си от щастливото изобавление на своята приятелка, Майстора внимателно огледа огнената аура на лъвицата и изглежда остана доволен, защото тонът му

поомекна:

– И, позволете, да ви поздравя за храбростта, проявена в извънредните обстоятелства, уважаема госпожо. Защото някои ваши приятели май си глътнаха езика. От десетина минути и дума не са обелили.

– Кой? Аз ли? Мен ли имате предвид? – отприщи се драконът, отърсил се най-сетне от лепкавата власт на собственото си въображение и любовната страст на Церберина. – На мене такива работи са ми минали през главата в Чечня, че някакъв си скапан казан ли ще ме уплаши!

– Чакай малко, Трифончо! Не го вземай толкова навътре. Майстора искаше да каже, че като истински приятел твърде много си се тревожил за мен, за което искрено ти благодаря! Ама успокой се вече. Ето ме на, тук съм и всичко свърши благополучно.

– Виж какво... – понечи да защити накърненото си достойнство драконът, но Церберина отново го приласка и той най-сетне миряса.

Майстора вежливо се поклони на лъвицата.

– Съжалявам за неудобствата, които ви причиних, мила госпожо, но запленил от вашето обаяние съвсем забравих за профилактиката...

– Кх, кхм – изкашля се някой откъм тежката дъбова врата и после любезен глас, в който се прокрадна ирония, добави: – Майсторе, не е ли време вече да покажете на уважаемите гости Лоното на живота? И внимавайте да не се подхлъзнете, като идвате насам...

Всеки по своему последва съвета на Маргарита – кой гузно, кой с прекалено усърдие, но така или иначе без други произшествия всички успяха да се измъкнат от Цеха за рециклиране на герои. Само лъвицата подозрително се огледа, когато тежката врата морно изскърца зад тях, защото ѝ се стори, че казанът разочаровано въздъхна.

9. Приказка за Тройката

Едва сега, докато си играеше да човърка мислено оракула, Хък осъзна какво му липсва в Библиотеката. Душата му направо гладуваше за възшебния мирис на гореща китайска храна, жадуваше за лекуващия всяка мъка и терзание шум на приборя в подножието на дома му, копнееше за галещите кожата утринни лъчи на слънцето, бленуваше за нежния полъх на черноморския бриз и напразно си мечтаеше за спокойствието в тропическата джунгла на Фату Хива, огласяно единствено от кресчендото на безбройните ѝ пернати обитатели. Изчадието на Селдън побърза да го вкара в пътя.

Машината (истерично): Име?

Хък: Както вече добре ви е известно, скъпа приятелко, имам честта да се именувам Хък Хогбен.

Машината (обречено): Лъже. И има наглостта да ме нарича „скъпа приятелко“! При мен се водят цяла сюррия Хогбеновци, но такъв няма. Писна ми от него вече. Няма нито такъв човек, нито такъв герой! Това е!

Хък: А аз що за птица съм тогава?

Машината (гневно): Мошеник, който си крие истинското име, за да ме обърква!

– Браво! – радостно възкликна Фауст и дори си позволи да изръкопляска пред началството. – Напълно съм съгласен. Този тип не само е мошеник, но и контрабандист, а има наглостта се представя за философ. Затова предлагам да го осъдим по бързата процедура и да го изпратим за рециклиране!

Машината (тъжно): Правилникът не разрешава да се рециклира неидентифициран обект.

– Аз от малък съм научен да уважавам правилата и институциите, господа, – любезно възропта Хък, – но моля да не ме обиждате. Макар и да примигвам от време на време, аз не съм никакъв си НЛЮ.

– Препочтени колега, като гледам накъде отива работата, ми се струва, че пак нищо няма да излезе? – плахо се обърна Павел Иванович Чичиков към младия Селдън. – Какво ще кажете, прелюбезни? Да вземем да прескочим този пуст въпрос, а?

Машината привидно доста напомняше на ония черни сандъци, в които наскоро бяха напъхали програмата *Дийн Блу*, за да победи световния

шампион по шах Каспаров. И въпреки че оракулът на Селдън имаше няколко секции повече, той вече за трети път блокираше още на първия въпрос от анкетата и всички присъстващи с изключение на Хък доста се бяха изнервили. Хък обаче искрено се забавляваше. Той бързо прецени, че оракулът е само опитен образец.

Хари Селдън се почеса по кръглоликата аура. Нещо не беше наред с неговата гордост. Наистина в последно време бе позанемарил подбора на нови служители, но не му се вярваше машината за предсказване и насочване на бъдещето чак толкова да е оглупяла от смяната на обслужващите я поколения. Изглежда този Хък Хогбен се изхитряваше по някакъв начин да ѝ въздейства и да я зацикля.

И защо тоя скапан прототип не бе предвидил появата му в Библиотеката? Но сега не му беше времето нито да посипва главата си с пепел, нито да въвежда ред в своето учреждение. Селдън повика дежурните програмисти и им прошепна нещо. Вуняков, Головодов и Заврънкулкис се напъхаха в оракула и превключиха на ръчен режим.

Машината (студено, с гласа на Головодов): Име?

Хък: Пак съм Хък Хогбен.

Машината (любезно, с гласа на Заврънкулкис): Това псевдоним ли е, драги?

Хък: Не.

Машината (троснато, с гласа на Головодов): Хм! Да не е някой американизиран вариант на истинското ти име бе?

Хък: Да.

– Уф – отърси се от напрежението Павел Иванович и взе да пресмята колко да поиска на този за мъртвите души.

Аурата на Фауст обаче взе нервно да се разхожда. Обиденият митничар с право си помисли, че тия тука жестоко се заблуждават, като си мислят, че работата е потръгнала. Май трябваше да се примири, че Мефистофел пак му се измъкна под носа.

Машината (с гласа на Заврънкулкис): А колко варианта има името ви, драги?

Хък (след кратко замисляне): Ами май че около двеста.

Машината (с гласа на Головодов): И кое е изначалното, така да се каже? Защото...

Хък: Хогбен.

– Не въвеждайте този отговор! – тутакси се намеси Хари Селдън, опасявайки се, че машината отново ще зацикли. – Изтрийте въпроса и го модифицирайте!

Машината (с гласа на Заврънкулкис): А коя е най-ранната разновидност на името ви, драги?

Хък: Хампарцум Магърдич Хампарцумян.

Фауст спря да се разхожда, а Чичиков наостри уши.

Машината (въодушевено, с гласа на Головодов): Ха! Ти да не си онзи Хампарцум, монтьорът от автобазата в Ставропол, дето през хилядо деветстотин петдесет и първа го хванахме, преоблечен, да продава краден бензин на Женския пазар? Не може да бъде! Не ми приличаш на него. Сега се сещам. Тая работа не беше в Ставропол, а в Симферопол. Пък и онзи беше бая мургав татарин и се казваше Хабибджан. Защо лъжеш бе?

Машината (властно, с гласа на Вуняков): Лъже! Резолюция!

– Господа, често да ви кажа, вече ми омръзна непрекъснато да ми приписват чужди думи и после да ме изкарват лъжец – отново се възпротиви Хък, загледал във Фауст.

– Придържайте се към процедурата! – властно нареди на подчинените си Хари Селдън.

Той вече съжаляваше, че първо не провери кои са на смяна. Тия тримата можеха да скъсат нервите на всеки! Но все пак трябваше да им признае, че успяха да придвижат процедурата напред. Дали пък в тях не беше разковничето?

Машината (с гласа на Заврънкулкис): Година на раждане?

Хък: Шестстотин седемдесет и девета.

Машината (с гласа на Головодов): Искаш да кажеш хилядо деветстотин седемдесет и шеста, когато Лавър Федотович Вуняков получи първия си медал за заслуги, така ли?

Машината (дидактично, с гласа на Вуняков): Вторият, Рудолф Архипович. Колко пъти трябва да ви напомням?! Вторият! Първият го полчих в хиляда деветстотин трийсет и шеста, още в детската градина, за онзи сигнал срещу префърцунената щерка на Бухарин.

Машината (вежливо, с гласа на Заврънкулкис): И все пак нека да уточним за протокола кога сте роден, драги?

Хък: Вече отговорих. В шестстотин седемдесет и девета.

Машината (мазно, с гласа на Заврънкулкис): Хм. И по кое летоброенийце трябва да я пресмятаме тази годинка, драги?

Хък: По християнското.

Но начетеният Заврънкулкис не беше от ония, които лесно се предават.

Машината (иронично, с неговия глас): Я да видим тогаз, преди

новата ера или след новата ера благоволихте да се родите, драги Матусале?

Хък: Преди Христа само са ме заченали, уважаеми, а втората ми майка ме роди след Христа.

В този миг в залата се втурна запъхтян научният консултант професор Избегало. Сега Тройката беше в пълен състав. Вече присъстваха всичките ѝ четирима членове.

Машината (възмутено, с гласа на Головодов): Нонсенс! Протестирам! Обвиняемият се опитва да ни пробута годината на осиновяването си за година на раждането. Все едно аз да се пиша с петнайсет години по-млад и да ми пресмятат възрастта за пенсиониране от датата, когато полкът в Голицино ме осинови. Няма да я бъде тая, драги! Искаш да ми отмъкнеш пенсийката, а! Предлагам да го обесим за съзнателно и злонамерено подвеждане на Държавното обществено осигуряване!

Машината (строго, с гласа на Вуняков): Резолюция!

– *Емпосибъл!* Един момент, колеги! – закима към началника си професорът, който минаваше за полиглот. – Съществуват неопровержими научни доказателства, че тази присъда не може да бъде изпълнена, защото *аб абсурдо* още не сме изнамерили въже, което, така да се каже, успешно да се затяга около *о натюрел* нематериален врат. Наистина работим по въпроса, но засега успеваемостта е незначителна.

– Влизай вътре! – просъска Хари Селдън и му посочи машината. – И въведи малко ред! После ще се разправяме къде се мотаеш в работно време!

Ако всичко това се случваше на Земята и Хък беше обикновен човек, пред него се очертаваха доста мрачни перспективи. Изпееше ли всичко, което Тройката искаше да признае, го чакаше психиатрична клиника и медикаментозна смърт. Скриеше ли дори само майчиното си мляко, лагерът в Сибир не му мърдаше, а там щеше да умре от славен труд и глад. Опиташе ли се да насочи следствието в различна посока от онази, която държавната машина е задала, можеше да стигне единствено до самоубийство. А мълчеше ли си, просто го очакваше разстрел без присъда.

Но в Библиотеката Тройката работеше за друга машина.

– Е, господа, ще продължаваме ли или да си ходя, че имам работа? – подхвърли Хък.

Аурите на двамата митничари потръпнаха от нахалството на контрабандиста. Чичиков мигновено вдигна цената на мъртвите души, до които този дързък кавказки субект се домогваше, а Фауст с ужас си

представи как тях двамата с Павел Иванович ги уволняват и Мефистофел триумфално се настанява в кабинета на началството.

Машината (любознателно, с гласа на Заврънкулкис): И на колко години, значи, искате да се изкарате, драги?

Хък: Ами за съжаление скоро ще навърша две хиляди осемстотин деветдесет и седем лазарника, от които цели хиляда триста и осемнайсет съм изкарал в цветущо здраве.

Машината (стреснато, с гласа на Головодов): Че ти се изкара по-дърт от Мохамед, Христос и Буда бе!

Хък: Да. И от Арам съм с петдесет години по-възрастен.

Машината (завистливо, с гласа на Головодов): Гледай го ти негодникът колко време се изхитрил само да сърба от държавната супа. Спомням си през хилядо деветстотин четирийсет и втора имаше един тип в тила, който нарочно си беше счупил китката, дяволът, за да отърве фронта. Няколко пъти му я гипсираха и все с формата на лъжица се получаваше. От него човек не можеше да докопа мръвка в казана! Ама как му беше името я? Дали пък не беше Хампарцум? Много ми мязаш на него бе! Я признай веднага ти ли беше?!

Хък: Не. През четирийсет и втора аз воювах с фашистите в *Армия Крайова*.

Машината (със задгробния глас на Вуняков): Резолюция: смърт без присъда!

– Стига с тия глупости, Вуняков! – с леден глас отхвърли резолюцията на шефа на Тройката Хари Селдън. – Заврънкулкис, задай следващия въпрос!

Думите му без малко да накарат машината в лицето на Заврънкулкис да се пукне от гордост.

Машината (надменно, с мазния глас на Заврънкулкис): И каква националност ще благоволите да ни посочите за протокола, драги?

Хък: Българин от арменски произход.

Машината (гнусливо, с гласа на Головодов): Това пък какво е?! Да не е нещо като одесчанин от еврейски произход? Защото си спомням, че през трийсет и пета, когато формално трябваше да разследват Исак Бабел преди да го пратят в лагера, се разгоря голям спор дали евреин е националност или партийна принадлежност. А между впрочем каква ти е на тебе партийната принадлежност бе?

Машината (вежливо, с гласа на професор Избегало): *Екскюзе моа*, Рудолф Архипович, но този въпрос *ад хок* е изхвърлен от анкетата и вече е само *ад узум интернум*.

Машината (разярено, с гласа на Головодов): Що не говориш човешки бе? Колко пъти ще ти казвам!

Машината (страхливо, с гласа на Избегало): Значи гореспоменатият въпрос временно е само да вътрешна употреба, Рудолф Архипович, и не бива да се задава *ин ре*, простете!, тоест фактически. По-добре запитайте обвиняемия свидетел къде е роден.

Машината (възмутено, с гласа на Головодов): Че нали го питахме вече. Въпросът за месторождението е трети в анкетата, а ние сега сме на петия. За партийната принадлежност!

Машината (плахо, с гласа на Избегало): Пак, така да се каже, *ексклюзе моа*, Рудолф Архипович, но изглежда другарят Заврънкулкис още не може да свикне с промените в анкетата и от страх да не сбърка, *про танта, пардон*, исках да кажа неволно прескочи третия въпрос.

Машината (гневно, с гласа на Головодов): Ти защо прескачаш валидните въпроси бе!?

Машината (с гласа на Заврънкулкис): Ммместорождение?

Хък: Първия път или втория път?

Машината (грубо, с гласа на Головодов): И двата!

Хък: Океанодесос.

Машината (любопитно, с гласа на Головодов): Това пък що за град е? Чували сме за Октябърски, Минерални вди всички го знаем, в Ялта и Кисловодск обичае да си почивае. Последния път там даваха превъзходен борш, ама бяха намалили грамажа на пържолите, негодниците...

Машината (притеснено, с гласа на Заврънкулкис): Ами да започнем с първия път, драги.

Хък: Честно казано, не съм много сигурен, но според семейната легенда първия път съм се родил в Океана.

Машината (злъчно, с гласа на Головодов): Ааа, такива да си ги нямаме! Хич не ми се изкарвай легендарен! Тука е пълно със такива. Само създават суматоха и гледат как да се измъкнат от рециклирането.

Машината (с медения глас на Заврънкулкис): Ами за втория път, драги, какво ще кажете?

Хък: Виж, за втория път всичко е ясно. Майка ми ме роди в античния Одесос, на брега на Черно море. Наистина, по това време *градът* беше западнал, но скоро се съвзе под името Варна.

Машината (тъжно, с гласа на Головодов): Един път щях да летувам там, ама черна котка ми мина път. Ефросиния Евгениевна Шварц се казваше негодницата и спеше посред бял ден с началството, та ме пратиха

в Колоколамск...

Машината (носталгично, с гласа на Заврънкулкис): Образование?

Хък: Чакай да видим... Първата си научна степен *дзиншъ* получих в Чанан, тъкмо когато в Китай стана на мода да се пие чай, защото преварената вода е по-безопасна от непреварената. После по бащина препоръка изкарах с отличие Магнаурската школа в Константинопол, докато братята Кирил и Методий създаваха славянската азбука. Бил съм ученик на Абу Али Хюсеин ибн Абдулах ибн Сина в Бухара, а по-късно и на Абу ал-Уалид Мохамед ибн Ахмед ибн Мохамед ибн Рушд в Кордова. Цели трийсет години прекарах при Далай Лама в Тибет, от които два-сет и пет проспах, а цели пет ме обучаваха как да ставам *Сянка*. Слушал съм и лекции на Джордано Бруно в Оксфорд, но веднага щом той си тръгна, се преместих в Кембридж, защото по него време имаха по-добър отбор по гребане. Да... Щях да забравя. И в Краковския университет съм учил. Не знам трябва ли да споменавам някои по-незначителни университети, които съм посещавал, като „Ломоносов“ и Харвард?

Въпросът на Хък увисна във въздуха, защото в залата настъпи мъртва тишина.

– Прелюбезни колега Селдън – плахо нададе по едно време глас Павел Иванович Чичиков, като мислено посмъкна цената на мъртвите души – тука гледам работата взе да се забатачва. Аз казвам ние с колегата да си тръгваме, че сме оставили митницата на произвола на съдбата, дето има една дума. Пък ако вашето препочтено учреждение успее да измъкне нещо от този прелюбопитен господин, смея да се надявам, че надлежно ще ни информирате. Пък ако нищо не стане, ще потърсим съдействие от по-висшите инстанции, защото с прискърбие трябва да призная, че този случай ми изглежда доста заплетен и прелюбопитен.

Хари Селдън кимна и началникът на митницата с удоволствие се измъкна на пръсти. Ревностния му подчинен явно не беше доволен, но рангът му по начало не позволяваше да присъства на този разпит от прекалено голямо значение за националната сигурност на Библиотеката, така че и той бе принуден да се изниже без повече приказки.

Щом публиката освободи залата работата се отприщи. Тримата набедени кочияши на оракула нещо си шушукаха и гладката, кръглолика и приветлива аура на Селдън ги скастри:

– Ей, вие, там. Я млъкнете за малко и нищо не пипайте, докато не ви кажа! – После любезно се обърна към Хък: – Млади господине, моля ви да приемете следващата част от нашия разговор като неофициална. Бихте ли били така добър да задоволите старческото ми любопитство и

да ми кажете дали някога сте се наричали Мишел?

Хък се замисли за миг, после аурата му кимна и тъжно се усмихна:

– Изглежда сте по-умен от машината си, господин Селдън. Да. Имаше период от живота ми, когато се наричах Мишел, но ви уверявам, че никога не съм бил този, за когото ме вземате.

– Ще трябва да извините рождбата ми, господине...

– Нека да изоставим тези официалности, господин Селдън. Наричайте ме Хък.

– Само, ако вие ме наричате Хари.

– Съгласен съм, Хари.

– Та мисълта ми беше, Хък, че тепърва се налага да усъвършенствам моята машина. Тя не е виновна, че не съм заложил в нея вероятността да попадне на такъв случай като вашия. Но защо имам чувството, че в периода, за който стана дума преди малко, сте се наричали Жан-Ами?

Този път аурата на Хък се усмихна широко:

– Признавам се за победен, Хари.

– Жан-Ами дьо Шавини! – тържествено рече Селдън. – Радвам се да се запозная с вас, приятелю. Признавам, че в моята теория за психоисторията съм ползвал със широка ръка основните положения на вашата формална логика. По същество вие сте ми съавтор, приятелю!

Машината (с учудения глас на Заврънкулкис): Ха, та тука има такъв, значи. През 1555 г. се е главил за помощник на някой си Мишел дьо Нострадамус. Помогнал му е да издаде първите си, хм!, предсказания, а след смъртта му...

– А бе вие, тримата, докога ще се правите на глупаци! Нали ви казах нищо да не пипате! – не на шега се разгневи Селдън. – Една логическа верига не можете да проследите като хората! Я марш оттук! И веднага да се запишете в канцеларията на първия възможен курс за повишаване на квалификацията!

Бледоликата, добре гледана аура на Лавър Федотович Вуняков се измъкна с достойнство от машината и величествено пое към изхода с цялата си камара от канцеларски пособия, присъщи му в качеството на председател на Тройката По Рационализиране и Утилизиране на Необяснените Явления (ТПРУ на НЯ) в Колонията за необяснени явления на Земята. Край него плуваха *номенклатурната му папка от крокодилска кожа за попивателна хартия, комплекта автоматични писалки в марокенов калъф, кутията цигари „Херцеговина Флор“, запалката във формата на Триумфалната арка и призматичния театрален бинокъл. Жълтата и суха като вейка аура на Рудолф Архиповеч Головодов*

припкаше зад прекия си шеф и му нашепваше:

– Не се притеснявайте, Лавър Федотович, аз ще ви запиша в курса. Вие само гледайте да не пропуснете часа си при зъболекаря.

– Грмм! Нямам никакъв час при зъболекаря! – троснато му отвърна Вуняков и напусна залата.

– Тогава сигурно имате запазен час в банята...

Головодов се изхлузи след началството и дълбоко съдържателния диалог заглъхна.

Заврънкулкис нещо се туткаше в машината и Хари Селдън му подвикна:

– Пак ли ти се разпадна халваджийският тефтер? Колко пъти ти казвах да го дадеш да го подвържат!

Разпасаната команда от хвърчащи листи в обемистия бележник на Заврънкулкис най-сетне криво-ляво се подреди между опърпаните корици в сравнително удобна за носене бала и той изхвърча от недрата на машината. С многобройни кимвания рижата му, дебела и пухкава аура взе да се извињава наляво и надясно и Заврънкулкис продължи по инерция застрашително да се кандилка като *махалото на Фуко* дори в коридора.

– Нови са още при мен, но съм се хванал на бас, че мога да ги вкарам в пътя – заоправдава се Хари Селдън.

– Жалко, Хари, защото ще загубите. И други са се опитвали преди вас. Непоправими са.

– Ще видим. Не се отказвам лесно. Хамалите в пристанището на Байя имат една поговорка: „Не може да се спи с всички жени, но човек трябва да се постарее!“

– „Човек! Това звучи гордо!“ – добави Хък.

Аурата на Хари Селдън повдигна вежди и той прихна.

– С тази крилата фраза на Максим Горки Жоржи Амаду коментира вашата любима поговорка в „Пастири на нощта“, Хари. И заради тази гавра с класика на социалистическия реализъм моят приятел, поетът Петър Алипиев, едва не бе изхвърча с гръм и трясък от Варненското издателство през 1969 година, няколко месеца след окупирането на Чехословакия. Но вие сте щастлив човек, защото не сте живели в онова време... И това обяснява оптимизма ви...

– Виждам, че затова пък вие доста сте преживели и препатили, приятелю. Но ми се струва, че не там се крие причината толкова лесно да се справите с моята машина. Винаги съм подозирал, че някоя доста по-умна и проникателна личност е използвала Нострадамус, за да публикува

предсказанията. Простете ми за любопитството, но много бих искал да узная вашата професионална оценка за моята машина. Как ви се вижда тя?

– За целите, за които сте я създали, Хари, тя ви върши чудесна работа.

– Благодаря ви, приятелю – вежливо се поклони аурата на Селдън.

– А бихте ли ми помогнали да й поставим по-висши цели?

– С удоволствие.

10. Работещо момиче

Като по поръчка, на две крачки от редакцията Томи едва не се сблъска с колоритната аура на Настрадаин ходжа.

– Защо си изтипосала сурата на онзи бунак, моя онбашия, на цели три колони баш на първа страница, гълъбчето ми? – ехидно подхвърли той.

В извън работно време Настрадаин ходжа нарочно говореше подчертано простовато, изпъстряйки и без това цветистия си речник с всевъзможни персийски, арабски и турски думи, за да си отмъщава на Фауст, че го принуждава по време на смяна да употребява само протоколни изрази.

– Сделка, драги. На тебе ли да ти обяснявам как стават тия работи? Занаят! Ти – на мене, аз – на тебе.

– Бас хващам, че бая си се озорила с твоя ахмак, като го знам какъв скръндза е – ухили се Настрадаин ходжа, който много си падаше по харзата, защото Коранът го забраняваше.

– Така е. Само дето не му лизах задника на тоя тъпанар. Добре че знам някоя и друга мръсотийка за него.

Аурата на Настрадаин ходжа тутакси престана да дрънка като продавач на арабския пазар и наостри уши под чалмата:

– И каква е тя, гълъбчето ми?

– А ти какво ще предложиш насреща?

– Е, не знам още какво ще искаш. Но трябва да си на ясно, че шефът ти е прекалено дребна мижитурка и хич не се надявай да дам мило и драго за него. Тъй че гледай да бъдеш по-скромна в щенията си, гълъбче.

– Интересува ме къде мога да открия онзи Пакееее, дето ти, миличък, го проспа барабар с Хогбен на границата преди десетина дни – пъхна Томи пръст направо в раната на Настрадаин ходжа. – Защо така ми се струва, че твоят ненаситен за слава шеф още не подозира какъв номер му изигра с пословичния си мързел?

– По-полека на завоите бе, гълъбче. Ние сделка ли ще правим или за война се стягаме? – лукаво я изгледа източният мъдрец.

– Защо? Ти да не би да знаеш къде се е скатал онзи полинезиец? Цял ден си потроших краката заради него. Под дърво и камък го издирвах, ама сякаш е потънал вдън земя.

– На който му е къс ума, му са дълги краката, гълъбче. Не че на тебе не ти отиват дългите крака, ама ако беше по-досетлива, нямаше да ги трошиш за щяло и нещяло. Хич не е потънал вдън земя, а са го скрили човечецът.

– Че защо им е притрябвало да го крият? – прекалено наивно се ококори Томи.

– Как „защо“, гълъбче? Та той е прокурорски свидетел. Току виж са го натиснали да се отметне от показанията си и прокурорът Сонк ще остане с пръст в устата. Ама ти не ми се прави на толкова хитра. Ясно ми е, че от сутринта си хванала таз пътека, но доникъде не си стигнала. Искаш ли да знаеш къде си сбъркала, гълъбче?

– Да – този път чистосърдечно си призна Томи.

– Кои места посещават най-често хората, когато се шляят по чуждите градове за удоволствие, гълъбче?

– Музеите и кръчмите.

– А за разлика от кръчмите в кои музеи никога не стъпват?

– В музеите на родните си градове... Искаш да кажеш...

– Да, гълъбчето ми. Вместо да обикаляш всички потайни дупки по крайбрежието, вземи, та прескочи оттагък залива до острова и се хващам на бас, че ще откриеш това, което търсиш. В този град има осем музея, но и на слепия е ясно, че необитаемият остров е най-подходящото скривалище за всеки прокурорски свидетел. Не забравяй, че и аз дълго време бях съдия и са ми ясни тия работи.

– Идва ли да те разцелувам, миличък! – възкликна Томи.

– Недей, гълъбче. Много си падам по милувките ти, ама сега не съм на работа и гледам да си почина от този пуст консенсус в леглото. Стар човек съм вече, гълъбче, и не бива да прекалявам с нищо. Предпочитам да ми изчуруликаш на ушенцето онази мръсотийка за твоя шеф. Надявам се, че с нейна помощ дълго време ще задържам лика на моя дървен философ далеч от вестника ти. Така де. Нали човек има и някои екологични задължения на този свят!

Томи се засмя и с удоволствие му прошепна компромата за Берлиоз.

– Хо-хо-хо! – доволен взе да се тупа по шкембето Настрадаин ходжа. – Слава на Аллага! Край! Онзи натегач никога вече няма да ме стряска насън и да ми казва „Добро утро“ от страниците на вестника още преди да съм си отворил очите.

– Ще те питам аз какво ще правиш като сменят Берлиоз!

– Не ми разваляй кефа, гълъбче! Първо, такива като него никога не

ги сменят, защото са много удобни. И, второ, ти така ми стопли душата, че заслужаваш безплатен съвет. Нали знаеш кои са любимите телохранители на прокурора Сонк? Внимавай да не си опариш пръстите!

– Няма страшно! – самоуверено рече Томи. – Единият си пада малко наивен, а другият е прекалено усърден.

– Хм. Да се чуди и да се мае човек къде се побира толкова акъл в малката ти хубава главичка! И все пак послушай съвета на стареца. Не тръгвай с рогата напред, ами преди да отпрашиш към острова, си извади кетап за член на Комитета за опазване на околната среда.

– Как?

– Е, това си е твоя работа, гълъбче. Аз само ти казвам, че днес ще избират трима нови членове на комитета и после ще ги водят на необитаемия остров да ги представят на почетния председател.

– И все пак ще те разцелувам, миличък!

Томи се хвърли на врата на стареца и после хукна окрилена към редакцията. На втория етаж с лекота прегази месестата знойна аура на секретарката на шефа, ала сетне устремът ѝ се сблъска със стената от ледена непреклонност на Михаил Александрович Берлиоз.

– Чуваш ли се какво говориш, Томи? Забрави! Твоята няма да стане! Как си я представяш тази работа?! Та кандидати сме аз, Херкулес и Марлоу! Знаеш ли през какво сито минахме? Херкулес е най-големият специалист по почистване на обори! Къде си тръгнала да се мериш с него. Той е по-добър дори от прахосмукачката „Рейнбоу“. А Марлоу го предпочетоха за шеф на инспектората пред Шерлок Холмс и Еркюл Поаро, миличка. Много си нахална да знаеш! Как се виждаш изобщо в тази компания?!

– Ами ти, Михаил Александрович? Би ли ми обяснил ти пък какво търсиш там? Я веднага си признай на кого и колко бутна?! – мигом го разобличи Томи.

– Кой? Аз ли? Та с моята заплата аз изобщо не мога да си позволя да давам подкупи! Я се напъни да видим откъде ще измислиш по-достоеен от мен да завежда връзките с обществото? Ама ти мразиш да се напъваш за благото на началника си. Ти ламтиш за постовете му, малка усойнице! Да не би аз да съм виновен, че пенсиите са толкова малки. Като му дойде времето да се отърва от тази лудница тука и да изляза в заслужен отдых, как ме виждаш да я карам с мизерните помощи, дето ги отпуска правителството!

– Дали пък не ме лъжат ушите? – артистично се опули Томи. – Причу ли ми се, че в този кабинет звучат антиправителствени изказвания?

– Моля ти се, Томи – проплака М. А. Берлиоз. – Исках да кажа...

– Искаше да кажеш, че правителството е некадърно да увеличи благодатното излъчване на нашето неутронно слънце, нали? – строго рече Томи. – И намекаваше, че е крайно време господин Хамлет да отстъпи поста си на някой по-млад човек с по-широки и по-светли възгледи за живота! Изглежда вече си редактирал уводната статия за утре, а?! Или, може би, ти лично си я написал! Не е лоша за първа статия в живота!

– Томи... – изхлипа шефът ѝ.

– Ще ти дам аз една Томи! Сядай веднага и, първо, напиши молба, че се отказваш от членството в комитета поради влошено здравословно състояние, а после съчини препоръка за мене! Ясно ли е?! И престани да ревеш. Знам, че сам нищо не можеш да измислиш, затова ще ти диктувам!

– Няма... – плахо се зайнати Михаил Александрович.

– Няма ли? Аха! Значи е крайно време да си поговоря с ревностната почитателка на морала госпожа Грицацуева, дето сега сигурно подслушва зад вратата.

– Недей. И говори по-тихо, моля ти се...

– Сядай и пиши! Щом свърша работата, по чудодееен начин веднага ще оздравееш, а пък аз ще си подам оставката в знак на протест срещу сексуалния тормоз на Марлоу в извън работно време!

Аурата на М.А.Берлиоз въздъхна тежко:

– Обещавах ли?

– Да!

– Закълни се в създателя си!

– Заклевам се!

– И помни, че в края на годината ще трябва да решавам дали да ти подновя договора – не се задоволи само с клетвата Михаил Александрович Берлиоз.

– Мишленце! – възропта срещу нахалството му Томи. – Ти май забрави, че само преди месец отказах два пъти по-голямата заплата в „Нова Земя“. Ония глупаци са готови и сега да ми я поднесат на тепсия. Само да им свирна и...

– Добре, добре. Беше с някакви си седемдесет и два процента повисока. Нали трябва да съм сигурен... – още преди Томи да си отвори устата, той побърза да добави: – Ама и ти си една! Не разбираш от майтап! Кажй сега какво да пиша.

В молбата дебело се подчертаваше, че Михаил Александрович съвсем ненадейно и най-вече временно се е разболял от *ангина пекторис*.

Всъщност Томи използва невежеството на шефа си и успя да го убеди, че *пекторис* означава „лека и по-слаба от полъх на зефир“. Но след това загубиха много време, защото М. А. Берлиоз дълго протестира срещу всяка похвала за Томи. Дори най-куртоазните от рода на „прилежна е в работата“ и „не си смуче палеца, когато пише“ му се струваха страшно пресилени.

Крайният резултат беше, че Томи получи препоръка, с която не можеше да кандидатства дори за място в детските ясли. Но, слава богу, тя си вадеше хляба пред очите на цялото общество, и всеки сам можеше да прецени колко струва тя. В комисията дори се получи малко усложнение. По време на събеседването в късния следобед Томи настоя нейната кандидатура изобщо да не се разглежда, а да я назначат за заместник на Берлиоз за срок от три дни, защото началникът ѝ е отявлен хипохондрик и в понеделник ангината му несъмнено ще отшуми. Но председателят на изборната комисия Дон Жуан Тенорио, който за пръв път виждаше, така да се каже, на живо огнените черни очи и пълните алени устни на чипоносия дребосък, неочаквано се заинати, че комитетът се напълнил с мъже и от известно време кой знае защо всички в Библиотеката се надпреварват да погазват правата на жените. Той дотолкова се вживя в ролята си на войнстващ феминист, че без малко работата да се закучи.

За изненада на всички соломоновското решение едновременно, сякаш си бяха плюли в устата, предложиха другите двама кандидати – Херкулес и Марлоу. Набързо бе създадена нова длъжност на обществени начала – заместник-завеждащ връзките с обществото, – на която без всякакви конкурси и с пълно единодушие тутакси бе назначена водещата репортерка на „Втора Земя“ мис Джейн Хоуп.

Докато се носеше към необитаемия остров, Томи сериозно се замисли за новите си обществени задължения. Тя вече гледаше с други очи на заобикалящия я свят и той ѝ се стори ужасно мръсен. Библиотеката бе затлачена с всевъзможни боклуци, които човек обикновено заобикаляше с досада, когато не беше заместник-завеждащ връзките с обществото на Комитета за опазване на околната среда. Другите двама новоизлюпени членове на комитета се извиниха с прекалена служебна заетост и отказаха протоколната среща с Робинзон. Те с удоволствие ѝ предоставиха съмнителното удоволствие еднолично да представлява младото попълнение в редиците на оторизираните защитници на околната среда. Томи напълно им влезе в положението, защото при други обстоятелства несъмнено и тя, самата, щеше да рече майната му на стареца, дето си гледа кефа на необитаемия остров.

Разправията с Терминатора, а после и с Роки обаче продължи доста повече от очакваното. Прокуратурата изглежда имаше сериозни основания да пази свидетеля си. Между аванпоста, Сонк, Дон Жуан Тенорио и Робинзон започна толкова оживен диалог, а кръстосаните връзки така се преплитаха, та от множеството глупави въпроси и недоразумения някои комуникационни съоръжения май прегряха, защото по едно време на Томи ѝ се стори, че чува протяжния вой на пожарникарските коли. В редките мигове, когато не крещеше наляво и надясно, тя мислено благославяше Настрадаин ходжа за съвета, който ѝ даде. Трудно извоюваните ѝ *кетан* бе обърнат с червата навън от проверки, но в края на краищата стоически издържа на върховното изпитание.

Дребничката, бледолика фурия беше бясна, когато най-сетне цъфна пред очите на двамата старци. А те, сякаш ни лук яли, ни лук мирисали, бяха седнали да вечерят.

– Тъпанари!

– Моля?! – едва успя да преглътне хапката си почетният председател на Комитета за опазване на околната среда, зяпнал втрещен новата си сътрудничка.

– Не говоря на вас! Имам предвид ония идиоти, дето ви пазят, и най-вече началниците им, които умират да се правят на велики.

– Мило дете – благо ѝ се усмихна Пакееее, – защо не се успокоите и не седнете да хапнете с нас. Уверявам ви, че уважаемият ни домакин е истински магьосник. Иначе не мога да си обясня чудодейните способности, с които успява да приготви от недотам апетитните си синтетични продукти тези превъзходни постни ястия. Не се гневете, а им се насладете, мило създание. Те са същински мехлем за душата.

– Божичко! – възкликна Томи. – А само преди минута си мислех, че всички галантни мъже отдавна са измрели! Радвам се, че ви виждам отново, господин Пакееее, и с удоволствие ще приема поканата ви.

Поотвикналият да общува с хората Робинзон изведнъж се разтърча и на масата се появи още един комплект от екзотичните му природосъобразни прибори за хранене. Той явно беше въодушевен от щедрите похвали на госта си, на когото с всеки изминал час все повече се възхищаваше, и направо зашеметен от обаянието на пръкналия се изневиделица нов заместник-завеждащ връзките с обществото:

– Просто трябваше да ми се обадите, мила госпожице – подхвърли той, когато се убеди, че Томи се е настанила удобно, – и с удоволствие щях да ви спестя цялата тупурдия.

Това ѝ беше хубавото на Томи, че когато постигнаше набелязаната

цел, тя мигновено забравяше преживените мъки:

– Опитах, господин Крузо, но се оказа, че вие, двамата, сте отрязани от света. Всеки път попадах на охраната ви.

– Правят го за благо на всички, приятелю – побърза да възпре възмущението на домакина старият шаман. – Нека да оставим уважаемия Сонк да си върши добрите дела. Та нали сам вие така му рекохте.

Сърцето на отшелника се стопли, че такъв мъдрец го нарича приятел и дори го цитира.

– Стига сме се занимавали с тях! – махна с ръка той. – Нека да отдадем заслуженото на нашата лъчезарна гостенка, която Дон Жуан Тенорио прекалено пестеливо описа. Радвам се, че си направихте труда да посетите стария глупак, за когото светът отдавна е забравил, очарователна госпожице.

– Не прекалявайте с любезността, председателю, защото ще си помисля, че наистина ме свалите и може да се разсърдя. Нямам нищо против секса в работно време, но не позволявам на никого да си пъха носа или пък, не дай си боже, някои други работи в душата ми!

– Ех, че сте пиперлия ама! Защо не позволявате на стария отшелник да ви се възхищава отдалече?

– Да ми се възхищавате, може – великодушно се съгласи Томи. – Но я ми кажете тази ваша всеобхватна любезност разпростря ли се и върху господин Пакееее? Дадохте ли му вече да вкуси от плода? Или сте го оставили на сухо?

Домакинът се сконфузи:

– Добре знаете, скъпа госпожице Хоуп, че през триста и шейсет дни в годината това е незаконно. Съжалявам много, Таоа, и ви уверявам, че ако зависеше от мен, на часа бих ви поднесъл късче от плода на *последното изкушение!*

– Простете ми за любопитството, приятелю, но толкова ли е важно човек да вкуси от този плод в Библиотеката? Нима имате потребност да залъгвате душите си плодове, дори да са родени от Дървото на Живота? Душата не е ли нещо по-възвишено?

Робинзон сериозно се замисли, а Томи професионално наостри уши.

– Сигурно сте прав, Таоа. Несъмнено душата е по-възвишена от сетивата – колебливо рече старият отшелник. – Но някои души, като моята например, обичат да усещат сладостите на живота. Тук не става дума за някакво изтънчено епикурейство. Просто има хора, които ценят дребните удоволствия. Плодът на дърво не само възвръща остротата на

възприятията, но материализира и тялото, и ти дава възможност да усещаш истинския вкус на живота. Първото причастие с него е по-скоро промоция в несбъднатото ни битие... Макар по-прозаичните души да го смятат за наркотик.

– Разбирам ви напълно – силно се впечатли от речника и възгледите на някогашния моряк Таоа и тутакси си помисли, че този плод, покрай всичко останало, май върши работата и на няколко колежа. – Изобщо не съм искал да издигам душата си на някакъв пиедестал, приятелю. Съжالياвам, че любопитството ми ви подведе. Уверявам ви, че и аз много обичам да се радвам на дребните удоволствия в живота.

Томи го изгледа с интерес. Мъдростта на стария шаман възстанови мира и спокойствието в отшелническата обител на Робинзон. Тя подробно разказа на Таоа за появата на Хък и странната му компания в Библиотеката, а домакинът му обеща, че ще натисне прокурора Сонк по-бързо да приключи с процеса, та Пакееее час по-скоро да вкуси от плода.

После се оттеглиха да починат. Но на Томи изобщо не й се спеше. Само след миг колебание тя отскочи до склада на Робинзон. Беше малко страшничко, защото нощта хвърляше зловещи сенки на стобора, които сякаш играеха в някаква абсурдна пантомима. Стори й се, че вижда призрак, когато една *бяла сянка на оградата* й заприлича на стария Хогбен. Суеверно затвори очи, стисна ги здраво и след миг ги отвори. Привидението беше изчезнало. Сигурно близостта на голямото количество плод я караше да халюцинира. Та нали ония идиоти бяха блокирали подстъпите към острова и не даваха пиле да прехвъркне, камо ли пък цял Хогбен. Томи се вмъкна крадешком в склада и отмъкна порядъчно количество от плода на Дървото на Живота.

Щом се прибра, поднесе късче от него на Таоа в съня му. Стариият шаман се размърда и протегна ръце към нея. Въпреки умората от тежкия трудов делник, силно впечатлена от възгледите му за живота, тя също си похапна от плода и го приласка в обятията си. В мига преди да му се отдаде напълно, Томи си представи следващата среща с Хък.

11. Парадоксът на огледалото

Вековната дъбрава май се беше ширнала чак до безкрая. Когато оредя преди малко и клонестите бодливи хрусталаци престанаха да му дерат кожата, Хък реши, че най-сетне ще успее да се измъкне от омагьосания кръг, в който се въртеше. Излъга се. Ето че гората отново се сгъсти и пак стана сумрачна и усойна. Беше *като разкошна петниста пяна; като огромна поне колкото света пореста гъба; като животно, припаило се в очакване, а след това заспало и обрасло с груб мъх*. Това сравнение му се стори страшно познато и кой знае защо си представи, че пълзи като *охлюв по склона*. Но не си спомняше някога да се е мяркал тъдява?... И къде остана пещерата Гравет?... Хък прокле гадния коренак, дето го спъна. Залитна. Разпери ръце, мъчейки се да запази равновесие. Крайниците му бясно и безпомощно потърсиха опора във въздуха, но вместо да полети Хък падна. И досегът с влажната размякната пръст, осеяна с килим от гнилоч, плесен и жълъди, грубо измъкна от замъгленото му съзнание последния спомен преди да умре.

Намираше се в балната зала на дома Карлайл в още непокрилия се с мрачна слава лондонски квартал Сохо. И не беше просто един от гостите, а главната атракция на приема. Хък се пързаяше по мраморния под на ролкови кънки и свиреше на цигулка. По него време се наричаше Жозеф Мерлин, правеше се на белгиец и отдавна му беше омръзнало да живее. Всъщност този ден Хък празнуваше. Ако гаднярите, въвели на 3 септември 1752 г. Григорианския календар в Британия, не му бяха отнели цели единайсет дни от живота, щеше да закръгли точно хиляда и осемдесет години на белия свят.

Но такава дата нямаше!

Ако някога ви попаднат дневниците на Джовани Казанова и откриете в тях, че точно на 3 септември 1752 г. вашата застаряваща съпруга ви е изневерила в Лондон, не им вярвайте. Тя сигурно е спала с онзи италиански коцкар, ама на друго място. Защото след 2 септември 1752 г. в Лондон настъпи 14 септември. Само малчината хлапета, които по него време ходеха на училище, се радваха, че ще зубрят единайсет дни по-малко! Останалите с право се тюккаха, че управниците на Британия не се задоволяват да ги ошушкват с данъци, ами вече им крадат и *остатъците от деня*.

В знак на протест вече осма година Хък се инатеше и категорично

отказваше да живее порядъчно в дните от 3-ти до 13-ти септември. Тогава по традиция той вършеше глупости. Не, че през останалото време водеше много смислено съществуване, но да се пързаяш в бална зала на ролкови кьнки, които току-що си изобретил и още не можеш да пазиш равновесие върху тях, а на всичко отгоре да свириш на *Страдивариус* без наколенки, си беше чиста глупост, откъдето и да го погледнеш. И резултатът не закъсня. Хък загуби равновесие и полетя към огромното скъпоценно огледало, изработено лично от знаменитите братя Андреа и Доменико в стъklarницата на остров Мурано през 1520 г. и поставено в изящна рамка с формата на готически прозорец, осеян с резбовани кентаври и еднорози, вплетени във виещи се лаврови клонки, сред които се издигаха пиластри, полуколони и колони, поддържащи елипсовиден фронтон с помпозния лик на прабабата на домакията. Хък вече неудържимо връхлиташе връз огледалото, когато зърна в нишите на рамката двуликият образ на стария Хогбен да му намига. Тутакси се сети, че може да лети, и бясно размаха ръце, но миг преди да се издигне във въздуха за ужас на домакините фатално се натъкна на семейната реликва. А гостите изтръпнаха, защото строши и още по-безценния *Страдивариус*. И... край! Пред очите му се спусна пелена!

Събуди се в някакво мрачно подземие с дебели поне два лакътя, влажни, каменни стени и гол, добре утъпкан от много употреба, пръстен под. Точно в средата някой бе наклал нещо като скаутски лагерен огън или по-скоро клада. Хък се беше нагледал на такива съоръжения за вкарване в правата вяра, но това май беше по-особено. Вместо приятеля му Ян Хус в центъра на кладата се мъдреше огромен меден казан, достоен за всяка уважаваща себе си канибалска оргия.

Хък се огледа. Всъщност за трети път му се случваше да възкръсва, но този път баща му, кой знае защо, не се мотаеше наоколо. Но затова пък край казана пищеше като попарен някакъв полупрозрачен двуглав дракон. Около него се шураха толкова реална и... привлекателна, та изглеждаща направо сладно женствена, рижа лъвица и триглава, разгонена кучка с навлажнени слабини. Двете хетери напразно се опитваха да успокоят ревящия изрод. Макар доста да беше видял и патил на тоя свят, Хък бая се замисли дали не вижда привидения. На какви ли не чудесии и най-обикновени халюцинации се беше нагледал в бащиния си дом. За илюзиите да не говорим. Но сега инстинктът му подсказваше, че друг има пръст в передното му възкресение.

Всъщност още първото му усещане беше различно. Той се събуди с чувството, че го варят в казан. Тутакси изплува от компота, защото

никак не му харесваше да си кротува в компанията на някакви резени от гигантски плод с вкус на ябълка. Дали не беше сторил поредната глупост, като не устоя на изкушението и го опита?...

Хък прекрачи казана и внимателно пристъпи на студения влажен под, за да не се подхлъзне на ролковите кънки. Въпреки това едва не поряза босите се крака на парче стъкло. Всичко наоколо беше осеяно със стъклени отломъци! Горкото огледало, помисли си Хък в първия момент, без нито за миг да съжالياва, че кънките са изчезнали. Но после забеляза, че по озъбените стъклени късове, които алчно се домогваха до стъпалата му, няма амалгама.

Когато съзнанието му се проясни, постепенно нещата взеха да си идват на мястото. Първо съзря Златната рибка да се мята на сухо под носа му. Беше само на една ръка разстояние! Наоколо нямаше река или море и поотърсилата се от сънната леност логика му подсказа, че сигурно някой е строшил край казана временната стъклена обител на Златната рибка. Хък инстинктивно понечи да посегне към отколешния символ на сбъднатите човешки желания, но омайна като фея млада жена с умни очи, в които трепкаха загадъчни пламъчета, го изпревари с мила усмивка, грабна я и я приласка в обятията си.

– Без да искам! Без да искам стана! Подхлъзнах се, дявол да го вземе! – вайкаше се драконът на висок глас.

– Не кълни, Трифончо. Няма страшно. Ще оправим и тая работа. Какво ли не сме преживели с тебе, та с едно Лоно на живота ли няма да се справим! – подканяше го лъвицата да се вземе в ръце, а разгонената кучка го ближеше едновременно с трите си глави.

В цялата тази суматоха само някакъв чорлав, небръснат, тъмнокос мъж с остър нос и тревожни очи на гений бе запазил спокойствие. Той бе скръстил ръце и наблюдаваше с явно любопитство как Хък подскача на пръсти между стъклата, сякаш играе на „дама“, опитвайки се да се отдалечи от казана. В този миг жената-лъвица зърна Хък и се вкамени. После като луда заоглежда пода. Хък проследи погледа ѝ и не забеляза нищо особено. Беше под като под. Малко нездравословно студен и влажен, ако излизаш от врящ казан, но иначе най-обикновен пръстен под, поръсен със светена вода. И ако не беше осеян със стъкла, сигурно никой нямаше да му обърне внимание. Хък се подхлъзна, залитна, но този път ловко запази равновесие. На поредното свободно квадратче от „дамата“ беше настъпил някаква цилиндрична стъкленица. Огледа се с разперени ръце и видя още две подобни. Дали пък някой не беше омагьосал изчезналите му ролкови кънки? Но тогава трябваше да има и

четвърта стъкленица?

Съдбата не му даде възможност да разреши загадката, защото внезапно с елегантен скок лъвицата полетя към него. Той хукна, без да обръща повече внимание на режещите стъкла и омагьосаните остатъци от ролковите му кънки. Дори не се обърна, когато я чу меко да тупва на мястото, което само преди миг заемаше. Ако не друго, през тия повече от хиляда години на белия свят Хък се беше научил да бяга не само от себе си, но и от всеки превъзхождащ го в жива сила противник. Първите сто метра бяха най-трудни, защото трябваше да изкачва стъпала. Изкара ги на един дъх. Щом се озова на някаква пуста, безнадеждно унила, павирана улица, леко намали темпото и уравнилеша дишането си. Вече можеше да си позволи да хвърля по един поглед назад.

Броят на преследвачите му се беше утроил. Изплезил езици, двуглавият дракон препускаше като бесен редом до лъвицата, като на всеки неин скок правеше по десет стремителни крачки в галоп, а разгонената кучка ги следваше не толкова ревностно и постепенно изоставаше.

Какви ли не *бесове* бяха преследвали Хък през тягостно дългия му живот, та той беше свикнал вечно да бяга. Чувстваше, че когато бяга, поне има цел. Понякога *самотата на бегача на дълги разстояния* дори му харесваше. Щом навлезе в дъбравата и установи, че преследвачите му изобщо не са уморени, разбра, че този път ще подобри постижението си на марафонската дистанция. Жалко, че не му мина през ума да засече времето на старта.

Състезанието по ориентиране в дъбравата продължи повече от час и накрая взе да омръзва на Хък. Той изостави опитите си да надбяга преследвачите и започна да се лута в гъстата гора, за да ги заблуди. По едно време изглежда постигна целта си, защото драконският тропот заглъхна и Хък се притаи. Изчака два часа да не би лъвицата да се появи от някъде, но и от нея нямаше помен. Тогава се огледа и установи, че успял да заблуди не само бесовете, но и себе си.

Беше се загубил в дъбравата!

Хък се надигна. Срита гадния коренак, дето го препъна, и разтри изтръпналия си крак. По стар навик се огледа от коя страна на дърветата растат лишеите. Не че имаше някакво значение дали върви на север или на юг. Хък не знаеше нито къде се намира, нито къде отива. Важното беше да не се върти в кръг, защото заради тъпото си безсмъртие имаше опасност да остане в тази сумрачна дъбрава веќе веќе.

Беше се свечерило, когато долови странен шум иззад един кисел трън. Мязаше предимно на сумтене и гълчене. Мигом се приготви да

хукне отново, но този път не стана нужда. Трънакът се разтвори и от него се измъкна странно същество, което приличаше на летяща метла. Беше тънко, дълго, ефирно, поллюляващо се, със щръкнали коси и плавно се носеше на една педя от земята, като си мърмореше:

– Ще ви дам аз на вас да разберете... Ще видите вие откъде духа вятъра... И това ми било приятели...

– Ти кой си? – прекъсна Хък интригуващия поток на съзнанието на метлата.

Съществото се стъписа и щръкналите му коси се доразпериха в дъга като пъстроцветната опашка на паун.

– Тгталасъма – успя да смотолевя то.

– Виждам, че си таласъм. Не съм спял. Питам те как се казваш!

– Нали тгти казах! Тгталасъма. Тгтака е в живота, ако искаш да знаеш – отчаяно рече метлата и дръжката ѝ се олюля, а косите ѝ затрептяха като листата на офика при първия повей на ветрец през юли. После неочаквано спря да заеква и си изля болката на един дъх. – Всички други таласъми си имат имена. Приятелите им ги уважават. И изобщо си гледат кефа. А аз съм все сам. Наричат ме просто Таласъма. И ще се пукна от скука!

– Какво си се завайкал толкова! – взе да го успокоява Хък, като за всеки случай хвърляше по едно око наоколо, да не би това да е някоя хитрина на преследвачите му. – Имам един приятел, когото всички наричат просто Омбре, но на него изобщо не му пука.

– Естествено! Защо да му пука, като си има приятел!

– На тебе какъв ти е зорът бе, мой човек? Че ти викат Таласъма? Или че си нямаш приятел? Я се изповядай!

– И двете! А ако туриш и суката в сметката, и трите, дядо попе! – раззина паст таласъма, като направи опит да се усмихне.

– Май не си от най-скромните, а? – засмя се Хък.

– Че къде си виждал скромен таласъм?! – важно рече метлата.

– И нещастен не бях виждал досега, ама, като гледам, чудесата нямат край на тоя свят.

– И на ония е така – дълбокомислено допълни Таласъма.

Хък наостри уши.

– Ти в кой свят живееш?

– В моя.

– Ясно, че е в твоя. Друго те питам. Твоят свят този ли е или онзи! – кимна Хък първо напред, а после наляво.

– Естествено, че е този! – тросна се Таласъма. – А бе ти май имаш

проблеми с граматиката, мой човек. Светът, в който живееш, е този, а другият е онзи. Ако се преселиш в другия свят, той ще стане този, а твоят – онзи. И това всеки тъпанар го разбира, само ти се правиш на интересен.

– Сега ми е ясно защо нямаш приятели – промърмори Хък.

– Видя ли! Аз какво ти разправам. Щом си отворя устата и всички се разбягват като пилци!

– Ами, че дръж си я тогава затворена – сериозно го посъветва Хък.

– Не става! Опитвал съм. Тогава никой не ми обръща внимание – тъжно рече Таласъма. – Отдавна съм установил, че за да имаш истински приятел, трябва пълноценно да заместващ психоаналитика му и да общуваш с него до припадък. Истинският приятел е кошче за душевни отпадъци, мой човек. Почни сега да си изливаш мъката пред мен и, ако ти дам да разбереш, че ти съчувствам, ще видиш какъв приятел ще ти станеш! Ама тая няма да я бъде, защото аз по рождение съм задръстен от мъка и кошчето ми е пълно догоре. Сега ясно ли ти е в какъв омагьосан кръг се намирам?!

– Ясно ми е, братко. Добре дошъл в моята партия. Имаш голям късмет, да знаеш, защото в моето кошче все още има малко място.

Хък престана да се озърта и съсредоточи вниманието си в летящата метла.

– Стига бе! Сериозно ли говориш? – невярващ, възкликна Таласъма.

– Без майтап! Целият номер се състои в това да откриеш начина, по който, щом кошчето започва да се препълва от единия край, можеш дискретно да изпускат част от мъката от другия.

– Колко струва да ме научиш и мене? – плахо любопитства метлата.

– Много...

– Знаех си аз! – тежко въздъхна Таласъма.

– Но не чак толкова много, че да не можеш да платиш.

– Хм. Откъде знаеш колко мога да плата? В последно време бая съм изтънял – предпазливо взе да се пазари върлинестият обитател на вековната дъбрава.

– Ако ми отговориш честно на три въпроса, смятай, че сме се разплатили.

– Единственото условие е да отговарям честно? Сигурен ли си? – повдигна вежди метлата.

– Да.

– Давай тогава. Да видим какво ще излезе от тая работа.

– Къде се намираме сега? – избърза Хък и тутакси съжали, че не формулира въпроса както трябва.

– В *Резервата на таласъмните* – ухили се метлата. – Всичките ти въпроси ли ще бъдат толкова лесни?

Сега вече Хък си подбираше по-внимателно думите:

– Как се нарича... светът, в който се намира твоят резерват... на таласъмните?

– Библиотеката! – гордо отвърна Таласъма.

– Моля? – изгърва се Хък.

– Това третият ти въпрос ли беше? – самодоволно се осведоми летящата метла, предвкусвайки голямата печалба.

– Не! – замислено рече Хък.

– Ааа! Да си ги нямаме такива, мой човек. Ти каза „моля“ с въпросителна информация и това ти се брои за трети въпрос. Аз не съм виновен, че не можеш да си държиш устата затворена. Ти попита „моля?“ и толкоз.

Хък се подвоуми само за миг и после на лицето му разцъфна доволна усмивка.

– Съгласен съм. Нямам никакво намерение да хвърлям сянка върху крехкото ни приятелство заради такива дреболии. Третият ми въпрос е „моля?“! Но ми позволи да ти напомня, че пое задължението да отговаряш честно.

Таласъма понечи да отвори уста и се усети, че е паднал в капана. Не знаеше какво да отговори, а отгоре на всичко трябваше да бъде честно!

– Мога ли да попитам нещо?

– Можеш.

– Трябва ли да разбирам, че ти каза „моля?“^с, защото не беше чувал за Библиотеката досега?

– Да. И не само този подтекст вложих във въпроса си.

Таласъма се предаде:

– Казвай тогава какъв друг смисъл вложи в този дяволски въпрос!

– Библиотеката паралелен свят на Земята ли е?

– Не.

– Далеч от него ли се намира?

– Всичко е относително, мой човек – поклати глава летящата метла.

– Три косъма на главата са малко, ама в супата са твърде много.

– И все пак опитай се да го определиш на око – настоя Хък.

– Зависи с каква мярка измерваш разстоянието – мрачно отвърна Таласъма. – В крачки е много, в светлинни години е гола вода.

– Има ли човеци в Библиотеката?

– Не!

– Защо лъжеш? По обед срещнах двама! – меко го сгълча Хък, като гледаше да не ядосва засега единствения си и затова безценен източник на информация.

– Глупости! Това не са били човеци, а някои от гадните им герои.

– Какви герои?

– Как какви? От приказките, от легендите, от тъпите им книги. Даже от филмите на ужасите има. А бе, мой човек, това твоето „моля?“ да не съдържа всички въпроси на света?

12. Нощна стража

Грандиозният план хрумна на стария Хогбен веднага щом приключи химическия анализ зад пясъчната дюна. Беше отмъкнал резенчето плод от склада на стария глупак Робинзон на необитаемия остров. Обирът замислиха нощес с Ариман, докато си пиеха безвкусния по тия места бърбън в модния *Ресторант на края на Вселената*. Дори Хогбен се впечатли от реалността на пръкналия се от главата на някогашния му слуга виртуален военнопленнически лагер в афганските клисури. Този дребен персийски факир Ариман явно се поддържаше в добра форма. И падна голяма веселба. Хогбен се вмъкна в позабравения образ на опитния миротворец лорд Холбрук и онзи лапнишаран Роки така се обърка, че пак се помисли за Рамбо и героично го освободи от лапите на съветските окупатори. Така пазачът сам напъха вълците в кошарата на вече гъсто *обитаемия остров*.

Среднощните вълнения с един замах премахнаха летаргията, обзела Хогбен през последните седмици в Библиотеката, и възстановиха бойния му дух. Пък от тях имаше и друга полза. Беглият поглед, който хвърли на прословутото Дърво на Живота, тутакси му отвори очите как жалките глупаци от Земята се бяха изхитрили да му откраднат най-свято пазената тайна – технологията за материализиране. Някой не само се бе осмелил да пипа семената на злото, скрити в джунглата на Амазонка, но дори бе направил опит да ги посее! И въпреки невежеството му едно по чудо се бе прихванало. Ама, вари го, печи го, който се е родил тъпанар си остава тъпанар за цял живот. Набеденият градинар явно не беше поливал фиданката с амброзия и само корените и короната на дървото се бяха материализирали, а стволът бе останал нетленен. Затова досега старият Хогбен не го беше забелязал от Земята.

Добре, че тия идиоти тук не ползваха технологията му съзнателно, а за удоволствие! Лишени от възможността да умрат, докато не бъдат забравени от хората и съответно натирени в Цеха за рециклиране, ефимерните изроди във Втората Библиотека изпитваха остра нужда от силни усещания. А чувството за реална опасност можеше да им осигури само материалното битие. И през по-голямата част от годината, когато по тъпите им закони плодът беше недостъпен за простолюдието, те го употребяваха като наркотик. Ариман дори беше изградил цяла мрежа за контрабандна търговия, която обхващаше и Речния свят. Но Хогбен

щеше да им изкара през носа това осквернение!

Той имаше собствени представи за добро и зло. И, разбира се, всичко материално бе най-голямото зло на света! Преди няколко века в пристъп на безумна ярост започна да унищожава всички следи от пагубната технология за материализиране, но после се усети, събра остатъците, превърна ги в семена и уж добре ги скри в джунглата с мисълта, че един ден може да му потрябват. Та нали най-добрият начин да се бориш с всяко зло е да привлечеш на своя страна еманацията му! И ето че беше дошло времето да извади скрития коз от ръкава си. Щеше да бие врага със собствените му камъни! Как не се сети по-рано да провери изправността на Канала?! Колко време загуби! А имаше на разположение таково елегантно решение!

И, докато клечеше зад дюната, старият Хогбен си науми безвъзвратно да материализира Втората Библиотека барабар с нейните въображаеми дегенерати, изхитрили се да запушат Канала. После щеше да насъска техните пълчища да плъзнат като паразити по тялото на Гея! Край! Неговата Библиотека вече нямаше нужда от пазачи. Щом легионите му изпиеха кръвта на цялата фауна на Земята, щеше елегантно да ги затрие по генетичен път! Време беше истинската Библиотека да стане етнически чист, растителен свят! Той потри нетленните си ръце. Този път и героичните усилия на наивния му син нямаше да спасят тъпото човечество! Така с един куршум щеше да убие два заека! Глупости! Щеше да затрие всички зайци на света! Старият Хогбен залитна. Дали главата му се замая от мащабността на замисъла, или пък му беше паднало кръвното налягане, докато клечеше? Той се изправи с мъка. Беше се схванал. Прокле плода и изнуреното си тяло. Може би и той започваше да се побърква? Как можеше да изпитва болка, като беше чист, нетленен, извисен дух?! Сигурно беше атакстична реакция... Или пък нещо и в него се обърка от толкова много експерименти с пазачите?

Крайно време беше да си възвърне властта върху Лоното на живота. С гръм и трясък! Но в този шантав свят дори Хогбен трудно можеше да вдигне подобаващ шум и пушилка. Той се загледа в резенчето от плода. Вкуси го внимателно. Почувства прилив на физически сили, но и старата болка в ставите пак се обади. Излапа наведнъж остатъка. Тутакси усети, че сетивата му се изострят и започват да възприемат заобикалящия го свят като материален. Черните води на река Лета станаха още по-черни и някак по-мазни, досущ като мазут. Очите му взеха да разграничават отделните зрънца бял, фосфоресциращ пясък под краката му. Повеят на измисления вятър се заигра с косите му и дори ги разроши.

Глупаци! Бяха свикнали да живеят с илюзии! Ама той щеше да им ги избие от главите! Време беше да смени не само това (кой знае защо?!) взело да остарява тяло с неговите бодещи и отпуснати мускули, но и самоличността си. Трябваше да си осигури свобода на действията и всякакви смахнати прокурори, набедени съдии и комплексирани адвокати да престанат да му се мотат в краката.

Хогбен поседя още десетина минути на брега на реката, докато привикне отново с ревматизма си. През това време прехвърляше наум смахнатите обитатели на Библиотеката, за да си избере троянския кон. Беше претенциозен и никой от представителите на жалката фауна не му се струваше достоен да даде подслон на мегаломанската му душа. В края на краищата реши да опита късмета си в крайбрежните кръчми.

Чак в седмото опушено свърталище на контрабандисти избор му падна на един тип, чието лице сякаш завинаги бе обгоряло от слънцето. *То бе изкривено на една страна, десният ъгъл на устните му бе изпънат надолу, високото оплешивяло чело бе прорязано от дълбоки бръчки, успоредни на пречупените вежди. Дясното му око имаше златна искра на дъното и пронизваше всекиго до дън душа, а лявото беше пусто и черно като тясно иглено ухо, като отвора на бездънен кладенец, на всяка сянка и тъма.* Старият Хогбен се усмихна иронично, защото му се стори, че е надникнал в отпушения Канал. Приблужи се. Преодоля болката в кръста, наведе се и най-нахално си завря носа в бръмбара, висящ на златна верижка върху оголената неокосмена гръд на непознатия. Беше изкусно издялан от тъмен камък и с тайнствени знаци по гръбчето.

– Кой си ти? – нехайно попита троянският кон с нисък, тежък глас. – Ариман ли те праща да душиш наоколо?

– Добър ден. Аз съм вашата леля от Киев! – отвърна Хогбен, изплю се в обруленото и спечено от вятъра лице, дето се мъдреше само на педа от него, и хукна навън.

Този стар трик действаше безотказно във всяка кръчма из Вселената. След миг непознатият изхвърча през летящата вратата, но Хогбен вече беше заел позиция. Той тутакси се намъкна под кожата на непознатия. Сграбчи душата му. С един замах я смачка като празна консервена кутия. Сплеска я до размерите на фалшиво зарче за барбут и я завря в най-потайното ъгълче на съзнанието си. После се разкърши, нарами непотребното си морно тяло и, дяволски доволен, закрачи към ъгъла, като си подсвиркваше „Съдбата чука на вратата“. Вече се казваше Воланд, коронките на зъбите му от лявата страна бяха платинени, а от дясната – златни и, кой знае защо, обичаше да играе шах с котараци.

Щом свърна зад последната сграда обаче, старият Хогбен тутакси престана да се държи като селски идиот на панаира в съседния град, защото късметът му го изостави. Петима яки типове с мутри на милиционери бяха преградили пресечката и му се хилеха насреща. Той дори не трепна. Това си беше част от играта. А старият Хогбен беше истински играч и обичаше да играе заради самата игра, тъй че мигом се стегна и захвърли старото си тяло в краката на живописната пасмината.

– Е, драги, нали не си забравил, че ни дължиш нещо? – мазно полюбопитства грозникът в средата, като подритна трупа, така че да види лицето на *скъпия покойник*.

Старият Хогбен не разпозна част от знаменитата *Нощна стража* на Рембранд, защото в извън работно време блюстителите на реда изглеждаха така, сякаш Анди Уорхол ги бе прерисувал. Той се направи на ни лук ял, ни лук мирисал и се огледа да види на кого говорят, но пресечката беше пуста.

– За теб става дума, драги! За теб! Ти ни дължиш парсата за три седмици. Не се прави на луд! – нададе глас мрачният тип отляво, като нервно се опипваше около кръста, да се увери, че камата му е на мястото си. – Който иска да работи в нашия район, трябва да си плаща.

– Станала е някаква грешка, господа. Изглежда ме бъркате с някого – отвърна Хогбен, докато с традиционните йогийски похвати събуждаше вътрешната мощ в откраднатото тяло.

– С никого не те бъркаме, Воланд – разнесе се гробовен глас от сянката на тъмния безистен вдясно и от тъмата изплува предводителят им – самият капитан Франс Банинг Кок.

Хогбен го позна, защото беше в автентичния си рембрандовски вид, недокосван от постмодернизма.

– Това е *нонсенс*, господа! Какво търсите тук? Та вие не сте измислени като идиотите наоколо! – чистосърдечно се възмути той, щом разбра с кого си има работа. – Не ме ли помните, капитане? Нали на времето аз лично поръчах на младия Харменс да нарисува за жълти стотинки възможно най-дългия групов портрет на вашата стрелкова рота, защото далновидно предвидих колко ще се покачи цената на един квадратен метър Рембранд само след петдесет години! Та тогава всички вие реално съществуваете!

– И сега си живуркаме в Речния свят, Воланд, но мизерно – мрачно отвърна капитанът, – защото такива нагли типове като тебе лъжат на поразия и не си плащат навреме за охраната на транспорта по реката. Май е време вече да те отучим от някои вредни навици, Воланд!

Миг преди да довърши мисълта си капитан Банинг Кок даде знак на хората си и те налетяха като чакали върху Хогбен. След пет секунди неравностойна борба на паважа лежаха пет сгърчени трупа. Всъщност, ако броим и старото тяло на Хогбен, мъртвците бяха шест. Сметката не излизаше, защото един от корумпираните милиционери беше успял да офейка навреме. Пораженията по тялото на Воланд бяха незначителни: една прободна рана в лявото рамо, няколко одрасквания, две аркади, почти незабележими сред плетеницата от бръчки, пречупени вежди и стари белези, и натъртванията по китките от саблените удари.

Този Воланд се е позанемарил, помисли си старият Хогбен. Но нали слизаше от къде-къде по-немошна кранта, все пак остана доволен от материалната придобивка и победоносно се огледа. Теренът беше разчистен, но гюрулгията не стихваше. Щом понечи да тръгне към дъното на пресечката, душите на умрелите го връхлетяха като лешояди. Нещастниците виеха край ушите му досущ като кучета на пълнолуние, защото не можеха да му сторят нищо, освен да го проглушат с воплите си. Той за миг успя да ги разпилее като мухи с едно старо заклинание на *чероки-те* за пропъждане на духове, шмугна се в безистена, измъкна се през слугинския вход и пое към клуба „*Хиляда и една нощ*“ да провери какви други умения има новото му тяло.

Беше посетил заведението на Шехеразада преди седмица и ориенталската обстановката събуди у него приятните спомени от времето на Сасанидите. Сега му беше интересно да опита отново ласките на източните хубавици в обкръжението на вездесъщите спящи демони, будещи перверзен страх у простолюдieto. Защото при първото си посещение старият Хогбен бързо установи, че не си пада много по виртуалния секс! Той предпочиташе по-грубичкия му материален еквивалент – може би единственото хубаво нещо, което тъпите пазачи на неговата Библиотека можеха да вършат както трябва. Е, не всички, разбира се!

Мадам беше предприемчива и новата атракция в седмичната програма на клуба „*Хиляда и една нощ*“ се оказа Венера Киренска – одалиска с материално тяло, ефимерни ръце и нетленна глава. Но старият Хогбен беше закаднъл за традиционните ориенталски ласки и предпочете невярната съпруга на Шехрияр, която освен всичко друго си беше изцяло от плът и кръв. На сутринта обаче любопитството го загложди и той я натири от леглото да му донесе новия брой на официоза. За първи път от много време стигнала до оргазъм, съпругата на Шехрияр коленопреклонно отвърна „Слушам и се подчинявам!“, но прищявката му създаде голяма суматоха в клуба, защото никога досега клиент не беше

настоявал след любовната нощ да получи вестник. Мадам тутакси отсрани досадния пропуск, като включи в сферата на обслужването новата екзотична услуга.

Снощната случка беше отразена на втора страница най-вече заради скандала. Защото мимолетната физическа смърт не впечатляваше никого в този шантав свят. Но скоро той щеше така яко да раздруска общественото мнение, та и тук, и на Земята щяха да заваят като зрели круши истински трупове. Гневът на Хогбен се поуталожил едва когато установи, че телевизията все пак предава на живо ритуала по възстановяването на телата на убитите в Лоното на живота.

Докато закусваше в леглото, той с явно задоволство проследи как напъхват обратно блуждаещите души на снощните псета в чисто новите тела и въпреки протестите им ги обличат в прилични дрехи от епохата на Рембранд. Репортерката обясни, че специалният отряд чака отвън да експулсира корумпираните служители в Речния свят, а органите за борба с организираната престъпност издирват оцелелия съучастник на трафикантите и, разбира се, убиецът. Стариият Хогбен гордо се изпъчи, когато тя посочи трупът му, изправен като истукан до стената край казана. После обявиха, че група професионални очевидци от Гмежскорпион са станали свидетели на среднощната драма и следва кратка биографична справка за предполагаемия извършител на злодеянието. На екрана обаче цъфна мрачната физиономия на Воланд и Хогбен яростно запрати възглавницата в телевизора. Съжали, че вече бяха отнесли таблата с остатъците от закуската и нямаше нищо по-тежко под ръка. Не стига че му отнеха славата, ами пак трябваше да сменя самоличността си.

Изглежда и други в клуба гледаха сутрешните новини, защото след миг в стаята цъфна един евнух, който едва не си счупи ръцете от кършене, докато му обясняваше, че Мадам настоява колкото се може по-бързо да напусне клуба. Мярката била временна, мазно твърдеше евнухът. Само малко да утихне шумът! Иначе винаги е добре дошъл!

Стариият Хогбен му изрева да се маха.

Около час никой не го безпокои и той изгледа на спокойствие прякото предаване на експулсирането. Стрелковата рота на капитан Бенинг Кок напусна Библиотеката с наведена глава, без да подозира, че е съпроводена от неговите радостни възгласи:

– Идиоти! Тъпанари! Глупаци! Така ви се пада, като не си знаете интереса! Ще ми се пречкате в краката, тиквеници такива! Долу корумпираната милиция! Да живее свободната предприемчивост! Слава на Хогбен! Слава! Слава! Слава!

Котаракът Бегемот, издирен по спешност от хората на Мадам, го завари да си говори с телевизора. Тогава верният слуга или съратник на Воланд предприе най-простата стъпка. Опитва се да привлече вниманието на господаря си, като извади от торбата полющената от много употреба, богато инкрустирана дъска и взе да нарежда шахматните фигури от слонова кост.

– Простаци! Кухи глави! Неандерталци! Молете се някой ден да не ви съдя аз! Хич не си мислете, че ще ви се размине! Тогава ще видите къде серат гладните! Куфалниците ви много бързо ще уврат какво значи: По-добре ужасен край, отколкото ужас без край! Има да ми целувате краката, чучула недни, и да ме умолявате да ви рециклирам! – не се изчерпваше репертоарът на Хогбен.

Смутен от непривичното поведение на господаря си, огромният като шопар котарак побърза да го подуши и тръсна невярващо глава. Опитва отново да открие причината за този неистов ентузиазъм, привичен по-скоро за някой почитател на *Ен Би Ей*, но чувствителния му нос взе да почервява от ужас. Бегемот се уплаши и се шмугна под леглото.

Старият Хогбен се възползва от удобния момент да се махне. Душата му се измъкна по терлици от тялото на Воланд, като продължаваше да реди проклетия, и хукна да търси Мерлин. Предпочете го пред Ариман, защото беше някак си под достойнството ѝ да се намъква в кожата на бившия си слуга. Макар да беше по-стар от него на вид, магьосникът Мерлин бе доста жилав и могъщ. Е, в рамките на този шантав свят, разбира се. А Хогбен вече не смяташе да се уповава на късмета си.

13. Игра на стъклени перли

– Хари! Благодаря ти, приятелю, че в мое лице даде възможност на прокуратурата да се възползва от... подобренията в машината – замисли се за миг Сонк как да нарече предлаганата от Хък симбиоза между оракула на Селдън и лъвицата. – Безкрайно съм ти признателен за съдействието в този доста сложен съдебен процес. Трябва да ти призная, приятелю, че никак не съм спокоен. – Прокурорът Сонк стрелна с очи Хък. – Имам чувството, че ме очакват неприятни изненади... Не тук, а в съдебната зала, разбира се.

Създателят на машината изобщо не изглеждаше поласкан от думите на прокурора. Той нервно се засуети на стола. Не издържа, стана и на свой ред изпитателно се вгледа в Хък:

– Смяташ ли, че можем да започнем?

– Да – лаконично отвърна Хък, но трепетът, изписан по лицата на двамата му събеседници, го подтикна да ги успокои и той продължи: – Подготвил съм машината така, че тя не само да запази своята индивидуалност, но в процеса на работа активно да се самообучава. За всеки случай съм предвидил по всяко време Хари да може да й нареди да забрави наученото.

– Давай нататък. Не му спестявай подробностите – нервно рече Селдън.

– Всъщност я превърнах в шизофреник, като й създадох вътрешен опонент – невинно се усмихна Хък. – В началото неговите функции ще поеме лъвицата, докато второто „аз“ на машината, така да се каже, съумее да деградира дотам, че напълно да възприеме логиката и начина на мислене на Ана-Мария. На Земята тя постигна невероятни резултати с компютрите на *Ай Би Ем*. Машината на Хари по нищо не се отличава от тях. И тя разсъждава по същата човешка логика.

– Все пак има известен риск някой от двамата да не издържи. Ти какво ще кажеш? – обърна се Хари Селдън към прокурора.

– Какво пък толкова? Да опитаме. Въпросната госпожа явно е готова да поеме риска и... не ми се сърди Хари, но ми се стори, че е способна да устои на няколко машини като твоята. А пък Хък твърди, че ако нещо се обърка, ти можеш да възстановиш своя оракул във вида, в който си беше, така че...

– Де да бях сигурен! – чистосърдечно възкликна Селдън и взе да се

разхожда напред-назад.

Тримата се умълчаха.

– А мен защо никой не ме пита какво мисля? – внезапно се обади машината.

– Оставил си я включена?! – сепна се крачещият Хари и се закова на място.

– Да. Защото ми се видя по-справедливо и тя да вземе участие в разговора – отвърна Хък и неловко се почеса по главата. – Нали все пак обсъждаме нейната съдба.

– Хм – рече прокурорът. – Този казус ми се струва малко заплетен...

– Разплети го! – твърдо рече машината.

Тримата се спогледаха.

– Предлагам да я изключим, докато решим какво да правим при тези обстоятелства – промърмори Селдън.

– Дискриминацията не може да бъде решение на никой обществен проблем! – настоя на своето машината.

– Твоето изчадие взе да става нахално! – подхвърли Сонк на Хари Селдън. – Може би наистина има нужда от малко психотерапия. Я се стегнете! Предлагам да обърнем казуса обратно. Има ли някой против експеримента?

Настана гробна тишина. Дори машината схвана важността на момента и не се обади.

– Чудесно – продължи след малко Сонк. – Значи този въпрос го решихме. Сега да видим на кого ще се падне честта да послужи за опитно зайче. След като тримата солидарно поемаме отговорността, би трябвало всеки от нас да може да контролира изкъсо експеримента. И за целта трябва да издигне свой кандидат. Аз предлагам от моя страна да участва господин Пакееее.

Хък повдигна вежди.

– Хич не се чуди! – усмихна се прокурорът. – Ами по-бързо издигай някого на пиедестала. Сега ти се е паднало!

– Познавам само един, който би се поблазнил от тази съмнителна чест – отвърна Хък.

– Кой е той? – не се стърпя Хари Селдън.

– Моят дракон!

– Уф! Помислих, че ще посочиш мен – изпъшка Селдън.

– Защото ти се каниш да предложиш Хък, нали?

– Признавам, че имах такова намерение – сведе очи Хари Селдън. –

Представи си, че първите резултати са добри. Каква е гаранцията, че лъвицата ще пожелае да остане до края? Тя пребивава временно в Библиотеката с някакъв странен статут. Не знам чужд гражданин ли е или домашен любимец? Ти ги разбираш тия работи, Сонк. А аз имам интерес Хък и Ана-Мария да наляят достатъчно акъл в раздвоеното съзнание на машината, така че тя да работи ефективно и без лъвицата. До преди малко смятах, че най-добрият начин да проверим как са си свършили работата е накрая лъвицата да разпита Хък. Но сега си мисля да предложа обратното.

– Имаш ли нещо против? – обърна се Сонк към Хък.

– Не знам. Ще трябва да поговоря с Ана-Мария. Драконът е лесен, но тя мрази някой да взема решения вместо нея. А ти получи ли съгласието на Таоа?

– Да. Говорих с него още когато ме уведомиха какво се каните да правите. Той чака отвън. Трябва да ти призная, че много го харесвам, но ми се струва прекалено информиран за обикновен полинезийски шаман. Има нещо в тази работа и ми се ще да го разнищя преди да съм се явил пред съдията. Нали знаеш, по време на всеки процес адвокатите и прокурорите задават само тези въпроси, на които предварително знаят отговора. И не ми се ще да се озова в небрано лозе пред дълбокоуважаемия Санчо.

– А аз предлагам от моя страна в експеримента да вземе участие другарят Вуняков – изведнъж ни в клин, ни в ръкав се обади машината.

Хък с удоволствие забеляза, че в стандартния глас на информаторка от аерогара, заложен в нея от Хари, се прокрадна заплаха. Тя вече се учеше!

– Аз съм „за“ – подхвърли той.

– В никакъв случай! Тая няма да я бъде! – решително възрази Селдън, щом успя някак да преглътне наглостта на собственото си творение. – На тоя Вуняков му знам и зъбките. И трябва да ви призная, че ако профсъюзите не се съпротивляваха толкова, досега сто пъти да съм го уволнил!

– Гневът е лош съветник, приятелю – взе да го успокоява Сонк. – Нали ще имаме пълен запис на предстоящия цирк... Извинявай! Не исках да те обидя! На експеримента... Ако този твой служител е пълен идиот, както ти твърдиш, ще покажеш записа на профсъюзните шефове и ще се отървеш от него. Аз лично ще се погрижа те да приемат това „специално разузнавателно средство“ като допустимо доказателство.

След десетина минути препирни най-после се споразумяха кой и от

чие име да участва в спиритическия сеанс, както го нарече Хари Селдън, и той нареди да въведат лъвицата. Но тя не влезе, а направо връхлетя. И на Хък му се стори, че го гледа някак странно. Къде ли беше сгизил пак лука? Той побърза мило да ѝ се усмихне, намеквайки, че сега не му е времето за семейни скандали. Дори тръгна към нея и понечи да я прегърне, но изстреляният сякаш с „Калашников АК-47“ въпрос го принуди да се вцепени с разтворени обятия в средата на залата.

– Как се казва шефът на Центъра за изследване на стерилитета у лъвиците в Сиатъл?

– Моля? – изуми се Хък.

– Отговори на въпроса, ако ти е мил животът! – озъби му се лъвицата.

– Арчибалд Донахю-Стивънс – леко затрепери гласът на Хък. Не толкова от обидния тон, колкото от опасението, че нещо е извадило от равновесие Ана-Мария.

– Кажете номера на автомобила, до който се срещнахме за първи път на Земята? – продължи със загадките лъвицата, като бавно се промъкваше към него.

– Не беше автомобил, а танк, скъпа. Забрави ли? Ти се стовари от небето току пред носа ми, докато си седях на дулото на моя танк в изконните арменски чукари на Нагорни Карабах. Скъпа, сигурна ли си, че с теб всичко е наред?

Тя се приближи плътно до него и изведнъж без всякакъв свян взе да го целува, като опитваше вкуса на устните му, близна очите му и дори леко ухапа езика му, сякаш го дегустираше преди да го изяде.

– Как смяташ да наречем близнаците? – високо, но вече доста по-благо го попита тя и му прошепна: – Честито. Имаш двойник. И се мота наоколо.

Хък въздъхна тежко. Нищо ѝ нямаше на неговата лъвица! Само подвижната лудницата край него се бе сдобила с нов пациент. Той се стегна и мигом разцъфна в усмивка:

– Още не съм решил, скъпа.

– Време е вече да се замислиш, скъпи – закачливо рече Ана-Мария и се пхна в машината.

Хари Селдън и Сонк се спогледаха.

– Жени! – рече Хък, като най-сетне свали ръцете си и извинително повдигна рамене. – Предлагам да започваме, господа.

Клатейки глава, Хари Селдън даде съответните нареждания и въведох Вуняков. Оракулът го подхвана от вратата.

Машината: Име?

Вуняков (притеснено, но надут): Лавър Федотович.

Машината (с гласа на лъвицата): Да не би да се срамувате от фамилията си, Лавър Федотович, че не я споменавате?

Вуняков (важно): Свикнал съм да се обръщат само почтително към мен. А за тази цел собственото и бащиното име са напълно достатъчни.

Машината (заканително): Хм! Ще видим. Занятие?

Вуняков (лаконично): Председател!

Машината: На какво?

Вуняков (спонтанно): На каквото ми падне... Пардон. На каквото ме сложи Партията.

Машината (с гласа на лъвицата): Колко прави две и две, Лавър Федотович?

Вуняков (след кратко замисляне): Значи... Такова...

Машината (с гласа на лъвицата): Вярно ли е, че не винаги две и две прави четири, Лавър Федотович?

Вуняков (възмутено): Вижте сега! Нали за тази цел съм назначил научен консултант. С науката шега не бива! Така де... Нека професор Избегало да отговори на този въпрос. Нали за това му плащам заплата!

Машината (с гласа на лъвицата): Кога със сигурност две и две е равно на четири, Лавър Федотович?

Вуняков (в миг на просветление): Когато Партията каже!

Машината (с гласа на лъвицата): Черното бяло ли е, Лавър Федотович?

Вуняков (объркано): Ммм... Не знам какво мисли в момента Партията по въпроса.

Машината (назидателно, с гласа на информаторката от летището): Лошо, Вуняков. Много лошо. Партията мисли, че черното е бяло. Нещо повече. Партията нареди всеки неин член да твърди наляво и надясно, че черното е бяло. А ти не знаеш! Можеш ли да обясниш, Вуняков, защо ти, който си недостоеен за хрчката й дори, не изпълняваш Повелите на Партията?

Вуняков (разкаяно): Виноват. Времената са объркани. Признавам, че съм пропуснал да се запозная с последните постановки.

Машината (приповдигнато, все едно, че каца самолетът на генсека): Радвам се, че влезе в правия път, Вуняков. Поради сериозни политпросветни пропуски в образованието ти Партията те отзовава от досегашния ти пост. Веднага трябва да си подадеш оставката. От утре ставаш Почетен председател на безработните бивши председатели. За заместници

ще вземеш Головодов, Заврънкулкис и професор Избегало. Готов ли си да изпълниш Повелята на Партията?

Вуняков (с пионерски ентузиазъм): Винаги готов!

Машината (строго, изплювайки два гъсто изписани листа):
Подпиши!

Щом изведоха Вуняков, прокурорът Сонк подметна:

– Не беше лошо като начало. Кратко и ясно. Бързо му напипа цаката. Само дето според мен не беше много честно? Машината не му даде никакъв шанс. Приличаше ми повече на саморазправа с явен мотив за лично отмъщение.

Думите му обаче увиснаха във въздуха. Хък и Хари Селдън – всеки от своята гледна точка – бяха доволни, че най-сетне справедливостта възтържествува. Селдън побърза да покани дракона, но настана суматоха. Холографното чудовище категорично отказа да се подложи на изпитанието, ако Церберина не стои до него и не му държи лапата. След кратка консултация от няма и къде изпитната комисия склони да се съобрази с прищевките му и двамата влязоха.

Още от вратата Трифончо изгледа кръвнишки Хък, сякаш му беше отмъкнал бащиното имане, и тутакси напъха едната от холографните си глави в машината. Другата зорко следеше Хък да не хукне нанякъде. Изглежда лъвицата го успокои, защото след миг двете глави триумфално се изправиха и драконът се изпъчи. Заради внушителното му туловище се наложи Хък и Сонк да се поотместят малко от централната ложа, защото полупрозрачния търбух им стесняваше кръгозора. Хари Селдън не се свърташе на едно място и на него му беше все едно къде ще кръжи като дозорен вертолет.

– Наместихте ли се вече? – нервно се обърна той към присъстващите, но никой не го удостои с отговор и той подвикна на машината: – Давай да започваме тогава!

Машината: Име?

Драконът (възмутено): Що за невъзпитано поведение! Кой ти дава право така грубо да се обръщаш към личност от моя ранг?! Така ли се отблагодаряваш, че доброволно се съгласих да се подложам на глупави тестове, само и само да задоволя честолубието на някакви мизерни души с претенции за величие?!

Машината (с гласа на лъвицата): Извинявай, драконче. Просто ни се налага да научим името ти за протокола. Хайде, пиленцето ми, бъди така добър да кажеш как се наричаш.

Драконът: Както ме е кръстил баща ми!

Машината (тихо, на себе си): Какво се подмазваш толкова на този многознайко. Не го ли виждаш, че трепери от страх!

Машината (шепнешком, с гласа на Ана-Мария) Трябва да преодолеем стресовата ситуация, иначе...

Машината (високо, с гласа на информаторката от летището): Занятие?

Драконът (язвително): Да натривам носа на такива като тебе!

Машината (след кратка вътрешна борба, съпроводена от тропот, наподобяващ дъжд от стъклени перли върху мраморен под, със запъхтения глас на лъвицата): Колко прави две и две?

Драконът (след продължително замисляне): Видя ли! Ядоса ме и забравих това как се римуваше. Защо не ме питаш колко е часът, та да ти отговоря – колкото ти е носът!

– Предлагам да прекратим този цирк! – не се стърпя Хари Селдън.
– Те са се наговорили!

Хък повдигна рамене, но прокурорът не скри любопитството си:

– Задръж малко, Хари! Ако схващам логиката, следващият въпрос е последен и ще чуем заключението.

Селдън закричи по-бързо из тясното пространство, оставено му от дракона, като внимаваше да не се приближава много-много до холографния изрод. Церберина само въртеше трите си глави като пумпали, като не забравяше да гали лапата на Трифончо и от време на време дори окуражително я близваше.

Най-сетне тягостната тишина беше нарушена.

Машината (с гласа на лъвицата): Черното бяло ли е, мило драконче?

Драконът (гордо): Зависи с какви очи го гледаш!

Машината (дрезгаво, с гласа на информаторката от аерогарата): Безнадежден случай. Не признава никакви авторитети. Разкъсва се от вътрешни противоречия. Бунтар, страхлив като заек, но и пресметлив като лихвар. Предстоят му велики дела, които ще извърши по неволя. Мрази се, че е носител на доброто начало. Мечтае да бъде гангстер или поне корумпирано ченге.

Присъстващите бяха избутани до стените, защото драконът така се наду, че едвам го измъкнаха през вратата. Селдън се пхна в машината си да види дали всичко е наред след онази тупурдия, предизвикана от вътрешната борба на раздвоеното й съзнание. Забави се доста и излезе със стъклен поглед, като клатеше заканително глава.

Наложи се да му донесат транквилант. Нервите му не бяха

издържали. Хък обеща, че всичко вече ще продължи по вода, без всякакви изненади. И наистина след малко мирно и тихо се проведе следния разговор между лъвицата и стария шаман:

Машината (вежливо): Бихте ли ни казали вашето име, уважаеми господине?

Пакеекее: (любезно): Пакеекее, син на Пакеекее и внук на Пакеекее.

Машината (учтиво): А бихте ли ни осведомили какво е вашето занятие, господин Пакеекее?

Пакеекее (благо): Имам честта да бъда избран от моя народ за *таоа*.

Машината (любопитно, но възпитано): Колко прави две и две, уважаеми Таоа?

Пакеекее (отзивчиво): Четири.

Машината (все така любознателно и някак нежно): Винаги ли?

Пакеекее (услужливо): В материалната вселена – да.

Машината (ласкаво): А в Нищото?

Пакеекее (щедро): Колкото си пожелаеш.

Машината (благоразположено): А черното бяло ли е, уважаеми Таоа?

Пакеекее (радушно): И да, и не. Черното никога не може да стане истински бяло, но вечно се стреми към това. А стремежът е същината на всички неща.

Машината (мило): Този мъдрец е баща на един от присъстващите, чичо – на другия и се е преродил в третия.

14. Резерватът на таласъмите

– Виж какво, мой човек! Не си ме питал само каква марка беше майчиното ми мляко! Стига вече! Край! – изпъшка Таласъма. – Чувствам се като изцеден лимон и си искам отплатата. Да знаеш, повече няма да ти отговоря на нито един въпрос, докато не ме научиш как да си намеря истински приятел!

– Че ти вече си намери! Какво искаш повече – засмя се Хък.

– Моля?! – втрещи се летящата метла.

– На мнозина по задължение съм им наливал ум в главата, но признавам, че по-схватлива кофа от теб досега не беше ми се падала. Не само че в мое лице ти мигновено спечели голям приятел, Таласъме, но и още в първия ни разговор на отвлечени теми употреби вълшебната думичка „моля“. Голяма работа си да знаеш и се гордея, че имам такъв приятел!

– Искаш да кажеш, че аз съм ттти... че ти си ми истински приятел и си готов да влезеш в огъня заради мене? – невярващо попита метлата, като само веднъж се запъна.

– Да.

– И не ме будалкаш? – опули се Таласъма.

– Не.

– Готов ли си да се закълнеш?

– В каквото поискаш. В майка ми... В баща ми... Деца още нямам – прокрадна се съжаление в гласа на Хък.

– Не ща да се криеш зад гърба на родителите си. Откъде да знам дали не са някои стари мошеници като моите. Ще се закълнеш ли пред феята, при която ще те заведе? – измери го изпитателно с очи Таласъма.

– Нямах проблеми.

– Да вървим тогава да видим що за приятел си.

– Голям Тома Неверни се извъди, ей!

Хък и летящата метла се провряха обратно през киселия трън и навлязоха в най-сумрачната и гъста част на вековната дъбрава. Тук даже парцаливите облаци не смогнаха да надничат иззад пищните корони на дърветата. Въздухът беше тежък и влажен, като пресован талаш. Жуженето на комарите и размекната почва под краката на Хък подсказаха, че наблизко има блато. Ама на метлата хич не й пукаше, защото летеше на цяла педя над гнилоча.

Първо обаче стигнаха до поток, лъкатушещ край голямо криво дърво. Горкото, толкова бе изкорубено, че на Хък чак му дожаля за него. Въпреки протестите на Таласъма той пропиля няколко секунди да се освежи в потока. Когато надигна глава, му се стори, че гърбушкото е поизточил снага. Дали пък Резерватът на таласъмните не се намираше в прословутите Омагьосани земи? Хък предпазливо се огледа. Не подуваше никаква непосредствена опасност, но природата някак много лесно откликваше на скритите му помисли.

След още половин час бродене из шубраците и калта най-сетне излязоха на открито и се озоваха край самото блато. Нямаше голяма полза, че небето се показва, защото беше толкова черно, че дори *четирикраката врана*, дето пиеше кафе в пикиращото над главите им ято гарвани, едва се открояваше на фона му. Добре че все пак всички пърхаха с криле, та човек можеше да ги чуе и да си предпази очите.

В средата на блатото сред гигантска черна локва се издигаше на кокили паянтова, дървена къщурка, килната на една страна досущ като кулата в Пиза, само дето беше доста по-схлупена. Към нея се виеше като змия тясна пътечка, обрасла с острица, подобно на пъртина в черен сняг.

– Къде ме водиш, Тома Неверни? – полюбопитства Хък.

– Не дрънкай много, ами се дръж за мен, мой човек, да не се наложи да те измъквам от блатото, че нещо тежичък ми се виждаш – тросна се Таласъма, явно обзет изцяло от идеята да разобличи лъжите на новия си приятел.

Хък само два пъти се подхлъзна преди криво-ляво да извърви пътя до храма на своето *покаяние*. Първия път залитна, щом си помисли, че, стиснал летящата метла за дръжката, прилича на Мойсей, извеждащ народа си от Египет през бродя на Червено море. А втория път стъпи на криво, когато му хрумна, че вече четирийсета година броди из зноя на Синайската пустиня с тояга в ръка. Изглежда пейзажът подклаждаше черните му мисли или пък някой го подлагаше на изпитание от разстояние. Той тръсна глава, стегна се и реши повече да не мисли, пък каквото ще да става.

Знае се, че феите биват *добри* и *лоши*, но на Хък все му се падаха най-*злите*. Пред прага на схлупената къщурка ги посрещна лично Баба Яга. Поне на Хък му мина през ума, че трябва да е Баба Яга, защото пилоните, над които се издигаше дома ѝ, наподобяваха кокоши крака. Наистина стоборът от човешки кости с набучени черепи никакъв не се виждаше, но може би нездравословната влага в блатото го бе прояла и

той се бе срутил с времето. Затова пък за мандало на вратата служеше крив клон с формата на човешки крак, разнебитената ключалка страшно напомняше на зинала паст с остри зъби, а възголемичката дръжка на бравата доста приличаше на човешка ръка, отрязана от лакътя.

– Таласъме, кого ми водиш пак?! – кресна старицата с девически глас, като пристъпи към тях.

Хък тутакси се усъмни в предположението си. Сега забеляза, че макар сгърбена и спаружена, тази Баба Яга не беше куца и в студените й зелени и бистри очи, пронизително надничаша зад рошовите буйни, руси и къдриви коси, не се прокрадваха наченки на слепота.

– Аз ттгакова... – смутолеви метлата.

– Колко пъти трябва да ти казвам, че Авалон не е хан, Таласъме! А и аз не съм врачка на селски пазар! – продължи да го кори старицата, а в това време алчните й зеници направо изяждаха атлетичния Хък с апетита на нимфоманка.

Споменаването на остров Авалон наведе Хък на мисълта, че сигурно си има работа с келтския аналог на Баба Яга. Той не беше силен в тяхната митология, защото келтите се бяха развихрили из Европа три-четири века преди да се появи на белия свят от своята стъкленица, но по-късно беше имал вземане-даване с някои техни хубавици и реши да опита:

– Лейди Моргана, радвам се, че ви виждам в блестящо здраве! Имам чувството, че времето е безсилно да сложи своя отпечатък върху вас!

– *Идиот!* Защо Мерлин ми провозда само идиоти с брадварско чувство за хумор! Отдавна не беше изпращал съгледвачи, та бях забравила, че всичките му изчадия са тъпи като пънове! Но какво можеш да очакваш от такъв, лишен дори от капчица въображение, магъосник! Нещастнико, съобщи на своя злобен господар, незаконен баща или какъвто ти се пада там, че проклятието му действа и продължавам да старея със страшна сила. Това е! Аудиенцията свърши! Ти си изпълни поръчението и вече можеш да се махаш от очите ми, копеле! И предай на Мерлин, че въпреки неимоверните му усилия красотата ти изобщо не може да компенсира твоето тъпоумие и липсата на чувство за хумор. А ти, Таласъме, повече да не си посмял да се мяркаш насам! Хайде, марш оттук! Пръждосвайте се и двамата!

Старицата заканително пристъпи към тях, размахвайки кльошовите си ръце с дълги, добре изпилени, черни нокти, но Хък дори не мигна.

– Уважаема лейди Моргана! Съжалявам за недоразумението и моля

да ми простите, че с тривиалния си комплимент, без да ща, сложих пръст в раната ви. Позволете ми още веднъж да поднеса искрените си извинения. Но не бива да ми се сърдите, защото времето наистина не е успяло да заличи следите от небивалата ви хубост.

Искреният му глас действа като вълшебен мехлем за радикулита на старицата. Тя се поизправи, разкърши снага, при което огромният ѝ бюст се олюля и заплашително понечи да изскочи от корсета, но тя го подръпна и вече любезно попита:

– Миличък, ти май не си съгледвач на Мерлин, а?

– Не съм, лейди Моргана. Пък и аз, самият, имам някои стари сметки за уреждане с него.

Според семейното предание някъде през VI век бащата на Хък наистина се бе подвизавал сред келтите под кожата на Мерлин и изглежда в тоя край беше познат все още под това име, но греховете на стария Хогбен, за които Хък спомена, бяха съвсем пресни – от няколко часа.

– Виж ти, виж ти! – приближи се старицата и взе алчно да оглежда физиката на Хък, сякаш се канеше да го откупи от пазара за роби, но тайно взе да наднича в душата му. – Какъв ли ден е днес, та съдбата ми прави такъв подарък?

– Сряда е – плахо се обади Таласъма. – И ми позволи да ти напомня, че аз го доведох, Моргана.

– Въпросът ми беше риторичен, Таласъме. И ме остави да си изпакна очите с този сладур. Не съм те забравила. Бъди спокоен. Ще получиш подобаваща отплата, от която сигурно ще ти изхвъркнат очите.

Летящата метла потрепери.

– Не съм толкова лаком, Моргана. Моят човек твърди, че ми е приятел, и те моля само да провериш дали не лъже.

– Вече проверих. Тоя не лъже. Най-после си намери истински приятел, Таласъме. Я върви и кажи на Трипио да сложи още два прибора за вечеря, пък аз ще погледам на тоя красавец на ръка.

Докато Моргана страстно мачкаше с двете си ръце китката на Хък, сякаш се опитваше да разбърка линиите на съдбата му, златолик тенекиен човек или по-скоро трол надникна иззад вратата на къшурката да зърне госта, но Таласъма дръпна любопитното вътре. Хък идваше от друго време и нямаше как да знае, че с нещо бе е събудил интереса на единствения златен робот в Библиотеката.

– Отредено ти е да живееш много животи – глухо рече Моргана, обзета от любовна нега.

– Кажи ми нещо, дете не го знам – отвърна Хък, леко притеснен, че

буди такива перверзни чувства у старичката.

– След сто лета ще влезеш в страшен сблъсък със Злите сили, предвождани от Мерлин – нервно взе да пророкува Моргана. – Битката ще продължи почти цял век и ще донесе ужасни беди на хората. Но в друг един живот, тя вече се е състояла. Злите сили са победени, но с цената на грамада от човешки кости, и ти печално се подвизаваш сред руините, обграден от много любов и верни приятели. – Изведнъж тя настръхна. – Виждам Мерлин! Чувствам, че е наблизо. Тук някъде е! – Моргана се разтрепери, очите ѝ се изцъклиха и тя изпадна в транс. – По-силен е от мен. Не мога да надвия проклетата му магия! Но ти ще сториш това. Ти си по-могъщ от него! Открий го и обезсили ужасната му прокоба. Искам пак да съм млада и хубава! Искам отново да обичам и да бъда обичана! Проклетата старост!

И Моргана припадна в ръцете на Хък.

Миг преди той да изсвири с уста Трипио и Таласъма вече търчаха с менче насам. Но макар да го изляха цялото отгоре ѝ, водата не помогна. Вълна от горест нахлу в главата на Хък и едва не го събори. Моргана щеше да си отиде мърцина заради него. Той грабна ръката ѝ да измери пулса. Пулс нямаше! Налагаше се да опита изкуствено дишане. Докато масажираше изтръпналата си от хиромантийната интервенция ръка, Хък се заяпа в твърде пищния ѝ бюст и се отказа от класическия способ. Опита уста в уста. На третата минута, когато добре беше вентилирал собствените си дробове и, ако се налагаше сега да се гмурне в черната локва, сигурно щеше да изкара пет-шест минути под водата, внезапно усети, че устните на Моргана се разтварят, езикът ѝ прониква между зъбите му и палаво се заиграва с неговия. За миг той забрави за околните и се отдаде на милувката, но тя отвори огромните си зелени очи и му намигна, а Таласъма изрева:

– Жива е! Жива е!

– Нищо ѝ няма – обади се Трипио. – Кой идиот ме наказва с такава господарка? Номерата ѝ край нямат!

Хък смутено се отдръпна, а Моргана пъргаво скочи и тутакси навика публиката:

– Трипио, марш бързо в кухнята. А ти, Таласъме, слагай масата, че оладнях. След пет минути да сте поднесли храната. Ясно ли е? И застелете най-красиво извезаната покривка!

Все пак тържествената вечеря на свещи започна след десетина минути, защото домакинята закъсня. Но всички ѝ простиха мигновено заради чудото, което беше направила със себе си. С помощта на грима

Моргана с един замах бе свалила цели трийсет лета от себе си. Вталената ѝ премяна с голи рамене, достойна за кралица, бе запратила в блатото още двајсет. А небрежно елегантната ѝ прическа в стил „водопад“ я бе подмладила поне с десет зими. Но голямата работа бе свършила изблизналата ѝ неистова жажда за нов живот. Тя бе отхвърлила от плещите ѝ най-малко седемдесет тъжни есени. И в крайна сметка Моргана изглеждаше на неопределената и изключително благодатна за всяка жена възраст между трийсет и петдесет години. Беше свежа, елегантна и дори очите ѝ топло и нежно искряха. Хък подсвирна, а Трипио и Таласъма заръкопляскаха.

– Казах ти, че си могъщ – рече Моргана на Хък, докато се настаняваше на масата сред възхитените погледи на мъжете и оправяше роклята си. – Ти не си знаеш силата, човече!

– Да не искаш да кажеш, че съм премахнал проклятието, лейди Моргана? – повдигна вежди Хък.

– Не съвсем. Все пак срещу теб не беше някой жалък фокусник като Дейвид Копърфийлд, а Мерлин. Но ти дотолкова омаломощи магията му, че с остатъците ѝ сама се справих. И престани с тези официалности.

– Не искам да те лъжа, Моргана. Мразя лъжите – твърдо рече Хък, загледан в ослепителната сестра на прословутия крал Артур. – Съжалявам, но трябва да ти призная, че не съм предприемал нищо съзнателно.

– Божичко, като гледам каква е силата на подсъзнателните му желаниа – промърмори Трипио, – хич не ми се ще да попадам между шамарите му, когато върши нещо съзнателно! То бива, бива, ама... Спомням си как веднъж моят приятел Люк Скайуокър...

– Млъкни, дърдорко! – срязва го господарката му.

– А виждаш ли аз какъв приятел имам вече? – прошепна на ухото му Таласъма и крехката дръжка на летящата метла гордо се изпъчи преди лакомникът да се пресегне да си вземе от любимия деликатес – желирано козе ухо с мерудия.

Гала-вечерята продължи шумно, изпъстрена с дружески закачки. Моргана се кипреше. Трипио започна няколко разказа за междузвездните си пътешествия от първите, нефилмирани епизоди, но все го прекъсваха. Таласъма плюскаше като невидял деликатеси. А Хък попиваше откъслечната информация за този шантав свят, в който стария Хогбен го бе запратил по неведоми пътища и причини. По едно време домакинята изглежда се усети, че щастието не продължава вечно в никой свят. Наистина след хилядолетие и половина най-сетне беше успяла да се справи с проклятието на Мерлин, но той, самият, беше жив и здрав. Нещо

повече, беше наблизил! Тя го чувстваше с всяка поразителна сила на опънатата си от вълшебните помисли на Хък кожа. Трябваше да насъска този могъщ хубавец веднъж завинаги да се справи с вечния ѝ враг, като му отнеме силата. Не биваше да пропуска тази великолепна възможност, изсипала се върху главата ѝ изневиделица като същинска манна небесна.

– Не смяташ ли, че е време да ни се представиш вече, сладурче? – реши да започне тя по-отдалече.

– Да бе! Гледай какъв глупак съм! – тутакси реагира и летящата метла. – Ще ме пита някой как се казва най-добрият ми приятел, и аз няма да знам какво да му отговоря!

– Тя, моята история е дълга и нямам намерение да ви отегчавам – отвърна Хък, като огледа компанията на масата и реши, че е рано да разкрива всичките си карти. – В края на краищата баща ми сметна, че трябва да се наричам Хък Хогбен, и аз нямам нищо против. Но за вас съм просто Хък.

– Хък?... Хък... Хък!... – взе да въргаля в устата си името му Таласъма, сякаш дегустираше поредния деликатес. – Никак не е лошо. Даже е много хубаво! Как се казва най-добрият ми приятел ли? – обърна се той към Трипио. – Ако искаш да знаеш, най-добрият ми приятел се казва Хък от рода Хогбен!

– И как разбра, че ти е най-добрият приятел, като имаш само един? – възпротиви се рационалният ум на робота.

– Може да е един, но пък струва колкото всичките твои приятели взети заедно! – разтрепери се от възмущение летящата метла.

Хък и Моргана ги оставиха да се дърлят и излязоха да се разходят по брега на голямата черна локва, осеян с черни курешки. И небето бе все така черно, но сега сякаш някой го беше лакирал. Абаносовите му отблясъци си играеха с глазура на порцелановата чаша за кафе на *четирикраката врана*, която всъщност се оказа с пет крака, и галовно заслепяваха блестящите досущ като полирани гарвани преди да се отразят в гладката повърхност на локвата и да засияят във въздуха като огромните, изпълнени с неговите очи на Моргана.

– Кога смяташ да си премериш силите с Мерлин, Хък от рода Хогбен? – прошепна тя, като го хвана за ръката.

– Скоро... Много скоро – нервно отвърна Хък, гузен, че дава обет, дете не е сигурен дали ще може да изпълни. – Първо, ще трябва да го открия, но, честно казано, не познавам добре тия места и...

– Не се безпокой за това. Той много често се отбива в митницата, а шефът ѝ ми е приятел. Има незаконна дача в резервата на три версти от

кривото дърво, съвсем близо до *замъка на лорд Валънтайн*. Аз се водя собственик и го прикривам, така че ми е длъжник. Няма начин той да не знае къде е Мерлин в момента. Ще ти дам Трипио да те отведе до митницата. И не се безпокой! Няма да те хвърля просто така в устата на вълка. Утре сутринта ще се погрижа да имаш ново тяло. Брат ми, крал Артур, държи едно резервно в моя фризер за всеки случай. Предполагам, че няма да има нищо против да ти послужи. Пък и Мерлин му има страха.

Двамата мълчаливо се поразходиха още малко, всеки замислен за своите проблеми, докато зверският студ не ги принуди да се приберат в къщурката. Но уговорката за утре не бе постигната толкова лесно, както си мислеше Моргана.

Летящата метла категорично отказа да се раздели дори за миг с най-добрия си приятел Хък от рода Хогбен, дори ако от утре временно ще се нарича крал Артур. А Трипио негодуваше, че е пребродил цялата Вселена и дори малко отгатак, и няма нужда за такава лесна задача да му натресат на главата някакъв си таласъм, който не може да оцени дори едно приятелство както трябва. Наложил се метлата да обещае, че по пътя ще си държи устата затворена и ще позволи на Трипио без всякакви спънки, неограничено да разказва каквито си ще истории, а в знак на добра воля Трипио мигновено трябваше да се захване да приготвя любимия десерт на Таласъма – задушени змийски езици с канела, мед и орехи.

През цялото време Хък се мъчеше да намери претекст да спи сам тази вечер, но така и не успя.

15. Парфюмът

На сутринта животът в Библиотеката продължаваше да си тече в обичайното русло. На огромното мнозинство от обитателите ѝ изобщо не им пукаше за разиграващата се драма в семейство Хогбен. Може би защото не бяха информирани достатъчно. В ранните часове официозът „Втора Земя“ излезе в обичайните сто двайсет и осем страници и само на две от тях имаше намеци за драматичните събития, които скоро щяха да избият като гнойни циреи върху тялото на обществото и да отровят живота на близо половината от многомилиардното население или по-точно на три четвърти от хуманоидната му част.

В долния десен ъгъл на трета страница, на една-едничка колона се мъдреше портретът на издирвания трафикант на дрога и предполагаем убиец Воланд, а на шейсет и осма страница имаше кратък, научен коментар за предстоящата модернизация на машината за предсказване на бъдещето, на която и без това отдавна никой не вярваше. Двата материала заемаха общо едва една хилядна от двайсетте квадратни метра площ на вестника. За странния инцидент в Лоното на живота отново нямаше нито дума. А поради все по-оскъдните официални изявления през последните дни, Михаил Александрович беше свалил в последния момент коментара на Томи за предстоящото второ заседание на Съда на честта като прекалено умозрителен. Снимки на Фауст и Мефистофел в работни пози също нямаше, така че в официоза цареше обичайната скука, щедро преразказана с много думи и опити за остроумничене.

Мадам Грицацуева обаче четеше с огромен интерес светската хроника на деветдесет и девета страница, където на три колони се лееха похвални слова за житието-битието, формата и финтифлюшките на новата шапка на лейди Офелия. Снощи жадуващата за брак апетитна вдовица успя да придума Михаил Александрович да вземат дрога и въпреки че той за пореден път отказа да обсъжда бъдещето им законно съжителство, го примъкна в леглото си. Сега се радваше на затихващия сладостен трепет в пищната си плът и, естествено, се подразни, когато в прекалено ранната утрин за всяка уважаваща себе си редакция уединението ѝ бе дръзко нарушено от нахлуването на Томи. При това за ужас на мадам Грицацуева я придружаваше Бегемот.

– Госпожице Хоуп, незабавно изведете това животно на улицата! Тук не е приют за бездомни котки! И погледнете се само как сте

облечена! – Гневът на мадам Грицацуева набираше сила и величественият ѝ бюст застрашително се залюшка, сякаш и двата хималайски върха Анапурна едновременно бяха споходени от земетресение. – Така ли се ходи на работа в официоз! И кога за последен път сте били на фризьор?! Приличате на...

– Я млъквай, дърта краво! – прогърмя като йерихонска тръба гласът на огромния черен котарак и мадам Грицацуева си глътна езика от унижение.

Бегемот грациозно се промуши покрай нея, плесна я по задника с мазната си опашка и се вмъкна в кабинета на Михаил Александрович Берлиоз. Томи обаче се смили над секретарката на шефа, с която по неволя се налагаше да бъде в добри отношения. Тя се разтича, плисна чаша вода в облещеното лице на вдовицата, доведена до задушаване от унижението и оскърблението, ловко бръкна в устата ѝ, както я бяха учили в курса за спасители на плажа, измъкна езика ѝ от гърлото, потупа я няколко пъти по якия гръб и чак когато се увери, че церберът на Берлиоз диша, последва Бегемот в кабинета на шефа.

– Какво става там, отвън? Редакцията вече съвсем замяза на лудница! – нервно я посрещна Берлиоз, защото пак беше закусил с мазни блини и имаше киселини в стомаха, а, естествено, си беше забравил хапчетата. – И защо си ми довелa тоя? Ама че сутрин! *Апроро*, къде беше снощи, когато трябваше да си оправяш коментара?! Да знаеш, оставил съм го за днешния брой, защото си го написала с краката си! – Той огледа изпитателно Томи как ще реагира, но изведнъж забеляза, че е цъфнала пред него от плът и кръв и се увлече, забравяйки за миг, че днес и той е тленен. – И колко пъти ще ти повтарям да престанеш с този наркотик!

– Какво да правя, мишленце? Писна ми от тия виртуални лигавщини. И аз като секретарката ти си падам повече по материалния секс – ухили му се Томи.

– Шефе, не беше той – обади се котаракът Бегемот и грубо прекъсна задушевния им разговорът на интимни теми.

– А ти се научи да говориш като хората! – извиси се гласът на Михаил Александрович. – Само като те видя и започвам да се срамувам, че имаме общ създател. Кой е той и какво не беше?

– Не беше Воланд, шефе. Не той изтрепа ония милиционери!

– Ти пък откъде знаеш? Да не си бил там?

– Бях – излъга Бегемот, защото в този момент в кабинета нахлу мадам Грицацуева с явното намерение да изхвърли вулгарните трапници.

Котаракът ѝ се озъби, а озадаченият Берлиоз гневно ѝ махна с ръка да ги остави на мира. Притисната от настъплението на противника по двата фланга, повторно унизената и оскърбена секретарка взе да отстъпва, но все пак остави вратата леко открехната, за да издебне подходящия момент за нова, решителна атака.

– Какво чакаш, Бегемот? Я веднага докладвай какво си видял! – просъска Михаил Александрович, а после високо нареди на Томи: – А ти затвори тази врата, че става течение. Нещо взе ме кърши. Снощи май съм настинал...

– Така е, като не те завиват! – не пропусна момента да жегне шефа си Томи и с удоволствие затръшна вратата под носа на мадам Грицацуева.

– Видях господаря си веднага след случката... – колебливо започна котаракът.

Тялото му се изпъна назад и очите му се присвиха в очакване на гневната реакция за предишната си лъжа. Но Михаил Александрович изглежда се тревожеше повече за здравето си, отколкото за морала на Бегемот. Той затръшва из бюрото си за хлебна сода.

– Шефе, не можеш да си представиш! – възторжено продължи успокоеният Бегемот и седна на задника си. – Намерих господаря си в клуба „Хиляда и една нощ“! Беше отишъл като клиент при конкуренцията!

– Може, може! Дори не подозираш, Бегемот, колко добре може да си го представи! – подметна Томи.

– Ти млъквай! – срязва я Берлиоз, изсипа поне половин пакетче хлебна сода в една чаша, заля я с вода от гарафата и взе да я бърка. – И какво толкова има, Бегемот? Сигурно е отишъл да разузнае какви нови услуги предлагат конкурентите му.

– Ако беше така, шефе, защо се беше отказал от атракцията на седмицата Венера Киренска, дето ни отмъкна почти половината от клиентите и приходите, а го заварих при онази издухана флигорна, жената на Шехриар. Да знаеш...

– Мери си приказките! Намираш се в кабинета ми, а не във вашия бардак! – гневно го прекъсна Михаил Александрович и кой знае защо се почеса по белега на врата.

– Ама, шефе, ти не можеш да си представиш какви неща умее да прави тази Венера Киренска!

– Може, може! Хич не го гледай, че е нисък, охранен и плешив – пак се обади Томи като черна станция.

– Я, марш отгук! – изрева Берлиоз, като се изчерви чак до ушите. – Колко пъти трябва да ти казвам да си затваряш мръсната уста!

За да замаже положението, Михаил Александрович вдигна чашата до очите си и взе да гледа как значителна част от некачествената сода, която от пестеливост си купуваше, се утаява на дъното.

– При секретарката ти ли да почакам, Мишленце? Откога се каня да споделя някои клюки с нея – невинно му се усмихна Томи и се запъти към вратата.

– Връщай се веднага! Няма аз да ти върша работата! Не чуваш ли какви интересни неща разказва Бегемот! – моментално би отбой обърканият Берлиоз и за компенсация се скара на котарака: – А ти престани с тези пикантерии и карай по-накратко! Кое те кара да мислиш, че Воланд не е убил ония идиоти?

– Подуших го, шефе! – победоносно рече Бегемот.

– Какво подуши бе?! Невинността му ли? Аман от екстрасенси! Вчера ходих при една ясновидка и знаете ли какво ми каза? Предрече ми, глупачката, че скоро съм щял да се задомя!

Изад вратата се чу тежка въздишка, но никой не ѝ обърна внимание, а Бегемот възкликна:

– Не бе, шефе! Него подуших. Помирисах Воланд!

– И на какво миришеше професорът? – сериозно се интересува Михаил Александрович.

– Ами, не знам как да го определя?... Не миришеше на себе си...

– Сигурно! – вещо рече Берлиоз. – Кой знае с какви мазила го е цапотила онази ориенталка.

– Виж ти какъв познавач се извъди моят началник – промърмори Томи, но М.А.Берлиоз я изпепели с поглед и тя млъкна.

– Извинявай, шефе, но моят нос не е като твоя! – възмути се Бегемот. – Аз мога да различавам поне три милиарда миризми! Тялото си беше неговото, но Воланд миришеше на друг човек!

– Хм! – кратко коментира съмнителния факт Берлиоз.

– Шефе, трябва да му вярваш! – отново се намеси Томи. – Има научни доказателства, че котките...

– Отдел „Наука“ е два етажа над нас, госпожице Хоуп – студено я прекъсна Михаил Александрович. – Налага се да ви припомня, че вие работите в авангарда, в бойния отряд, в отдела за бързо реагиране на вестник „Втора Земя“ и трябва оперативно да откликвате на актуалните обществени проблеми, а не да се занимавате с отвлечени науки и да си пхкате носа в личния живот на началника си. Като знаете толкова,

можете ли да ми обясните какво следва от непроверения факт, че предполагаемият убиец Воланд не е миришел на себе си?

– Следва, шефе, че някой се е намъкнал в неговото тяло и е извършил престъплението – делово отвърна Томи.

– Добре де! Какво толкова? Като хванат Воланд, всичко ще се изясни. Изстискай информаторите си от полицията и гледай да бъдеш първа на мястото, когато го заловят. Бива ли рано-рано сутринта да ме занимават с разни гадни миризми. И без това ми се повдига!

Микстурата в чашата най-сетне се бе избистрила. Намръщен, М.А.Берлиоз отпи от нея, лицето му се изкриви от отвращение, а киселините в стомаха му мигом реагираха и той закурка като водопровод, по който току-що са пуснали водата.

– Работата е там, шефе, че по-късно тази странна миризма е изчезнала! – запалено рече Томи, без да обръща внимание на стомашните проблеми на шефа си. – Бегемот, не ме карай да преразказвам, а обясни на Михаил Александрович какво точно се случи.

– Значи, когато го подуших, трябва да ти призная, шефе, че малко се уплаших. Знаеш, че не съм страхливец, но от тази неестествена миризма козината ми, честно казано, направо настръхна. – Бегемот тръсна глава сякаш се мъчеше да пропъди и спомена за ужасната воня. – Дето се казва, шефе, почувствах се досущ като *котка на горещ, ламаринен покрив* и тутакси се пъхнах под леглото. Скатавах се там, докато господарят не ме повика да играем шах с обичайния си глас. И тогава, шефе, той пак миришеше на себе си!

– Бегемот! Сигурен ли си, че героично не си измисляш всичко това, за да отървеш господаря си от възмездие? – недоверчиво рече Берлиоз. – Старанието ти е похвално, ама...

– Не бе, шефе! Честен кръст!

– Пфу! Като те знам какъв безбожник си, хич не ми се кълни! Томи, писна ми да ме баламосват с разни бабини деветини! Можеш ли да ми обясниш с човешки думи накъде биеш в края на краищата? Какво очакваш от мен?

– Очаквам, скъпи ми Михаил Александрович – тържествено рече Томи, – да ми наредиш заедно с Бегемот да издирим собственика на тази странна миризма.

– Като те знам колко си лукава, Томи, сигурно имаш нещо предвид! Казвай веднага кого смяташ да спипаш?

– Хогбен!

– Моля?! – извисиха се тленните вежди на Берлиоз до небесата и

още малко да отлетят в небитието.

– Да, Михаил Александрович. Желязната логика подсказва, че никой в Библиотеката няма интерес, нито пък смелостта да се напъха под кожата на Воланд. Самият Воланд дължеше много пари на ония типове от *Ноцната стража*. Питай Бегемот, ако не вярваш. Така че само идиот би се намъкнал в тялото на длъжник, издирван под дърво и камък от трафикантите на дрога. Убийството пък оневинява Воланд, защото той не е глупак. Знаеш ли, шефе, колко време ще му трябва сега да изгради нов канал за контрабанден износ? Да не говорим пък, че като се компрометира, той разстрои и мрежата си за пласиране на дрогата в Библиотеката. Бас хващам, че Ариман сега си умира от кеф, че стана монополист. Не, шефе! Сигурна съм, че тази налудничава постъпка е дело на някой, който не познава пазаря. На някой приходящ! На някой нов, могъщ играч с необятни способности! А кой отговаря най-точно на това описание? Хогбен!

– И очакваш от мен да санкционирам тази твоя налудничава хипотеза? Така ли? – възмути се от дъното на душата си Михаил Александрович.

Томи мълчаливо клатеше глава, но на гузния Берлиоз му се струваше, че тя кима към вратата, зад която слухтеше могъщата му ревнива секретарка, и възмущението му взе да се разколеба.

– Не ти ли се струва, Томи, че сега не му е времето да тичаме подир химери? Погледни колко други по-важни задачи ни чакат. Предстои заседание на колегиума към Комитета за опазване на околната среда...

– Уважаеми Михаил Александрович – безцеремонно го прекъсна Томи. – Ако съдя по последните действия на Хогбен, се страхувам, че скоро изобщо няма да има какво да опазваме. И когато малцината оцелели решат да търсят виновника, никак не ми се ще да бъда на твоето място!

– Махайте се от очите ми, че не мога да ви гледам! – стреснат, рече Берлиоз, като едва сподави неистовото си желание да се оригне. – Давам ви двацет и четири часа!

– Четирийсет и осем, Мишленце! – заинати се Томи, ухилена до уши.

– Двацет и четири! И нито минутка повече!

– Седемдесет и два! – рязко повдигна мизата Томи, свикнала да блъфтира в редакционния покер, който по традиция разиграваше с шефа си.

– Престани да се пазариш, никаквице! Давам ти трийсет и шест

часа и помни, че договърът ти изтича на Нова година! – Явно сериозните стомашни проблеми не позволяваха на Берлиоз да прояви каквото и да било творчество в играта днес.

– Златен си ми, шефе! – възкликна Томи, великодушно го дари с въздушна целувка, сграбчи Бегемот за врата като някое най-обикновено домашно коте, което не беше чак толкова далеч от истината, и го помъкна след себе си.

Двамата се измъкнаха без повече прекеждия от редакцията, защото мадам Грицацуева навреме и доста благоразумно беше опразнила подстъпите към кабинета на шефа. На улицата Томи пусна котарака, погали го нежно по дебеличкия врат, изчака го да замърка от удоволствие и го попита:

– Сигурен ли си, че можеш да подушиш Хогбен, ако пак се е намъкнал в чуждо тяло, Бегемот?

– Знаеш ли, Томи, страхувам се, че до сетния си дъх ще сънувам тази миризма. Трябва да ти призная, че дори една молекулка от нея да се мота наоколо, пак ще я усетя. Така се е набила в съзнанието ми мръсницата!

– Или по-скоро е осквернила божествения ти нос, а? И на какво можеш да оприличиш аромата на дявола, Бегемот?

Котаракът се замисли.

– На бездна... На мор... На смъртоносна есенция, от която можеш да направиш милиарди и милиарди флакончета убийствен парфюм, способен да погуби света.

– Леле, Бегемот! Че ти си бил цял поет! – засмя се Томи.

16. Окото на бурята

Майстора и Мерлин миролюбиво беседваха на чаша добре изстудено бяло вино от служебната изба на *Фабриката*. Учреждението беше наследило вълшебната колекция вина заедно с останалия декор в подземията от Инквизицията благодарение на изтънченото небце и префинения стомах на последния й шеф. Старият магьосник беше дошъл преди час, но захвърленият от лъвицата на произвола на съдбата Освалд вече втори ден правеше компания на домакините. Той стърчеше като фикус до казана и все така кротко клатеше глава, чудейки се за какво беше цялата тази паника. Първо, вчера изневиделица се появи Хък, а неговата лъвица и драконът, вместо да се зарадват и да се втурнат да го целуват, хукнаха да го гонят. После пък нахълтаха ония виещи като псета души от *Нощната стража*, зорко пазени от специалните части за борба с организираната престъпност. А накрая за капак на всичко цъфна телевизията, размести мебелите, избута го в ъгъла и изпотъпка всичко. И, естествено, Лоното на живота замяза на стадион след рок-концерт.

Именно заради тези извънредни произшествия Мерлин пристигна на инспекция. Но въпреки мълвата не завари кой знае какъв хаос. Маргарита овреме беше помела и подредила работното място и сега се бе оттеглила в далечния ъгъл, обитаван доскоро от Освалд, да плете вълнени чорапи на Майстора за новогодишните празници, когато всички щяха за пет дни официално да се материализират. Така че, ако не броеше новия аквариум, в който лениво си плуваше Златната рибка, и постоянно кимация като метроном огромен папагал, Мерлин спокойно можеше да напише в доклада си, че е намерил Лоното на живота в същото състояние, в което го беше оставил след последната ревизия.

– Значи смятате, Майсторе, че тези тайнствени субстанции в стъклените всъщност са нещо като добре пречистен генетичен материал? – пожела да се увери, че е разбрал добре мисълта му Мерлин.

– Да, драги инспекторе. Толкова чист, че щом драконът неволно освободи от опаковката едната субстанция, тя мигом предизвика неконтролируема реакция в казана и оттам се пръкна човек. Не просто тяло, а пълноценен човек с душа и всичко останало...

– Хм. Виж ти... С една дума в стъклените има зародиши?

– Би могло и така да се каже – съгласи се Майстора. – Въпрос на терминология.

– И ние не знаем чии са тия зародиши, и дали са опасни за Библиотеката, а? – по-скоро на себе си рече Мерлин и машинално се почеса по темето.

– За двата гарантирам, че са кротки – дрезгаво се обади папагалът и ги стресна. – Те са на една дребна, прелестна китайка и на една още по-красива арабска принцеса. Господарят ми, дето ме захвърли като парцал – кимна той с нескрит упрек към изправения до стената труп на стария Хогбен, останал непотърсен от душата си след инцидента с *Нощната стража* – използваше телата им за секс-кукли и понеже клетите им души се съпротивляваха, ги затвори в стъклениците.

– Мразя папагалите! – ледено рече Мерлин. – На времето арабски търговци ми подариха един, дето много му знаеше устата, и веднъж така ме ядоса, че го дадох на котарака си да го излапа барабар с перушината.

Майстора с невярващи очи изгледа стария магьосник, с когото до преди миг миролюбиво си говореха, и после взе да успокоява накокошения Освалд:

– Инспекторът се шегува, драги. Навярно смята, че си измисляш за тия екзотични красавици, и те подкача.

– Ако щеш ми вярвай, Майсторе! – тросна се папагалът и обидено поклати глава. – Аз си направих добрината да ти кажа, пък ти прави каквото щеш!

– И как да позная кои са по-скромните и по-безобидни души, приятелю? – благо се поинтересува Майстора.

Освалд се взря в очите на Мерлин и не му отговори.

– Ако наистина е чак толкова важно, можеш да попиташ Златната рибка, Майсторе. По обед разговаряхме и тя ми се оплака, че ѝ е останало само едно желание – обади се от тъгъла Маргарита и заоглежда чорапа, но явно формата на петата не ѝ хареса, защото взе да го разплита. – Жалко, че щом го изпълни, ще трябва да умре, горката, защото е много стара. А техният вид е вече на изчезване.

В ниския ѝ пресеклив глас се прокрадна безмерна тъга и събеседниците инстинктивно впериха очи в аквариума.

– Помощничката ти май е по-умна от теб – язвително подметна папагалът Освалд и сърдито обърна гръб на Майстора, за да не съзре предателската сълза в окоето му. – Да оставим настрана, че много повече от теб милее за застрашените от изчезване видове! – не се стърпя и накрая все пак изплака болката си последният представител на *Neophena monumentalis*.

– Ей сега за нула време ще оправя тази работа! Нали затова съм

магьосник! – разпалено рече Мерлин, скочи с непривична за възрастта си пъргавина и се запъти към аквариума.

Рибката обаче се отнесе с пълно пренебрежение към добрите му мерения. Тя все така целеустремено плуваше от единия до другия край на своя басейн, сякаш си беше наумила да направи поне десет хиляди дължини преди вечеря. Магьосникът почука по съвършено прозрачната стъклена стена, която го отделяше от вълшебния *воден свят* на колежката му:

– Златна рибке, имам едно желание!

– Казвай – с досада отвърна пленничката на някогашното *ювенилно море* от светена вода, от което пипкавият дракон Трифон неволно я бе лишил, и рязко свърна, сякаш ловко отбягна стрелата от харпуна му.

– Искам отново да придобиеш дарбата да изпълняваш три желания! – патетично рече Мерлин.

Златната рибка замръзна в центъра на аквариума и само блестящата потреперваща опашка издаваше чувствата ѝ:

– Това да не е пак някоя зла шега?! За разлика от папагала на мене ми е писнало от черен хумор, да знаеш!

– Защо реши, че се шегувам? – озадачи се старият магьосник и бледото му изпито лице така се издължи, че рядката му бяла брада провисна до пъпа.

– Защото, ако отсега нататък всяко твое трето желание е да си възвръщам способността да изпълнявам три желания, ще изпадна в слугинска зависимост от теб, колега. А пред ангарията предпочитам смъртта, да знаеш! Петстотин години бях робиня на един зъл дух и знам какво е!

– Признавам, че тази постановка на въпроса ми беше убягнала! – повдигна вежди Мерлин и се засмя. – Какво пък! След едно ужасно прежедие преди години се бях зарекъл никога вече да не давам обети, които ме обвързват с непознати, но този случай ми изглежда твърде особен и с чиста съвест ще направя изключение. – Мерлин сложи ръка на сърце и церемониално възвести: – Тържествено се заклевам пред двама... – той се огледа, сантименталните очи на папагала плуваха в печал и умиление от величието на момента и мигом се поправи – ...пред трима свидетели, че никога няма да злоупотребя със Златната рибка и да поискам да ми изпълни повече от три желания! – После свали ръката си и се заинтересува с по-обикновен глас: – Така добре ли е?

– Благодаря ти, колега! – промълви Златната рибка, като едва успя да овладее гласа си от вълнение. – А някои глупаци разправят, че си бил зъл магьосник!

– Бях – ухили се Мерлин.

– Искаш ли да чуеш един приятелски съвет? – почти гальовно го попита Златната рибка.

– Само ако не се брой за желание! – весело отвърна Мерлин. – Преди миг дадох обет и никак не ми се ще тутакси да прецапвам една трета от разстоянието до клетвонарушението. Да не говорим пък, че не умея да плувам – пошегува се старият магьосник – и току виж съм се удавил още на плиткото.

Майстора никога не беше виждал главния инспектор по чистотата на нравите в Библиотеката в толкова добро настроение и с интерес следеше развоя на събитията. Дори Маргарита изостави за малко плетката и се загледа.

– Няма да ти се брой. Обещавам! – възкликна Златната рибка.

– Казвай тогава. Умирам си за съвети *sine prece, sine pretio, sine poculo* – авторитетно рече Мерлин.

Настроението му направо граничеше с еуфория и Маргарита озадачено опули красивите си очи:

– Какво значи *пoкyлo*?

– Без прошение, без подкуп, без почерпка – вешо преведе Майстора целия латински израз като професионален историк.

– За първи път ми се случва, да знаеш, колега – сякаш взе да се оправдава Златната рибка, че се е нагърбила със задача, която далеч надхвърля пълномощията ѝ. – Някак си отвътре ми дойде! Преди много, много години в една далечна земя си бил обзет от зъл дух. Така ли е? – Внезапно изпосталелият магьосник се изпъна като струна. Изглежда имаше комплекс от злостастното си минало. – Едвам си се отървал от него. Ти сам си знаеш как. Но сега с всяка люспа от тялото си чувствам, че същият този зъл дух пак се навърта наоколо и слухти. Та моят съвет е да се пазиш, защото те грози голяма, бих казала, смъртна опасност!

– За каква смърт става дума, колежке? – не скри любопитството си побледнелият Мерлин, забравил изведнъж за терзанията си да не претъпи неволно клетвата. – За физическа? Или за духовна кончина?

– Не съм много сигурна, но предчувствам, че става дума за ужасна физическа смърт.

Тревогата ѝ чак сподави последната дума.

– Това ли било! – тутакси си възвърна доброто настроение Мерлин. – Че що за магьосник съм, ако се боя от физическата смърт. Нали затова са преражданията! Майната ѝ, с извинение, на физическата смърт, колежке!

Не така обаче мислеше Майстора:

– Уважаеми колега, разбирам напълно личното ви отношение по въпроса и се възхищавам на храбростта ви, но съгласете се, че ако вземем предвид обществения ви пост, всяко посегателство върху Главния инспектор по чистотата на нравите в Библиотеката е покушение срещу устоите на самата Библиотека.

– Много я задълбахте, Майсторе. Та нали може да става дума за най-обикновен инцидент. При цялото ми уважение към колежката смея да заявя, че никой съд няма да обърне внимание на чувствата, които терзаят люспите ѝ, ако и да са златни. Така че този зъл дух е по-скоро *ad notanda*, тоест само за вътрешна употреба – поясни той на Маргарита поредния си латински израз. – Предполагам, че колежката ми пророкува, че някой ден може да ми падне тухла на главата, да речем. И какво толкоз! Тъкмо ще изляза няколко месеца в болнични, а за Нова година ще дойда да ми направите ново тяло. Нали няма да ми откажете, Майсторе!

– Естествено. Това е мой дълг... и чест.

– След като решихме въпроса поне с някои от изчезващите видове – закачливо намигна Мерлин на папагала, – мисля, че е време да се захванем с тези пусти стъкленици. Ще бъдете ли така добър да ми ги покажете, Майсторе?

Маргарита остави плетката си, мълчаливо стана и се запъти към вградения шкаф зад казана. Инспекторът по нравите я загледа с очите на мъж. *Поразяваща бе не толкова нейната красота, колкото безкрайната самотност в очите ѝ, които гледаха не само тревожно, но дори някак болезнено.* Щом отвори дървената вратичка, тя заслони с тялото си секретната ключалка и набра комбинацията за отваряне на сейфа. Майстора не забеляза как Мерлин за миг се намръщи, но живият метроном Освалд видимо ускори темпото.

Стъклениците, които Маргарита извади, с нищо не подсказваха, че имат някакви чудодейни свойства. Бяха подобни на много други техни посестрими, дето се мотат във всяка уважаваща себе си аптека или алхимическа лаборатория. Мерлин ги пое. Разклати ги. Вгледа се продължително в една от тях. Помириса я. Дори си залепи окото на нея, сякаш можеше да прозре какво има вътре.

– Смятам да ги взема и да направя независима експертиза. Нали нямате нищо против, Майсторе? – Старият магьосник зърна болезнената тревога в очите на Маргарита и побърза да добави: – Не нося със себе си писмена санкция от прокурора, но още утре ще пратя някой да ви я

донесе. Така де! Ако ние не спазваме законите, кой ще ги спазва!

– Гледайте да не забравите, инспекторе! Че ни предстои финансова ревизия и всички материални активи трябва да са в наличност – подметна тя. – Нали ги знаете какви са колегите ви!

– Знам ги, скъпа Маргарита. Как да не ги знам! Не се притеснявайте. Няма да ви подведа! – обеща с апломб Мерлин и се обърна към шефа ѝ. – А сега ми се ще да надзърнем в Цеха за рециклиране, Майсторе. Искам да се уверя, че в суматохата чудото, пръкнало се от онзи дяволски зародиш, не е сторило някоя поразия и там. Нали казвате, че сте имали сериозни проблеми с демонстрацията пред лъвицата?

Майстора повдигна вежди.

– Не сте ме разбрали правилно, инспекторе. Първо, затрудненията възникнаха, много преди онзи... човек самопроизволно да се материализира. Вярно е, наистина, че кошчето малко се позабави да върне гостенката в Библиотеката, но, уверявам ви, закъснението се дължеше единствено на обстоятелството, че то беше в режим на профилактика.

– Ще видим... Ще видим... Нека да съм сигурен, че всичко е наред – рече Мерлин и се запъти към вратата.

Майстора по неволя го последва, като клатеше глава.

Маргарита се беше постарала Цехът за рециклиране на герои също да удовлетвори и най-съкровениите претенции на всеки инспектираш. Наоколо блестеше от чистота. Уредите за мъчения бяха подредени по местата си и надлежно блокирани в неработно състояние. Тя си беше позволила само една-едничка волност. Вместо официалното съобщение, че е в работно състояние, над тандема весело присвякваше резервният шеговит надпис за вътрешна употреба:

ГТО

Помощничката на Майстора искрено се надяваше, че инспекторът не знае какво се крие зад тази абревиатура от времето на втория ѝ баща Михаил Сергеевич Булгаков. И наистина Мерлин само хвърли един поглед на неоновия надпис и се захвана да бърника тандема, като си мърмореше:

– Така... Точно така... Това е добре... Охо! Отлично... И това е както трябва... А така...

– Драги инспекторе, сигурен ли сте, че неволно няма да объркате някоя настройка и да сторите поразия? – предупреди го Майстора, като му се чудеше на акъла как нехайно си пъха носа в кошчето за рециклиране на герои.

– Много по-сигурен съм, отколкото предполагаш, нещастнико! –

внезапно прогърмя задгробен глас.

И поразията стана!

Ала беше друга, далеч по-страшна пакост, от която светът скоро щеше да потръпне!

Щом се изправи, Мерлин вече не беше същият. Мършавото му тяло се беше наляло със неизчерпаема мощ, сякаш беше изгълтал цял тон анаболи на път за някоя олимпиада, а воднистите му блуждаещи очи горяха от възбуда. И колкото повече разгневеното му лице се наливаше с кръв, толкова повече стройната фигура на Майстора се издължаваше във вид на фуния, приемаше фаталната форма на небесна дъга и след миг се случи най-страшното...

Кошчето за генетичен боклук на стария Хогбен погълна Майстора.

– Ще ви дам аз едно „Готов за труд и отбрана!“, навлеци гадни – с лекота разчете Хогбен светеция надпис над тандема, защото навремето сам го бе измислил на Земята и го бе приложил в източната част на Европа. – Така ще ви изпробвам отбраната, че свят ще ви се завие, копелета недни!

Той огледа стъклените в шепата си, сякаш ги виждаше за първи път. Ядно запрати две от тях в кошчето за боклук. Повъртя в ръка третата, като се чудеше какво да я прави. После лицето му грейна в зловеща усмивка. Старият Хогбен внимателно пусна третата стъкленница в кошчето, надзърна за миг в небитието, сякаш искаше да се увери, че е поела по правия път, и напето се отправи към Лоното на живота да довърши зловещото си начинание. На прага обаче устремът му се препъна в тялото на Маргарита. Старият Хогбен изруга, клекна, напипа слабия й пулс и бащински я потупа по бузата. Щом влезе, взе да се озърта къде се заврял Освалд. Папагалът се кипреше в ъгъла на мястото на Маргарита, нахлупил на главата си недоплетения чорап заедно с куките.

– Кога стана Сирни заговезни, господарю? – плахо нададе глас Освалд.

– Какви глупости дрънкаш пак? Преди малко ми идваше да ти откъсна главата, кретен такъв! Без малко да оплескаш цялата работа! – му изрева Хогбен, докато се оглеждаше като луд, този път за Златната рибка.

– Защото, като те гледам как си се маскирал, си мисля, че утре трябва да е Куковден, господарю – смотолеви Освалд.

– Тъпанар! На кукер ли ти мязам?

– Не, ама...

– Престани да плещиш врели-некипели, ами казвай къде се е

завряла онази никаквица?! – кълтеше гласът на Хогбен в празното подземие. – И махни този чорап, че не мога да те гледам!

– Да не би да имаш предвид Маргарита, господарю? Ти току-що се спъна в нея!

– Идиот! Питам те къде е Златната рибка?!

– Маргарита я премести по-близо до огъня, да не й студено. Казанът ти пречи да я видиш, господарю. Ей там е. Наведи се малко – любезно го упъти папагалът, като кимаше с куките на главата.

Хогбен надзърна зад казана и срещна изцъкления поглед на Златната рибка. Тя беше забила нос в прозрачната стена на аквариума и ужасена се взираше в него. Той й се закани с пръст и се обърна рязко към Освалд, като сочеше безпомощното тяло на Маргарита:

– А на нея какво й стана?

– Ами надзърташе през вратата, господарю, но изглежда нещо здравата я уплаши, защото изведнъж припадна.

– А ти какво търсиш тук, Освалд? – вече малко по-благодарно попита Хогбен единственото същество, пред което от няколко столетия си позволяваше да показва истинското си лице. – Онзи тъпанар, синът ми, ли те доведе?

– Лъвицата... – смотолели личното кошче за душевни отпадъци на стария Хогбен.

– По дяволите! – Хогбен се устреми към папагала, гневно смъкна от главата му недоплетения чорап и го запрати в огъня под казана. – Защо поне една красавица на този свят не е малко по-умна?!

– А пък според мене тя е прекалено умна, господарю!

17. Пътят и неговата сила

Официалните изяви на Таоа като прокурорски свидетел попречиха на Хък, лъвицата и дракона да изразят радостта си от срещата със стария шаман в Библиотеката и сега, след изненадващия завършек на експеримента, всеки по своему се старееше да компенсира закъснението. Драконът, който още не беше в течение на новото амплуа на Пакееее, подскачаше като пошуриял около него и подвикваше на Церберина, като току я побутваше напред:

– Любима, запознай се с моя най-голям приятел! Хайде де! Стисни му ръката! Какво чакаш?... А така! Ти нямаш представа какъв човек е той, скъпа! Направо злато! Двайсет и четири карата!... Таоа, това е Церберина и ние с нея се обичаме!

Старият шаман кимна уважително на скромосващата се митничарка и джентълменски се запъти към Ана-Мария, но Хък избърза и го пресрещна с подадена ръка. Та нали тъкмо заради него бяха предприели кръстоносния поход към Нищото, завършил засега доста безславно в Библиотеката.

– Радвам се да те видя, Таоа! – дружелюбно рече Хък и заприми на парцали, за да поразмаже издайническата влага в очите си.

Когато най-сетне Пакееее успя да се добере до Ана-Мария, тя мълчаливо го притисна в обятията си и сякаш изпадна в *нирвана*. За първи път, откакто бе попаднала в Библиотеката, лъвицата усети, че душата ѝ блажено се отпуска и се разтваря като цвете. И както става обикновено, тялото последва порива на духа и Ана-Мария се стовари с цялата си тежест върху Таоа. Крехките плещи на стария шаман едва ли щяха да издържат тежестта на сто и дваисеткилограмовата лъвица, ако не бяха шантавите физически закони на този свят. Двамата останаха доста дълго в трогателната поза „*Геният и неговият наставник*“, така че скоро шумотевицата утихна от само себе си.

Като следеше изпод вежди Пакееее, Хари Селдън нареди да внесат по-дълга заседателна маса. Всички насядаха около нея и се умълчаха. Никой не знаеше откъде да започнат.

Белият англосаксонски протестант Сонк внимателно изучаваше широкото благодушно лице на Таоа, увенчано с още по-широк, направо като шпатула, нос, вглеждаше се в месестите му устни, грейнали в лъчезарна усмивка, която щедро разкриваше белите му като перли зъби, и се

мъчеше да открие нещо, което би могъл да наследи от този шоколадов полинезиец с къса коса на ситни къдрици. Сонк не беше расист, но твърде бавно и мъчително преглъщаше обидата. Цели две седмици неговият главен свидетел с лекота го бе въртял на пръста си! Не човекът, а прокурорът Сонк се чувстваше изигран.

Хари Селдън местеше подозрителния си поглед ту към стария шаман, ту към машината. Човекът с право също си имаше душевни терзания. Като всеки сериозен учен и Селдън не вярваше в прераждането. Но тъкмо защото беше разсъдлив, не искаше да влиза в софистичен спор със собственото си творение. Поне докато то беше в сегашното си състояние!

Проточилото се мълчание вече сериозно заплашваше да превърне щастливата среща в помен, когато най-сетне Таоа благовъзпитано се обърна към лъвицата:

– Скъпа Потовахине, силно съм впечатлен от способностите ти на жрица. Но се страхувам, скъпа, че въведохме в заблуждение нашите мили домакини. Пък и не само тях...

– Съжалявам, Таоа, но не аз установих тези... факти, а машината на господин Селдън – замислено отвърна Ана-Мария, поласкана от позабравеното уважително полинезийско прозвище „Жена-котка“, употребено от шамана.

– Това не променя същността на нещата, скъпа Потовахине. Трябва с прискърбие да призная, че не чувствам нищо от онова, в което машината на господин Селдън се опитва да ни убеди. Много харесвам уважаемия прокурор Сонк като човек и, смея да се надявам, като приятел – Таоа тържествено му кимна, – но нито една клетка от тялото ми не го възприема като син. Моля да приемете искрените ми извинения, драги Сонк – поклати глава Таоа. – И не си мислете, че смятам белите хора за непълноценна раса. За съжаление, аз не съм ви нито биологичен, нито духовен баща и това е самата истина. Или поне така я чувствам. Жалко, защото, ако вземем предвид всичко, което съм чувал за баща ви, с удоволствие бих приел да съм негов духовен наследник. Не знам дали правилно ме разбирате, драги Сонк?

– *Мъдрите са безжалостни; за тях хората са като чучела* – внезапно се обади машината и всички потръпнаха.

Пръв се окопоти драконът.

– Какво иска пак тая?! – ревна той. – Писна ми от нея! Сега ще й дам да разбере! Къде е шалтерът?

Той скочи и само защото беше нетленен дракон, не направи

заседателната маса на трески. Машината понечи да каже нещо, но лъвицата гневно я прекъсна и мигом го озапти:

– Стой мирно, Трифончо, да не взема сега да дръпна твоя шалтер!

Безмилостната заплаха накара дракона тутакси да скатае по-голямата част от туловището си под масата. Церберина се гушна в него и той стана по-нисък от тревата и по-тих от водата, защото холографното му битие зависеше изцяло от добрата воля на Ана-Мария. Поне така беше на Земята. А безразсъдството на дракона не стигаше чак дотам, че с любимата си разгонена кучка в скута да седне да проверява дали холографният му лик ще изчезне яко дим, ако сега се разбунтува и скъса с васалната си зависимост от лъвицата.

– Скъпа колежке и приятелко! – обърна се вече любезно към машината на Селдън Ана-Мария. – Би ли се изяснила какво искаше да кажеш преди малко?

– Гонитбата и ловът подлудяват ума. Трудно добиваните неща отклоняват от Пътя. Ето защо мъдрецът се води от онова, което чувства, а не от онова, което вижда.

– *Ейн цу цвайн*, дрън-дрън! – тихичко, но заядливо цитира обиденото чудовище краткия коментар на Христо Стоичков за резултата от четвъртфиналния мач между България и Германия на Световното първенство по футбол в САЩ през 1994 г.

– Мисля, че драконът е прав! – неочаквано го подкрепи Хари Селдън и изгледа с укор Хък. – Крайно време е да я спра! Тази машина съвсем се побърка!

Церберина радостно близна дракона по гърдите и той мигом поизмъкна част от туловището си изпод масата. Реакцията на останалите обаче беше по-сдържана.

– Машината цитира Лаодзь, но не знам защо... – замислено рече Ана-Мария.

– Давай, скъпа! Продължавай! – поощри я Хък, хващайки се за сламката. – Провери накъде води този Път. Сигурен съм, че тя не случайно го спомена. – После любезно се обърна с призив за помирение към Селдън. – Извинявай, Хари, ама на твоята машина й няма нищо. Просто не можеш да свикнеш с мисълта, че от известно време тя е поумна. Нали ти е щерка, та не забеляза кога израсна пред очите ти...

Разумът и любопитството на учения надделяха над опасенията на родителя и Хари Селдън кротко подметна:

– Имам чувството, че тя продължава да разговаря с вас, господин Пакееее, но май сте си разменили ролите.

Старият шаман кимна и благо рече на прокурора:

– Драги Сонк, вие най-добре от всички ни познавате баща си. Не смятате ли, че като е създал и поставил Библиотеката на пътя към Нищото, той е искал да ни каже нещо?

Но Сонк не успя да отговори.

Машината го изпревари:

– Когато е лишен от желания, човек може да съзре тайното. Когато е изпълнен с желания, човек може да съзре проявеното. И първото, и второто избликват от един и същи Извор, но се различават по име; това се проявява като тъмнина. Тъмнина сред тъмнината. Портата към всички тайни.

Лъвицата тутакси схвана логиката на обзетата от нравоучителна страст машина и побърза да възпре участниците в спонтанно започналия симпозиум по философия от нови грешки преди да са навлезли в дълбоките води:

– Не проумявам как и защо, но машината е зациклила в режим да отговаря на всякакви въпроси от името на Лаодзъ. Така че ви моля да избягвате въпросителната интонация, за да не потънем до уши в безсмислени питания и ненужни напътствия, които само ще затлачат същината на това, което искаме да научим. Предлагам да помислим и да обсъдим как да формулираме простичко и ясно най-подходящите въпроси.

Високите професионални изисквания на Ана-Мария обаче далеч надхвърляха способностите на дракона да си държи устата затворена и той изтърси:

– Каква е тая порта? Тя да не води към Нищото?

Хък го изпепели с поглед, но стореното бе сторено и отговорът пристигна по-бързо от пратка на *Ди Ейч Ел*:

– Портата е коренът на небето и земята. Тя прилича на едва различим воал. Влез; той никога не ще падне... Виж, той не може да се види – той е отвъд формата. Чуй, той не може да се чуе – той е отвъд звука. Сграбчи го, не можеш да го хванеш – той е неуловим. Тези три неща са неопределими; ето защо са обединени в едно. Погледнат отгоре, не е светъл. Погледнат отдолу, не е тъмен. Непрекъсвана нишка, неопикуема. Тя се връща към Нищото. Форма на безформеното, образ на безобразното, нарича се неопределима и отвъд въображението. Застани отпреде й – няма начало. Последвай я – няма край... Познанието на древното изначалие е самата същност на Пътя...

Настана мъртва тишина. Дори драконът си глътна езика. Хари тихо нареди да донесат хартия и писалки. Започнаха да общуват помежду си

с бележки. Всеки, дори и Церберина, написа по три въпроса на един лист. После се струпаха около лъвицата да огледат творенията си. На Хък му хрумна, че май съвсем замязаха на ония *запорожци*, *дето пишат писмо на турския султан*. Лъвицата хвърли бегъл критичен поглед на камарата от въпроси и тутакси накъса листа. Както обикновено, първите три хрумвания на всеки човек по каквато и да е тема за нищо не ставаха.

Умуваха още половин час. Накрая оставиха само три питання. Теглиха чоп между авторите. Честта да зададе първото питане се падна на Хък. В гласа му се таеше вълнение:

– Къде свършва Пътят?

– Насаме с Пътя – това е вечността. И макар че тялото загива, Пътят никога няма да умре...

Лаконичният отговор на духовно присъстващия сред тях древен китайски мъдрец прозвуча на Хък като шамар. Той сведе виновно глава. Май не трябваше да започва от Края. Пак се беше изсилил. Безсмислено бе вдигнал летвата толкова високо в очакване на прагматичен отговор.

С равен глас Сонк зададе следващия далеч по-простичък въпрос:

– Кой създаде Вселената?

– Всички неща възникват от Пътя... Битието е родено от небитието... Началото на Вселената е майка на всички неща. Познаваш ли майката, познаваш и синовете... Без дреха, без покров е Изворът на Светлината и Тъмната. Изворът се разля и роди Реката. Ти го приближаваш, като се отдалечаваш; ти се отдалечаваш, като го приближаваш. Ти го възприемаш, когато престанеш да мислиш и да чувстваш...

В главата на лъвицата изплуваха мислите и чувствата, които бе изпитала, когато за първи път попадна в близост до Библиотеката и Речния свят, и тя се отказа от своя въпрос за смисъла на живота. Още повече, че драконът беше надраскал срещу него: „*Човекът е човек, когато е на път*“.

След кратко съвещание с Хък, което благодарение на духовната им близост не стигна до слуха на присъстващите, тя префасонира питането си по следния по-деликатен начин:

– Как човек може да прекрачи в Нищото?

– Вгълбявай се! Вгълбявай се като благочестив син – и ще влезеш. Недей пита – безполезно е...

Тогава на прокурора Сонк му писна машината да ги мотае, както си иска, и призова към благоразумие. След кратък спор той успя да наложи своя многократно отхвърлян, като обслужващ най-вече правораздавателната система, въпрос:

– Кои са братята Хогбен?

– Доброто и Злото са родени. Виждам ги: ето ги съединени... Той се явява сам, но не се променя. Броди навред, но не спира. Той е начало то на съществата и на хората. Не му зная името. Неговата следа се нарича Пътят. Човекът робува на Доброто. Доброто робува на Злото. Злото робува на Пътя. Пътят робува на Себе си.

– Брей, че голяма работа били тези Хогбен! – иронично подхвърли с одрезгавял от дългото мълчание глас шашнатият дракон: – А бе, Хък, ако бях на твое място, щях да подам молба да ме прекръстят на *Биг Бен*. Таоа, само ти кой знае защо не участваш в това тъпанарско състезанието по дървена философия. А пък знам, че си по-умен от всички тях, взети заедно. Защо не попиташ тая скапана машина на кое кръстовище е задръстването, че овреме да хващаме правия път?

Мигом последва вече традиционният набор от сентенции:

– Път, който може да бъде изказан, не е вечният Път. Име, което може да бъде назовано, не е вечното име. Безименното е начало на небето и земята... Изворът е празен съд; използват го, но никога не го напълват.

Хари Селдън не издържа на стоварващите се като лавина на главите им древнокитайски мъдрости и нервно изключи машината си. А Хък гневно хлопна дракона по лявата глава. Не, че бе по-виновна. Просто нещастничката беше по-близо до него.

– Съжалявам, господин Селдън – грациозно повдигна рамене лъвицата, – но съгласете се, че бяхме длъжни да опитаме.

Дълго съдържаните чувства на всички присъстващи най-сетне се отприщиха във вид на спонтанни възклицания. Дори Церберина се обади:

– Провалихме се, защото тръгнахме с много голяма кошница!

И, докато тя лекуваше с милувки накърненото самолюбие на своя дракон, всички изведнъж забелязаха, че влюбената митничарка май не е напълно оглупяла от любов.

– Права е – подкрепи я Сонк. – Макар че все пак не сме съвсем с празни ръце.

– Сега поне знаем с известна доза сигурност, че баща ми и чичо ми са двете лица на една и съща личност – закима Хък. – Ето защо, когато го питах как се нарича чичо ми, той все ми отговаряше уклончиво. – Хък стана и дружески стисна ръката на прокурора. – Изглежда ние двамата с тебе, Сонк, сме по-скоро братя, отколкото братовчеди.

– И още най-малко две неща се изясниха – добави лъвицата. – Тук някъде, в околностите на Библиотеката или пък в самата нея, се намира

Вратата към Нищото. Тя не може да се види, но би могла да се почувства, ако си лишен от човешки желания. Поне аз така си превеждам сенцията на машината. – Всички заклатиха утвърдително глави. – И пак тук някъде изглежда е Изворът на всички материални неща.

– Него го знам къде е! – възкликна драконът, поуспокоен от всеотдайните ласки на любимата си. – Вие го наричате Лоното на живота. Вчера изтървах там буркана със Златната рибка и стъкленниците. Едната се счупи и от нея се пръкна твоят двойник, Хък!

Лъвицата го изгледа строго и холографното чудовище си прехапа камарата от месести бърни по двете глави, но беше късно. Присъстващите се спогледаха, а Таоа любезно се поинтересува:

– Срещал ли си се вече с твоя двойник, Хък?

– Не, Таоа. И аз преди малко научих за него.

– Хм – промърмори Хари Селдън и изглежда за миг си представи какво би могло да последва от евентуалната среща между тия двамата, защото побърза да добави: – Хък, хайде да възстановиш предишното състояние на машината, приятелю, преди да сте сторили още някоя беля.

Хък стана и без да пророни нито дума се пъкна в машината. Всички се бяха умислили. Той се забави не повече от минута. Излезе усмихнат.

– Готово, Хари! Машината ти е като чисто нова! Все едно, че токущо си я направил. Извинявай за главоболията, приятелю. Винаги съм смятал, че умните машини могат да докарат само беди на човечеството, ама на... Изкуших се за кой ли път!

– Норбърт Винър обичал да казва, че всяка машина е точно толкова умна, колкото човекът, седнал да работи с нея! – весело подметна Хари Селдън, след като уверенията на Хък сякаш с магическа пръчка свалиха воденичния камък от душата му.

– А пък Марк Аврелий твърдял, че всичко е ефимерно! И това, което помни, и онова, което се помни! – не му остана дължен Хък.

Докато двамата се замеряха с остроумия, прокурорът Сонк усмихнат ги наблюдаваше, драконът и митничарката блаженстваха в своя затворен мир, а лъвицата и старият шаман си шушукаха нещо. Резултатът излезе наяве след миг, когато Ана-Мария дръпна Хък настрана и развълнувано му прошепна:

– Трябва да довършим започнатото, скъпи. Таоа се съгласи двамата с теб да надникнем в душата му и да се убедим какъв е бил в миналите си съществувания.

– Не е ли опасно? – попита Хък, като си спомни каква могъща

съпротива срещна преди време на Земята, когато се опита да надзърне в главата на стария шаман, за да открие къде се е запиляла неговата лъвица.

– Тъкмо затова ще бъдем двамата. Ще се опазваме взаимно, пък и всеки ще озаптява другия да не навредим с нещо на Таоа. Дръж се за мен и нищо страшно няма да има.

– Нямах предвид това – засмя се Хък. – Аз побутнах тук-там машината на Хари и сега по всяко време мога да разчитам на услугите ѝ тайно от него. Мислиш ли, че бихме могли да я ползваме там, където ме камиш да отидем.

– Ама че си шмекер! – усмихна се Ана-Мария. – Кой знае къде ме побутваш и мен нощем, когато спя, мошенико. Пък аз се чудя как тъй още не е пресъхнала любовта ми? – изчерви се лъвицата и тутакси отново стана сериозна. – По-добре ще бъде изобщо да не се налага да прибъгваме до помощта на твоя умствен придатък, скъпи! – потупа го тя по гърба.

Двамата се върнаха на масата при останалите и се включиха в светския разговор, но така и не разбраха за какво стана дума, защото душите им бяха далеч и на съвсем друго място...

...Тъмният планински скат се извисяваше от другата страна на долината с настръхналите си върхове и шеметни пропасти. Сутрешното слънце се измъкна от прегръдките на кълбестия облак и го заля в червено. Внезапно скатът припламна ярко и почти ги заслепи. Тутакси пъстрорцветна кукувица събуди дремещата джунгла с острите си крясъци и без да губят нито миг останалите пернати взеха да ѝ пригласят. Всяка мелодия долиташе от различни краища на долината и сякаш разказваше нова любовна история. Слънцето остави на мира урвата и се заигра с жълтите бамбукови плетеници. Гората се събуждаше за нов живот.

Хък и лъвицата стигнаха до стръмен склон над малка рекичка. Тук джунглата бе по-открита, защото огромно дърво се бе сгромолясало по стръмнината и бе отнесло всичко срещнато по пътя. Но това не беше до болка познатата им джунгла на Фату Хива. Сред евкалиптовата горичка отсреща ни в клин, ни в ръкав се мяркаше и един баобаб, сякаш прероденият Висоцки весело им намигаше.

Две големи изсъхнали дървета лежаха наблизко, обърнати с корените към висините и полупокрити с кафеени храсти. И изпод тях прозираше каменна гравюра. Рибата, дълга над два метра, с глава, опашка и перки, цялата бе покрита с дупки като блюда. Очите ѝ бяха слънца, обгърнати от концентрични кръгове. Зад гръбната ѝ перка се бе спотаил

едноок демон. И той със слънце на челото. И по целия камък се срещаха очи винаги като концентрични кръгове.

Някакъв шум подтикна Хък да откъсне очи от демона и да погледне към реката. В окъпаната от мараня далечина лениво се пробуждаше цяло селище. Но две банди вече бяха окупирали каменистите брегове под нозете му. Сред босоногата тълпа на левия бряг той разпозна Лаодзъ, Платон и Хегел. Никак не се изненада, че сред тайфата на отсрещния бряг са Конфуций, Аристотел и Кант. Хък побутна захласнатата по каменния *тики* лъвица, за да ѝ привлече вниманието.

Децата от двете страни на реката весело започнаха да се замерват с камъни.

18. Рицарят, смъртта и дяволът

Таласъма измъкна славния потомък на рода Хогбен от постелята в пет часа сутринта под предлог, че било крайно време да тръгват да вършат велики дела. Всъщност летящата метла нямаше търпение да се увери, че след като е преспал, Хък още му е приятел. Моргана запрати по натрапника всичко, което ѝ попадна в ръцете, но Таласъма беше непоколебим. Такъв велик магьосник, който без дори да се напъва, ей така, като на шега се справи с проклятието на Мерлин, не бива повече да се излежава! Той е нужен на света и, респективно, на своите приятели!

– Ей сега ще те респектирам аз тебе, негоднико! – ревна Моргана и скочи като бясна.

Нямаше смисъл повече да се куми в леглото, защото Таласъма я беше разсънил по-добре и от най-ледения душ. И нали беше фея, за разлика от повечето жени в ранната утрин изглеждаше по-свежа от снощи. Хък ги остави да се гонят из къщата и излезе да направи сутрешния си крос.

Небето бе все тъй черно, но по-матово и някак грапаво като изорана нива. Изглеждаше така, сякаш някоя пореста гъба в дъбравата се отразяваше през лупа в помътняло огледало. От *четирикраката врана* и кортежа ѝ от гарвани нямаше и помен. И черната локва в средата на блатото още спеше. Въздухът беше гъст и вонеше на гнилоч. Хък тутакси реши, че той е виновен, дето тъй бързо се задъха, а не вчерашният марафон, първо – в гората, а после – в кревата. Пък и среднощните изпълнения на зажаднялата за любов Моргана по едно време наистина го бяха оставили без дъх. Не напразно умните хора твърдяха, че най-добре се любии онази жена, която си мисли, че може би го прави за последен път.

Още на третата обиколка усети глад; истинско, неподправено и здравословно желание да се натъпче с мазнини, белтъчини и въглехидрати. Едва изтрая да затвори кръга около схлупения царски палат на сред блатото и се втурна в кухнята. Там вещата в следлюбовната рехабилитация Моргана лично му пържеше огромна порция бекон с яйца, а Трипио приготвяше палачинки, като на всяка четвърта прибавяше по фъндък лисича козина за сврения в ъгъла и треперещ като лист Таласъм.

Обилната закуска, гарнирана с подобаващо количество портокалов сок и сладко от ягоди, възстанови мира в покоите на феята. Беше време за маскарада. Поозориха се, докато извадят резервното тяло на крал

Артур от фризера, и уж го оставиха край камината да се поотпусне, но когато Хък се намъкна в него, се почувства досущ като Дядо Мраз, дошъл от Сибир в Сочи. От брадата му, от косите му, та дори и от космите на гърдите потекоха вади и той протяжно скърцаше на всяка крачка. Наложи се да излезе навън, за да не оплеска хола, и да си довърши сутрешното бягане, та дано ставите на това иначе младо и хубаво тяло да се раздвижат, а мускулите да възстановят пъргавината си.

Кралските одежди му стояха добре и Хък тъкмо реши, че най-сетне всичко е наред, когато стана ясно, че това тяло няма навик да броди по света пеша.

Трябваше му кон!

– Ха сега де! – затюхка се Моргана. – За това не бях помислила! Откъде ще ти намеря кон преди изгрев слънце?

На Хък още му беше студено и той излезе пак да тича, докато Моргана оправи работата. Тя вече беше готова да изяде с очи Таласъма, че вдигна цялата къща на крак толкова рано, когато Трипио дяволито се обади:

– Аз съм оръженосецът, да знаеш! С тая моята броня не ставам за кон. Ще ходя много бавно. Пък и кой знае колко ще убивам на краля, ако ме язди.

– Ще вървиш точно толкова бързо, колкото пристъпва и коня! Недей да лъжеш! – за първи път след сутрешната разправия възмутено нададе глас Таласъма. – Нали ще се държиш за седлото на моя приятел.

– Че нали и аз това казвам – промърмори Трипио. – Аз ще се държа за седлото, но ти какво ще правиш не знам.

Моргана ги изгледа учудено:

– За какво пак се дърлите вие, двамата? Изобщо не съм в настроение да ви слушам разправияте! Трябва ми кон! Давам половината си царство за кон!

В мислите си тя явно още беше страстна любовница, а не зла фея.

– Докато се вайкаш, че ти трябва кон, имай предвид, че аз първи си заплюх да бъда оръженосец – отвърна Трипио.

Моргана взе да схваща.

– Неее! – изписка Таласъма, усетил най-сетне накъде отива работата. – Не искам да ставам кон! Къде се е чуло и видяло да си намериш истински приятел и още на другата сутрин той да те яхне! Това даже и във филмите на ужасите го няма! Не искам и да чувам!

Таласъма стисна очи и запуши уши с треперещите си пръсти, съвсем като *не чул, не видял*. Но Моргана вече избираше подходящите

билки, корени и вълшебни подправки за отварата. Когато бъркочът в тенджерата повря достатъчно, тя се наведе над него, остави парите му да я облъхнат, явно остана доволна, защото прошепна нещо и свали магическата отвара от огъня. После преброи до тринайсет, бръкна с пръст в тенджерата, облиза го, кимна доволно и подвижна на летящата метла:

– Бързо идвай тука, Таласъме! Нали не искаш вечно да бъдеш кон. Избери си вълшебните думички, които ще развалят заклинанието. И, щом си готов, наведи се над тенджерата и ги произнеси на висок глас. Хайде, размърдай си кльошавия задник, докато не съм взела пак тоягата!

Треперещата метла вяло се понесе над пръстения под, като си мърмореше нещо, неохотно се пречупи в кръста и, без да отваря очи, се провикна в тенджерата:

– Трипио е дяволски подъл!

– Готово! – остана доволна Моргана. – Сега изпий отварата на един дъх!

Таласъма мудро пипна тенджерата и подскочи като ужилен:

– Много е гореща!

– Престани да се глезиш, непрокопсанико! – весело и вече безгрижно му се скара Моргана, доволна, че скоро ще си има кон. – Колкото повече изстива, толкова по-драглива кранта ще станеш!

– Сипи ми я в бокал – опита се да отложи още малко позора Таласъма. – Аз да не съм някой простак, та да пия направо от тенджерата!

– Ще ти дам аз на тебе един бокал! – затърси сочи сопата Моргана. – А бой не шеш ли?!

Бая изпатилият си по време на сутрешната тупурдия Таласъм хвана тенджерата с треперещите си ръце и поиска да се увери за сетен път, че е схванал правилно указанията на вещицата:

– И на един дъх ли?

– На един дъх, страхливецо! Хайде, давай! Кажу „Мечка страх, мен не страх“ и я изпий!

– Цялата тенджера?

– Цялата!

Като не можа да измисли как още малко да удължи агонията, Таласъма се пристраши, отвори едното си око, грабна тенджерата, промърмори пак „Трипио е дяволски подъл!“ с надеждата, че вълшебната отвара може да се пресече, и взе да гълта горещия бъркоч. Колкото повече пиеше, толкова по-жълтосив ставаше. Първо му порасна къса грива. После от задника му провисна чак до земята тлъста опашка. А тялото му

все повече и повече наедряваше, което си беше нормално, като се има предвид каква вейка беше. Докато изпие цялата отвара, той съвсем замяза на коня на Пржевалски.

– Браво! – похвали го Моргана, щом свърши, и понечи да го потупа по кльошавата задницата, но конят изпръхтя „Трипио е дяволски подъл!“ и тя хвана дръжката на метлата.

– Да проверя аз! За всеки случай... – отново цъфна Таласъма пред нея с измъчена усмивка.

– Престани с твоите глезотии! – не на шега се ядоса злата фея. – Наистина ще ядеш бой, да знаеш! – И после заклинателно рече: – Таласъме, стани кон!

Дръгливият потомък на коня на Пржевалски се появи отново, като въртеше глава, сякаш се беше пръкнал от небитието барабар с бълхите. Моргана се провикна:

– Хък, ела да видиш що за чудо съм сътворила рано-рано сутринта! Същински Росинант е. Досуц като крантата на военния министър в сегашното правителство. Даже е малко по-мършав, ще знаеш, ама ми изглежда жилав! Може пък да те отведе до митницата преди да се гътне!

Злощастният таласъм жално изцвили от ужас.

След малко всички се скупчиха в началото на пъртината от черен сняг през блатото, Моргана наметна с одеяло мършавото подобие на кон, за да предпази копринената козина по гърба му от охлузване, Хък го яхна и тъкмо суетящата се кавалкада на странстващия рицар най-сетне да поеме по друмищата на живота, ето че пак котка им мина път.

Изведнъж Трипио се сети, че на Земята имало древна традиция, когато човек се отправя на далечно пътешествие в космоса, да си прави снимка за спомен заедно с конструкторите на летателните апарати. Само крантата изпръхтя недоволно. Моргана нямаше нищо против да увековечи спомена за любовната нощ, а на Хък отдавна му беше все едно. Той не бързаше да се среща нито с Мерлин, нито с баща си, защото от опит знаеше, че тия сгледи никога не водят до щастлив годеж.

Трипио се разтича. Грижливо разпъна и намести триножника. Съвестно провери дали полароидът му точно е измерил оскъдното осветление. Ръчно донагласи блендата. Включи „самоснимачката“ и бързо се присъедини към групата, като прилежно довърши класическата композиция „Рицарят, смъртта и дяволът“. Само дето вторият кон липсваше и схлупените царски покои на Моргана на задния план не бяха чак толкова величествени като замъкът на хълма у Дюрер.

Таласъма не посмя да рече „Трипио е дяволски подъл!“ . Снимката

стана за чудо и приказ и феята тутакси я конфискува. Все пак подир малко се наложи нещастникът да произнесе вълшебните слова, защото още след първите крачки по просеката с крал Артур на гърба краката му се преплетоха и крантата затъна в блатото. Наложил се Хък да нарама лелящата метла като кирка и пешком да се доберат до по-твърда почва. Добре, че наоколо не се мяркаха поданици на краля и никой не стана свидетел на позора! Най-сетне перипетиите на странстващия рицар свършиха и славният поход можеше да започне.

Феята беше дала дума да ги изпроводи през дъбравата чак до кривото дърво, но без малко да го подминат, когато тя се сепна:

– Чакайте малко! Това не беше ли кривото дърво? Ти да не си ми направил нещо? – повдигна вежди Моргана, позабравила в суматохата колко могъщ е новият ѝ любовник. – Знаеш ли, че поне сто пъти съм се опитвала да му изправа гърбицата? Ама все удрях на камък, защото е омагьосано от Мерлин. Мръсникът го остави като паметен знак, та гадните му съгледвачи по-лесно да откриват убежището ми.

– Не – поклати глава Хък. – Наистина снощи се мих тъдява и като го видях колко е изкорубено, ми стана жал за него, но нищо не съм му сторил. Кълна се.

– Уф! – изпъшка Трипио. – Дано цял живот да си мислиш все хубави неща за мен. Тържествено обещавам да ти служа най-прилежно, Хък от рода Хогбен. Ей на, пред господарката си се заклевам! – даде обет за върност оръженосецът, който постоянно се спъваше в копието на краля.

Крантата доволно изпръхтя.

Раздялата беше много трогателна и запомняща се, защото Моргана толкова страстно разцелува Хък, че почти му отхапа езика. После дълго му маха с ръка, като облизваше кръвта по влажните си устни.

През следващите два часа всеки от тримата емисари на феята най-егоистично общуваше със собствените си мисли. Хък напразно се опитваше да си представи как срещите му с Мерлин и стария Хогбен биха могли да завършват като в холивудска мелодрама, Таласъма прокланаше злощастната си участ и най-вече мига, в който се забърка с този тип, дето уж му се пишеше приятел, пък сега най-спокойно го яздеше, а Трипио толкова образно описваше космическите си подвизи, че, без да разбере, крал Артур стана най-възрастният зрител на планетата, гледал някога всичките серии на „Междузвездни войни“.

И кой знае докога щеше да продължава тази горска идилия, ако внезапно крантата уплашено не изцвили и миг след това не проехтяха като гръм вълшебните думи. Лелеяните мечти на краля тутакси се

приземиха на кръглата поляна, а Негово Величество успя да се задържи разкрячен във въздуха още цяла секунда, но тъй като нямаше вече кой да му подпира задника, се плъсна връз гнилоча.

Хък пъргаво скочи на крака и взе да се оглежда като луд, а летящата метла използва удобния момент да се шумгне зад гърба му. Вихрениото съчетание на акробатичната двойка секна горкия Трипио тъкмо когато се бе захванал да описва един отпаднал епизод, дето влезе *двадесет години по-късно* във възстановената и модернизирана версия на галактическата одисея. Обърканият оръженосец не разбра какво става и взе да се върти като пумпал. Защитният му прием изведнъж се оказа доста опасен за всеки враг, защото Трипио продължаваше да стиска здраво копие то на краля. В този миг храстите отсреща се разтвориха и оттам се измъкнаха грамаден, черен като сажди котарак и дребна, много симпатична девойка. По-симпатична дори от принцеса Лия.

Чувствителният нос на Бегемот, украсен с огромни кавалерийски мустаци ги бе довел в този пущинак въпреки протестите на Тони, че никой уважаващ себе си Хогбен няма да се завре в Резервата на таласъмите. Но котаракът се доверяваше на своя нюх, а не на разни вестникари, дори да му бяха приятели. И сега той взе да се прокрадва към Хък, като го душеше отдалеч, сякаш беше някоя апетитна мръвка.

– Не се страхувайте, господине – подвикна Томи. – Бегемот изобщо не е опасен. Той иска само да ви помирише. Нали разбирате, така се сприятелява с непознати.

– Ела насам, Бегемот – поощри го Хък, сериозно заинтригуван от чара на миловидната дама. – Можеш да ме душиш колкото ти душа сака, приятелю.

Бегемот се възползва от любезната покана. С два скока стигна до него, изправи се на задните си лапи, подпря се на гърдите на Хък и завря божествения си нос в лицето му. Но ентусиазмът му свърши дотук. След кратко двоумение той унило свали предните си лапи, приседна на земята, подви опашка и тъжно рече:

– Язък дето бихме толкова път. Тази тъпа следа ме заблуди. Не е той. Миризмата прилича на оная, но не е същата. Тоя тук не вони на преизподня, а на замразени зеленчуци. Сигурно цяла седмица няма да мога да се отърва от тая вегетарианска смрад.

– Ваше Величество, не намирате ли, че този тлъст котарак си позволява прекалени волности с вашата свещена персона? – напомни на Хък, че е с чужда самоличност, Трипио.

Той отдавна бе изоставил бойното нововъведение „вятърна

мелница“ и бе заел заплашителна поза с копие, смъртоносно насочено в гърдите на котарака.

– Ваше Величество? – опули се не на шега Томи. – Божичко! Бегемот, къде си ме довел?

– Не се прави на луда, Томи – тросна се умърлушеният котарак. – Прекрасно знаеш, че в този скапан резерват под път и над път бъка от легендарни и, следователно, човек не може да се размине от всякакви величия. Та в тази гора те сигурно са повече от дърветата...

– Моят приятел, крал Артур, не е всякаво, а истинско величество, космато плашило такова! – писна най-сетне и Таласъма иззад гърба на Хък. – И, ако искаш да знаеш, той е толкова голям магъосник, че ей сега ще те превърне в жаба. Хайде, кралю, превърни този мъхнат коч в някоя разплута жаба. Моля ти се, приятелю! Направи ми тази услуга. Знаеш ли как ще облекчиш живота на бойния си другар!

– За кой крал Артур говориш бе, самоходна тояго? За рогносеца ли? – присмя му се Бегемот, защото в светските среди, в които той обичаше да се движи, въпросният крал бе известен най-вече като пословичен любител на всякакви *кръгли маси* и съпруг на невярната Гиневра.

– Бегемот, затваряй си мръсната уста! – гневно рече Томи, като се изчерви до корените на косите си от срам, а после нежно стрелна с очи краля и изчурулика: – Прощавайте, Ваше Величество, но сме капнали от умора и явно нервите ни вече не издържат в тази дъбрава.

– Разбирам ви напълно, мила госпожо, защото вчера и на мен ми се случи нещо подобно – благо отвърна Хък.

На него изобщо не му пукаше за моралния облик и авторитета на крал Артур в Библиотеката. Той си мислеше, че сигурно това е прословутият поглед, от който човек мигом се влюбва.

– Не съм госпожа, а все още госпожица, Ваше Величество – отново пламна като божур Томи.

Този нагло мамен от жена си, твърде доверчив и благороден крал все повече и повече ѝ харесваше. Тя усети, че някаква непреодолима сила я тласка в обятията му. В последно време беше станала много влюбчива. Но, по дяволите, женската интуиция и подсказваше, че той наистина има много общо с Хък. И за разлика от него явно не държеше много на неблагоприятната си половинка.

– Още по-добре, мила госпожице! И, моля, престанете с това „Величество“. Наричайте ме просто Арчи – не скри Хък радостта си, че сърцето на дамата поне формално не е обвързано. Той галантно се поклонил и после най-любезно се осведоми: – А бихте ли ме просветлили

по-подробно за обекта на вашите издирвания, госпожице?

– От сутринта търсим под дърво и камък един чужденец на име Хогбен, Арчи – отвърна на реверанса му с изящен *кник* Томи и пожарът по лицето ѝ пак лумна, сякаш вълните на климактериума безжалостно настъпваха въпреки младостта ѝ.

– Ами смятайте, че сте го намерили, скъпа – подметна Таласъма иззад рамото на Хък, умело подражавайки му в любезностите. – Уверявам ви, че моят приятел, е най-великият и най-уважаваният представител на рода Хогбен. И аз лично мога да ви гарантирам знатното му родословие – изхвърли се той накрая.

Томи пребледня. Сърцето ѝ едва понесе навалищата от Хогбеновци в Библиотеката. Скоро човек нямаше къде да се дene от тях. И повечето бяха толкова красиви и благородни...

– Казвам ти аз, че миризмата му много прилича на оная смрад, но ти не ми вярваш! – печално се обади Бегемот и поклати глава. – Господа, предполагам, че не сте мяркали други Хогбеновци наоколо?

– Имаме си един и той ни стига! – надменно отвърна Таласъма, като най-сетне се измъкна иззад гърба на Хък и гордо застана до дясното му рамо.

Трипио обаче го дръпна настрана и възмутено взе да му обяснява на ухото истинското родословие на крал Артур. Хък се възползва, че придружителите му временно го оставиха на мира, приближи се до пребледнялата и по-самотна и от Червената шапчица в гората девойка и я хвана под ръка.

– Мога ли да ви наричам Томи, госпожице?

– Разбира се, Арчи! – възкликна Томи и потръпна от докосването му, но този път изобщо не се изчерви.

– Ще ми позволите ли да ви изпроведа до края на дъбравата, Томи? – запита я Хък и леко я пристисна, усещайки най-последно, че дамата не е безразлична към него.

– С удоволствие, Арчи. Стига, разбира се, да не нарушавам плановете ви – мигновено се остави в ръцете му Томи.

– Ни най-малко, скъпа. Тръгнаха да просим аудиенция при началника на митницата. Надяваме се той да ни упъти къде да намерим магьосника Мерлин – подхвърли Хък, като небрежно премести ръката си на кръста ѝ.

– Няма нужда да ходите чак дотам, Арчи. Знам със сигурност, че Мерлин отиде на инспекция в Лоното на живота. Бих могла да ви заведа направо там. Нищо няма да ми струва. Не ме разбирайте криво, Арчи –

сведе глава на рамото му Томи и се притисна в него. – Не желая да ви се натрапвам. Просто благодарение на журналистическата си карта свободно мога да влизам във *Фабриката* по всяко време.

– Вие сте най-милата и желана някога от мен натрапница, Томи – галантно рече Хък и я дари с мимолетна целувка по върха на устните.

Моргана изтръпна и заби дългите си черни нокти в кората на дъба, зад който се криеше. Още след привидната раздяла при кривото дърво тя следваше по петите странстващия рицар, дал обет да я освободи от най-злия ѝ враг, защото нямаше никакво намерение да оставя съдбата си в ръцете на провидението, дори да бе красиво като този измамник. И за разлика от еkleктичната компания на поляната очите ѝ попиваха всеки гальовен жест на влюбените. Сърцето ѝ се обливаше в кръв, а лицето ѝ гърчеше от непоносимата болка и накрая съвсем заприлича на погребална маска на смъртта.

Пришпорените от нея парцаливи облаци над короните на дърветата мигом се завихриха, буреносно потъмняха и се скупчиха над главите на Хък от рода Хогбен и неговата нова изгора. Светлината взе да чезне досущ като при зник слънце, налягането на призрачната атмосфера рязко спадна, вятърът се усили и студеният фронт ги връхлетя изневиделица.

19. Откровението на Йоана

Най-после материалът за резервни човешки тела се пресече и замяна на сладолед. Старият Хогбен доволно потри ръце и взе да го бърка, за да бухне. Точно в три часа сутринта, когато бурята все още не бе утихнала, доскоро кроткият и благочестиво къкрещ казан на Майстора прекипя и Лоното на живота започна да бълва първите снежни човечи. Откакто героите от „Война и мир“ се изсипаха вкупом в Библиотеката, тя не познаваше такова стълпотворение. Бездушните марионетки бяха голи, валчести, болезнено бели и на зряла възраст. Мъжете – по на трийсет и три години, а жените – на двайсет и седем. Освалд наведе глава от срам. Господарят му танцуваше като бесен около казана, сякаш се канеше да изяде сърцето, черния дроб и далака на най-злия си враг. Този духовен канибал явно имаше нужда от освидетелстване.

В мига, когато Майстора полетя в кошчето за рециклиране на генетични отпадъци, старият Хогбен най-сетне усети прилив на сили. Чувството, че цялата власт в Библиотеката вече е в ръцете му, с един замах пропъди и последните следи от старческия маразъм, обзел го напоследък. И първата му мисъл бе мигом да лиши от разсъдък всички тия крети, които си позволяваха да му се пречат в краката. Едва съдържа порива си. Никога вече нямаше да допуска такива наивни грешки. Та нали идиотите затова са идиоти, защото винаги са щастливи. Лудите не могат да бъдат унижени. Побърканите никога не осъзнават, че са наказани. Смахнатите са недосегаеми. А той жадуваше всички да изпитат на гърба си и най-незначителния оттенък на божествения му гняв, всеки обертон на безумната му ярост, при това в пълно съзнание и изпънати във вечна стойка „Мирно!“ като снежни човечи край кортежа на Дядо Мраз. Така в първерзното му подсъзнание се роди гениалното прозрение.

И сега по волята хогбенова телата на все още бездушните снежни човечи, бълвани от нещастния казан, взеха да се редят в бойни карета – десет стройни редици по десет снежни човечи. Всяка нечетна центурия се формираше от сто мъже, а всяка четна – от сто жени. Но дори и най-опитното око трудно можеше да ги различи, защото вместо да им извайва вторичните полови белези, смахнатият демиург ги бе качил на скейбордове. Първите три центурии изчакаха да сформират кохорта и мълчаливо поеха в боен ред към *града*. Лицата им все така си оставаха озадачено безизразни, макар очите им да горяха като въглени и от

топлината около тях по челата им да се образуваха концентрични кръгове. И нали никой досега не беше виждал снежни човеци да дефилират на скейбордове, вдървените им стойки напомняха по-скоро на паметници, тръгнаха на поклонение. Но скоро празният амбалаж щеше да се напълни със съдържание, да се очовечи и да изпита истинска болка, защото по волята на Хогбен снежните марионетки се бяха надигнали от Лоното на живота да търсят душите си в Библиотеката...

В четири часа кохортите станаха десет и образуваха първия легион. Щом той стъпи на централния булевард, паважът не издържа и се материализира под тежестта им на цяла педя дълбочина, а ролерите отчетливо и ритмично взеха да потропват по жълтите павета, сякаш снежните пълчища скандираха: „Хог-бен! Хог-бен! Хог-бен!“.

Скапаните от умора тинейджъри от близката дискотека тутакси се разсъниха. Клетите хлапета решиха, че подопечните на ексцентричния промишлен министър на Библиотеката *мосьо* Кандид репетираат постмодернистична версия на „*Стената*“ на „*Пинк Флойд*“, и наизлязоха на тротоара с надеждата, че ще ги включат в миманса, но бързо бяха натирени обратно от снежната лавина. На дечурлигата изобщо не им влизаеше в работата да си тикат носовете в игрите на възрастните. Пък и бяха твърде млади, та сред тях да има подходящи души за авангарда на Хогбен.

Първата жертва по призвание стана Фауст. Безсъницата бе измъкнала съвестния митничар от леглото по никое време, защото още не можеше да преглътне последните удари на съдбата. На път за градския парк той мимоходом забеляза, че отшумяващата буря толкова грижливо бе помела, измила и освежила булеварда, че той бе станал приятен за разходка.

Челната кохорта от снежни камикадзе някак пренебрежително го подмина и митничарят се зазяпа в странното карнавално шествие. Кой знае защо в неговия вестник не пишеше нищо за този парад. Липсата на традиционните пищни костюми обаче го смути и Фауст реши, че сигурно в Лоното на живота пак правят профилактика. Твърде безлични бяха маршируващите тела и някак прекалено апатични дори за ширещата се бездуховност в Библиотеката. Изглежда слуховете, че нещо не е наред в Лоното на живота, щяха да се потвърдят. Сигурно се е наложило да изкарат материала от склада малко да се проветри. Как иначе човек можеше да си обясни тази тленна навалица в Библиотеката?

Драмата се развихри, когато го приближи втората кохорта. Митничарят, естествено, не подозираше, че там са бездушните новоизлюпени

тела на по-първите държавни чиновници. Внезапно един снежен човек от края на деветата редица наруши строя и се втурна към него с явно враждебни намерения. И душата на Фауст отпраши като заек. Потропващите по паважа скейбордове вече му звучаха като барабанен ек и, докато търчеше като обезумял, злочестият митничар машинално си припомни репликата в четвърто действие на втората част от собствената му трагедия: „*Война ли почва пак? Как странно и зловещо звучи за мъдрия човек!*“

Гонитбата се проточи доста, защото ужасът подтикваше душата му да галопира като фаворит на мафията на кралските конни надбягвания в Аскот, но затова пък снежният човек на скейборда изобщо не се уморяваше. Фауст инстинктивно бе отпрашил към Лоното на живота, воден от мисълта, че преди безславно да предаде богу дух, непременно трябва да засвидетелства любовта си към Маргарита. Клетата убийца на тяхното дете го бе пренебрегнала в Библиотеката за сметка на Майстора и досега той така и не бе намерил сили да си изяснят отношенията.

Стълбището към подземие то го принуди да намали темпото, за да не се пребие. Утъпканата от хиляди снежни човечи заледена пъртина сред разпиления човешки материал изигра зла шега и на преследвача и на преследвания. Клетата митничарска душа се подхлъзна и тупна по задник. Снежният човек се стовари като лавина върху нея, но докато лакомо я поглъщаше, залитна, тромаво се строполи и дълго се въргала по ледената пързалка. Накрая тялото на новоизлюпения снежен Фауст не издържа на изпитанието и миг преди да се търкулне в Лоното на живота, се разчлени на две кълба. С последните остатъци от волята си помалкото се озърна. Нищо страшно не беше се случило. Само дете на погълнатата душа й беше малко студено в ледената обител, но тя не жадуваше за топлина, защото вече бе загубила всичките си желания. Главата се търкаля още малко по инерция и се озова в нозете на окованата душа на Маргарита. Вълглените, дете й служеха за очи, като че ли за миг припламнаха, когато кълбовидното туловище се дотъркули само на педя от главата, но това си беше чиста илюзия, защото по-скоро кладата под казана направи опит да се огледа в бездната зад черната жаравя. И намереният душевен покой Фауст стана неволен свидетел как демиургът режисира Апокалипсиса.

Старият Хогбен бе навлякъл дълга до нозете бяла роба, препасана чак до гърдите с широк златен пояс. Снежнотиялата му коса бе привързана през челото със златна лента, но изпосталаялата му брада се развяваше свободно. Библейските атрибути, добре познати и в медицинската

практика, му придаваха вид на Соломон, Франкенщайн и Уили Нелсън едновременно. Докато хвърляше седмата и последна звезда в кладата под казана, което си беше ритуална безсмислица, защото вечният огън няма нужда от подклаждане, Хогбен си мърмореше:

– На оногова, който побеждава, ще дам да яде от Дървото на Живота... и той няма да бъде повреден от втората смърт... защото ще си похапне от съкровенията манна, и ще му дам бяло камъче, и на камъчето ще бъде написано ново име, що никой не знае... и ще го направя стълб в храма... и ще му дам да седне с Мене на Моя престол...

Внезапно той изруга и прекъсна церемонията, защото казанът му прошепна, че материалът за арийци в склада свършва. Нищо! Засега на тия идиоти им стигаха деветстотин и шейсет милиона снежни нацисти. По-късно щеше да изпрати на арената и черните, и жълтите, и червените ескадрони. В очите му лумна пламък и, като взе да си тананика: „Ах, летете ескадрони, в устрема ви милиони погледи са приковани със надежда и любов...“, Хогбен бързо се захвана да майстори бездушните предводителите на своите пълчища.

Хък и лъвицата извая с лекота и за разлика от снежната тълпа ги направи почти свършени, само дето телата им бяха пълни с очи – и отпред, и отзад. Но драконът който знае защо не се получаваше. Първия път се пръкна някакво многоокоо теле. Демиургът се ядоса, с неподозирана сила го запрати в казана и опита отново. Този път изскочи по-едро добиче, но пак си беше кротко теле – с големи, влажни, добродушни очи на челото и на тила. Хогбен махна с ръка. Нямаше време повече да се занимава с този холографен идиот. Той се загледа в свелия поглед папагал. Освалд му се стори някак мекушав и прекалено театрален. Набързо скалъпи един орел.

Беше време да извади семейния сервиз. В първия миг се облещи, защото златните чаши бяха само шест, но после се сети, че седмата е във фризера му на Земята. Пъкна средния си пръст в една вдлъбнатина в стената и вратата на тайника се отвори с провлечено скърцане. Кристалната кана в утробата на скривалището беше пълна догоре с тамян. Помириса го, защото все пак беше на няколко хиляди години. Естествено, на тамяна нищо му нямаше. Побърза да напълни чашите и върна каната обратно, а тя пак си беше пълна догоре. После поднесе четири от чашите на своите марионетки, а с петата вдигна тост:

– На Оногова, Който седи на престола, и на Агнеца – благословение и чест, слава и владичество вовеки веков.

И четириите животни отпиха и казаха: „Амин“.

Хогбен не пи. Той се озърна, защото скоро щяха да му потрябват още трима ангели. По съвместителство сам би могъл да изпълни ролята на седмия ангел, но се нуждаеше поне от още двама актьори за поддържащите роли. Погледът му се спря на Маргарита и набеденият Фелини на Апокалипсиса доволно се ухили. Отредената ѝ роля бе такава, че нямаше нужда да сваля оковите от душата ѝ.

Той поднесе чашата до побелелите ѝ устни, като внимаваше да не разлива ценната течност, и насила я накара да пие. Без да дойде в съзнание, Маргарита рече: „Амин“.

Едва тогава съзря разчлененото тяло на снежния Фауст и, като сри-та туловището, изрева:

– Ти какво си се излегнал тука като някой търтей, бе!

Силата на ритника му се оказа дозирана до грам за изящния карамбол. Голямата топка се търкулна по божествената билиардна маса, чукна се в стената, отскочи и се насочи право към по-малката. И ето, че снежният човек пак беше съчленен. Фауст тутакси се изправи като оловен войник и зае стойка „мирно“.

– Я изпий това веднага! – кресна му Хогбен.

И Фауст послушно изпи тамяна, и рече: „Амин“.

Тогава Хогбен подскочи три пъти и свирна с уста. Бавно и с достойнство покрай изправения му труп от стената се измъкна изчезналият *кивот*. Собственикът на най-издирваният ковчег в човешката история свали холографния бандерол „*Скрижали*. Акцизът платен“, отвори капака, извади тежката, подвързана с платинени корици, гравирана със злато, обкантена със сребърен обков и запечатана със седем печата „Инструкция за експлоатация и ремонт на Лоното на живота“ и строи шестимата си помощници пред нея.

Марионетката на Хък тутакси пое ролята на Агнеца и *сне един от седемте печата*. И от казана изскочи *бял кон*. Снежният Фауст го яхна с лък в ръка и *даден му бе венец; и той излезе от подземието като победител*. Но част от душата му остана, мигом ѝ израснаха криле и тя стана ангел.

Когато Агнецът *сне втория печат*, от казана се пръкна *риж кон* и снежната лъвица се метна на гърба му; и *на ездача му бе дадено да отнеме мира в Библиотеката, и даден му бе голям меч*. А ангелското ѝ подобие се нареди до Фауст.

Щом падна *третият печат*, казанът избълва *вран кон* и върху него се озова Маргарита с *везни в ръка*. А ангелите станаха трима.

Разкъсването на *четвъртия печат* роди *сив кон* и ездачът му вече

не се казваше Хък; *името му беше смърт; и адът следваше подире му.* Диригентът огледа набъбващия ангелски хор край казана и видимо остана доволен.

Той собственоръчно свали *петия печат*. Снежният орел кацна на гърба на телето и глупаво се заоглежда, сякаш не беше символ на войнската доблест, а петелът от *Бременските музиканти*. Наложил се Хогбен да потупа добичето под него по охранения задник, та да вървят на бойното поле. И ангелогласните певци сформираха септет.

Щом Хогбен сне *шестия печат*, стана голям трус и *неутронното* слънце стана черно като струнено вретиче; и месечината стана като кръв; звездите пък небесни нападаха в *Библиотеката*, както смоковница, разлюляна от силен вятър, хвърля незрелите си смокини; и небето се дръпна и се нави като свитък; и всяка планина и остров се отместиха от местата си... В този момент деветстотин и шейсет милиона снежни човечи откриха, завладяха и поробиха душите си; и сложиха печат върху челата на рабите *Хогбенови* и Тоя, Който седеше на престола, се всели в тях; и те никога вече нямаше да огладнеят, нито да ожаднеят; тях нямаше да ги види *неутронното* слънце и никакъв пек, защото Агнецът щеше да ги пасе и да ги води на живи извори водни, и *старият Хогбен* щеше да отрие всяка сълза от очите им.

Седмият печат падна и *настана* гробна тишина. Дори Златната рибка в своето *стъклено море* престана да шава.

Тогава публиката се размърда.

Никой не беше я съзрял, пък и изобщо нямаше как да я види, защото двацет и четирите старци, насядали с приборани крака около казана, бяха нетленни и бездушни – и телата им, ако тахионната им опаковка можеше да се оприличи на тела, и душите им или онова, което играеше ролята на душа, и цялото им битие бяха чиста, неподправена енергия.

– Играеш ли си? – риторично попита първият старец.

– Играе си. Какво друго му остава, освен да си играе. Нали това му е работата – отвърна вторият старец.

Останалите двацет и двама оживено закимаха, проявявайки разбиране. Спектакълът можеше да продължи.

Хогбен раздаде на ангелите тръби. И *първият Ангел затръби*. И от небето над Библиотеката се изсипа *град и огън, смесени с кръв, и трета част от дърветата* в Резервата на таласъмните *изгоря* и *всичката зелена трева* в Армагедон се изпепели. И по героите, *които имаха белега на зяра* и *се покланяха на образа му*, *се появиха лоши и люти струпей*. И пехотата от двете страни на бойното поле се втурна в първия бой.

Снежната лавина се предвождаше от многооката Ана-Мария на риж кон и с меч в ръка. Защитниците на Библиотеката пък се оглавяваха от новия член на Комитета за опазване на околната среда Херкулес, който мимоходом си скубеше косите колко работи ще им отвори лудостта на Хогбен, докато възстановят екологичното равновесие в Библиотеката. Душата на Херкулес бе оцеляла, защото с лекота бе откъснала главата на връхлетелия я снежен човек. Наистина пехотата не беше от най-престижните родове войски, та Крали Марко и Ланселот се бяха спешили и притекли на помощ. Сега те яко се бяхтеха един друг. Гил Ойленшпи-гел и Фанфан Лалето пък, като по-хитри, се дебнеха сред пооредялата от пожара растителност. Изобщо бяха се изправили брат срещу брата и герой срещу героя. А в Библиотеката имаше предостатъчно герои и за двете армии. И пламна люта битка, и всички мимоходом се разкайваха, дето бяха рушили, крали, убивали и изнасилвали толкова много, че греховете им биха могли да запълнят сто хиляди оплаквателни книги в която и да е верига от държавни магазини.

Затръби и вторият Ангел. И като че голямата планина, пламнала в огън, се срива в морето; и трета част от морето стана на кръв; и умря трета част от морските твари. Чудовището от Лох Нес успя да спаси останалите. И Фауст на бял кон и с лък в ръка поведе снежните егери на Вълшебния стрелец в атака срещу планинските стрелци на Вилмелм Тел. Швейцарецът беше оцелял само защото отлично владееше прийоми на горския бой. Когато улучи връхлитащия снежен човек между очите и видя, че той не пада мъртъв, хитрецът хукна към най-гъстата част на гората, а преследвачът му си хлопна главата в един клон, разчлени се и загуби всичките си желания. И небето над Армагедон се изпълни с облаци от стрели. И всички горски стрелци, дори благочестивият Робин Худ и славната му дружина от Шеруудската гора, се разкайваха за греховете си пред лицето на смъртта.

Затръби и третият Ангел. И от небето падна голяма звезда, горяща като светило, и изпари трета част от реките и водните извори, и те станаха на кръв. И Хилядата очи на д-р Мабузе се опълчиха срещу Сенките на забравените прадеди. И се изправиха лице в лице Сандокан и сър Хенри Морган. И се надигнаха червените срещу зелените барети, и Бялата срещу Червената роза. И всички легендарни убийци от КГБ задбнаха митичните си колеги от ЦРУ, организирали дузината атентати срещу Фидел Кастро. А предводителката на снежните човеци Маргарита отмерваше на везните безбройните им грехове и отдаваше всекиму заслуженото. И, докато се млатеха, грешниците обилно си посипваха

главите с прах и пепел за вземане на отпечатъци от пръсти.

Затръби и четвъртият Ангел. И биде ударена трета част от неутронното слънце, трета част от месечината и трета част от звездите, за да потъмнее третата им част, та третата част на деня, както и на нощта, да не свети. И силна жегга опари и двете воюващи страни и без малко да опърли крилете на снежния орел Освалд. Само на Кагемуша и Йосарян нищо им нямаше. Ала пострадаха покритите с легендарна слава летци, които през Втората световна война изсипаха бомбите над Лондон, Дрезден и София и погубиха много мирни люде. И противовъздушната отбрана яко си изпати. Огненото възмездие го отнесоха най-вече митичните кавалери на ордени, дето свалиха южнокорейския граждански самолет над Русия по време на Студената война. Дори Крилатите маймуни от Оз, Чир и останалите врабчета на Радичков, и героите от „Топ гън“ не бяха спокойни, защото имаха много грехове и, докато пикираха на заден ход, се изповядваха на поразия.

В това време дипломатическата совалка на местния Кисинджър Даг Хамаршолд приключи. Речният свят се обяви за ненамеса и изпрати наблюдатели. И над Армагедон закръжи летящата мечта на граф Цепелин, а Йеронимус Бош и Алфред Дюрер внимателно следяха от илюминаторите дали бойните действия съответстват на техните сюжети.

Затръби и петият Ангел. И звезда падна от небето, и отвори кладенеца на бездната в Библиотеката; и излезе дим от кладенеца като дим от голяма пещ; слънцето и въздухът потъмняха и от дима излязоха скакалци. Приличаха на коне, стегнати за война. На главите им имаше златоподобни венци, а лицата им бяха като лица човешки. Имаха коси като косите на жени, а зъбите им бяха като на лъвове. Имаха брони като брони от желязо. Шумът пък на крилете им бе като шум от колесници с много коне, кога тичат на война. Имаха опашки като у скорпии, а на опашките им имаше жила. И ги предвождаше холографният дракон, който сега не беше холографен, ами най-обикновено хвъркато теле от божествен сняг. И оцелелите ловци от Библиотеката прехапаха езиците си от болка. И егерите от „Лучия ди Ламермур“, во главе с Диана, единственото езическо божество, направило си труда да слезе от пантеона сред обикновените герои, и Папагено, придружаван от трите дами на Царицата на нощта, вещи в избиването на гигантски змии, и траперите от американската прерия, начело с Поразяващата ръка, и носителите на седем „Оскара“ за сафари, участвали в „Отвъд Африка“, и преследвачите на Кинг Конг, всички се втурнаха срещу тази напаст божия, жадни за невиджаните ловни трофеи, и всички, с изключение на

Диана, скришом, под носа си, се разкайваха за своите кръвнишки, греховни и плътски помисли.

И шестият Ангел затръби. И пресъхна голямата река и останаха на сухо три нечисти духа, подобни на жаби, и по принуда тръгнаха към царете на Библиотеката и на цялата вселена да ги събират на война. Броят на конните войски вече беше станал двеста милиона. И ги водеше многоокия Хък, който се бе погрижил да екипира войните си. И ездачите им бяха облечени в брони, огнени, хиацинтови и жупелни; главите на конете бяха като глави на лъвовете, и от устата им излизаше огън, дим и жупел. От тия три язви – огън, дим и жупел, излизаци от устата им, умря третината от героите; защото тяхната сила беше в устата им, а опашките им – прилични на змии, имаха глави, с които пакостяха. И останалите герои, които не загинаха от тия поразии, предвождани от най-славните рицари в Библиотеката – Дон Кихот, крал Артур и Иля Муромец, – като се покаяваха за делата си, смело им се противопоставиха.

20. Донеси ми главата на принца

На преките участници в битката при Армагедон тя не им изглеждаше чак толкова драматична, както се напъваше да я представи местната *телевизионна мрежа*. По волята на създателите им през главите на обитателите на Библиотеката бяха минали много повече ужасии, отколкото всички тегоби на земните жители взети заедно. Защото в нейните недра бяха складирани подробните описания на всички прежеждия, злополуки, беди и неволи, на цялата върволица от злини, теглила, поразии, нещастия, напасти и бедствия, откакто вселената се бе пръкнала на белия свят, с една дума, цялата злочестина на Земята, подсолена и консервирана за вечни времена от поетите, художниците, мемоаристите, писателите и авторите на христоматии по история. Нещо повече! Тук се съхраняваха и все още несбъднатите трепети, малодушия, опасения, заплахи и страхове на хората чак до свършека на света или, с други думи, целокупната боязън от самотата на разума в безкрайността на времето и пространството, родена в размътените мозъци на медиумите, екстрасенсите, окултистите, езотериците, фантастите и по-обикновените мошеници, експлоатиращи тъмните ъгълчета в крехкия душевен мир на хората. Тъй че обитателите на Библиотеката отдавна бяха обръгнали.

Индивидуалните стълкновения на бойното поле изглеждаха доста прозаични и тягостни за изпълнителите и повече напомняха за тежкия физически труд на елитните състезатели по американски футбол, защото след първите славни часове епичната битка вече се свеждаше до отегчително бъртане по гърба, ръгане в корема и посичане на крайници. Умората, досадата и личните съдби взеха да излизат на преден план и някак естествено започнаха да засенчват епохалната цел – спасяването на Библиотеката от снежната напасть. И само случайността вече решаваше дали крачката напред е геройство или безумно перчене, а крачката назад – признак на страх или на тактическа зрялост.

След като едва не бяха *отнесени от вихъра* на морганината ревност, крал Артур и малката му свита все пак сколасаха на време да пристигнат на бойното поле при Армагедон, за да поведат левия фланг на рицарската конница. Въпреки протестите й Томи беше натирена в журналистическия екип към щаба на Хамлет да отразява събитията. Все пак тя успя да се наложи Бегемот да бе включен в групата, поела към фронтната линия, като лична охрана на краля.

И сега, на третия час от битката, проспалият два века фалшив крал Артур от рода Хогбен все още бе пѣтимен за подвизи. Таласъма обаче пъшкаше под тежестта на единствения си истински приятел и отдавна танцуваше *крачка напред, две назад*, водейки по точки за наградата „Най-голям тактически гений на всички времена“. Макар за непредубедения страничен наблюдател крантата да се бе снабдила с достойни за всеки боен кон рани, Трипио знаеше, че пришките и охлузванията по мършавия задник и търбуха ѝ се дължаха на непрестанното и безрезултатно пришпорване от страна на ездача, а предните ѝ крака кървяха, защото постоянно изоставаха и задните ги настъпваха. Така че кралят почти не напредваше на бойното поле, а по-скоро се извисяваше като паметник на храбростта. Но този факт никак не се отразяваше на достойнството му, защото враговете прииждаха от всички страни, налитаха го като мухи на мед и сами се пѣхаха между шамарите му, за да бъдат елегантно набѣхтени, наръгани и посечени.

След като близо два часа ядоха пердах, снежните човеци най-сетне помѣдряха и насочиха яростта си към Таласъма. Не, че имаха нещо лично против него. Просто искаха да свалят краля от пиедестала му, та да премерят сили на равни нога. Но сметките им излязоха криви. Трипио измъкна от чекмеджето в корема си *бластера*, с който режеше на тънко козя пастърма в кухнята на Моргана, включи го на малка мощност и с хирургическа точност взе да реже главите на натрапниците. Скоро моравата около бойния кон на крал Артур заприлича на игрище за *кегелбан*, където някое садистично хлапе методично бе отделяло главите на кеглите от телата, за да види какво има вътре.

Двучасовото млатене така бе разклатило крехкото душевно равновесие на Таласъма, че вълшебната фраза „Трипио е дяволски подъл!“ отдавна бе на устата му, но той все още не можеше да събере смелост да изостави първия си истински приятел в живота наред битката. Плодовете от героичните усилия на Трипио да го предпази от настървените снежни човеци все пак му вдъхнаха малко кураж и, като хвърляше иззад капациите на очите си по някой друг благодарствен поглед към *трола* на Моргана, набеденият боен кон с неохота преглътна за малко вълшебните думички, като ги задържа близо до гръкляна, да му са под ръка за всеки случай.

Любопитната подробност, че никой от славните защитници на Библиотеката досега не бе успял да убие снежен човек, а само временно ги осакатяваше, докато враговете около Трипио се трупаха на камари като дини в бостан и изобщо не помръдваха, отчетливо се наби в очите на

краля и той взе да реве изпод шлема:

– Сечете им вратовете! Режете им главите!

Бойците около него обаче взеха завалените му призови за традиционните във всяка битка псувни и полугласно заобсъждаха поразяващата способност на дяволския *бластер*, който според Женевската конвенция бе изрично забранен в рицарските турнири. Така скрупулите на хората по отношение на роботите за сетен път ги подведоха. И сражението продължи с неотслабваща сила.

По едно време кралят дочу недоволното мъркане на Бегемот и с изненада откри, че в разгара на битката се е сдобил със съратник. По *ирония на съдбата* рамо до рамо с него воюваше някогашният му началник, капитанът от Великата конкиста дон Франсиско Гонсало де Ореляно.

– Ти пък как се озова тук, дон Франсиско? – провикна се Хък от рода Хогбен, докато измъкваше меча си от корема на поредната жертва, и забравил в залисията, че е в чуждо тяло, радостно възкликна: – Добра среща, капитане!

– Познаваме ли се, сър? – повдигна вежди изпод шлема капитан Ореляно и нанесе страшен удар с глава на един по-нахален снежен човек. – Разбира се, че се бия за правата вяра. Но ще бъдете ли така добър, Ваша милост, да ме осветлите с кого имам честта да разговарям?

– Ооо, *свещена простота!* – промърмори Трипио. – *Кой не знай* крал Артур, *кой не е слушал за него?*

Бегемот се приближи по-плътно до Хък, а озадаченият конкистадор наниза трима снежни човеци на пиката си и взе да върти гигантския шишкебап като боздуган, търпеливо изчаквайки вкусните хапки сами да се изнижат. Ала последното шишче излетя с твърде голяма сила и халоса Таласъма по изранения задник.

– Идиот! – изпъшка сломеният боен кон.

В този миг нова лавина се изсипа към тях и досадната случка бе забравена, защото дон Франсиско кавалерски пое тежестта на третината от снежната напаст. И докато с едното си око зорко следеше действията на противника, другото сладострастно се опиваше от златния блясък на Трипио.

Яростният шурм се ръководеше от онова жалко подобие на дракона Трифон, което старият Хогбен бе създал през куп за грош и поставил начело на пълчищата си, родени със зова на шестата тръба да му донесат главата на принца. Тъкмо затова извисеният на пиедестала си Хък привличаше снежните тълпи като магнит. И за разлика от дон Франсиско те не се подлъгваха по взетото на заем тяло, а се докопваха до душата

на Агнеца.

Добродушното теле обаче така и не можеше да се доближи до Хък, защото рояците от стрели го възпираха и то бе замязало на хвъркат таралеж. Щом видя, че първите хиляда попадения не успяха да го погубят, Иля Муромец махна с ръка на скучната битка. Той беше руски витяз, тоест непобедим според всички *билини*, небивалици и останалите достоверни исторически източници и можеше да си позволи да не обръща внимание на нападателите. Тъй че Иля Муромец взе да се цели само в телето, като сменяше колчан след колчан. Скоро тази пагубна за добичето страст облада всички ловци в Библиотеката. И те взеха да се състезават кой ще забие повече стрели в летящата мишена. Възникна дори малък спор колко изстрела са нужни, за да бъде свалено едно хвъркато теле и някои зевзеци, обзети от хазартен нагон, взеха да се обзалагат. Безбожниците обявиха прението за безсмислено, защото им приличало на тъпия диспут колко ангели могат да се поберат едновременно на върха на една игла и продължиха да се забавляват, като мятаха стрели по злочестия главатар на спешените снежни човечи.

Така по едно време почти всички стълкновения замряха, защото и някои части на противника взеха да се хващат на бас как или по-скоро кога ще завърши неравностойната борба на несретния таралеж с гравитацията, а останалите подло насочиха лъковете си към собствения си предводител, та и те да опитат от вкуса на веселбата в разгара на битката.

Облаците от стрели предизвикаха истинска вихрушка, а обзалагащите се ловци и снежни човечи ръкомахаха досущ като побеснели посредници на Чикагската стокова борса, та за зла участ на горкото добиче създаваха правдивата илюзия за задвижени от фъртуната криле на вятърни мелници. И тогава рицарската кръв на Дон Кихот закипя. Военният министър на Библиотеката не издържа, яхна Росинант и лично се включи в битката, тъкмо когато тя бе утихнала съвсем, ако не броим огнището край Хък и кралската му свита. Но там наградата за главата на принца бе твърде примамлива и снежната напаст на Хогбен не се подлъгваше по дребните облози за съдбата на някакво си теле.

Стрелите вече бяха шпикували нещастната животинка като задушено говеждо, натъпкано със милиарди скилидки чесън, и тя бе тъй натежала, че летеше току над бучащата от страсти глава на Дон Кихот. Бодливата ѝ втора кожа наистина ѝ придаваше вид на великан и достоен противник на рицаря. Не така мислеше обаче мировият съдия в Съда на честта дон Санчо Панса. Загрижен да приятеля си, той всячески се

мъчеше да възпре Росинант, обикалящ в кръг около надвисналото чудовище, като се бе провесил с цялата си тежест на опашката му. А в това време доблестният рицар размахваше меча си и героично сечеше рошавите оперения на стрелите, стърчащи от търбуха на добичето, пък то му се звереше и бълваше змии и гущери във вид на ледени висулки, като напразно се целеше в амбразура на шлема му.

И кой знае докога знаменитият *идалго* щеше да подстригва телето късо, *ала* канадска ливада, а сипещите се като градушка сталактитите и сталагмитите щяха да трополят по доспехите му като побеснели *там-тами*, ако Санчо не дръпна рязко опашката на Росинант; ако клетата кранта не се препъна и не се извърна да се изплюе в лицето на съдията, сякаш не беше боен кон, а някаква докачена камила; ако главата на Дон Кихот не се отметна назад; ако слънцето не го заслепи през амбразура на шлема; ако той не се опита да предпази очите си, изпусайки за миг меча; ако мечът не се заклеши между дясната му шпора и шлема на оплутия съдия; ако в същия миг последната стрела не преля чашата на търпението на гравитацията и хвърковатото теле не се устреми към земята; ако за щастие на едни и нещастие на други не се стовари право върху меча и не си посече врата.

Самообезглавяването на един от предводителите на врага имаше поразяващ ефект. Разполовеното хвъркато чудовище омекна. Стрелите окапаха като круши. Постепенно снежното теле изгуби формата си и стана на кълбо. И станало на кълбо то изгуби всички желаниа.

Някои от сеирджиите си спомниха, че и на други снежни човеци им се бе случило да бъдат обезглавени в битката и да загубят всякакви желаниа, но взеха да се оправдават, че в разгара на сражението не са обърнали достатъчно внимание на тази дреболия. Сега обаче не ставаше дума за деянията на някакъв робот, прочут в Библиотеката повече с кулинарните си способности. Погледите на всички бяха приковани в доблестния рицарски двубой на предводителите! И защитниците на Библиотеката бързо схванаха, че единственият начин да прекратят това безсмислено бъртане, ръгане и посичане, което само хабеше материала в Лоното на живота и нито на йота не обезкървяваше противника; единствената възможност да се приберат у дома, да се пъкнат под горещия душ, да изпият по един чай с ром или пунш, да похапнат от плода на Дървото на живота и да се мушнат в топлите семейни постели при жените си; изобщо единственият им шанс да се измъкнат от омагьосания кръг, в който ги бе вкарал старият Хогбен, бе да обезглавяват снежните човеци и да ги превръщат в кълба, изгубили всякакви желаниа.

Битката закипя отново, но вече с видим резултат. И яростните вълни от зажаднели за главата на принца и кожата на крантата му снежни човеци постепенно заприличаха на мазни талози при мъртво вълнение. Хък и Таласъма най-сетне можеха малко да си отдъхнат. В позачестили-те свободни мигове те взеха да се оглеждат за Трипио, за да го поздравят за прозорливостта му, но златният робот беше изчезнал!

Никакъв не се виждаше и дон Франсиско!

– Какво става тука, Таласъме? – изрева Хък в ухото на бойната кранта, надвиквайки епичния екот на битката.

– Не ми крещи! Не съм глух! – изпръхтя Таласъма.

– Къде е Трипио? – този път разтревожено прошепна Хък в ухото му. – Защо не го виждам?

– Че откъде да знам? – взе да клати глава Таласъма. – И не разбрах какво не виждаш? Говори по-високо, че не те чувам от тая дандания.

– Трипио е изчезнал – улучи най-сетне подходящия тон Хък.

– Да бе! И аз това гледам. Никакъв го няма, точно когато стана най-напечено.

– Не дрънкай глупости, Таласъме! Не виждаш ли, че снежните човеци вече мрат като мухи. И много бързо забрави кой ти спаси кожата преди малко, страхливецо!

– Прав си... – засрами се Таласъма и като се възползва от затишието около тях, плахо размърда изтръпналите си крака. – Я да вземем да се оттеглим и да го потърсим!... И като ме яздиш, поне не ме наричай страхливец. Така де! Обиждаш ме...

– А защо реши, че непременно трябва да е назад? – прихна Хък. – По-скоро трябва да е някъде напред, ей там, в най-голямото меле, като истински боец!

– Не знам кой говори глупости! Там, дето ми сочиш, снежните човеци се бият като луди. Ако Трипио беше сред тях, досега да са нападали като зрели круши. – Крантата изпръхтя и извърна глава към ездача си. – Хм! И като споменах крушите, се сетих, че съм гладен като вълк. Ти случайно не си ли гладен?

– Как не те е срам тъкмо сега да мислиш за търбуха си, Таласъме?! – тъжно рече Хък, като продължаваше да оглежда бойното поле. – Ей затова нямаш приятели...

– Ако всичките ми приятели си умират от кеф да ме яздят и отгоре на всичко да проявяват черна благодарност, като ме държат гладен, не виждам никакъв смисъл от тях – философски констатира Таласъма. – Какво ни пречи, докато търсим Трипио, да се озъртаме и за някоя

походна кухня? Така де! Гладна мечка хоро не играе. Ей там, зад хълма, зърнах една, докато идвахме насам. Може пък Трипио да е отишъл там да ни приготви обяда. Нали, в края на краищата, това му е работата.

– Не е там – неочаквано се обади котаракът Бегемот, който кротко си седеше на задника и безучастно слушаше разговора им.

– Че ти откъде знаеш, косматото плашило? – възмути се Таласъма, защото заради този многознайник имаше голяма опасност обяда да се отложи за неопределено време.

– Капитан Ореляно го отвлече. Предполагам, че отпраши с него към пристанището – търпеливо заобяснява отегченият котарак. – Там е корабът на аргонавтите.

– Да не искаш да кажеш, че е главил Трипио за корабен готвач? – изпъшка Таласъма. – Ами ние сега какво ще ядем?

– С този кораб капитанът върти контрабандата си с Речния свят, тьпанар такъв. Всички, освен идиотите като теб, знаят, че капитан Ореляно не се интересува от ядене и пиене, нито от дрога, а само от злато.

– А ти защо мълча досега?! И защо не се намеси, по дяволите?! – ядосано възкликна Хък.

– Томи ми заръча да се грижа за тебе, а не за тенекиения човек. Нямам хиляда ръце, в края на краищата. Кое по-напред да върша? – повдигна рамене котаракът, който почти през цялото време на битката беше седял на задника си.

– Нашите хора тук вече и сами могат да се оправят. Като гледам, най-сетне хванаха цаката на снежните човечи. Хайде да тръгваме към пристанището – рече Хък и тутакси се надигна на стремената, предусещайки, че трябва да вземе предпазни мерки, за да не се тръсне по задник на изпепелената моравя.

– Трипио е дяволски подъл! – тоз час пропищя Таласъма и тутакси се превърна в метла. После рошавата върлина виновно добави: – Какво да правя като такава е паролата. Ама, Хък, да знаеш, на пристанището, има една страхотна кръчма, където предлагат пържени змийски езичета с гарнитура от задушени аспержи. Нали ще се отбием за малко? Съвсем за малко...

Увисналият за миг във въздуха крал този път тупна меко на краката си.

– Хайде, мрънкало, стига си дрънкар! – перна той Таласъма по врата. – Да вървим, че и без това пропиляхме много време.

И Хък поведе свитата си *по следите на изгубеното време*.

21. Апокалипсис сега

Точно тогава *затръби и седмият ангел. И се раздаде висок глас, който казваше: „Свърши се!“*, и *бидоха светкавици, гръмотевици и гласове, и биде силен трус; такъв голям и силен трус, какъвто не е ставал, откакто героите бяха завладели Изхода на Канала към Нищото. Библиотеката се разцепи на три части. Всички острови изчезнаха и планините вече не се виждаха. И едра градушка, колкото талант тежка, заваля от небето върху героите. И двайсет и четирите старци паднаха ничком, и се поклониха на Хогбен, и рекоха в хор:*

– *Благодарим Ти, Господи, Боже Вседържителю, Който си, Който си бил и Който идеш, задето си проявил Твоята голяма сила и си се възцарил!* Благодарим Ти от сърце за спектакъла.

С помощта на машината на Селдън телевизията показваше на живо всичко, което чувствителните прибори на U-2 улавяха от титаничната битка при Армагедон. Хък полюбопитства дали това е същият онзи легендарен разузнавателен самолет, дето Хрущов заповяда да го свалят по време на една манифестация на Първи май, и Сонк му кимна. Лъвицата не се интересуваше от такива дреболии. Тя разбра накъде отива работата още когато видя резултата от сигнала на третата тръба и бързо взе решение. Трябваше на всяка цена да изпревари Хогбен.

Ех, как ѝ липсваха сега *Индустриалните светлини и магии* на Джордж Лукас. Но те все още бяха митични само в тесните професионални среди на киноиндустрията и се налагаше малко да почакаат, докато заслужат мястото си в Библиотеката. Обстоятелствата я принуждаваха да се справи с подръчни средства.

Прокурорът Сонк тутакси санкционира желанието ѝ да получи от машината справка за наличния реквизит в складовете на Библиотеката. Под одобрителните погледи на присъстващите тя си избра слънцето от знамето на Япония, луната от Осемнайсетия мажорен аркан от Таро и си направи венец от масонската Искряща звезда, червеноармейската петолъчка, преплетените еврейски триъгълници и Витлеемската звезда, като прибави за цвят малко от сантименталния *Звезден прах* на Глен Милър. После двамата с Хък подбраха за втората поличба летящата бъчва от *Кин-дза-дза* (като набързо я преобоядисаха червена), пет по-едри лоса от впряга на Дядо Коледа, очите от всички дубли на *Андалузкото куче*, короните на Хамлет, Макбет, Крал Лир, Ричард III, от четвъртия до

шестия Хенри и царските атрибути на още десет по-дребни монарси, участвали в репетициите на *Мънет шоу* и по-късно собственооръчно извърлени от Джим Хенсън.

Възникна малък спор кой да влезе в бъчвата, защото за поличбата бяха потребни седем глави. Хък беше непреклонен. Семейство Хогбен било забъркало тази каша и то трябвало само да я оправи. В никакъв случай не бивало да се подлага на изпитание репутацията на невинни граждани на Библиотеката! Сонк взе неговата страна. Той изпроводи протестиращите щатни пилоти на бъчвата пешком на бойното поле, там да си приклякват с разперени ръце и да викат „ку“ и със специално прокурорско предписание закрепости Хари Селдън при неговата машина до края на Апокалипсиса. И тъй като съдбата бе отредила друга роля на лъвицата, а официално осиновеният дракон отказваше да направи дори крачка без своята Церберина, се оказа, че поразрасналото се семейството разполага с осем глави – двете на дракона, трите на митничарката и тези на Хък, Сонк и Пакеекее. Простата сметка показваше, че трябва да слезе един от едноглавите. Но този път Сонк се закучи. Той отсече, че няма да остави главния си свидетел без надзор, защото при новите обстоятелства той ставал още по-главен, и следователно трябвало да броят него и Таоа като едно съвкупно, двуглаво същество. В края на краищата решиха, че старият шаман просто няма да си подава главата от прозорците на бъчвата и толкоз.

Дойде време да уточнят тактиката. Лъвицата бе убедена, че като изявен холерик старият Хогбен не е прочел докрая нито една книга през живота си, дори и Библията, та едва ли се сещаше за поличбите, но все пак решиха да не рискуват. Машината на Селдън пое контрола върху въздушния трафик и обеща през следващия половин час да не излита нито една бойна ескадрила, а противовъздушната отбрана да сваля всеки обект, който не отговаря на позивните *НЛО-1* и *НЛО-2*.

Времето летеше неумолимо и вече имаше опасност да закъснеят, защото седмата тръба бе прозвучала отдавна, но Ана-Мария държеше да се вживее докрай в предстоящата роля. Хък дискретно надникна в душата ѝ и откри, че голямата отговорност, паднала на плещите на неговата лъвица, бе предизвикала предстартова треска. Той я дръпна настрани, уж да се сбогуват, и, докато я целуваше, ѝ прошепна:

– Няма нищо страшно, скъпа! Ще се справиш! Я колко жени са раждали на този свят...

– Не се страхувам за себе си, скъпи. Боя се какво ще стане с теб и близнаците. Не знам как ще живея нататък, ако ви загубя – през слзи

му отвърна тя.

– Черни гологани не се губят, скъпа! – засмя се Хък малко пресилено. – Пък и нали ще родиш само холографни подобия на нашите близнета.

– Не забравяй, скъпи, че това са неродените им души.

– Ей, вие, двамата! Докога ще се лигавите там! – прекъсна трогаелната раздяла драконът. – Я по-бързо се вземайте в ръце, че народът навън мре като мухи, а вие само се туткате!

С помощта на машината и неистовото си желание да става майка Ана-Мария доста образно си представи как лежи разчекната на гинекологичния стол в Изследователския център в Сиатъл, където след няколко месеца трябваше да се родят *ин витро* нейните близнаци. За по-голяма достоверност дори си внуши, че над детеродните ѝ органи се е надвесил лично шефът на програмата за оплождане на извънземни лъвици сър Арчибалд Донахю-Стивънс, и най-сетне излетя.

И яви се на небето голяма поличба – жена, облечена в слънце; под нозете ѝ – месечината, а на главата ѝ – венец от дванайсет звезди; тя беше непразна и викаше от родилни болки, и се мъчеше да роди.

Време беше и за летящата бъчва с международен екипаж и опознавателните *НЛО-2* да полети в космоса на помощ.

След това се яви друга поличба на небето: ето голям червен змей със седем глави и десет рога, а на главите му – седем корони; опашката му повлече третината от небесните звезди и ги свали на земята. Змейт застана пред жената, която щеше да ражда, та, когато роди, да изяде детето ѝ. И тя роди мъжко дете... (Всъщност бяха сиамски близнаци – риожо лъвче и белолико момиченце – и, както си летеше, Ана-Мария едва не влезе в „свредел“ от ужас. Крепеше я само мисълта, как ще избоде очите на онзи мърляв акушер сър Арчибалд, а после ще му пререже гърлото и докато му изпива кръвта, ще измисли как да раздели близнаците. А пък Хък с тъга установи, че изглежда може да създава само двуглави изродчета. Но в суматохата никой не разбра това.) И детето ѝ бе грабнато и занесено при Бога и престола Му. А жената побягна в пустинята, дето тя имаше приготвено място.

Докато летеше над безбрежната пустош, потресената лъвица мимоходом забеляза, че *Татарската пустиня* е доста по-различна от любимата ѝ Сахара, навярно защото бе родена в главата на Дино Будзати. А всички знаят, че италианците са най-добрите дизайнери на автомобили, облекло, мебели, спагети и най-вече на всякакви *пустини*, особено *червени*. Ана-Мария не познаваше топографията на Армагедон и

машината на Селдън взе да я насочва чрез Хък, който след едно междинно кацане започна като същински изстребител да изпуска газ от летящата бъчва, за да предначертава пътя ѝ в небето. Ама вятърът и ехото от епичната битка бързо разсейваха газа, та известно време тя трудно се ориентираше и у воюващите на бойното поле се създаде впечатление, че ту тя гони летящата бъчва, ту бъчвата я преследва по петите.

И стана война на небето; и биде свален на земята големият змей, който мами цялата вселена. А когато змеят видя, че е свален на земята, подгони жената, която бе родила мъжкото дете. И дадох се на жената две крила на голям орел, за да хвърчи в пустинята. И змията изпусна от устата си подир жената вода като река, за да я отвлече с реката. Но земята помогна на жената; и отвори устата си и погълна реката, която змеят бе изпуснал из устата си. И разлюти се змеят против жената и отиде да води война с останалите от семейството ѝ...

Най-сетне с обходна маневра над *Морето на мрака* бъчвата прелета над сражаващите се армии и кацна в околностите на Лоното на живота. Тук бяха разположени на стан последните резервни батальони на Хогбен, съставени от партизани, башибозук и мобилизирани лагерници от Сибир, чиито имена все още са изписани по разни паметни плочи, стени на плача и мемориали навред по Земята.

Хък бе ръководил стотици акция на командоси през живота си и тутакси взе да разработва план за диверсионни действия на базата на данните от *U-2*. Но като видя с какъв интерес Церберина следи развоя на битката, предавана пряко по телевизията в рубриката *На живо от Голгота*, драконът заяви, че му е писнало да се крие, когато народът се сражава с пълчищата на Хогбен, а отгоре на всичко е гладен. Въпреки строгата заповед на Хък да стои мирен той се измъкна от бъчвата и пред възхитения поглед на любимата си доблестно се хвърли сам в свещен *джихад* срещу едрите примамливи топки сладолед, които нищо не можеха да му направят поради по-особеното природно естество на пипето му. Ала дясната му чутура се огъна пред лицето на многочисления враг и взе неистово да се дърпа. Лявата обаче явно бе по-смела или пък по-любвена, защото взе да я проклена и да я псува наляво и надясно като хамалин. По-страхливата кратуна клюмна от срам и така, раздвоено и разглавено, чудовището начена епичното стълкновение.

И всички потръпнаха, щом видяха да *излиза от морето звяр със седем глави и десет рога; на роговете му имаше десет корони, а на главите му – богохулни имена. Звярът... приличаше на леопард; нозете му бяха като на мечка, а устата му – като уста на лъв; и даде му змеят*

силата си, и престола си, и голяма власт. И... една от главите му като да бе смъртно ранена, но тая му смъртна рана заздравя. Тогава се по-чуди цялата земя и тръгна подир звяра; и се поклониха на змея, който бе дал власт на звяра, поклониха се и на звяра, казвайки: кой прилича на тоя звяр, и кой може да воюва с него? Нему се дадох уста, които говореха големи думи и богохулства...

И наистина холографното чудовище погълна първите два черни батальона като топъл хляб, но на третия взе да преяжда. Дори от люковете на бъчвата ясно се виждаше как търбухът му наедрява и наедрява. И миг преди да се пръсне драконът повърна или по-скоро изригна като Етна, Кракатау и Попокатепетъл едновременно. Лавата от разтопен и вече понамириращ на развалено сладолед заля ариергарда на стария Хогбен и той изведнъж се озова в истинско тресавище. Нещастниците помръдваха още минута две, но в това време пристигна лъвица. Тя носеше със себе си спомена за зноя в пустинята и от срещата на топлия и студения фронт тутакси възникна циклонален вихър. Студената вълна връхлетя подобно на хала върху тресавището и бойците от опълчението мигом замръзнаха като скулптури в ледена изложба на открито в древния Помпей.

Пътят към Лоното на живота беше разчистен.

Ана-Мария се втурна в бъчвата, грабна душите на отнетите ѝ в „битката“ новородени сиамски близнаци, притисна ги към гърдите си и зариде. Хък реши да я остави да си поплаче. Той издърпа ушите на дракона, забрани му всякакви своеволия извън сценария на поличбата и раздели малкия отряд на две. Сонк, Пакееее и Церберина останаха да пазят бъчвата, готови при опасност мигом да излетят. А лъвицата, сгушила свидните си рожби, и продължаващият да се оригва на кисело дракон го последваха в леговището на звяра. На входа ударната петорка получи неочаквано подкрепление.

След като дълго се двоуми на чия страна да застане, защото победителят още не беше ясен, Мефистофел бе изпратил по едно копие от душата си в двата лагера. Маскиран като актьора Клаус Мария Брандауер, Мефисто тутакси зае мястото на полковник Редъл в опълчението, но Луцифер се позабави да навлече снежните одежди. Щом разбра, че са отредили на Фауст да предвожда пехотата, а той трябва да се задоволи с длъжността „командир на дяволска ескадрила“, набеденият привърженик на Хогбен побесня и пробяга цели 42 километра и 125 метра, за да потърси възмездие. Не получи ли цяла армия или поне армейски корпус под свое командване, смяташе да премине на страната на врага.

Луцифер бе толкова разярен, че изтощеното му от маратона снежно тяло не издържа на вътрешното противоречие и току пред финалната права се разпадна на облак шураци се снежинки. Така душата му цъфна пред бойците на Хък с цялото си първично, сатанинско великолепие. Дори бе закичена с онзи платинен медальон, добре познат им от портрета в Алеята на славата пред Главното управление на митницата, на който бе гравирани служебния номер на Мефистофел.

И всички видяха друг звяр да излиза от земята; той имаше два рога като на агне и говореше като змей. И с всичката власт на първия звяр той действуваше пред него и караше цялата Библиотека и жителите ѝ да се покланят на първия звяр, чиято смъртна рана бе заздравяла... И даде му се да вложи дух в зверовия образ, та зверовият образ дори да проговори и подеждуваше тъй, че да бъдат убити ония, които не биха се поклонили на зверовия образ... Тук е мъдростта. Който има ум, нека пресметне числото на звяра, понеже е число на човек, и числото му е шестстотин шейсет и шест.

Ана-Мария изобщо не обърна внимание на подкреплението. Тя тръсна глава, болезнено се втренчи с огромните си ясни и бездънни като планински езера очи в бащата на нейните сиамски близнаци и дрезгаво прошепна:

– Хък, какво ще кажеш за подаръка, който ни е приготвил онзи идиот *ин витро* сър Арчибалд?

– Всичко ще е наред, скъпа. Съвземи се – побърза да я успокои Хък. – Ей сега ще разчистим Лоното на живота и първата ми работа ще бъде да поръчам на Майстора да им раздели клетите души и да им направи нови тела. Не, всъщност ти ще направиш поръчката. Стой мирно зад гърба ми и си мисли само за моделите. И умната! – закани ѝ се той с пръст. – Гледай да приличат на мен, скъпа, да не ти дърпам после ушите, че си кръшкала с някой нубийски лъв.

Щурите глави на раздвоения от любов и страх дракон продължаваха да се карат отзад и така *великолепната седморка*, предвождана от Хък и двойника на Мефистофел, с боен вик се изсипа по стълбището към подземиято.

И от небето се разнесе глас *като шум от много води и като звук от силен гръм; глас на гуслари, които свирят на гуслите си и пеят като че ли нова песен пред престола... Тия са, които не се оскверниха с жени, защото са девствени; тия са, които вървят след Агнеца, където и да отиде. Тия са изкупени измежду човеците, начатъци на Бога и Агнеца...*

Щом съзря Хък и разголената сатанинска душа на колегата си от митницата, ангелското подобие на Фауст се стъписа. Конкуренцията от другата смяна го изгледа кръвнишки и понечи да се връхлети отгоре му, но Фауст метна окованата душа на Маргарита на рамо, шмугна се край казана и, преследван по петите от Луцифер, тътри да бяга, като кълнеше: *бойте се от Бога и му въздайте слава, защото настъпи часът на Неговия съд, и поклонете се на Оногова, Който е сътворил небето и земята, морето и водните извори.*

Първата работа на Хък бе да обезглави Агнеца, пръкнал се от казана по волята на Хогбен. Той дори не полюбопитства да огледа ангелското си подобие и да види как изглежда в очите на баща си. Тогава Освалд вдигна глава и проплака:

– Спрете! Спрете тази кървава касапница! *Падна Библиотеката, падна великият град, защото напои всички народи с яростното вино на блудството си.*

Лъвицата се притаи с близнаците в една ниша на метър от пода. Щом схвана каква е тази пасмина около казана, драконът се втрещи в хвъркатото теле, обиден до смърт от шаржа на Хогбен. А клетото добиче се завайка многословно и гръмогласно, съвсем по подобие на първообраза си:

– *Който се поклони на звяра и образа му, и получи белег на челото си или на ръката си, той ще пие от виното на яростта Божия, вино неразводнено, наляно в чашата на гнева му, и ще бъде измъчен с огън и жупел пред светите Ангели и Агнеца. Димът от мъчението ще се издига векове веков; няма да имат покой ни денем, ни нощем ония, които се покланят на звяра и на образа му, и които получават белега на името му.*

Сиамските близнаци се стреснаха от шума и се размърдаха в прегръдките на лъвицата. *И... ето, светъл облак, и на облака седеше Някой, подобен на Сина Човечески; на главата си Той имаше златен венец, а в ръката – остър сърп.*

През цялото това време старият Хогбен седеше като истукан и не можеше да откъсне очи от внуците си. Тогава снежната ангелогласна двойничка на лъвицата *извика с висок глас на Оногова, Който седеше на облака:*

– Прати сърпа си и пожъни, защото дойде Ти часът за жетва: жетвата на земята е узряла.

Тогава клетата поробена душа на Мерлин се възползва от онемяването на Хогбен, изникна някъде от дебрите на подсъзнанието му и също

се намеси. *И друг Ангел, който имаше власт над огъня, излезе от жертвеника и със силен вик извика към оногова, който имаше острия сърп, казвайки:*

– Прати острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му узря.

Подтиквана от гласа народен, лъвицата събра кураж и пристъпи към свекъра си. *И Седналият на облака хвърли сърпа Си на земята, и земята биде пожъната, и Ана-Мария обра земното грозде, и хвърли гроздето в големия ливн на Божия гняв. И сиамските души на внуците му изведнъж се озоваха в ръцете на стария Хогбен, и той се погнуши, и се зачуди какво да ги прави. А душата на Мерлин се напъна и пропъди натрапницата от тялото си. И обзетата от любов и омерзение душа на демиурга уплашено се залута насам-натам, и накрая се шумгуна в изправения до стената труп на Хогбен, но Ана-Мария го блъсна в кивота, тръшна капака и чевръсто го запечата с бандерола за платен акциз. Хък побърза да я прегърне и търпеливо зачака сълзите ѝ да пресъхнат.*

– Край. Свърши се, скъпа моя. Успокой се – промълви той и издърпа душите на близнаците си от ръцете на Мерлин, но в този миг и неговите дълго съдържани чувства се отприщиха като горски пожар, и Хък изрева на дракона: – А ти не ми стой като препариран, лентяй такъв, ами потърси Майстора! Хайде, размърдай си задника, холографно плашило. Откакто се влюби, съвсем оглупя! Крайно време е да свършиш поне едно полезно нещо!

Двете глави на дракона сключиха временно примирие и гузно се заозъртаха, ала Майстора никакъв не се виждаше. Докато се шураше из тъмните ъгли и надзърташе зад мебелите, съвестта взе да гризе холографното чудовище. Откакто бяха попаднали в Библиотеката, другите извършиха цяла камара подвизи и щяха да се прославят векови веков, а той май за пет пари работа не беше свършил.

– Няма и помен от него, Хък. Трябва да е потънал вдън земя... – оправдава се Трифон и взе да кърши ръце.

– Още по-надълбоко е – услужливо се обади Освалд. – Може вече да е пристигнал в Нищото, защото господарят го натика в кошчето за рециклиране на герои.

Думата „герои“ внезапно се заби като свредел в съзнанието на дракона, завъртя се бясно, прогони всичките му страхове и съмнения и изпепели изтерзаната му от любов душа. И той се понесе в галоп към вратата, а тънките му шии се издължиха като ластици, защото главите му вече се надпреварваха коя да бъде по-напред.

– Нееее! – изпищя Ана-Мария, но беше твърде късно.

Когато двамата с Хък се втурнаха в Цеха за рециклиране на герои, успяха само да видят как драконът с лелящ плонж се гмурна в Асенизатора. Лъвицата побърза да препречи пътя на Хък и му се озъби кръвожадно:

– Стигат толкова жертви! Да не си посмял да направиш и крачка!
Не искам децата ни да се родят сираци!

22. Книга на творението

Драконът за миг се заклеши и задникът му щръкна към тавана, но героичният му порив или лакомията на кошчето за рециклиране на герои тутакси го измъкнаха от неудобното положение. Чу се гаден, всмукващ звук от отходен канал и той усети необичайна лекота. Дори се усмихна в тъмата на страховете си. После двете му глави се омотаха във воала на Отрицателното битие, където доброто старо време все още имаше шест измерения, и той опита пипнешком да се измъкне, но само се заплете повече. Внезапно въздухът взе да кристализира като подложен на охлаждане наситен разтвор, постепенно се превърна в капчици роса и паяжината на небитието, бая понадиплена от оплелото се като пате в кълчища чудовище, заприлича на сияйна мрежа от светлина, уловила закуската си.

Сърцето на дракона се сви като пет стотинки или по-скоро като новата инфлационна монета от 10 лева. Изведнъж си даде сметка, че с твърде лека ръка се бе разделил с лъвицата. Слава богу (или, може би, дяволу?!), че тук май нямаше нужда от захранване! Леле, колко горчив беше вкусът на свободата! За втори път в живота си оставаше съвсем сам! Но в сравнение с гадната мъждукаща пустош наоколо родната пещера в Северен Кавказ сега му се струваше бъкш от живот арабски пазар. Какво ли го очакваше от другата страна на воала?! Жаждата за подвизи мигом се изпари и треперещото като лист, осиротяло чудовище инстинктивно се задърпа назад. Но като всяка рибарската мрежа и тази пропускаше улова си само в едната посока! Тогава лявата глава на дракона се изчерви, стисна зъби, озърна се, с лекота се освободи от мрежата на страха и дори намери подходяща пролука за туловището. Внезапно ефимерният воал с лекота позволи на чудовището да се провере през него и то се озова в Плодовитата пустота. Ала тя не приличаше нито на Чистилището на Данте, нито на безпределния Хаос на Хезиод.

Прословутата люлката на материалната вселена, сякаш го тресна с мокър парцал по главите! Толкова голямо бе разочарованието му! Наистина не беше нито тъмно, нито светло, а съвсем като в миговете преди зазоряване, когато тъмнината ражда светлина. Но нямаше вакуум от свръхналягане?! Наоколо не кипяха бесни вихри от магнитни флуиди и буйни астрални въртопи?! Не се мяркаха и никакви съществителни във форма на глаголи, обърнати към себе си! Нито пък се чуваше зловещият

шум от пляскане с една ръка...

Беше стъпил на канара, забита като пръст в небето, и зад гърба му зееше бездънна пропаст, но двете му глави зяпнаха като втрещени вълшебната гледка, която се разкриваше пред тях. Безкрайният пуст плаж се виеше като живописен друм покрай величествен син океан, а златистият бряг плавно преливаше във вековна изумруденозелена гора, извираща се едва ли не до *седмото небе*. Въздухът беше кристално чист и само публиката от очарователни полуголи мулатки липсваше, за да започне най-грандиозният галактически турнир по плажен волейбол.

Холографното чудовище мигом пропъди еретичната мисъл. Или то не можеше да съзре невидимото, или пък, напротив!, бе родено с дарбата да вижда отвъд него?! Драконът тутакси се поблазни от мисълта, че е надарен! Ето защо Таоа си бе избрал да живее на тропически остров, помисли си лявата му глава, поуспокоена от отморяващия очите живописен пейзаж. А и домът на Хък беше на брега на морето. Изглежда, за разлика от стария Хогбен тях инстинктивно ги гонеше яка носталгия по задния двор на Нищото, който май служеше за преддверие на материалната вселена...

– Защото са душевно богати, а не кютюци като тебе – прокрадна се чужда мисъл в дясната му глава.

И двете глави на чудовището се заозъртаха като луди. Но на широкото колкото игрище за тенис било на канарата нямаше жива душа!

– Кой си ти, дете се пъхаш неканен в хорските глави, бе, гадняр! – гръмогласно изрева чудовището и влудяващият ужас изплува отново като труп на удавник след буря.

– Безмълвието... – зловещо му отвърна небитието.

– Идиот! Що за Безмълвие си, щом плещиш като кречетало! – инстинктивно се заяде драконът, защото въпреки страха му писна да общува с Михала.

Чудовището се чудеше накъде да хукне. Единственият път беше надолу, но той изискваше поне майсторски разряд по алпинизъм.

– Ако питаш мене, ти трябва да си по-голям изрод, щом ме чуваш! – отекна в дясната му глава кикотът на Безмълвието.

Докато драконът се пулеше като теле в железница срещу невидимия враг, откъм равния като тепсия океан се зароди вятър. Поривът достигна до каменистия бряг, изкатери на един дъх канарата, пропъди Безмълвието и с един замах отвя черните мисли на чудовището. Времето спря за миг и сякаш въздъхна: „Добре дошъл, сине на моя син...“

– Ти пък кой си, дете ми се пишеш дядо?! – подскочи драконът и

стъпи накриво. Опита да запази равновесие, но страхът му го залюля на ръба на скалата, той политна надолу и миг преди холографното му сърце да се пръсне от ужас тупна леко на пясъка сякаш някой го спусна с парашут.

От вятъра със закъснение се надигна вълна. Гребенът ѝ се разроши, пречупи се и величествено се разля в буен талаз. Бялата пяна устремно достигна брега и изми краката му.

– Не съм ти дядо, а баба, чедо – този път ясно прошепна Първичният Океан. – Аз съм майката на твоя създател.

– На онзи непрокопсаник може да си му майка и цялата вселена може да си родила, но на мен не си ми никаква! – тутакси се окопиха чудовището, възмутено от мисълта някой да допуска, че може да е кръвен роднина на когото и да било от рода Хогбен. – Ако искаш да знаеш, аз съм дракон! При това холографен. Друг такъв на света изобщо няма!

Нова вълна достигна брега и гальовно се разпиля на милиарди нежни мехурчета в краката му.

– Не си никакъв дракон, чедо. Ти си просто един наперен момък за чудо и приказ, който само се прави на чудовище. Време е да поемеш по пътя, сине на моя син. Потърси в изумрудената гора синя табелка с надпис „E 8“. Този път ще те отведе право при абсолютния съвършен разум...

В същия миг драконът усети страшен сърбел. Като рояк побеснели конски мухи го налетяха невидими фурии, заръфаха го нетленни харпии и го заглождиха зли демони.

– А бе тоя не можем да го спрем! – възмутено просъскаха Пречещите.

– Трябва да е голям връзкач, понеже и ние не можем да го изпепелим!! – избълваха огън и жупел Изгарящите.

– Изглежда правят профилактика извън графика, защото и ние не можем да го погубим!!! – недоумяващо се заоправдаваха Поразяващите.

Холографната кожа на дракона се наежи, пламна като факел и към сърбела се прибави ужасен гъдел. Трифон пошурия и хукна по влажната пясъчна ивица, където океанът и плажът се докосваха нежно на приливи и отливи като опитни любовници. Галопиращото чудовище продължаваше бясно да се чеше, но от това нямаше никаква полза. Само дето често се препъваше и имаше опасност да се прегбие.

Тогава в Първичния океан се надигна *седмата вълна*, грамадата бързо достигна до плажа, мигом пропъди настървените демони и милостиво окъпа дръгнещия се дракон, тъй както си препускаше. Сърбелът и

гъделът мигом изчезнаха и Трифон понамали темпото. Но сега пък му се стори, че мекият тропот на нозете му е някак асинхронен и сякаш го издават повече от четири крака.

Чудовището рязко се закова на място.

– Маmicата ти гадна! Така ли се спира бе! Наврях си мутрата в тъпия ти, миризлив задник!

Драконът подскочи като ужилен и се извърна. Навярно поредната вълна го бе надарила с нови, неподозирани таланти, защото този път съзря нападателя си като на длан.

Беше най-обикновен дръглив катър. Докато го кълнеше и псуваше, мелезът се въртеше като шугав, мъчейки се да изтрие мутрата си в редките валма от червеникава козина по бедрата. Е, наистина очите му злобно присвяткваха и едрите му копита не бяха за пренебрегване, но в сравнение с холографното чудовище рижият катър си беше в *категория муха*. И Трифон бързо се взе в ръце.

– Защо търчиш подире ми бе, тъпанар?! Нямах ли си друга работа? – невинно му се ухили той, като междуременно се озърташе за други нападатели.

Катърът го изгледа кръвнишки и се изплю с отвращение. Бяха сами на плажа и Трифон взе да набира смелост:

– Винаги съм твърдял, че мелезът между магаре и камила не е просто два пъти, а сто и два пъти по-тъп от родителите си. И, като ти гледам ораната мутра, хич не ми мязаш на изключение.

– Ти си скапан мелез, щом си още жив, мамичата ти тъпанарска! – възмутен, изрева опонентът му и се озъби, но не предприе по-решителни действия. – Мислех, че всички динозавърски задници отдавна са сдали багажа! Бая време не бях се натрисал на такава гад като тебе! И, ако искаш да знаеш, скапан изроде, аз не съм никакъв си там шибан мелез, а Сквернословното магаре! – гордо се изпъчи дръгливият катър и взе да пристъпва крак връз крак като спънат жребец.

– Съгласен съм. Наистина си голямо магаре! По-голямо магаре от теб май не съм виждал! Е, като изключим Буридановото, разбира се – иронията на холографния зевзек вече бликаше по-игриво и от най-буйния планински поток.

В наддумването драконът еша си нямаше. И нито едно магаре (и на тоя, и на ония свят) не можеше да му се опре! Но по-важното бе, че щом ужасът престана да го сковавя, той взе да схваща някои работи. Ако не броеше паническият страх, адския сърбел и влудяващия гъдел тия отвратителни твари от Плодовитата пустота не бяха успели да му навредят с

нищо. Но това очевидно не се отнасяше за Сквернословното магаре. То продължаваше яростно да ближе натъртената си муцуна. Следователно, стигна най-сетне до първото вярно заключение в Плодовитата пустота драконът, поне засега той бе в отбора на *недосегаемите* за гадната напаст наоколо! И тази лъстива мисъл тутакси го направи по-великодушен:

– Хайде, приятелю, разменихме някои ценни мисли и вече можем по живо, по здраво да се разделим. Крайно време е всеки да хваща пътя си, че ме чака много работа.

– Да-да! Да го духаш, любезни шибаняко! Затуй ли търчах толкоз време подир величествения ти скапан задник?! – опита се да влезе в тон с дракона Сквернословното магаре.

– Да не искаш да кажеш, че си ме гонил не да ме сригаш отзад, или да ме ухапеш, да речем, а си някакъв височайши пратеник? – светнаха очите на Трифон.

– Никакъв шибан, висо... висо... чаен... Мамицата й, гадна дума! – тръсна глава катърът и пак се изплю. – А бе една курва ме изпраща. Тая скапанячка иска да те закарам при нея. Ама хич не ми се дръвчи като паяк! Ако питаш мен, ненаситната гаднярка изобщо няма да си плакне очите в скапаната ти физиономия, а се натиска да прилапа дорийската колона между краката ти.

– Какво?! Ти откъде си чувал за дорийските колони бе, дърт пръч такъв? – изчерви се до уши драконът.

– Дръжки! И хабер си нямам даже! – тъжно поклати глава катърът и прибави нова изящна творба към колекцията от хрочки на пясъка. – Мислех, че е псувня! Шибаната курва все така ми вика: „Божичко, каква сладка дорийска колона имаш между краката си!“

– Виж какво! Тая няма да я бъде! – отсече холографното чудовище. – Аз съм дошъл тук да спасявам един велик герой, който ми е приятел, ако искаш да знаеш, а не да задоволявам долните страсти на разни ненаситни... принцеси. Ясно ли ти е?! Освен това си имам прекрасна триглава годеница, която ме обича!

– Че аз да не те карам да се жениш за курвата бе, идиот!

– Не! Казах не! И това е!

Сквернословното магаре се замисли.

– А бе тоя дървеняк, дето го търсиш, да не е шибаният Майстор?

– Да! – искрено се зарадва драконът. – Казвай бързо къде да го намеря, че ми писна да вися като паяк на тоя пусти плаж – почеса се под мишницата холографното чудовище, без да го сърби, и нервно взе да

потропва с крак.

– Голям шемет се извъди, ей! А моята кирия къде е? – повдигна месестите си ноздри катърът и едрите му зъби се оголиха в крива усмивка.

– Ако не те светна, на мук ще го откриеш!

– Добре де! Заведи ме при Майстора, а после ще се покажа на твоята... принцеса. Но нищо повече не ти обещавам! – побърза да добави Трифон и лицето му отново пламна като божур.

– Да не ме будалкаш?! – изгледа го кръвнишки Сквернословното магаре.

– Тифон Великолепни никога не лъже! – изпъчи се драконът и този път изобщо не се изчерви.

– Дано да е така, любезни шибаняко! – заканително поклати глава катърът и се изплю за последно. – И хубавичко си набий в главата, че скапаната помия на гадният океан не може да стигне до шибаната гора!

Двамата прекосиха плажа и поеа в тръст по полегатия склон. Постепенно драконът изостана, защото любопитно се озърташе. Уж корията си беше най-обикновена иглолистна гора, ала никъде не се виждаше изсъхнал клон или спаружена трева. И тръни нямаше. Само сочни, чадъробразни пинии, пинии и пак пинии. Сякаш търчаха през японския проект на Кристо с чадърите. Щом катърът свърна в тръст зад едно възвишение, драконът тутакси намали темпото и се приготви за поредната изненада. И тя не закъсня! Току зад завоя го връхлетяха две озверели глави, размахващи голи мечове, и мигом го съсякоха. По-точно почти едновременно го засърбяха и двете протегнати шии. Този път Трифон изрева повече по навик, отколкото от уплаха, и се почеса, а нападателите омърлушено отстъпиха, защото не се интересуваха от нищо, което не кърви и не се яде.

– Наистина е голям изрод! – подметнаха Сражаващите се Глави в хор към дотърчалия катър и продължиха да се дуелират помежду си, за да си поддържат формата.

– Нали ви казах бе, тъпи шибаняци! – поклати глава Сквернословното магаре и се изплю. – Говориш им, ама нали са глухи петли... Ела насам, любезни шибаняко – подкани го дракона, като кимна към другия край на закътаната поляна. – Чуй какво ще ти каже скапаният гарван, та да не си помислиш, че нещо шикалкава.

Сред изумрудените пинии в дъното на поляната едно хиацинтово дърво, обагрено в бели и черни ивици, се набиваше на очи досущ като избягал затворник на игрище за голф. Край дънера му тъжно клечеше бяла лисица с твърде дълъг труп, сякаш някой я бе кръстосал с питон.

Драконът впери поглед в раираните листа. Черният гарван бе кацнал на един клон току до единствения плод. И ябълката беше от оникс, само дето райетата ѝ имаха златист оттенък.

– Хайде, скапаняко! Кажу ми на моя шибан приятел къде се даяна онзи тъпанар, Майстора – рече катъра, щом се приближиха, и украси поканата си с традиционната хрчка.

– Лилит го отмъкна – тъжно поклати глава Гарванът на Разпиляването. – И без това цяла седмица от Библиотеката не бяха ни изпращали свежа храна, а онази ненаситница ни задигна и последния залък от устата.

– Е, аз си похапнах малко от лъвицата преди два дни – рече Лъжата с лисичата мутра и тяло на питон, като лакомо се облиза.

– Лилит е курвата, за която ти разправях – обади се катърът. – Майната им на тия баламурници, давай...

– Гладен ли си? – прекъсна го гарванът и се взря в холографния дракон. – Тука има една ябълка, но аз не си падам по вегетарианските боклуци. Предпочитам мършата. Та, ако си гладен, да ти я откъсна да я опиташ. Много е сладка. Като грях.

– По-вкусна е от райската ябълка дори – додаде лисицата. – Ама аз съм преяла с лъвско месо и още ми държи сито.

– Не им обръщай внимание на тия шибани ливади бе – рече катърът и взе да побутва дракона. – Давай да се измъкваме по тъча, че оная брантия ни чака.

Холографното чудовище се позамисли, почеса се по задника и тъй като нито една от главите му не роди по-умно предложение, се затътри подир рижия катър, който вече се носеше в тръст през изумрудената гора. По едно време се сети за нещо и с два скока го настигна:

– Това ябълката на раздора ли беше, приятелю, или Златната ябълка?

– И двете бе, тапунгер такъв! И двете! Знаеш ли на какво щеше да се натресеш, ако не бях аз. Голяма мотика си!

С това любезният разговор приключи и в следващите часове двамата безмълвно споделяха *самотата на бегача на дълги разстояния* сред изумрудените пинии. Тишината и умело поддържаният ритъм възвърнаха душевното равновесие на дракона. Когато по едно време подминаха синя крайпътна табела с надпис „Е-8“, той съвсем се успокои. Изглежда, нещата взеха да се нареждат от само себе си.

Освежителният планински крос най-сетне ги отведе до една пещера високо в планината. Парадният ѝ вход бе украсен с десет кипариса –

приятно разнообразие за окоето след отегчителните пинии по целия път. И пред портата ги очакваше, сладно ухилена, Жената на Нощта:

– Я какво едничко *златно магаре* ми е проводил този път Апулей – радостно възкликна тя и нежно облиза горната си устна с върха на дългия си, влажен език.

Драконът я зяпна втрещен и тутакси се изчерви. Всичко в нея бе някак твърде пишно и предизвикателно: и гърдите ѝ бяха малко по-едри от куполите на православна църква, и устата ѝ беше малко по-широка от входа на пещерата, и задникът ѝ беше малко по-заоблен от прочутите римски хълмове. Но за нея в очите и бяха нужни други, космически мерки. Холографното чудовище се бе нагледало на всякакви силиконови излишества по сателитните канали на Земята, но сега не можеше да откъсне очи от Лилит. От нея бликаше животелна сексуалност, пред която Памела Андерсън щеше да изглежда свенлива девойка, Шарън Стоун – девственица, а Съюзън Сарандън – направо мъжкарана.

– Няма да имам нужда скоро от твоята дорийска дръжчица, мило мое магаренце – махна с ръка на катъра Жената на Нощта и той мигом изчезна. – А ти, прекрасно мое Херкулесово стълбче, иди бързо да се измиеш ей там на чешмата, докато аз се приготвя. А после тичай при мен да те пренеса на *седмото небе*.

Драконът плахо понечи да възрази, но тя елегантно фръцна омайния си задник и влезе в пещерата. Внезапно му се стори, че на катранения небосвод изгря черна луна. Обзе го всепоглъщаща самота. Обреченото чудовище вяло и безнадеждно се заозърта в зелената пустош. Но нито кипарисите, нито пиниите се отзоваха на кучешката молба в очите му. А на много мили наоколо нямаше нищо друго, от което би могъл да очаква помощ, освен пинии. Страшно много изумрудени пинии, пинии и пак пинии като в завод за силаж... Двете му глави провесиха нос и драконът се затътри към чешмата, оправдавайки се, че е жаден.

Беше красива белостенна чешма с дълго каменно корито и десет чучура. И тъй както се влачеше, изведнъж драконът замръзна! Не можеше да ги види, но бе готов да се закълне, че пред чешмата седят в кръг двама и четири старци. Усещаше мъдростта им с всяка пора на холографската си кожа. Взря си и образите взеха да избледняват. Затвори очи и видя, че са облечени в бяло, със златни корони на главите, но видението стана някак плоско, неизразително. Драконът се наежи, тръсна глави и зяпна опулен.

Нямаше ги. Беше ги прогонил с глупостта си.

Драконът се плесна по чутурата. Когато лявата му глава се ухили

на дясната, дето най-често си патеше в такива случаи, се сети, че е двуглав. Седна на задника си, отпусна се, усети как напрежението го напуска и затвори очите на дясната си глава. Сега образите бяха на фокус. И вече разбираше, че е прекъснал важен разговор. Двадесет и четиримата мъдри странници от вечността очакваха да ги попита нещо, за да оправдае това безцеремонно вмешателство.

Тъкмо сега ли?! Та той изобщо не беше във форма! Мислеше си само как да се отърве от оная ненаситна ламя. Двете му глави отчаяно се напънаха да измислят нещо. И образите пак взеха да избледняват. „Отпусни се... Отпусни се...“, взе да си внушава дясната глава, а лявата си мърмореше: „Аз съм спокойна, аз съм спокойна...“. И се начена странен разговор, в който драконът задаваше въпросите, но друг ги измисляше. А отговорите сами възникваха в съзнанието му.

– Какво е абсолютно?

– Нищото.

– Има нещо по-висше от Нищото?

– Висшият разум на Нищото.

Драконът се замисли. Тия не си играеха на шикалки.

– Що е разум?

– Словото, тждествено с Нищото.

– Стои ли нещо над разума?

– Над ограничения разум стои безграничният разум.

Намекът го обиди, но беше убеден, че рано или късно ще влязат в капана. Онзи, дето измисляше въпросите, продължи:

– Що е безграничен разум?

– Висшият разум на Нищото, който вярата нарича Бог, а науката – истина.

– Що е истина?

– Идея тждествена с Нищото.

Ама тия си предаваха много важност!

– Има ли нещо над истината?

– Над известната истина стои неизвестната истина.

И тогава холографното чудовище прозря. Не! Винаги беше знаел, че от десетте чучура текат: уравновесената мощ, която те кара да се чувстваш властелин на природата; съвършената мъдрост, която ти вдъхва духовна сила; безграничният разум, който вдъхновява вярата ти; любовта, която те прави добър и милосърден; физическата сила, която поражда справедливостта; красотата, която буди великодушието ти; доблестта, която те превръща в победител; скромността, която се отплаща с

вечна слава; чистият разум, който те дарява с плодородие; и душевното равновесие, което ти носи вечен покой. Всичката тази несметна благодат му вдъхна неподозирана сила и сега той лично задаваше въпросите и сам диктуваше отговорите:

– Кой сътвори материалния свят?

– Хогбен по волята на Нищото.

– Той един от вас ли е?

– Хогбен е сътворен с определена мисия.

– Искате да кажете, че е измислен?! Значи този стар глупак не е никакъв абсолютен!

– Само Нищото е абсолютен.

Драконът бе готов да се закълне, че някои от по-докачливите страници от вечността взеха нервно да се изправят.

– Но като е позволило на Хогбен да създаде пространството, Нищото самц се е ограничило, защото е останало извън него. Значи то не е вездесъщо! А като му е разрешило да създаде времето като неподвластно явление, Нищото е загубило и своето всемогъщество, защото не може да направи миналото неминало! Що за абсолютен е Нищото в такъв случай?! И как така допуска Хогбен да погазва свободната воля на хората. Та нали тогава всичко това – кимна дракона към десетте чучура – се обезсмисля напълно!

Патосът му беше излишен. Той си говореше сам. Старците отдавна бяха изчезнали. Защото песента ви е изпята, с надежда си помисли той и почувства блажено облекчение. Беше едновременно горд със себе си и изцеден като лимон. Дотътри се до чешмата и дълго време се чуди от кой чучур да пие. Забеляза, че между третия и четвъртия има празно място. Сякаш неведомият строител беше замислил чешмата с единайсет чучура и накрая се бе отказал от единия.

Лявата глава на чудовището най-сетне се наведе да вкуси от доблестта, която те прави победител, а дясната се пощура още малко, отхвърли с презрение скромността и душевното равновесие, защото беше твърде млада, подмина разума и мъдростта, понеже наивно си мислеше, че ги притежава, подвоуми се между силата и мощта, полъга се за миг по красотата и любовта, и накрая любопитно се мушна зад белокаменната стена, там, където някой в последния момент бе решил да не слага чучур...

И носът на дракона опря в листата по билото на гигантската корона на Дървото на живота! Дясната глава кихна и до болка познатата родна вселена се ширна пред очите й, приласка осиротялото чудовище и за

първи път, откакто бе попаднало в Плодовитата пустота, водено от мимолетен глад за подвизи, душата му блажено се отпусна, сякаш бе преяла с манна небесна. То бе открило Тайния път към знанието!

И вече му беше ясно как ще се измъкне от тази кабалистична лудница. Но първо трябваше да намери Майстора.

23. Аргонавтика

Кралят избута лакомо дъвчещия Таласъм и прилепи ухо до стената на кубрика. Добре, че беше свалил ризницата, а Бегемот остана долу, на кея, защото в тази теснотия едва се побираха дори с тая слаботелесна върлина. Чувствителният нос на Таласъма ги бе отвел право в камбуза на плаващия музей „Арго“ и изнемощялата от глад летяща метла мигом докопа една тлъста мръвка. Та сега, между млясканията ѝ, Хък чуваше двама души да разговарят, но долавяше само откъслечни фрази. Таласъма го сръга, сграбчи го за ухото, задърпа го, сякаш току-що го бе спипал да му обира зимника, и неочаквано носът на Хък се озова заврян в ъгъла. Той тъкмо понечи да извие хилавия врат на нахалника, когато съзря през някакъв процепа капитан Ореляно да милва по главата бедния Трипио. Вече можеше да вижда събеседниците и да допълва недочутото, като чете по устните им. Хък се кротна в неудобната поза, а върлинестата лепка тутакси висна на главата му, шепнейки завалено:

– Другият е митничар! Ама май не е на смяна, защото не е в униформа гаднярът.

Хък го халоса по рошовата чутура да млъкне и се заслуша.

– ...все пак не постъпвате разумно, дон Франсиско. Нали бяхме се разбрали да прибирате златото само на ония, които още не са минали през митницата – рече Мефистофел подчертано любезно, сякаш началникът на затвора мъмреше най-изтъкнатия си подопечен мафиот. – Защо сте посегнали на обект, който се води на отчет във всички регистри на Библиотеката и съвсем законно е преотстъпен за ползване на лейди Моргана с концесионен договор. Знаете ли какво може да ви се случи, ако тя научи кой е отмъкнал любимия ѝ готвач. Яростта ѝ ще се стовари на главата ви със силата на всички урагани с нежни имена от А до Я, взети заедно. Уверявам ви, дон Франсиско, че и най-страшното торнадо, на което някога сте попадали, направо ще ви се стори гальовен повей на вятъра в сравнение с гнева на Моргана.

Мефистофел тъжно поклати глава. Двамата събеседници разговаряха, седнали край масата в кубрика и Хък ги виждаше като във визьор на телевизионна камера. Капитанът бе с лице към него, Мефистофел му бе предоставил знаменития си полупрофил с острия, гърбав нос и масивната, силно издадена брадичка, а от илюминаторите зад тях проблясваха светлините на града. Ако беше живял в края на ХХ век, двойникът на

Хък сигурно щеше да си помисли, че Джей Лено страшно е отслабнал, но той идваше от друго време, затова съсредоточи вниманието си върху дон Франсиско.

– Струва ми се, че в стремежа си да се изразявате образно малко преувеличавате, сър – рече капитан Ореляно, като продължаваше да милва по главата изключения Трипио, който се мъдреше между краката му. – Едва ли в суматохата около битката някой ще се сети за тези безпризорни деветдесет и два килограма благородни метали, на които, кълна ви се, съвсем случайно се натъкнах на бойното поле...

– Докато мародерствахте... – подхвърли митничарят.

Контрабандистът се направи, че не го чува, и продължи невъзмутимо:

– При това след няколко дни ще извлека от тях петдесет килограма чисто злато, което ще претопя в четири стандартни и много красиви ключета по дванадесет килограма и петстотин грама, които няма да се водят в ничий регистър, освен тук – почука капитана по собствената си глава, все още увенчана с конкистадорския шлем, който глухо прокънтя.

Дон Франсиско си бе свалил ризницата и под шлема преливаше в плисета и буфани от тъмночервено кадифе, декорирани с надиплено, бяло жабо и златисти финтифлюшки.

– Никак не ми се вярва такава стара лисица като лейди Моргана чак толкова да е оглупяла. Не се опитвайте да ме убедите, че този безценен майстор на кулинарията, чиито вълшебни гозби, *апропо*, многократно съм опитвал, просто ей така се е мотаел сред ония диваци – продължаваше да клати глава Мефистофел. – Нещо бъркате, дон Франсиско. Сигурен ли сте, че старата вещица не се моташе наоколо? Предполагам, че тайно ви е наблюдавала и после ви е проследила до вашия... плаващ музей – подчертано иронично произнесе последните думи той. – Така че не ми се сърдете, ако ви арестувам за контрабанда в мига, щом се появи.

Капитан Ореляно се замисли. И за разлика от мислите на Мефистофел неговите Хък мигом долови. Никакви вещици не се мяркаха в онзи край на фронта, щракаше умът на мародера. Ала бронираният тип, дето се бе изтъпанил като паметник на крантата си до крачещата камара злато, наистина го позна. Но тук имаше нещо гнило. Никога не бе удостояван с честта да бъде представен на крал Артур. Този монарх беше фалшив. Кой ли се криеше под лъскавите доспехи? Едва ли дъртата магьосница се бе направила на травестит, само за да има по-представителен вид в битката. Та нали според мълвата тя беше къде-къде по-страшна в женския си облик. Пък и, слава богу, и с нея никога досега не бяха се

срещали. А странстващият рицар го нарече по име... Хм!

– Сър, да знаете къде наблизно има метална преса? – рече капитан Ореляно, като мислено благодари на Мефистофел, дето му напомни, че наетият от него кораб всъщност е плаващ музей.

Хък трепна, но този път Таласъма го сръга.

– Моля? – повдигна заострените си като моливи катранени вежди Мефистофел.

– Говоря за ония машинки, дето, каквото и да сложиш в тях, го правят на пита, сър. Нали се...

– Знам какво е метална преса, дон Франсиско! – властно го прекъсна митничарят, като отметна глава и развя конската си опашка. – Не разбирам обаче за какво ви е притрябвала?!

– Ами... намислил съм нещо...

– Дон Франсиско, жестоко се заблуждавате, ако си мислите, че като направите Трипио на пита, Моргана няма да го познае и ще ви се разминне! Честно казано, не съм очаквал, толкова глупава мисъл да ви мине през ума – отново тъжно закима Мефистофел. – Божичко, колко преувеличени са легендите за някои хора... Съжالياвам, но ми паднахте в очите, дон Франсиско.

Този път летящата метла се разтрепери, капитан Ореляно се обиди, а Хък си помисли дали, клатейки непрекъснато глава, Мефистофел инстинктивно не масажира някой поразместен шиен прешлен.

– Сър, изобщо не ме интересува как се котирам във вашите очи! – нервно отсече капитанът. – Аз работя на истинските борси! Питам ви като човек, знаете ли къде най-бързо и дискретно мога да ползвам някоя метална преса.

– Знам, дон Франсиско, но очаквам да ме убедите, че зад глупавото ви хрумване се крие нещо по-сериозно.

Щом разбра, че няма да изкопчи лесно от гадния митничар нужната му информация, капитан Ореляно реши да разкрие картите си. И без това твърде много сделки от общия им бизнес бяха навързани като свински черва.

– Сър, влизали ли сте някога в изложбената зала на кораба?

– Да – в лукавите воднисти очите на Мефистофел се появи интерес. – Развеждал съм там няколко делегации. Плаващият музей на капитан Язон от край време е в дипломатическия протокол.

– И кой експонат е изложен на най-видното място?

– Охо! Май имате намерение да размените слитъците, дон Франсиско? – за първи път прозвучаха нотки на уважение в дрезгавия глас на

митничаря.

– Не. Просто ще поставя новото *златно руно* зад онова гадно копие, което дори не е позлатено, сър. Хващам се на бас, че никой няма да се усети. Хората са толкова глупави, сър. Половината си мислят, че прочутото златно руно от Колхида е кожата на някой риж коч, а останалите смятат, че изложено то парче медна ламарина с формата на разчекната овца наистина е златен слитък.

– Какво ще правим сега? – проломоти с пълна уста в ухото на Хък върлината и получи нов плесник по темето.

– Приемете извиненията ми, дон Франсиско. Да вървим в работилницата на ОКТОФ – рече Мефистофел.

Той стана и се запъти към вратата на каютата.

– Кой е този господин Октоф? Да не е някой митичен славянски княз, че името му завършва на „оф“ като водката *Смирноф*? – полюбопитства капитанът, докато мяташе на рамо безпомощния Трипио и дори не се огъна под тежестта му.

– Не, ОКТОФ е отделът за комплексно техническо обслужване на флота, дон Франсиско – иронично се усмихна Мефистофел. – Доскоро там управляваше моят стар приятел свети Стефан, но и с новия шеф, йогата Патанджали, добре се погаждаме.

– Аха! Така кажете. Става дума за работилницата на Йогата, значи. Не знаех, че там имат преса.

Двамата заговорници тръгнаха към вратата, а Хък се отдръпна от ъгъла и взе да разкършва изтръпналия си врат.

– Ще нападаме ли, Хък от рода Хогбен? – плахо се поинтересува Таласъма, докато си облизваше пръстите.

– Не – поклати глава Хък. – Избягвай да се биеш с врага на негова територия, Таласъме. Особено, когато попадаш там за първи път. Никога не знаеш какви изненади може да ти сервира. Засега Трипио е в безопасност. Знаеш ли къде е тази работилница?

– И хабер си нямам! Но Бегемот може да знае.

Летящата метла пак посегна към мръвките, но Хък го плесна през ръката.

– Престани да се тъпчеш! Давай да се измитаме. Ще ги оставим да се отдалечат поне на двайсетина крачки преди да тръгнем подире им.

Предпазливостта на Хък се оказа излишна. Когато се смъкнаха по вързалата на кея, от Мефистофел и капитана нямаше и помен. Бегемот се измъкна иззад един контейнер и укорно поклати глава:

– Изгървахте ги, докато се напипкате!

– Успя ли да забележиш накъде тръгнаха? – нервно се поинтересува Хък, докато се озърташе.

– Да! – унило рече котаракът.

– Казвай тогава! И престани да се правиш на важен, мъхнат коч такъв! – сръга го Таласъма, като си изкара на него яда, че безвъзвратно се отдалечават от мръвките.

– В отвъдното – промърмори Бегемот и избута с лапа летящата метла, защото мразеше да го ръчат. – Слязоха ей там – посочи той трапа на кораба, – после Мефистофел се огледа, щракна с пръсти и изчезнаха. Казах ви, че ги изгървахте. Няма никакъв смисъл да гоним Михаля. На всеки рано или късно му се налага да се примири със съдбата си.

– Пфу, да му се не види! – завайка се Таласъма. – Така е, като оставаме разни охранени котараци да ни пазят гърба!

– Тъпанар! Аз не мисля само за плюскане като теб!

Хък престана да се оглежда.

– Бегемот, знаеш ли къде се намира работилницата на Йогата?

– Да. Но там не поправят дръгливи кранти! – отвърна котаракът, като обърна гръб на Таласъма. – Даже и ветеринар няма да ти помогне. На теб ти трябва касапин.

– Давай тогава. Води ни, Бегемот. Там някъде имало преса. И престанете да се дърлите! Стегнете се малко, че да не оплескаме работата!

– Някои вече я осраха и сега пак Таласъма трябва да мете! – възнегодува летящата метла, но Хък изгледа гневно приятеля си и той взе да си мърмори нещо под носа.

Двамата поеха след Бегемот към самотната магазия в дъното на кея. Пристанището беше пусто и тихо като гробище подир залез слънце. Жив човек не се мяркаше. Или всички бяха на бойното поле, или профсъюзите не разрешаваха да се работи в тази част на денонощието. Само огромните живачни лампи унило се полюляваха на пилоните си и вяло подтикваха крановете да хвърлят причудливи сенки по плетеницата от релси и камарите от контейнери.

Бегемот подмина с пренебрежение портала на магазията, заключен с три катинара, свърна зад ъгъла, ловко се провря до задръстената с боклуци канализационна решетка, с лекота я повдигна, отмести я и, щом се увери, че компанията го следва, с гъвкаво движение се мушна в зейналото отвърстие, като внимаваше да не се изцапа. Хък се подвоуми за миг, надникна в шахтата, после грабна изненаданата летяща метла за дръжката и я пусна в канала. Огледа се за случайни свидетели, но публиката явно не се интересуваше от унилия театър на сенките, и той се

мушна до кръста в канала, заклини петите си в стените, протегна се, докопа решетката и с ловко движение я върна на мястото ѝ, като в същото време меко тупна на краката си в дъното на шахтата. Летящата метла трепереше като лист на педа от влажния под, но не смееше да гъкне. Бегемот кимна одобрително на Хък и ги поведе по подземния коридор.

– Върви пред мен да те виждам! – процеди през зъби Хък и побутна Таласъма.

– Чакай малко! Изобщо не ми харесва тая твоя безцеремонност! – внезапно писна метлата. – Трябва да те предупредя, че сериозно започвам да се замислям дали заслужаваш да ми бъдеш приятел, Хък от рода Хогбен! Нима си помисли, че смятам да се изнижа и да оставя ония зверове да направят горкия Трипио на пита, която дори не може да се яде?!

Хък любопитно го изгледа. Виж ти! Оказа се, че Таласъма не трепереше от страх, а от възмущение...

– Извинявай, приятелю! Уверявам те, че дори и през ум не ми е минало – излъга той. – Изглежда, че обстановката ме изнервя! Наистина съжалявам и още веднъж те моля да ми простиш.

Таласъма се почеса по шръкналите коси. За първи път в живота някой му се извиняваше.

– Ммм, добре! Приемам извиненията ти – великодушно рече той. После не се стърпя и добави: – Но друг път внимавай! Не всичко между приятели е позволено. Има една мярка, която никога не бива да се прекрочва.

Хък деликатно премълча какво мисли по въпроса за различните аршини, с които летящата метла мереше своите и чуждите грехове. Той мълчаливо стисна крехката десница на Таласъма и двамата приятели побързаха да настигнат Бегемот, който ги чакаше пред разтворените врати на товарния асансьор.

– Предлагам да се разделим, за да ги изненадаме – рече котаракът, като избягваше да поглежда към холеричната летяща метла. – Аз ще се изкатеря по вентилационната шахта на тавана на работилницата. Тая кльошава гадина може да се провере по тръбите на хранващите кабели до пресата – Таласъма понечи да възрази, но Хък го стисна за лакътя, – а ти, Арчи, ще трябва да забравиш за известно време, че си крал, братче, защото се налага да издрапаш догоре по въжетото на асансьора. Друг път няма... – повдигна рамене Бегемот.

– Добре – кимна Хък. – А в работилницата ще действаме според обстановката. Аз ще се покажа пръв, а вие се скатавайте, докато не стане напечено. Съмнявам се обаче, че ще се стигне до там. Струва ми се, че

Мефистофел много държи на служебното си реноме и не е склонен да поема рискове. Ти ще се погрижиш за него, Бегемот. Аз поемам капитана, а пък ти, Таласъме, гледай в суматохата да отмъкнеш Трипио настрана. Има ли въпроси?

Котаракът изчезна във вентилационната шахта. Таласъма пак понечи да каже нещо, но Хък го потуша по рамото:

– Давай, приятелю, да измъкнем Трипио от тази каша, че съм прегладнял като вълк. Свят ми се завива само като си представя какви вкусоции може да ни стъкми от благодарност!

Окрилена, вечно гладната върлина излетя като стрела. Хък повдигна капандурата на асансьора и се покатери на покрива. Вратата на горния етаж бе на пет-шест метра над главата му. Единият прозорец бе толкова мръсен, че едва се забелязваше в мрака, но другият, слава богу, липсваше и от квадратното отвърстие струеше дебел сноп светлина, в който се рееха милиони пращинки и дребни мушици.

Дебелото носещо въже бе мазно и изкачването доста го затрудни. Добре, че стоманените оплетки бяха достатъчно грапави. Щом стигна горе, Хък внимателно надникна през рамката на счупения прозорец. *Вътре в работилницата, под тавана, се преплитаха отсенки на сивото, а по пода, сред локви мазут, искрящи с всички цветове на дъгата, тихо съскаха пневматични маркучи*, сякаш всеки момент бъдещият му приятел Йосиф Бродски щеше да застъпи на смяна. Но по-важното, че проходът между машините е пуст.

Той ловко се провря с краката напред, тупна меко на осеяния с по-мътнели стружки под и мигом се прикри зад някакъв струг. Ужасно се притесняваше да не е закъснял и тутакси надигна глава. През високите мръсни прозорци на халето изобщо не проникваше светлина, но една огромна лампа с полусферичен отражател светеше право в безжизнените очи на Трипио, изправен между металните плочи на своя ешафод. Слава богу, все още беше цял и невредим. Изглежда крадецът и неговият насавник не можеха да си поделят душата и тялото му:

– Все пак е твърде рисковано да го включим, сър – възрази капитан Ореляно.

– Но така безвъзвратно ще изчезнат вълшебните му рецепти, дон Франсиско. Колко пъти трябва ви повтарям, че те струват много повече от вашите петдесет килограма злато. Знаете ли колко души могат да се купят с тях! – пламенно рече Мефистофел и брадичката му изхвъркна на цяла педя пред носа. – Истинска лудост е да пропиляваме такова богатство. Настоявам да се вразумите!

– Уф – изпъшка мародерът. – Добре. Включете го, но ви предупреждавам, че пръстът ми е на копчето и при най-малкото движение моята камара злато ще стане на пита. Давам ви две минути да изкопчите от него каквото можете.

Хък се прокрадна няколко метра по-близо до пресата, но капитан Ореляно се заозърта и той отново се сниши. Митничарят изглежда беше включил Трипио, защото се отдръпна, скръсти ръце на гърдите си и рече:

– И двамата сме жертва на терористичен акт, приятелю!

Очите на Трипио оживяха, той мигом прецени обстановката и замръзна.

– Налага се да споделиш кулинарните си тайни, скъпи Трипио – лицемерно продължи Мефистофел, – защото този господин твърдо е решил да ни затрие, ако не ги получи. Трябва да му влезем в положението, защото ресторантът му запада под натиска на конкуренцията и той е готов на всичко, за да спаси бизнеса си. Признавам, че и аз имам определена вина, приятелю, защото именно аз с лека ръка му разказах за вълшебните ястия и десерти, с които ме гощаваше, когато посещавах лейди Моргана. Но, вярвай ми, изобщо не съм предполагал, че събитията ще вземат такъв обрат.

– Хайде казвай по-бързо, мизернико, че сега ще натисна копчето! – изрева вживелият се в ролята си капитан Ореляно, като забели очи и взе да ги върти като луд. – Броя до три! Едно...

– Ако този господин си махне пръста от копчето, бих могъл да ви продикувам всички рецепти, сър – хладно отвърна Трипио. – Например тайната на змийските езици с канела, мед и орехи е в умелото съчетаване на една трета задушени леко раздвоени езичета от *Vipera latastei*, което ще рече чипоноси усойници – едва-едва кимна Трипио към вече сериозно опуления мародер, – с две трети запържени до зачервяване връхчета. Това е много важно, сър! Само връхчета от езици на *Vipera berus*, сиреч от най-обикновената гадина сред пепелянките...

– Но така ще загубим много време, сър – рече капитан Ореляно като тръсна глава.

– Ей сега ще оправим тази работа – отвърна му Мефистофел и извади от вътрешния джоб портативния си компютър. – Трипио, нали имаш *инфрачервен компорт*, че не нося никакви кабели?

– И още нещо, сър. В никакъв случай не подлагайте пчелния мед на термична обработка, защото само ще развалите любимия десерт на моя скъп приятел Таласъма. Просто трябва да оваляте в меда вече

запържените връхчета...

В този миг пронизителен писък проглуши ушите на всички. Летящата метла изникна неспойно откъде, полетя като вихрушка към пресата и се изпъна до Трипио с протегнати между тежките метални плотове ръце досущ като Раймонда Диен на релсите пред влака с нещастните френски войничета, тръгнали на заклоние във Виетнам. Хък изтръпна и в същия миг капитан Ореляно взе да натиска копчето като бесен. Но нищо не се случи?!... Таласъма се хилеше от своя пиедестал, по страхен и от най-жестокия виетконговец в сънищата на американците, които по-късно нагазиха в същото блато, без да се поучат от съдбата на французите при Диен Биен Фу. Мефистофел трескаво заприбира компютъра си, ала от тавана безмълвно се отдели огромна черна сянка, стовари се отгоре му като лавина и го събори на пода. Тогава и Хък се хвърли върху мародера. Все още беше във въздуха, когато Мефистофел шракна с пръсти и всички изчезнаха.

От тъмния ъгъл до вратата на работилницата едновременно се дочува покъртителен вопъл и тежка въздишка. Томи се втурна към пресата и взе да се върти като луда около нея, а Моргана величествено пристъпи в светлия кръг и злобно й се ухили:

– Престани да се шураш, малка влюбчива развратнице. И вдън земя няма да ги откриеш. Тоя гадняр, Мефистофел, ги запрати в отвъдното. Съжалявам само за Трипио. Досадният мърморко наистина беше отличен готвач.

Моргана предизвикателно разкърши гъвкавата си снага, сякаш искаше да се увери, че като всяко чудо и тя не е за три дни. С изчезването на Арчи от само себе си се бе решил и последният й проблем. Сега не дължеше никому благодарност, че магията на Мерлин вече не виси на врата й като воденичен камък. Томи усети как очите на злата фея проникват в изтерзаната й душа и я изпепеляват. Миг преди да се разпадне тя самоубийствено промълви:

– Можеш ли да ме изпратиш по дирите им или дяволът е по-могъщ от теб?

– Ха-ха-ха! – прокълтя в празното хале злокобния кикот на Моргана.

Тя тутакси се захвана да рисува във въздуха *магически квадрат* и да го запълва с букви. Томи успя да разчете само „*Sator Arepo*“ на първите два реда, когато Моргана изписа и петия ред, сплете тържествено ръце на пищните си гърди, духна три пъти и светът изчезна.

24. Седемте самураи

– Животът е много тъп – гузно рече Ана-Мария, сгушила в прегръдките си душите на сиамските си близнаци.

– Добро утро! – подметна Хък и всички доловиха в гласа му горчивина, бездънна като *артезиански кладенец*.

Уморени и омърлушени, бяха насядали кой където свари в светая светих на Селдън. Добре, че тук ленинският съботник за почитване на снежната напаст в Библиотеката бе свършил преди да е започнал, защото навлеците не бяха успели да се доберат до залата. Ала сянката на Апокалипсиса все още витаеше наоколо. Хари Селдън бе изключил изтощената си машина за профилактика и сега, смръщил умното си чело, се правеше, че човърка нещо в нея.

Златната рибка изпълни колективното желание на присъстващите старият Хогбен да не излиза от ковчега си, докато поне трима от тях не пожелаят, и сега, освободена от проклетата трудова повинност, си гледаше старините в преддверието на нейното *Морето на мрака*. Ала Таоа и Сонк за всеки случай седяха върху капака на *кивота* и зяпаха в пода, сякаш бяха загубили нещо. Папагалът Освалд се кипреше на заседателната маса и кимаше на всеки като развален метроном. А осиротялата Церберина се съдираще от плач в ъгъла.

Лъвицата впери поглед в бандерола за платен акциз, с който бе запечатала *кивота*, и докато си мислеше дали държавните ценни книжа и обещанията на Златната рибка са достатъчно надеждни в този шантав свят, додаде:

– Имах предвид задгробния живот на хората и... героите.

Сред хлиповете в ъгъла се извиси провлечен стон.

– И преди гроба не е цвете за мирисане. Добре дошла в моя отбор! – не се предаде Хък, като избягваше да поглежда към триглавата кучка.

От край време не можеше да понася женските сълзи. Направо му късаха сърцето. Да не говорим, че и на него животворната смес от иронията, страха и безразсъдството на дракона страшно му липсваше сега, когато всичко свърши. Или поне изглеждаше, че е свършило. Значи това било *да убиеш присмехульник*, мина му през ума и той мигом се сви, сякаш някой силно го зашлеви.

– Винаги съм била в твоя отбор, скъпи – криво му се усмихна Ана-Мария. – Не исках да започвам философски спор. Аз съм жена и по

природа съм прагматична.

– Защо ме спря? – настойчиво се взря Хък в огромните ѝ очи, помръкнали като планински езера след залез слънце в късната есен.

– Близнаците... – сведе глава Ана-Мария. – Близнаците ме объркат, скъпи. Върхлетяха някак изведнъж и събудиха майчиния ми инстинкт с разтърсваща сила. И аз, самата, съм объркана и не мога да се позная, скъпи! Но сега те са най-важното нещо за мен... – взе да се оправдава лъвицата и нежно погали ореола на момиченцето, а после галовно прокара длан по смешно настръхналата ефимерна козина от светлина на лъвчето, но очите ѝ живееха свой живот и оперираха ли оперираха невидимите общи бели дробове на сиамските ѝ близнаци, като се мъчеха да ги разделят справедливо между тях.

Хък не вярваше на очите си. Тя не смееше да предприеме нищо без Майстора. Неговата смела лъвица приличаше досущ на рижа Мадона, извадена от картина на стария му приятел Леонардо да Винчи или поскоро на Рафаело.

– Да разбирам ли, че вече нямаш нищо против да потърся Майстора...? – иронично повдигна вежди Хък – ...И нашето драконче? – добави той, а стонове в ъгъла внезапно секнаха и горката кучка замря в трепетно очакване.

– Не бъди жесток, скъпи! – тихо рече лъвицата и избърса с опакото на ръката навлажнените си от виждане очи.

Старият шаман надигна глава:

– Върви, върви. И престани да я измъчваш! А ние тук ще държим попа вързан, та да е мирно селото – тъжно се усмихна Таоа, като кимна към *кивота*.

– Там е страшничко, Хък – поклати красивата си глава лъвицата и стисна по-силно душите на чадата си. – Пълно е с всякакви харпии, фурии и демони. Човек може да получи помощ само от майка ти... Но трябва да е от рода Хогбен. Аз вече не смея да рискувам. А ти върви, но се пази! – строго рече тя и надигна хлапетата в ръцете си, сякаш искаше да му напомни, че е станал баща и има нови отговорности.

Хък понечи да хукне към Лоното на живота, но се наложи да изслуша строгите и подробни напътствия на Ана-Мария как да се справи с концентрираното зло в Плодовитата пустота. Всъщност напразно загуби половин час. Съветите на лъвицата изобщо не предвиждаха, че канарата, на която се озова, гмуркайки се в кошчето за рециклиране на герои, ще бе претърпана като чакалнята на токийска гара след края на работния ден.

Работата бе там, че когато фалшивият крал Артур връхлетя върху капитан Ореляно и го събори на земята, на педя от очите му не лъсна осеяният със стружки мазен под на работилницата, а сивокафеникава скала. На две крачки от мародера се мъдреше Трипио, опуленият Таласъм все така си стърчеше до него с вдигнати ръце, а умисленият Бегемот тъжно клатеше глава. Мефистофел никакъв не се виждаше, но затова пък зад котарака се бе ширнал безбрежен, ослепително син, разбунен океан.

Усмиряването на дон Франсиско им отне няколко минути, а после изведнъж от небето заваляха хора. Първо, с писък се изсипа Томи. А докато Хък от рода Хогбен разбере какво става, засищайки пътьом с целувки и милувки копнежа по новата любима, изострен след принудителната им раздяла, ето че на главите им се натряска и неговият двойник.

– А бе тая тъпа канара да не е някакъв хан?! – изпищя Таласъма, на който му писна да гледа как най-добрият му приятел се мляска с оная никаквица, дето падна от облаците и отвори такава дупка, та чак небето се продъни.

– Ха, още един Хогбен! – засмя се през сълзи Томи.

Огромните кавалерийски мустаци на Бегемот щръкнаха като антени и той подуши непознатия:

– Тоя мирише досущ като тебе, Арчи. Да не сте еднояйчни близнаци?

– Позволете да отбележа, господин котарак – обади се Трипио. – Навярно става дума за двуяйчни близнаци, защото никак не си приличат.

– Отче Карвахал, в името на старото ни приятелство, измъкни ме от тази каша. Станала е някаква грешка! – изпъшка овързания с тел от бездънното чекмедже за резервни части на робота дон Франсиско де Ореляно.

В суматохата около валежа на хора, той бе успял да установи, че може да се измъкне от клопката само като се хвърли от скалата в разбунения океан или се пребие на плажа.

– Ще ти дам аз една грешка, гадняр такъв! – писна Таласъма и подвикна на Трипио: – Приятелю, я измъкни от вълшебния си търбух няколко по-дълги гвоздеа, та да го приковем на тая скала като Прометей. Предполагам, че все ще се намери кой да му изкълве черния дроб. В краен случай аз...

Таласъма изведнъж млъкна, заинтригуван от диалога, който се поведе между двамата потомци на рода Хогбен.

- Така изглеждаш значи?
- Да... Временно.
- Това донякъде смекчавя досадните неудобства, макар че в Библиотеката са се нагледали и на по-големи дивотии.
- Забелязах.
- Не ми изглеждаш на много учуден.
- Предполагах нещо такова, като видях каква каша се забърка наоколо малко след като се появих.
- Кой ти е последният спомен?
- Огледалото...
- Аха, значи си съвсем пресен. Предпоследният.
- Моят приятел да не е някоя риба, че да е пресен бе? – опита да се вклини Таласъма в сладката размисъл, но никой не му обърна внимание.
- А ти много ли си живял след огледалото?
- Зависи какво разбираш под много. Двеста трийсет и шест години много ли са?
- Не са малко. Бая съм загубил... Баща ми как е? Погаждате ли се?
- Заклучил съм го в един ковчег. Това е дълга история. Когато останете време...
- И на мен ми се е искало да го направя...
- Знам.
- Вярвам ти. Няма начин да не знаеш... А сестра ми? Тя как я кара?
- Самоуби се. Това е част от историята.
- Хм... Намери ли нейната стъкленица?
- Не беше у баща ми. Предполагам, че се мота наоколо.
- Не се тревожи. Ако е тук, ще я намерим... Мислиш ли, че можем да си стиснем ръцете, без светът да пропадне.
- Предполагам... Нали все пак това тяло не е твое.
- Двамата се усмихнаха и си стиснаха ръцете. Нищо не се случи. Само Бегемот малко се наежи.
- Да си мяркал наоколо едно драконче?
- Не, ала ние отскоро сме тук. Приятел ли ти е?
- По-скоро нещо като син.
- Тогава няма страшно. Майка ми сигурно го е опазила.
- Вече си разбрал за нея?
- Няма как! Кръв, братче. Апропо, можеш да ме наричаш Арчи, за да не объркваме народа.
- Добре... Арчи.
- Да ти представя приятелите си. Това е Томи, но доколкото

разбирам, вие вече се познавате?

– Госпожице... – вежливо ѝ кимна Хък. – Радвам се, че отново се срещаме.

– Господин Хогбен, когато тази бъркотия свърши, ще мога ли да взема интервю от двамата ви? Заедно! – лъчезарно му се усмихна Томи, а очите и скачаха ту към единия, ту към другия Хогбен.

– Хм. Ако Арчи няма нищо против? Защо не. Но мисля, че бяхме се разбрали да ме наричате просто Хък.

– Разбира се, скъпа. За теб – винаги! – побърза да се намеси Арчи, защото никак не му се нравеше интереса, който Томи проявяваше към двойника му.

Той нежно я привлече, докосна с устни миглите на очите ѝ и, като я задържа в прегръдките си, сякаш искаше да каже на Хък, че всяка жаба трябва да си знае гола, продължи:

– А тази върлина е Таласъма. Моят най-добър приятел в Библиотеката. Не го гледай, че е хилав като трепетлика. Когато е на зор, може да задържи отворени челюстите и на най-хищната метална преса.

И мислено добави: „Дръж си ръцете по-далеч от нея, скъпи ми двойнико! Не ме тласкай към себеубийство!“ Хък му кимна, че няма претенции към дамата. А в това време летящата метла толкова гордо се изпъчи, че заприлича на грапава заготовка от рибя кост за ескимоски арбалет.

– Да! – засмя се Томи и се сгуши в прегръдката на любимия си. – Особено, ако преди това не е изгризал хранящия кабел на пресата.

За първи път в живота си тя се почувства истинска жена. И с удивление установи, че ѝ беше приятно.

– Какво да правя, като тоя непрокопсаник все ме държи гладен – чистосърдечно се възмути Таласъма. – Не чувате ли как ми куркат червата. А бе, приятелю Трипио, нямаш ли нещо скътано за хапване в твоя резервен търбух? Някое желирано змийско езиче в собствен сос, да рече? – рече той и се облиза.

– От половин час насам и веќе веќе, когато Трипио е наоколо, за моя приятел, Таласъма, винаги ще се намира нещо за ядене – тържествено отвърна златният робот, бръкна някъде из вътрешностите си и извади блокче шоколад.

Върлината се понамръщи от прозаичността на лакомството, но тукси го заръфа направо със станиола.

– А този трол от *варак* е Трипио – продължи с връчването на акредитивните писма Арчи. – Велик герой от най-грандиозния катаклизъм...

– Знам – рече Хък и вежливо кимна на робота. – Гледал съм всичките филми за вашите подвизи, драги Трипио. И дон Франсиско познавам отлично! – Хък хвърли мрачен поглед на завързания капитан и поклати глава, сякаш искаше да му каже: виждаш ли докъде те докара твоята алчност. – Не съм имал честта да бъда представян само на...

Огромният черен котарак се изправи на задните си лапи и подаде ръка:

– Бегемот.

– Онзи същият ли? Дето обича да играе шах? – поинтересува се Хък, докато се ръкуваха.

– На вашите услуги, господине – кимна Бегемот и го изгледа важно от главата до петите.

Томи съзря подозрението в очите на Хък и побърза да защити приятеля си:

– Уверявам ви, Хък, че в живота той е много по-свестен, отколкото на сцената.

– Вярвам ви, госпожице Томи – рече Хък, макар в гласа му да прокрадна съмнение. – Е, не ми се ще грубо да прекъсвам уикенда ви на тази канара, дами и господа, но ми се струва, че е време да тръгваме.

– Ами тоя гадняр кога ще го окуваваме на скалата? – писна Таласъма.

Хък направи знак с очи на Арчи, че не е съгласен да оставят дон Франсиско зад гърба си. Злощастният мародер чинно се скатаваше и само очите му щъкаха по лицата на жадуващите да го линчуват. След появата на отец Карвахал обаче той видимо се бе поуспокоил.

– Засега ще отложим наказанието му, Таласъме – взе да увещава приятеля си, Арчи, като го погали по щръкналите коси и после го прегърна със свободната си ръка. – Заедно ще решим какво да го правим, когато се измъкнем оттук.

– Хм. Добре – неочаквано бързо се съгласи метлата, доволна, че зае почетното място до любимата на своя приятел. – Но искам да върви пред мен, за да го държа под око. Та, ако реши да свърне нанякъде, да го хлопна по главата.

– Разбрахме се. Вземи Трипио и Бегемот да ти помагат.

Котаракът се изплю, извърна глава и зарея поглед в океана, а Трипио награди с една *тияна вишна* Таласъма за проявеното благоразумие.

– Или съм много тъпа и не виждам парадното стълбище, или вие сте луди – обади се Томи от прегръдката на Арчи. – Не ми е ясно как ще слезем от тази канара, без да се пребием.

Внезапно шумът на приборя в подножието на страховития зъбер утихна. Сред мътилката на крайбрежните води се зароди въртоп. Завъртя се бясно досущ като пришпорен от магия часовник на вещица и мигом прогони бялата пяна. Сетне вихърът взе да набъбва и да набъбва, сякаш океанът забременя и някакъв призрачен исполински зародиш се мъчеше да се надигне от лоното му в кристалните дълбини. Водният смерч наедря като преял питон, устреми се във висините, опря в небето, за миг сякаш се поколеба накъде да тръгне и застрашително пое към канарата.

– Торнадо! Сега я втасахме! – изпищя Таласъма, но Арчи го сграбчи по здраво и притисна Томи към гърдите си.

Имаше нещо гнило в този необуздан божествен водоскок. Готов да помете всичко наоколо, гигантският воден вихър се въртеше бясно обратно на часовниковата стрелка, както подобава на всеки смерч на края на света, но близо до основата му, на равнището на очите им, сред пощръклялата стихия абсолютно неподвижно се мъдреше уютен призрачен хол със седем кресла, наредени в полукръг край ниска маса, отрупана със закуски и димящи чаши чай или, може би, кафе.

– Асансьорът на мама пристигна! Моля, заповядайте, дами и господа! – не се стърпя Хък и с театрален жест покани компанията си на разпивка като стар читалищен факир на бенефиса си в селската кръчма.

Откъм хола се спусна подвижен мост, досущ като в някой средновековен замък, готов да приюти кралските особи. Защото и този беше застлан с плюшена червена пътека. И на *седемте самураи* не им остана нищо друго освен да поеме към неизвестното, закусвайки по пътя.

– Е, това наричам аз обслужване! – възторжено изфъфли Таласъма с пълна уста, миг след като се настаниха в хола. – Че то било хубаво да се гътнеш с връзки!

Чудовищният воден фалос изглежда остана доволен от гостите, защото взе да спада и нежно свали призрачната им обител на златистия пясък.

– Ей, госпожо, почакайте малко! Още не съм свършил! – писна летящата метла. – Толкова много лапачка бива ли да се прахосва?!

Но не се наложи Таласъма да прекъсва пиршеството, защото торнадото плавно полегна на сушата и взе да се извива като монорелсов път, а краят му се загуби някъде в далечината и призрачният хол бавно потегли към планината. Сега и други шумно посегнаха към закуската. Атмосферата някак си се разведри. Трипио взе да опитва като вещ дегустатор от ястията и съсредоточеният му вид подсказваше, че нещо си записва. Дори Бегемот се отпусна и отвори бутилка шампанско, защото не

пиеше чай. Само Хък и Арчи се бяха вгълбили в себе си и дори Таласъма не посмя да се намеси в неведомия разговор с океана.

А щом златистият пясък свърши, под нозете им се широка безкрайно море от цветя. Беше много странна градина или по-скоро разсадник, защото цветята наистина бяха прекрасни, но едно с едно не си приличаха. Водната струя все така бясно се въртеше, ала те дори не потрепваха, сякаш бяха от различни светове.

Най-после Хък се усмихна и кимна на някого, а Арчи се пресегна и понечи да откъсне едно цвете от поляната, но то се измъкна заедно с луковицата от влажната пръст. И Томи побърза да избърше ръцете си, за да го поеме:

– Божичко! – възкликна тя, когато ароматът я облъхна. – Това да не е цветето на Колъридж?

– Тоя пък кой е? – най-после прояви интерес към заобикалящите го природни дадености Таласъма.

– Един мой приятел – обади се Хък.

– Градинар ли е?

– Не. Поет – засмя се Хък. – Много обичаше да задава въпроси. *Ако човек се озове насън в Рая и получи едно цвете като свидетелство, че е бил там, и събуждайки се, намери това цвете в ръката си... какво значи това?*

– Че изобщо не е сънувал! – убедено рече Таласъма. – На поетите им дай да задават глупави въпроси. Ето докъде може да докара човек хроничният глад.

– Пък ти ме убеждаваше, че нищо не съм пропуснал! – мрачно рече Арчи и прегърна любимата си.

А очите на Томи се разширяваха и разширяваха в неистов възторг:

– Не мога да повярвам, Арчи. То е живо. И ми говори. Приютило е една човешка душа... И аз за миг преживях живота ѝ такъв, какъвто би трябвало да бъде, ако доброто беше поне колкото злото, а не една десета от него.

– Пфу! – рече Таласъма. – Нали е журналистка, и в рая и се приивждат интервюта!

– Това изобщо не е раят бе, идиот! – подметна Бегемот, чукна се мислено със някого във въздуха и отпи от бутилката.

Таласъма тъкмо се нахвана да му обясни кой е идиот и внезапно наоколо притъмня. Холът плавно изтля и те се озоваха в пещера. Очите на летящата метла се изцъклиха.

Високият таван, изкусно изработен от омайно дъхаща на лимон

туя и слонова кост, се придържаше от златни колони. Всички стени бяха покрити от инкрустирано сребро с изображения на зверове, готови да се нахвърлят върху него. А подът бе изящна пъстроцветна мозайка от изгладени късчета скъпоценни камъни, от които струеше мека светлина и караше стените, тавана и колонадите да сияят от собствения си блясък. И в това любовно гнездо на Купидон материализираният холографен дракон Трифон вешо и всеотстранно обслужваше Жената на Нощта наред чудовищно голямо, кръгло, ритмично поклащашо се, водно легло.

И, както си стискаше бутилката шампанско в лапата, Бегемот изведнъж се наежи, а зад гърба им се дочу хихикане.

– Оставете ги да си играят! Само така мога да я държа мирна.

Хък рязко се извърна и с огромно облекчение зърна двете глави на холографното чудовище да надничат от една ниша. Но останалите се стъписаха.

– Всичко е наред! – побърза да ги успокои Хък. – Уважаеми дами и господа, позволете да ви представя първородния си син Трифон. Той е холографен. А онова там – пренебрежително махна с ръка Хък към леглото на блудницата – явно е долнопробно материално копие.

– Откъде си толкова сигурен, че тъкмо той не е истинският Тифон Великолепни? – окуражен от сепването на гостите, нарочно страховито изрева драконът, та чак сребърните зверове, инкрустирани по стените, потрепераха, а после весело се провикна: – Хайде бе, човече! Откога те чакам! Май никога няма да се отучиш от гадния си навик да ме изоставяш в разни пещери!

– Дръж се по-прилично пред гостите, Трифоне – скара му се Хък, но в гласа му нямаше и капчица гняв; от него по-скоро бликаше неизмерна бащинска обич. – И я ми кажи намери ли Майстора, устато чудовище?

– Сега го кърпя с едни универсални билкови пластири за душата и тялото – подаде се от нишата дракона и гордо се изпъчи, а главите му опряха в тавана с дъх на лимон. – Стъкмил съм му тука един лазарет за чудо и приказ.

– Арчи, тоя дали хапе? – плахо нададе глас Таласъма.

– Не знам. Питай баща му.

– Нали няма да ме караш и аз да ти раждам дракончета, Арчи – обади се преbledнялата Томи. – То в Библиотеката и без това никой не ражда. Ама като ви гледам рода, знае ли човек? Предпочитам да си осиновим някое момиченце.

– А бе, Хък, тия откъде ги намери?! – втрещиха се и двете, провиснали като полилеи, глави на дракона. – Защо се държат като идиоти в зоологическа градина? Онзи мародер, дето е зяпнал златните колони и ще му текат лигите, ми е ясен, но другите да не падат от небето? Виж я тая никаквица! Не щяла да ражда дракончета?! Че кой дракон ще посегне на такава спаружена мома!

– Трифоне!!! Дамата е водещият репортер на официоза в Библиотеката и така ще те изтипоса на първа страница, че няма да си намериш място и на тоя, и на ония свят! – скастри го Хък и повдигна извинително рамене към Томи.

– Ооо! Пардон! Не очаквах, че медиите вече са научили за моето малко предприятие! Моля, достопочтена госпожице, да приемете безкрайните ми чистосърдечни извинения! – Лапите на Трифон се склочиха над сърдечната му област, а двете глави сториха дълбок поклон. После всяка от тях си избра по едно от нещастните уши на Томи, завря се в него и двете взеха да й шепнат една през друга: – Уверявам ви, госпожице, че това не е никакъв си прост цветарски бизнес, а истинско културно събитие! Най-голямото културно събитие от създаването на вселената насам!

Нервите на бая изстрадалата през последните два-три дни влюбена топрепортерка не издържаха. Тя запуши ушите си и запища.

– Арчи, моля те успокой Томи и въведи ред тук, а аз ще озаптя този нехранимайко! – нервно рече Хък, докопа едното ухо на дракона и го изведе от спалнята на Лилит.

– Чакай бе, Хък! Ще ми развалиш рекламната кампания.

– Ще ти дам аз една рекламна кампания! Ти знаеш ли къде се намиращ бе, непрокопсанико?! – ревна Хък и продължи да го влачи по коридора.

– Да! В цветарника на Тифон Великолепни, най-процфтяващата ферма за човешки души във Вселената! – гордо рече драконът.

– Престани да се правиш на идиот! И казвай къде изчезнаха демоните и пиниите!

– Това е само рекламен трик бе, Хък! – взе да се умилква холографното чудовище, като ловко се прививаше в посоката, в която Хък му въртеше ухото. – Иначе четирийсет и девет процента от дяловете са си твои. Така де. Ти си ми съдружник по право. Аз задържам за себе си само контролния пакет. Ох! По-полека – изпъшка Трифон. – Ама нали всичко остава във семейството бе, Хък. Все пак, съгласи се, че не е редно да третираме Ана-Мария като отделно юридическо лице, защото ти е

съпруга. А, щом направим брачен договор с Церберина, аз ще ѝ припиша една трета от моя дял.

Хък разбра, че трябва да смени тактиката, ако иска да изкопчи нещо от вманиачения бизнесмен, и му пусна ухото.

– И как успя да забъркаш тая каша?

– Дружеството с ограничена отговорност ли? Много е просто...

– Не. То ми е пределно ясно. Питам за фермата.

– А, фермата ли? Фасулска работа. Натискаш едно копче и готово.

Ела да ти покажа.

Влязоха в някакъв килер, просмукан с вонята на вкиснала амброзия, която зловещо напомни на Хък за бащиния му фризер. Някой бе поразчистил малко място сред зимнината на една от стените и там с чеп от пиния бе забодена бележка: „За Хък“, а отстрани имаше разкривен, писан с пръст, натопен в мармалад, надпис: „Копче“.

– Не съм я чел! – подметна дясната глава на дракона, а лявата се изчерви. – Само натиснах чепа и...

Хък свали посланието и му хвърли един поглед по диагонала, защото май всичко вече му беше ясно. *„Скъпи, ако някой ден попаднеш тук без мен... първообраза на технологията за отглеждане на вълшебни цветя... пълен каталог на човешките души... всичко може да се материализира... Работата е опечена. Жалко, че метаморфозата на Плодовитата пустота изисква време. Ти само натисни копчето. Целувки! Ана-Мария“*

– Вече съм нахвърлил текста на рекламната брошура за промоцията, Хък – плахо рече холографното чудовище и задърпа Хък към дъното на килера.

Там имаше втора врата, а зад нея голяма зала – нещо средно между следствен арест, менажерия и аквариум. Цялата пасмина бе събрана тук. Демоните на Плодовитата пустота се мъдреха в прозрачни клетки и лакомо ръфаха прясно материализирана драконова плът. А на отсрещната стена Трифон бе изрисувал в *графити* своя класификатор на вълшебните цветя. Поради липса на достатъчно място зографските му изстъпления бяха запрели до буквата „р“. Според Тифон Великолепни хората се деляха на: а) роднини на Хогбен; б) мумии; в) наемни работници; г) ставачи за ядене; д) комунисти; е) митични; ж) неизброими; з) включени в настоящия каталог; и) луди; к) паметници; л) литературни и прочие критични; м) нарисувани по стените на тоалетните; н) скитници; о) и други; п) нимфоманки; р) досадници...

– А бе ти откога взе да се интересуваш от апокрифни китайски

енциклопедии? – прихна Хък.

– Глупости! – взмути се драконът, че плагиатството му бе разкрито. – Един ден реших да видя какво четеш, бръкнах под възглавницата ти и попаднах на твоя смахнат приятел Борхес. Ама нали виждаш, не съм го приписал дословно!

– Виждам, виждам. Проявил си творчество. Ония от тоалетните и нимфоманките най-много ме впечатлиха. Направо си гений! *Титан на мисълта!* Ама давай да се връщаме при другите, докато и те не са сторили някоя поразия. И да видим как ще се измъкнем от тоя твой парник с ограничена отговорност.

– Аз знам, но ако продължаваш да се държиш така с мен, изобщо няма да ти кажа! – нацупи се Трифон.

25. Втората библиотека

Медночервеният диск плахо надникна иззад хоризонта, първите розопръсти лъчи на Зората, родена от зрака, боязливо се заозъртаха и, щом се увериха, че демоните на Плодовитата пустота все така са си озаптени, нетърпеливо литнаха над равната като тепсия, оловносива водна стихия, с един замах пропъдиха унилите белези на старостта от лицето на Първичния океан, за миг озариха с медни отблясъци златистия пясък на плажа, стремглаво се устремиха към възвишенията и се успокоиха едва когато гальовно приласкаха цветята в Градината на вселената. Те все още бяха тук! И отвърнаха на милувката, като леко се разтвориха и поеха животворната светлина и благодатната топлина.

Съвсем като истинско е, помисли си Хък. Досуц като родното слънце на Земята, дете всяка сутрин събужда джунглата на Фату Хива. Браво на Трифон! Ана-Мария до последния момент не вярваше, че драконът ще се справи, но той се оказа превъзходен градинар! Бизнесът им с осмото изкуство буквално процъфтяваше. Възделенията на човешките души се харчеха като топъл хляб в Библиотеката и двамата с лъвицата продаваха по два-три тона цветя на ден. Драконът толкова се увлече, та Церберина всяка заран взе да се оплаква на закуска, че се чувства пренебрегната.

Луди глави! Ама сума народ заигра по свирката им. Още след първия пробив на пазара Павел Иванович Чичиков напусна митницата и стана техният главен дистрибутор в Библиотеката. А преди седмица лъвицата и драконът започнаха да опипват почвата на Земята. Подбираха самотни вдовици от отдалечени ферми в селските местности, като засега предлагаша само бляновете на починали родственици. Хък им се присмя, но Ана-Мария твърдеше, че трябва много да внимават, защото на земяните ще им бъдат нужни поне двеста години, докато приемат новото изкуство, без цивилизацията им да се срути под тежестта на собствените си скрупули, стаени под манията за величие. Тя най-много се опасяваше някои типове в Библиотеката да не се захванат с контрабанда на вълшебните цветя за Земята и тутакси се спазари с Бегемот да държи под око Воланд и Ариман. Котаракът, горд до небесата с общите им кошешки прадеди, направо я обожаваше и прие с удоволствие да шпионира господаря си.

Накрая и Хък се сдоби с едно цвете. Ана-Мария дълго го дири из

полето на мечтите в Плодовитата пустота и един ден го постави до прозореца в дневната без да обели нито дума. *През нощта започнаха кошмарите; не оставяха у него никакъв спомен, само страха, че ще дойдат отново. С времето страхът надделя; заставаеше между него и страницата, която трябваше да напише, или книгата, която се мъчеше да чете. Буквите шаваха и пъплека, лицата, познатите лица едно подир друго изчезваха; напускаха го вещи и хора. Съзнанието му се вкопчи в тия менливи форми с неустово упорство. Колкото и странно да изглежда, изобщо не подозираше истината; тя го озари изведнъж. Разбра, че не може да запомня формите, звуците и цветовете от сънищата; нямаше форми, цветове; нито пък звуци и това не бяха сънища. Беше неговата действителност, една действителност отвъд тишината и зрението и следователно отвъд паметта. Това го смути повече от факта, че от мига на смъртта си не бе преставал да се бори сред вихър от нелепи видения. Гласовете, които бе чувал, бяха ехо, лицата – маски, пръстите на ръката му бяха сенки, блуждаещи и безпътни несъмнено, ала също обичани и близки.*

И Хък заживя безметежно със страховете и стремленията на непрежалимия си приятел Борхес. Вече по-рядко щеше да ходи на гроба му или да разливта „Възхвала на мрака“. Достатъчно беше преди зазоряване леко да разрохква пръстта в саксията и да капва по малко животворна влага...

И тази сутрин го стори преди да се настани на поляната. Както обикновено Церберина им предложи *закуска на тревата* пред новия им дом в Плодовитата пустота. Разбира се, беше заменила обичайното меню на Мане с дивно ухаеща печена демонска плът, ароматно кафе, подправено с амброзия, и резенчета плод от Дървото на живота. Хък седеше на поляната с морно отпусната душа и протегнати крака и вече си пиеше кафето, а сладно излегналата се лъвица с вездесъщия си от месец насам компютърен ореол мълчаливо си похапваше от демона на Безмълвието. Преди кафето дори Трифон нямаше желание да осквернява благодатната тишина. Клекналият дракон нервно хвърляше по едно око на възлюбената си, която още се въртеше край скарата, явно притеснен, дали и днес ще му пили мозъка, че се чувства досущ като слугиня, дете нощем е длъжна да задоволява сексуалните капризи на господаря си, ала денем мястото ѝ е в кухнята!

Изненадващо обаче ударът дойде от компютъра. Лъвицата набързо го бе стъкмила да ѝ асистира, когато събра кураж да раздели душите на техните сиамски близнаци. Сетне реши да не изхвърля този досадник и

го натъпка с житието-битието на всички хора-цветя в Плодовитата пустота да им помага в търговията. Всъщност тя отдавна се чувстваше като риба на сухо без компютър. И сега нетленното осмо чудо на природата, дете денонощно (дори и в леглото им!) се рееше като облак досадни светулки над главата ѝ, внезапно се провикна:

– Открих смисъла на живота!

И опънатите нерви на дракона не издържаха:

– На кой живот бе, изрод? – ревна той не на шега.

– Не „на кой“, а на чий! – благо, но строго го поправи компютърът.

Дрезгавият му баритон напомняше на Хък гласът на едно бивше ченге, станало православен проповедник и тръгнало да възвръща в правата вяра *помашкото* си (а иначе изконно българско!) паство край границата с Турция.

– Добре де! На чий живот, електронни, позитронни или какъвто там си тронни уроде? И на моя ли?

– И на твоя!

– И какъв е смисълът на моя живот?! – настръхна холографното чудовище, готово тутакси да смачка самочувствието на този тахионен самозванец. Беше му писнало постоянно да му се пречка в краката с безценните си съвети, докато обсъждаха с Ана-Мария стратегията на процъфтяващата търговия с човешки страхове и копнежи. Пък и така дискретно смяташе да подскаже на Церберина кой е главата на семейството, та поне тази сутрин да спре да му опява.

– Да доживееш до 192 години и да се хвърлиш с главата надолу в една кофа за боклук! – победоносно рече компютърът и светулките над красивата муцунка на лъвицата се зареяха във вихрен канибалски танц досущ като пасаж изгладнели пирами при появата на охранен вол в реката.

Холографното чудовище пребледня, а това, откакто се бе преквалифицирал в съпруг, означаваше, че и двете му глави станаха малко по-прозрачни от средновековните венециански чаши от *ахатово стъкло* в семейния им сервиз.

– Първо, това изобщо не беше кофа за боклук, ако искаш да знаеш, а кошче за рециклиране на герои! На най-великите герои в човешката история! Те там сигурно попадат в Градината на Нищото! И аз един ден ще се докопам и до нея! Ясно ли ти е?! Второ, ти си най-тъпият и превъртял компютър, който някога съм виждал. И, трето, питам аз, ти къде беше, Вайкащо се Изчадие Проклето, когато всички ние вършехме подвизи?! Тогава никакъв те нямаше, нали! А сега ми се перчиш! – Сетне

гласът на стъписаното от наглостта на компютъра чудовище взе да спада, защото многократно се бе убеждавало в безпогрешността на тази извратена еманация на рационалността, и накрая то изпъшка: – Все пак се надявам наглият ти намек да не означава, че според теб моят живот вече няма смисъл?

– Твърденията ти са изцяло погрешни, драги ми Трифоне, а лаконичните отговори на трите ти въпроса са: не, може би и да. И бъди така добър да ми задаваш само по един въпрос. Възпитаните люде правят така, дори когато се тъпчат с демонска плът за закуска.

Лъвицата прихна, а Хък реши да се намеси преди нетленните изчадия да се нахвърлят едно връз друго. Опитът го бе научил, че единственият възможен начин да общува с този новонатрапен член на семейството бе, да се прави, че го приема на сериозно. И той доста приповдигнато рече:

– Откъде ти хрумна изведнъж да дириш смисъла на живота в тази прекрасна утрин, о, Велики Идмоне на Плодовитостта?

– Ето виждаш ли, нещастно допотопно чудовище, как благородните и достойни люде се обръщат към мен! Макар уважаемият господин Хогбен доста фриволно да тълкува моята абривиатура ВИП, в неговата интерпретация се съдържа подобаваща доза почтителност – важно занаяжда облакът досадни светулки.

На този свят компютърният гений на Ана-Мария си имаше проблеми само с чувството за хумор. Лъвицата обаче твърдеше, че съзнателно го е лишила от тази екстра. В редките случаи, когато ѝ се приисквало да слуша остроумия, тя си общувала с Хък и Трифончо.

– Пък аз винаги съм мислил, че „и“-то в името ти значи изрод, измет, идиот или нещо подобно! – подметна обиденият дракон и облиза кръвта по устните на дясната си глава, защото Церберина пак му бе пробутала една полусурува мръвка.

– Партньоре, престани да се цупиш! – ведро се обади усмихната лъвица, докато се пресягаше за нова порция от деликатеса на триглавата си снаха. – Много добре знаеш, че името му е *Very Intelligent Person*.

– Че какво толкова ѝ е „мнооого интелигентното“ на тази съмнителна „персона“? От една седмица се опитвам да накарам този Вероломен Изкуфял Пръдльо да увеличи притока на богати туристи, а той ми се офлянква! Я виж колко цветя има непродадени – махна с ръка към ширналата се чак до безкрая Градина на вселената драконът.

– Ама че език държиш на закуска, Трифончо! – поклати красивата си глава лъвицата. – Добре, че съм ти свикнала и не можеш да ми

развалиш удоволствието. Отлично знаеш, че старото кошче за рециклиране на герои е с ограничен капацитет. ВИП работи усилено по въпроса и ми обеща, че нашата туристическа агенция много скоро ще получи нов асансьор със...

– Предлагам да си направите производственото съвещание след закуска... – благо я прекъсна Хък и се обърна към облака от светулки: – Я ти, *бляскавооки*, бъди така добър да се доизясниш какво имаше предвид, като тъй самоуверено заяви, че си открил смисъла на живота?

– Точно това, което рекох, драги господине – поласкан от епитета вежливо му отвърна ВИП. – За разлика от някои присъстващи, аз нямам навик да се изразявам двусмислено.

– И си сигурен, че наистина си открил смисъла на живота, *светлооки*? Истинският смисъл! Разковничето, така да се каже, е в ръцете ти, а, *совооки*? – повдигна вежди Хък.

– Да! – вече съвсем окрилен възкликна ВИП. – Проследил съм близо два трилиона човешки стремления и мога да докажа, че смисълът на живота е обитателите на материалната вселена да творят красота, за да пренесат спомена за Нищото във вечността.

– Ха! Видяхте ли?! Казвам ви аз, че е абсолютно безочлив идиот, ама вие не ми вярвате! – възкликна доволно холографното чудовище, щом съзря съмнението, изписано по лицето на Хък.

От километри личеше, че достойните единствено за песните на слепия Омир всякаквооки епитети, с които Хък заливаше ВИП, много го притесняваха. Близо месец вече драконът водеше люта битка с тоя дървен философ кой е по-голям приятел на лъвицата и чувствата на съпруга ѝ лесно можеха да наклонят везните в полза на противника.

И сега Трифон рипна като ужилен. Устреми се в галоп към градината. Докопа първото вълшебно цвете. Внимателно измъкна чима, за да не похаби стоката, и мигом дотърча обратно.

– Ето ти сбъднатите и несбъднатите мечти на една случайно избрана човешка душа, Велики Идеологе на Празнословиеето. Давай да видим как ще докажеш тъпото си твърдение!

Невинно закусуващата компания не беше взела никакви предпазни мерки и тутакси се озова в Горна Австрия през XIX век. Пред очите ѝ се ширна изпостаяла гориста местност някъде из мюлфиртелските усои на великографския дом Отенщайн, северно от Линц.

– Имам удоволствието да ви представя – гордо рече ВИП – възжеленията на заможния селянин Йохан Непомук Хютлер – хабсбургски поданик с позалиняло от традиционното по тия места кръвосмешение

австрийско потекло, облагородено преди три поколения със свежата чешка кръв на прапрадядо му Хидларчек. Дядо му съкрати фамилията на Хидлар, баща му я преиначи на Хидлер, а Йохан Непомук съвсем я понемчи на Хютлер.

Цветето кимна, драконът се облещи, а Хък и лъвицата с интерес се заслушаха в тирадата на компютъра. Доволен, че е станал център на вниманието за сметка на конкуренцията, ВИП съвсем се наду, светулките направо пощуряха и той заприлича на гръмотевичен купесто-дъждовен облак, застрашително надвиснал над безплодните хабсбургски хълмове:

– Господин Йохан Непомук Хютлер премина през много перипетии, докато открие смисъла на своя живот. За първи път той прозря частичка от него на 9 септември 1836 г. край собствената си воденица, издигната над барата, която тече на югоизток от родното му селце Щронес, съединява се с околните ручей и всички те дружно се вливат в онзи приток на река Дунав, дето...

– Я карай по-направо бе, Вманиачен Изроде Погански, че работа ни чака! Ние да не сме лешпери като тебе! – възнегодува драконът, недоволен, че всички (дори и Церберина!) слушат това кречетало със зяпнали уста.

– Та на този ден – невинно прескочи географските подробности ВИП – господин Йохан нае 41-годишната, малко попрецъфтяла селска мома Мария-Ана Шикългрубер да изпере семейното спално бельо в барата под неговата воденица, защото, откакто се бяха замогнали, жена му категорично отказваше собственоръчно да пере. По-лошото обаче беше, че тя така и не му роди син и родът му щеше да се затрие.

Подтиквано от компютъра, цветето се поразтвори и пейзажът оживя. Дребната, но добре закръглена Мария-Ана лениво простираше прането между двата бряста пред воденицата. При всяко навеждане над панера позаплетнатата риза щедро разголваше сочната й запотена пазва и яките бели бедра. Йозеф седеше на прага на пустата си воденица и не можеше да откъсне очи от тях. Стара закачка си имаха с Мария-Ана и той бе петимен пак да опита горещите й ласки и силата на тези бедра, с които задоволената мома обичаше да го стиска и да изцежда и последната живинка от него. Щом усети, че вече не можеше да се съдържа, Йохан рипна и се прокрадна към простира. Момата го усети, трепна и, усмихната, поразтвори крака, все тъй наведена над прането. От съседния хълм се спусна повей, нежно я погали между бедрата, извиси се, сръчно запретна мократа й риза над главата и разкри всичките й прелести от

кръста надолу. Йохан го прие като божи знак...

– И след девет месеца Йохан Непомук Хютлер най-сетне се сдобил със син, макар и незаконен – прогърмя като *йерихонска тръба* баритонът на ВИП, а пейзажът пак избледня.

– Идиот! – ухили се драконът. – Та изводът дотук е: на девети септември се скатавайте по къщите си, за да не ви натегне някой отзад! Ега ти смисъла на живота!

– Я си затваряй мръсните уста, Трифончо и го остави да се доизкаже! – заклани му се с пръст лъвицата, а Церберина го изгледа кръвнишки, защото кучешката поза ѝ бе любимата.

– За разлика от някои двуглави умници Йохан Непомук Хютлер се оказва търпелив и целеустремен човек – побърза да се възползва от любопитството им ВИП. – След пет години той успя да склони Мария-Ана да се омъжи за брат му Йохан Георг Хидлер при условие, че Йохан Георг няма да припознае сина им, а самият Йохан Непомук ще вземе малкия Алоис Шикългрубер в семейството си и ще го отгледа. За трийсет и четири години той го превърна в преуспяващ митничар в Австро-Унгарската империя и след като в 1976 г. го осинови от името на покойния си брат, го направи законен наследник на фамилията под името Алоис Хитлер. И най-накрая окончателно консолидира семейното наследство, като го ожени за внучката си Клара Пьотцл.

– Този път вече прекали! – изрева възмутен драконът и рипна толкова високо, че всички се засмяха. – Фамилията на единия брат е Хютлер, на другия – Хидлер, а наследникът им се казва Хитлер, така ли?

– Да.

– И твърдиш, че истинският баща на Алоис Хитлер е Йохан Непомук Хютлер, но покойният му брат Йохан Георг Хидлер го осиновява постфактум след смъртта си?

– Да.

– И накрая собственият син на Йохан Непомук Хютлер се оженва за внучката на същия този Йохан Непомук Хютлер?

– Да.

– И какво излиза от цялата тази работа?

– Адолф Хитлер – тържествено отвърна компютърът.

– Не, драги. Излиза, че Йохан Непомук Хютлер е дядо на Адолф Хитлер по бащина линия и същевременно му е прадядо по майчина линия. Това кръвосмешение ли е било смисълът на живота на този смахнат Непомук? И къде е тук красотата питам аз?! – войнствено завърши обвинителната си реч Трифон и замръзна във величествена поза с високо

вдигната ръка.

– Не. Смисълът на живота на Йохан Непомук Хютлер е бил да има внук художник! – отекна в тишината баритона на ВИП.

Драконът се опули, Хък поклати глава и взе да разглежда сутрешния вестник, а Ана-Мария пъргаво скочи, подхвана внимателно чима и го отнесе на мястото му в дъното на поляната. Церберина мълчаливо взе да раздига трапезата на поляната. Ала драконът не беше доволен, че вече никой не обръща внимание на смахнатия компютър. Той искаше съвсем да го закопае. И щом лъвицата се върна, Трифон изписка:

– Ама, че си тъп компютър! Че кой ти помни като художник изрод, избил поне петдесет милиона души?

Лъвицата го задърпа към офиса им.

– Сърди се на членовете на изпитната комисия в академията, драги – нравоучително подметна компютърният ореол на ВИП над главата на лъвицата. – Те две години поред отхвърлят Хитлер и го принуждават да се шляе с лоши приятели из виенските кръчми и да рисува реклами и пощенски картички. Ако бяха го приели, можеше и да няма Втора световна война или поне нямаше да е толкова кръвопролитна.

Хък си помисли, че ВИП все повече и повече заприличваше на баща му, и заразливства новия брой на „Втора Земя“. Откакто Томи напусна официоза, той бе станал съвсем скучен. В днешната редакционна статия, благословена от вездесъщия Берлиоз, се предлагаше правителството да постанови всички обитатели на Библиотеката да се преселят в Плодовитата пустота, а самата Библиотека да се превърне в пантеон на рециклираните герои.

Изобщо много неща се бяха променили през тези *девет седмици и половина* от Апокалипсиса. Веднага, щом се възстанови, Майстора хукна да търси Маргарита и повече никакъв не се чу. Цехът за рециклиране на герои бързо прерасна в туристическа агенция „Ваканция в Плодовитата пустота“. Всяка секунда в кошчето се гмуркаше по един обитател на Библиотеката, за да посети някогашния си собствен ад, да се докосне до осмото изкуство и, разбира се, да отнесе за спомен едно цвете. Приходите бяха значителни, но мигом се изпаряваха, лакомо поглъщани от издръжката на окошарените демони и култивирането на градината.

Хък и Арчи постоянно кръстосваха надлъж и нашир новия свят, за да го картотекират, опознаят и обикнат. Междувременно издирваха стъкленниците на Хогбен и се оглеждаха за Таоа и ония странни двайсет и четирима старци. По време на дългите преходи Хък разказа на двойника си какво се е случило през последните двеста години на Земята.

Остана малко разочарован, защото Арчи пропусна покрай ушите си всички войни и революции и се впечатли най-вече от преживелиците на Хък, описани по-късно от приятеля му Артър Конан Дойл като приключенията на Шерлок Холмс.

Двойникът му тутакси официално си промени името на Артър Конан Хогбен, двамата с Томи се заселиха в централното плато на Плодовитата пустота и основаха огромен скаутски лагер за прокудени деца. Таласъма, разбира се, се лепна за тях и се превърна в главната атракция на героите от романите на Чарлс Дикенс, Марк Твен, Хектор Мало и стотиците им подражатели. С първите приходи от туристическата агенция на лъвицата и дракона Хък откупи от Моргана правата върху Трипио и побърза да го изпрати да им помага, защото само този кулинарен вълшебник можеше да стъкми меню, способно да задоволи капризите на бандата зловяди деца и в същото време да бъде питателно.

Днес обаче нямаше да пътешестват с Арчи, защото след два часа щеше да започне последното заседание на Съда на честта. Дали пък най-сетне не беше настъпил мигът и старият Хогбен да получи заслуженото? Апокалипсисът и особено последвалият го съботник за почистване на снега, който трая цяла седмица, рязко повдигнаха обществения интерес към деянията на стария Хогбен в Библиотеката. А медиите допълнително наливаха масло в огъня. За отмъщение, че следствието се проточи толкова дълго, те се надпреварваха да публикуват какви ли не зловещи небивалици. Изнервяше ги най-вече фактът, че традиционната присъда осъденият да бъде рециклиран явно не може да бъде произнесена.

Хък остави вестника и пое към чешмата с десетте чучура. В ранните часове напливът от завръщащи се в Библиотеката туристи бе по-малък и се надяваше да стигне на време до съдебната зала.

Не успя. Когато влезе, тя се пръскаше по шевовете от народ. Добре, че почитаемият съдия дон Санчо Панса мвреме бе разтръбил на всеослушание никой да не се мярка материализиран пред очите му, та сред това стълпотворение от ореоли Хък имаше чувството, че е попаднал в магазин за пайети.

С много труд се промъкна до Йозеф К. и тутакси наведе глава, защото прокурорът Сонк го изгледа неодобрително. Беше пропуснал обвинителната му реч. Всъщност я знаеше наизуст. Дузина пъти я бяха репетирали заедно и стигнаха до извода, че нямат моралното право да съдят стария Хогбен. Той бе създал своята Библиотека на Нищото по съвсем други морални норми, ала тя се бе измъкнала от опеката му и бе променила правилата по време на играта. Нещо повече! За да се спаси

от злото, бе създала Втора Библиотека и собствена Градина на вселената. И, докато не докажеха противното, бяха длъжни да приемат, че старият Хогбен просто не може да прави от злото добро, защото не осъзнава, че в сътворената от него материална вселена, по думите на Робърт Пен Уорън, *доброто няма от какво друго да се прави*.

Под техния натиск Пакееее бе оттеглил всичките си обвинения и сега съдеха стария Хогбен само за хулиганските му прояви, довели до Апокалипсиса във Втората Библиотека. Преди седмица обаче шаманът неочаквано заяви, че ще им представи доказателства за злата умисъл на стария Хогбен и се запиля нанякъде. А след няколко дни изчезна и Освалд.

Хък се огледа. Неговият приятел Пакееее явно не бе успял да събере обвинителния материал до заседанието на съда. Всяко зло за добро, усмихна се Хък и се заслуша в защитната пледоария на Йозеф К. И нея познаваше добре. Адвокатът често му бе гостувал и „Новите разследвания“ на Борхес доста му бяха повлияли.

– Нас не ни смущава фактът, че хилядата и една ноци са включени в книгата „Хиляда и една нощ“, нито пък, че почитаемият Дон Кихот – Йозеф К. кимна към стърчащия на първия ред военен министър – е читател на „Дон Кихот“, а дълбокоуважаемият сър Хамлет – последва нов поклон към ложата – е зрител на „Хамлет“. И мисля, че открих причината: подобни обрати ни внушават, че щом ние, измислените герои, можем да бъдем читатели и зрители, то и нашите създатели, също може да са измислени... Очевидно няма класификация на вселената, която да не е произволна и съмнителна. Позволете да ви напомня, че според Дейвид Хюм *светът е може би куцият опит на някакъв малолетен бог, който е изоставил работата по средата, засрамен от несъвършеното си изпълнение, той е дело на един второстепенен бог, комуто се подиграват висшите богове; той е нелепото произведение на едно престаряло, немощно и дори вече мъртво божество*. Затова мисля, че не бива да се сърдим на господин Хогбен. Та нали още Омир в края на осма песен от „Одисея“ казва, че боговете измислят бедите, за да има какво да възпяват бъдните поколения...

– Достатъчно, уважаеми Йозеф К. – прекъсна го съдията Санчо Панса. – Два пъти ви предупреждавах, че времето ви изтече. Трети път няма да има. Край. Отнемам ви думата. Искам само простичко, не като съдия, а по човешки да ви задам един реторичен въпрос: защо в нашия резерват, пълен с всякакви богове, никой не си позволява да се държи така нагло и безцеремонно като обвиняемия?

– Ваша чест...

– Казах, че въпросът ми не се нуждае от отговор, уважаеми Йозеф К. Вие си свършихте работата и сега бъдете така добър да чуete присъдата.

Залата изведнъж утихна и ореолите на всички присъстващи наостриха уши. Хък знаеше какво ще чуе.

– Съдът на честта постановява! – леко се извиси гласът на дон Санчо Панса – Поради напреднала форма на склероза и старчески маразъм отсега нататък и вовеки веков обвиняемият господин Хогбен да живее под попечителството на сина си Хък Хогбен и снаха си Ана-Мария.

Пайетите зажузяха, а охраната свали бандерола за платен акциз и вдигна капака на арестантското убежище на стария Хогбен. Хък стана, приближи се, надникна в ковчега и тъжно се усмихна.

Кивотът беше празен!

КРАЙ

© 1998 Милан Асадуров

Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

ВТОРАТА БИБЛИОТЕКА И РЕЧНИК НА НИЩОТО. 1998. Изд. Сталкер, Варна.
Печат: Колор принт, Варна. Формат: 20 см. Страници: 256. Цена: 3200.00 лв. ISBN:
954-8196-08-5

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/608>]